

Uchwała nr 9/V/2024
Senatu
Państwowej Akademii Nauk Stosowanych
im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu
z dnia 20 maja 2024 r.

**w sprawie ustalenia programu studiów dla kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne studia
pierwszego stopnia, stacjonarne o profilu praktycznym**

Na podstawie art. 28 ust. 1 pkt. 11 w związku z art. 67 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2023 r., poz.742 z późn. zm.) Senat uchwala, co następuje:

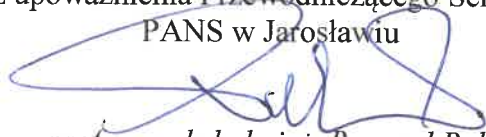
§1

1. Senat PANS w Jarosławiu ustala program studiów dla kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne studia pierwszego stopnia, stacjonarne o profilu praktycznym, który stanowi załącznik do Uchwały.
2. Program studiów, o którym mowa w ust. 1 obowiązuje od cyklu kształcenia rozpoczynającego się w roku akademickim 2024/2025.
3. Dziekan Wydziału Ekonomii i Zarządzania dostosuje organizację procesu kształcenia do wymagań określonych w programie studiów, o którym mowa w ust. 1.

§2

Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 października 2024 roku.

z upoważnienia Przewodniczącego Senatu
PANS w Jarosławiu

prof. ucz. dr hab. inż. Ryszard Pukała

**Państwowa Akademia Nauk Stosowanych
im. ks. Bronisława Markiewicza
w Jarosławiu**

PROGRAM STUDIÓW

Wydział Ekonomii i Zarządzania

Kierunek studiów: bezpieczeństwo wewnętrzne

Poziom: pierwszego stopnia

Rok akademicki 2024/2025

1. Charakterystyka kierunku

1.1. Informacje podstawowe

Nazwa kierunku studiów	bezpieczeństwo wewnętrzne
Poziom	studia pierwszego stopnia
Profil	praktyczny
Forma studiów	stacjonarne
Tytuł zawodowy nadawany absolwentom	licencjat

1.2. Przyporządkowanie kierunku studiów do dziedzin oraz dyscyplin naukowych, do których odnoszą się efekty uczenia się

Dziedzina nauki	Dyscyplina naukowa	Procentowy udział efektów uczenia się
Nauki społeczne	Nauki socjologiczne	5%
	Nauki prawne	9%
	Nauki o zarządzaniu i jakości	11%
	Nauki o bezpieczeństwie	73%
Nauki humanistyczne	Historia	2%

Dyscyplina wiodąca: **nauki o bezpieczeństwie**

1.3. Ogólne informacje związane z programem studiów

Charakterystyka kierunku studiów

Bezpieczeństwo wewnętrzne studia pierwszego stopnia o profilu praktycznym jest jednym z trzech kierunków prowadzonych na Wydziale Ekonomii i Zarządzania.

Kierunek bezpieczeństwo wewnętrzne studia pierwszego stopnia o profilu praktycznym powstał z inicjatywy otoczenia zewnętrznego, w odpowiedzi na potrzeby lokalnego rynku pracy. Instytucje odpowiedzialne za bezpieczeństwo wskazały deficyt kwalifikacji w zakresie bezpieczeństwa wewnętrznego. Duża rotacja pracowników oraz weryfikacja ich wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych spowodowały zapotrzebowanie na wykwalifikowanych absolwentów. Zgłaszały je liczne służby powołane do ochrony ładu i porządku publicznego (informacje przekazywane podczas współpracy instytucjonalnej, spotkań dotyczących praktyk studenckich, osobistych kontaktów kadry Wydziału Ekonomii i Zarządzania) takie jak:

- Policja,

- jednostki samorządu terytorialnego,
- Straż Pożarna,
- Straż Graniczna,
- Sztaby Wojskowe,
- Służba Celno-Skarbowa,
- Straż Ochrony Kolei,
- Służba Więzienna,
- Sąd Rejonowy,
- jednostki prowadzące działalność komercyjną w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa wewnętrznego (specjalistyczne uzbrojone formacje ochronne, firmy zabezpieczające imprezy masowe itp.).

Zwiększone zainteresowanie problematyką bezpieczeństwa oraz funkcjonowania służb mundurowych zaobserwowano również wśród kandydatów na studia (rozmowy podczas wizyt w szkołach, podczas dni otwartych, analiza trendów ogólnopolskich).

W związku z powyższym władze Uczelni podjęły decyzję o uruchomieniu studiów pierwszego stopnia na kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne o profilu praktycznym. Uczelnia uzyskała uprawnienia do prowadzenia studiów w dniu 30 grudnia 2011 r. decyzją Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

Studia na kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne pierwszego stopnia trwają sześć semestrów i kończą się uzyskaniem tytułu licencjata. Kierunek przyporządkowany jest do dziedziny nauk społecznych oraz nauk humanistycznych. Dyscypliną wiodącą są nauki o bezpieczeństwie (73%), zaś pozostałymi: nauki o zarządzaniu i jakości (11%), nauki prawne (9%), nauki socjologiczne (5%) oraz historia (2%).

Struktura programu studiów pozwala na zdobycie wiedzy z zakresu zajęć kształcenia ogólnego, podstawowego, kierunkowego oraz specjalistycznego. Znaczna liczba zajęć do wyboru umożliwia studentom wybór własnej ścieżki kształcenia.

Treści programowe na kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne dostosowane zostały do specyfiki kierunku, poziomu i profilu studiów oraz uwzględniają aktualny stan nauki w dyscyplinach, do których został przyporządkowany kierunek bezpieczeństwo wewnętrzne pierwszego stopnia. Treści programowe uwzględniają również specyfikę regionu i lokalizację Uczelni – region przygraniczny Polski południowo-wschodniej.

Koncepcja kształcenia

Kształcenie na kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne studia pierwszego stopnia wpisuje się w misję Uczelni „kształcenie młodzieży dla potrzeb społeczno-gospodarczych środowiska lokalnego, regionu i kraju”, sformułowaną w „Strategii rozwoju PWSTE w Jarosławiu na lata 2015-2020” zatwierdzonej Uchwałą Senatu nr 3/II/ 2021 z dnia 10 lutego 2021 r. Ponadto odpowiada za cel strategiczny nr 3 „rozwój współpracy z interesariuszami zewnętrznymi”.

Mając na względzie wysoki stopień przygotowania absolwentów kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne do pracy na różnych stanowiskach kształcenie powiązane z różnymi obszarami działalności zawodowej (o charakterze interdyscyplinarnym) właściwymi

dla tego kierunku. Celem koncepcji kształcenia na kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne jest bowiem „wysoki poziom kształcenia” (misja Uczelni i cel strategiczny 1), pozwalający na dostarczenie na rynek pracy, adekwatnie do współczesnych oraz przyszłych potrzeb państwa, społeczności regionalnych i lokalnych, wysokiej klasy specjalistów – zarówno w zakresie formacji mundurowych (m.in. funkcjonariuszy Policji, Straży Granicznej, Służby Więziennej, Służby Celno-Skarbowej, żołnierzy, strażaków), jak i służby cywilnej (personelu cywilnego w służbach mundurowych, instytucjach publicznych, w jednostkach samorządowych itp.), odpowiedzialnej za zapobieganie zagrożeniom i ochronę szeroko pojętego bezpieczeństwa wewnętrznego.

W tym kontekście absolwent studiów pierwszego stopnia kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne wykazuje się zaawansowaną wiedzą z dziedziny nauk społecznych w dyscyplinach nauki o bezpieczeństwie, nauki o zarządzaniu i jakości, nauki prawne, nauki socjologiczne oraz z dziedziny nauk humanistycznych w dyscyplinie historia. Posiada zaawansowaną wiedzę zarówno z zakresu, struktur, instytucji, zjawisk i procesów społecznych, istoty i znaczenia bezpieczeństwa wewnętrznego, jak również znajomości problematyki prawnej w zakresie podziału władzy w państwie, struktury i ustroju państwa, zadań i zasad funkcjonowania organów państwa oraz jednostek administracji publicznej w zapewnieniu bezpieczeństwa i porządku publicznego. Posiada także umiejętności interpretowania oraz analizowania zjawisk i procesów społecznych, przy wykorzystaniu dorobku socjologii i psychologii, umiejętność analizowania zjawisk bezpośrednio związanych z bezpieczeństwem w skali globalnej, państwowej, regionalnej i lokalnej, z uwzględnieniem zagadnień nauk o bezpieczeństwie, nauk prawnych oraz nauk socjologicznych. Dysponuje zaawansowaną wiedzą i umiejętnościami w zakresie nauk o zarządzaniu i jakości, służących optymalizacji gospodarowania dostępnymi zasobami oraz przydatnymi w działaniach dążących do zapewnienia bezpieczeństwa wewnętrznego. Ma świadomość społecznych zadań z uwzględnieniem zasad prawnych, etycznych i moralnych oraz reguł komunikacji społecznej. Cechuje go wrażliwość społeczna, chęć zaangażowania się w działania na rzecz dobra publicznego w poczuciu odpowiedzialności za bezpieczeństwo innych. Absolwent potrafi rozwiązywać problemy zawodowe, posiada umiejętności komunikowania się z otoczeniem w miejscu pracy, sprawnego posługiwania się dostępnymi środkami informacji i aktywnego uczestniczenia w pracy grupowej. Należy podkreślić, że absolwenci kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne studiów pierwszego stopnia są przygotowani do pełnienia roli świadomego obywatela potrafiącego działać na rzecz wspólnoty lokalnej.

Istotnym punktem koncepcji kształcenia na kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne jest również permanentne uświadamianie studentom w toku studiów, że wykształcenie jest podstawową wartością człowieka, fundamentem demokracji i zrównoważonego rozwoju, a edukacja jest dostępna dla wszystkich ludzi przez całe życie. Utrwalane jest w nich przekonanie o potrzebie uczenia się przez całe życie, szczególnie w obliczu zachodzących w otoczeniu zmian.

„Stwarzanie szans na ustawiczne podnoszenie wiedzy osób dorosłych” stanowi ważny element misji Uczelni i koncepcji kształcenia na kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne. Kierunek bezpieczeństwo wewnętrzne umożliwia prowadzenia nauczania i uczenia się z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Stwarza to warunki potencjalnym studentom do podnoszenia swoich kompetencji i szybką adaptację do zmieniających się

uwarunkowań.

Cele kształcenia

Cele kształcenia na kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne studia pierwszego stopnia o profilu praktycznym koncentrują się na:

- przekazaniu studentom nowoczesnej i praktycznej wiedzy w zakresie: faktów, teorii, metod z zakresu dyscyplin naukowych powiązanych z działalnością zawodową w zakresie bezpieczeństwa wewnętrznego; teorii, obiektów i zjawisk zarówno w skali globalnej, regionalnej, jak i lokalnej, dotyczących nauk o bezpieczeństwie; różnych rodzajów struktur społecznych i instytucji życia społecznego oraz zachodzących między nimi relacji; norm i zasad prawnych – w tym o ochronie własności intelektualnej; procesów zmian w ustroju państw, systemach politycznych, administracji, gospodarce, w zakresie systemów bezpieczeństwa oraz przyczyn przebiegu, skali i konsekwencji tych zmian w skali globalnej; zasad tworzenia i rozwoju przedsiębiorczości;
- kształtowaniu umiejętności: prawidłowego formułowania i rozwiązywania złożonych problemów, w szczególności ochrony porządku publicznego, integralności terytorialnej i nienaruszalności granic, ochrony osób, mienia oraz do wykonywania zadań typowych dla działalności zawodowej związanej z bezpieczeństwem wewnętrznym; planowania i organizowania pracy indywidualnej i zespołowej, podejmowania decyzji oraz kierowania procesami w administracji państwowej, samorządowej i w działalności zawodowej związanej z bezpieczeństwem wewnętrznym, w tym też planowania i realizowania własnej ścieżki kariery oraz rozwoju innych osób;
- wykształceniu u studentów: potrzeby uzupełniania i doskonalenia nabytej wiedzy i umiejętności, ich krytycznej oceny i konieczności korzystania z opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu; odpowiedzialności powierzanych mu zadań zawodowych w zakresie bezpieczeństwa wewnętrznego oraz konieczności ustalania priorytetów w ich realizacji i dbałości o dorobek i tradycje zawodu; powinności rozstrzygania dylematów związanych z wykonywaniem zawodu, zgodnie z podstawowymi zasadami etyki i normami moralnymi; konieczności podejmowania działań na rzecz interesu publicznego, myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy (kreatywność, innowacyjne działania, podejmowanie ryzyka).

2. EFEKTY UCZENIA SIĘ

L.p.	Symbol efektu uczenia się	Treść efektu uczenia się dla kierunku BEZPIECZEŃSTWO WEWNĘTRZNE studia I stopnia	Kod składnika opisu - uniwersalne charakterystyki poziomów w PRK	Kategoria opisowa – aspekty o podstawowym znaczeniu	Kod składnika opisu charakterystyki drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomach 6 Polskiej Ramy Kwalifikacji (I część)
WIEDZA					
1.	K_W01	Student w zaawansowanym stopniu zna i rozumie fakty, zjawiska, metody i teorie wyjaśniające zależności między nimi, stanowiące wiedzę ogólną z zakresu dyscyplin naukowych powiązanych z działalnością zawodową w zakresie bezpieczeństwa wewnętrznego.	P6U_W	Zakres i głębia – kompletność perspektywy poznawczej i zależności	P06S_WG
2.	K_W02	Student w zaawansowanym stopniu zna i rozumie fakty, metody, teorie, obiekty i zjawiska zarówno w skali globalnej, regionalnej, jak i lokalnej oraz praktyczne zastosowanie tej wiedzy w działalności związanej z bezpieczeństwem wewnętrznym.		Zakres i głębia – kompletność perspektywy poznawczej i zależności	P6S_WG
3.	K_W03	Student w stopniu zaawansowanym posiada wiedzę o różnych rodzajach struktur społecznych i instytucjach życia społecznego związanych z bezpieczeństwem wewnętrznym oraz o zachodzących między nimi relacjach.		Zakres i głębia – kompletność perspektywy poznawczej i zależności	P6S_WG
4.	K_W04	Student posiada zaawansowaną wiedzę o normach, uwarunkowaniach prawnych i etycznych dotyczących bezpieczeństwa wewnętrznego – w tym o ochronie własności intelektualnej.		Kontekst – uwarunkowania, skutki	P6S_WK
5.	K_W05	Student posiada zaawansowaną wiedzę o dylematach współczesnej cywilizacji, o procesach zmian w ustroju państw, o systemach politycznych, uwarunkowaniach ekonomicznych, o administracji, gospodarce, systemach bezpieczeństwa oraz o przyczynach, przebiegu, skali i o konsekwencjach tych zmian w skali globalnej.		Kontekst – uwarunkowania, skutki	P6S_WK

6.	K_W06	Student w zaawansowanym stopniu zna zasady tworzenia i rozwoju przedsiębiorczości.		Kontekst – uwarunkowania, skutki	P6S_WK
UMIĘTNOŚCI					
1.	K_U01	Student poprzez właściwy dobór źródeł i informacji z nich pochodzących, dokonywanie oceny, krytycznej analizy i syntezy tych informacji oraz stosowanie właściwych metod, narzędzi i zaawansowanych technologii informatycznych potrafi prawidłowo formułować i rozwiązywać złożone i nietypowe problemy w warunkach nie w pełni przewidywalnych oraz innowacyjnie wykonywać zadania w warunkach nie w pełni przewidywalnych.	P6U_U	Wykorzystanie wiedzy – rozwiązywane problemy i wykonywane zadania	P6S_UW
2.	K_U02	Student potrafi wykorzystywać posiadaną wiedzę interdyscyplinarną, w tym nabytą podczas praktyk zawodowych, do formułowania i rozwiązywania praktycznych problemów, w szczególności w zakresie ochrony porządku publicznego, integralności terytorialnej i nienaruszalności granic, ochrony osób, mienia oraz do wykonywania zadań typowych dla działalności zawodowej związanej z bezpieczeństwem wewnętrznym.		Wykorzystanie wiedzy – rozwiązywane problemy i wykonywane zadania	P6S_UW
3.	K_U03	Student potrafi samodzielnie planować i organizować pracę indywidualną i zespołową oraz współpracować w zespole, kierować procesami w administracji państwowej, samorządowej i w działalności zawodowej związanej z bezpieczeństwem wewnętrznym.		Organizacja pracy – planowanie i praca zespołowa	P6S_UO
4.	K_U04	Student potrafi samodzielnie planować i realizować własne uczenie się przez całe życie.		Uczenie się – planowanie własnego rozwoju i rozwoju innych osób	P6S_UU
5.	K_U05	Student potrafi komunikować się z otoczeniem – potrafi formułować pisemne i ustne komunikaty w zakresie bezpieczeństwa wewnętrznego z wykorzystaniem różnych źródeł, podstawowych ujęć teoretycznych oraz		Komunikowanie się – odbieranie i tworzenie wypowiedzi, upowszechnianie wiedzy w środowisku naukowym i posługiwanie się językiem obcym	P6S_UK

		specjalistycznej terminologii, a także przedstawiać i uzasadniać swoje stanowisko, oceniać różne opinie i stanowiska oraz dyskutować o nich podczas debat.			
6.	K_U06	Student ma umiejętności językowe w zakresie bezpieczeństwa i in. nauk społecznych, zgodne z wymaganiami określonymi dla poziomu B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego, a także potrafi posługiwać się językiem specjalistycznym, zawodowym.		Komunikowanie się – odbieranie i tworzenie wypowiedzi, upowszechnianie wiedzy w środowisku naukowym i posługiwanie się językiem obcym	P6S_UK
KOMPETENCJE SPOŁECZNE					
1.	K_K01	Student jest gotów do krytycznej oceny posiadanej wiedzy, jest świadomy jej znaczenia w rozwiązywaniu poznawczych i praktycznych problemów oraz w potrzeby korzystania z opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu.	P6U_K	Oceny – krytyczne podejście	P6S_KK
2.	K_K02	Student jest gotów do wypełniania zobowiązań społecznych w zakresie bezpieczeństwa wewnętrznego, współorganizowania działalności na rzecz środowiska społecznego krytycznej oceny działań własnych i działań zespołów, którymi kieruje, i organizacji, w których uczestniczy oraz przyjmowania odpowiedzialności za skutki tych działań.		Odpowiedzialność – wypełnianie zobowiązań społecznych i działanie na rzecz interesu publicznego	P6S_KO
3.	K_K03	Student jest gotów do inicjowania działań na rzecz interesu publicznego, samodzielnego podejmowania decyzji, myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy (jest kreatywny, podejmuje ryzyko, ma predyspozycje do przygotowywania i uczestniczenia w projektach społecznych).		Odpowiedzialność – wypełnianie zobowiązań społecznych i działanie na rzecz interesu publicznego	P6S_KO
4.	K_K04	Student jest gotów do odpowiedzialnego pełnienia ról zawodowych oraz rozstrzygania dylematów związanych z		Rola zawodowa – niezależność i rozwój etosu	P6S_KR

		wykonywaniem zawodu zgodnie z podstawowymi zasadami etyki zawodowej, regulacjami prawnymi oraz normami moralnymi i wymagania tego od innych, a także jest gotów do kultywowania i upowszechniania wzorów właściwego postępowania w środowisku pracy i poza nim oraz dbałości o dorobek i tradycje zawodu.			
--	--	---	--	--	--

3. Matryca pokrycia efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów

Lp.	Nazwa zajęć	Symbol efektu uczenia się w zakresie wiedzy						Symbol efektu uczenia się w zakresie umiejętności						Symbol efektu uczenia się w zakresie kompetencji społecznych			
		K_W01	K_W02	K_W03	K_W04	K_W05	K_W06	K_U01	K_U02	K_U03	K_U04	K_U05	K_U06	K_K01	K_K02	K_K03	K_K04
1	Wychowanie fizyczne	x								x					x		
2	Język obcy (angielski)/Język obcy (niemiecki)		x									x		x			
3	Technologia informacyjna							x						x			
4	Filozofia								x					x			
5	Historia powszechna	x												x			
6	Ochrona własności intelektualnej				x									x			
7	Kultura bycia i języka	x													x		
8	Elementy przedsiębiorczości						x		x	x					x		
9	Bezpieczeństwo, higiena pracy i ergonomia								x						x		
10	Prawa człowieka				x											x	
11	Etyka zawodowa				x											x	
12	Język obcy specjalistyczny (j. angielski) / Język obcy specjalistyczny (j. niemiecki)		x									x		x			
13	Kształtowanie kompetencji społecznych											x		x			
14	Efektywne metody uczenia się									x	x			x			
15	Komunikacja interpersonalna		x							x				x	x		
16	Współczesne problemy społeczne		x							x				x	x		

17	Psychologia		x						x					x			
18	Socjologia	x							x					x			
19	Organizacja i zarządzanie/ Nowoczesne koncepcje zarządzania	x								x				x			
20	Nauka o państwie i prawie					x			x					x			
21	Bezpieczeństwo państwa			x		x			x					x			
22	Mikro i makroekonomia	x							x					x			
23	Wprowadzenie do polityki publicznej					x								x			
24	Polityka gospodarcza					x	x							x			
25	Wybrane elementy prawa międzynarodowego w kontekście bezpieczeństwa wewnętrznego					x				x				x			
26	Mikro i makrostruktury społeczne			x						x						x	
27	Metody i techniki badań społecznych		x						x					x			
28	Ochrona danych osobowych i informacji niejawnych					x				x				x			
29	Zarządzanie zasobami ludzkimi										x			x			
30	Kryminologia		x							x					x		
31	Kryminalistyka		x							x					x		
32	Bezpieczeństwo w komunikacji powszechnej i transporcie		x							x				x			
33	Bezpieczeństwo społeczne			x						x				x			

34	Ochrona osób, mienia, obiektów i obszarów		x						x						x		
35	Bezpieczeństwo społeczności lokalnych i kształtowanie bezpiecznych przestrzeni		x						x						x		
36	Zwalczanie przestępczości		x						x						x		
37	Zarządzanie w sytuacjach kryzysowych			x					x	x					x		
38	Zwalczanie terroryzmu		x						x					x			
39	Deбаты i konferencje prasowe											x					x
40	Prawo administracyjne/Wybrane elementy prawa karnego				x				x					x			
41	Pierwsza pomoc przedmedyczna								x						x		
42	Wprowadzenie do bushcraftu z elementami terenoznawstwa		x						x	x	x				x		
43	Trening sprawności fizycznej przygotowujący do służb mundurowych/ Ochrona przeciwpożarowa		x						x						x		
44	Podstawy samoobrony/ Metody i środki przymusu bezpośredniego		x						x						x		
45	Podstawy strzelectwa		x						x						x		
46	Fundamentalizm religijny a bezpieczeństwo międzynarodowe/ Migracje ludności w kontekście bezpieczeństwa wewnętrznego	x													x		
47	Bezpieczeństwo ekonomiczne/ Wpływ nowoczesnych technologii informacyjnych na bezpieczeństwo państwa		x						x						x		

	Zarządzanie projektami																
59	Bezpieczeństwo a rozwój regionalny/ Bezpieczeństwo wielkich aglomeracji					x	x		x								x
60	Prawo gospodarcze/ Podstawy prawa celnego					x			x					x			
61	Geografia bezpieczeństwa i systemy informacji przestrzennej/ Pozyskiwanie i weryfikacja danych z Internetu								x					x			
62	Nowoczesne techniki operacyjne/Nowoczesne metody stosowane w czynnościach dochodzeniowo-śledczych			x					x					x			
63	Przestępczość transgraniczna/ Teoria i praktyka współczesnej dyplomacji			x					x					x			
64	Warsztat przygotowujący do egzaminu dyplomowego I		x						x							x	
65	Warsztat przygotowujący do egzaminu dyplomowego I			x					x							x	
66	Praktyka w zakładzie pracy			x			x		x	x	x	x		x	x	x	x

4. Harmonogram realizacji programu studiów w poszczególnych semestrach i latach cyklu kształcenia

5. Sumaryczne wskaźniki charakteryzujące program studiów

1.	Łączna liczba godzin zajęć konieczna do ukończenia studiów	2580	
2.	Liczba semestrów konieczna do ukończenia studiów	6	
3.	Liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów	180	
4.	Łączna liczba punktów ECTS jaką student musi uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	101	
5.	Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom kształtującym umiejętności praktyczne w wymiarze większym niż 50% liczby punktów ECTS koniecznej do ukończenia studiów	149	
6.	Łączna liczba punktów ECTS jaką student musi uzyskać w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych nie mniejsza niż 5 punktów ECTS (w przypadku kierunków studiów przyporządkowanych do dyscyplin w ramach dziedzin innych niż odpowiednio nauki humanistyczne lub nauki społeczne)	8 punktów ECTS student uzyskuje w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych, kierunek jest przyporządkowany do dziedziny nauk społecznych	
7.	Łączna liczba punktów ECTS przypisana zajęciom do wyboru w wymiarze nie mniejszym niż 30% liczby punktów ECTS koniecznej do ukończenia studiów	57 (32%)	
8.	Liczba godzin zajęć z wychowania fizycznego (<i>dotyczy studiów pierwszego stopnia i jednolitych studiów magisterskich</i>)	60	
9.	Procentowy udział liczby punktów ECTS w liczbie punktów ECTS koniecznej do ukończenia studiów na kierunku w przypadku przyporządkowania kierunku studiów do więcej niż jednej dyscypliny. Procentowy udział określa się dla każdej z tych dyscyplin ze wskazaniem dyscypliny wiodącej.	Nazwa dyscypliny	Procentowy udział punktów ECTS
		1. Dyscyplina wiodąca: nauki o bezpieczeństwie 2. nauki o zarządzaniu i jakości nauki 3. nauki prawne 4. socjologiczne 5. historia	73 % 11% 9% 5% 2%

Zajęcia kształcenia ogólnego

Liczba godzin	405
Liczba punktów ECTS	26

Zajęcia kształcenia podstawowego

Liczba godzin	300
Liczba punktów ECTS	25

Zajęcia kształcenia kierunkowego

Liczba godzin	405
Liczba punktów ECTS	36

Zajęcia kształcenia specjalistycznego

Liczba godzin	690
Liczba punktów ECTS	54

Zajęcia dyplomujące

Liczba godzin	60
Liczba punktów ECTS	10

Praktyki zawodowe

Liczba godzin	720
Liczba punktów ECTS	29

Struktura form zajęć

Nazwa formy zajęć	Procentowy udział w ogólnej liczbie godzin dydaktycznych
wykład	26% (675 godzin)
ćwiczenia	27% (705 godzin)
lektorat	5% (135 godzin)
laboratorium	1% (30 godzin)
projekt	-
seminarium	2% (60 godzin)
zajęcia praktyczne	8% (180 godzin)

praktyki zawodowe	28% (720 godzin)
zajęcia terenowe	3% (75 godzin)

6. Praktyki zawodowe

Wymiar, zasady i forma odbywania praktyk zawodowych

Praktyki zawodowe w Państwowej Akademii Nauk Stosowanych realizowane są na podstawie Regulaminu Studiów PANS w Jarosławiu oraz Zarządzenia Rektora Państwowej Akademii Nauk stosowanych w Jarosławiu nr 146/2023 z dnia 20 grudnia 2023 r. w sprawie Regulaminu Studenckich Praktyk Zawodowych, opracowanego w oparciu o obecnie funkcjonującą ustawę z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U z 2020 poz. 85 z późn. zmian.).

Studenci studiów pierwszego stopnia na kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne o profilu praktycznym realizują praktyki zawodowe w wymiarze 720 godzin i 29 punktów ECTS w zakładach pracy. Przy czym odbywają je:

- na trzecim semestrze w wymiarze 15 tygodni (1 dzień w tygodniu x 8 godz.) + 1 tydzień (1 dzień w tygodniu x 5 godz.) – łącznie 125 godzin (5 punktów ECTS),
- na czwartym semestrze w wymiarze 15 tygodni (1 dzień w tygodniu x 8 godz.) + 1 tydzień (1 dzień w tygodniu x 5 godz.) – łącznie 125 godzin (5 punktów ECTS),
- po czwartym semestrze w okresie wakacyjnym 22 dni x 8 godzin + 7 dni x 7 godzin – łącznie 225 godzin (9 punktów ECTS),
- na piątym semestrze w wymiarze 15 tygodni (2 dni w tygodniu x 8 godz.) + 1 tydzień (1 dzień w tygodniu x 5 godz.) – łącznie 245 godzin (10 punktów ECTS).

Podstawą jakości praktyk studenckich jest przede wszystkim miejsce, w którym student odbywa praktykę. Uczelnia udostępnia studentom wykazy firm/instytucji, w której studenci realizowali praktyki zawodowe w poprzednich latach. Studenci mogą odbywać praktykę w wybranym przez siebie zakładzie pracy pod warunkiem uzyskania zgody przez kierunkowego opiekuna praktyk zawodowych. Studenci odbywają praktyki zawodowe m.in. w jednostkach Policji, Państwowej Straży Pożarnej, w Zakładach Karnych, w Jednostkach Wojskowych, firmach ochroniarskich, w komórkach organizacyjnych zarządzania kryzysowego urzędów miast, urzędu marszałkowskiego, urzędu wojewódzkiego.

Podstawą realizacji praktyki jest umowa pomiędzy zakładem pracy a uczelnią. Uczelnia systematycznie zawiera nowe porozumienia z firmami/instytucjami, w których studenci będą mogli realizować praktyki zawodowe.

Przed odbyciem praktyk zawodowych studenci przechodzą wcześniejsze przygotowanie przez Kierunkowego Opiekuna Praktyk – nauczyciela akademickiego oraz Uczelnianego Koordynatora ds. praktyk zawodowych. Zadaniem Kierunkowego Opiekuna jest omówienie ze studentami sylabusu praktyk, w szczególności efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Praktyki zawodowe na kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne pierwszego stopnia zakładają realizację następujących efektów uczenia się:

1) *w zakresie wiedzy student zna i rozumie:*

- instrukcje BHP i PPOŻ obowiązujące w miejscu odbywania praktyki zawodowej oraz wewnętrzne regulaminy i przepisy prawa pracy

- strukturę organizacyjną i podstawowe procesy zachodzące w miejscu odbywania praktyki oraz ich uwarunkowania
- misję, cele i strategię organizacji, w której student odbywa praktykę zawodową
- zakres obowiązków jakie student będzie pełnił w przyszłej pracy zawodowej związanej z bezpieczeństwem wewnętrznym
- zasady obsługi interesantów i specyfikę czynności administracyjnych
- tworzenie i obieg dokumentacji oraz procedury podejmowania decyzji w miejscu odbywania praktyki
- systemy i technologie informacyjne stosowane przez podmiot, w miejscu odbywania praktyki. Cyberbezpieczeństwo.
- zasady współpracy ze społecznością lokalną i mediami w zakresie bezpieczeństwa

2. w zakresie umiejętności student potrafi:

- student organizować pracę indywidualną miejscu odbywania praktyki
- planować i realizować zadania w celu poszerzenia swojej wiedzy i umiejętności
- poprzez obserwację rozróżniać metody i narzędzia kierowania procesami w administracji państwowej, samorządowej oraz w działalności zawodowej związanej z bezpieczeństwem wewnętrznym
- współpracować z zespołem pracowników
- planować działania mające na celu zapobieganie zagrożeniom i ochrony bezpieczeństwa osób, mienia, obiektów i obszarów w zależności od miejsca praktyki.
- prawidłowo zarządzać przepływem informacji poprzez krytyczne myślenie
- tworzyć dokumentację, sporządzać pisma i raporty przy wykorzystaniu dostępnych narzędzi informatycznych
- z powodzeniem wykonywać powierzane zadania
- proponować rozwiązania w zakresie bieżącej działalności jednostki, identyfikować ewentualne nieprawidłowości

3. w zakresie kompetencji społecznych student jest gotów do:

- poszerzenia i doskonalenia nabytej wiedzy i umiejętności
- współdziałania z zakładowym opiekunem praktyk zawodowych w celu poszerzenia swojej wiedzy oraz rozwijania umiejętności
- właściwych postaw wobec potencjalnych pracodawców i współpracowników
- ponoszenia odpowiedzialności za realizację powierzonych mu zadań
- wykonywania zadań zgodnie z podstawowymi zasadami etyki i normami moralnymi
- wykazywania się wysoką kulturą osobistą w miejscu pracy
- kreatywnego i innowacyjnego myślenia podczas pełnienia swoich obowiązków
- odpowiedzialnego i terminowego wykonywania powierzanych zadań

Do obowiązków studenta podczas praktyk zawodowych należy w szczególności:

- realizowanie praktyk według wcześniej ustalonego planu praktyk,
- wypełnienie zadań zleconych przez opiekuna praktyki,
- prowadzenie dokumentacji przebiegu praktyki zawodowej /dziennika praktyk/,
- przestrzeganie zasad zachowania obowiązujących w danej jednostce organizacyjnej,

- przestrzeganie regulaminu i procedur obowiązujących w jednostce organizacyjnej/ zakładzie pracy, w którym jest realizowana praktyka zawodowa.

Za organizację praktyk w zakładzie pracy odpowiada kierunkowy opiekun praktyk. Ponadto praktyka w zakładzie pracy prowadzona jest pod kierunkiem opiekuna zakładowego. Warunkiem właściwej realizacji praktyki przez studentów w danej jednostce jest systematyczna kontrola przeprowadzana przez zakładowego opiekuna praktyk pod kątem prawidłowej realizacji założonych efektów uczenia się. Ponadto opiekun kierunkowy praktyk z ramienia Uczelni przeprowadza hospitacje/kontrole praktyk w miejscu ich realizacji.

Kierunkowy opiekun praktyk zawodowych posiada kwalifikacje oraz doświadczenie zawodowe w dyscyplinie nauki o bezpieczeństwie. Natomiast opiekun zakładowy – wyższe wykształcenie oraz doświadczenie zawodowe w dyscyplinie nauki o bezpieczeństwie. Opiekun zakładowy wyznaczany jest przez kierownika instytucji, w której student odbywa praktykę zawodową.

Do obowiązków opiekuna zakładowego należy:

- realizacja programu praktyk,
- projektowanie zadań do samodzielnego wykonania przez praktykanta,
- w razie potrzeby, udzielenie studentowi pomocy w przygotowaniu się do samodzielnych działań,
- mobilizowanie studenta do aktywnego uczestnictwa we własnych działaniach zawodowych,
- podpisanie ze studentem oświadczenia o zachowaniu tajemnicy zawodowej,
- opisanie i ocena przebiegu praktyki zawodowej na podstawie karty ocen praktyki.

Opiekun zakładowy odpowiedzialny jest za:

- zapoznanie praktykanta z obowiązującym regulaminem pracy, przepisami BHP oraz przepisami o ochronie informacji niejawnych,
- wskazanie stanowiska pracy i zapewnienie niezbędnych materiałów oraz sprzętu do realizacji zadań wykonywanych w ramach praktyki,
- sprawowanie nadzoru nad realizacją praktyki zawodowej,
- nadzór merytoryczny nad realizacją zadań wykonywanych przez praktykanta,
- współpraca z opiekunem praktyk ze strony Uczelni,
- opis realizacji programu praktyki przez studenta oraz postawy studenta w stosunku do wykonywanych zadań i obowiązków wynikających z jego zatrudnienia w Zakładzie pracy w charakterze praktykanta.

Opiekun zakładowy ma możliwość zaproponowania nowych efektów uczenia się z zakresu wiedzy, umiejętności czy kompetencji społecznych na obowiązującym w Uczelni druku. Kierunkowy opiekun praktyk dokonuje weryfikacji propozycji, zgłasza Radzie Programowej Kierunku Bezpieczeństwo Wewnętrzne i nanosi ewentualne poprawki do treści programowych praktyk w kolejnym cyklu kształcenia.

Z kolei kierunkowy opiekun praktyk czuwa nad prawidłową realizacją praktyk poprzez:

- monitorowanie przebiegu praktyki pod kątem realizacji założeń dydaktycznych i organizacyjnych,
- przeprowadzanie kontroli praktyk w zakładach pracy,
- przeprowadzenie uzgodnień z zakładowym opiekunem praktyki dotyczących oceny osiągniętych przez studenta efektów uczenia się wynikających z odbycia praktyki

zawodowej,

- weryfikację nabytych przez studentów umiejętności zawodowych przeprowadzoną w formie zaliczenia ustnego po odbytych praktykach na podstawie przedstawionej dokumentacji.

Zarządzenie Rektora PANS w Jarosławiu reguluje monitorowanie efektów uczenia się studenta podczas praktyki, jak i ocenę w zakresie stopnia osiągniętych efektów uczenia się po jej zakończeniu. Jednym z elementów jest tutaj wpis oceny w Karcie przebiegu praktyki, który dokonywany jest przez kierunkowego opiekuna praktyk oraz opiekuna zakładowego. Opis planowanej praktyki zawodowej przedstawiony został w sylabusie dla praktyki zawodowej.

Zaliczenie praktyki odbywa się na podstawie pozytywnej oceny wystawionej w dzienniku praktyk przez opiekunów – zakładowego i kierunkowego. Kompletną dokumentację dotyczącą praktyki zawodowej student przedkłada do Uczelnianego Koordynatora ds. praktyk zawodowych.

Ocenie poddawana jest również instytucja, w której studenci realizują praktyki zawodowe, w oparciu o badania ankietowe przeprowadzane wśród studentów w zakresie oceny efektów i warunków odbytej praktyki oraz w oparciu o prowadzone w zakładach pracy hospitacje.

7. Ocena i doskonalenie programu studiów

Zgodnie z założeniem Strategii rozwoju PWSTE w Jarosławiu, dotyczącym kształcenia młodzieży „na najwyższym poziomie dla potrzeb społeczno-gospodarczych środowiska lokalnego, regionu i kraju”, na bieżąco rozważane są sugestie i oczekiwania studentów oraz otoczenia społeczno-gospodarczego Uczelni, w ramach konsultacji dotyczących określenia efektów uczenia się oraz harmonogramu realizacji programu studiów z interesariuszami wewnętrznymi i zewnętrznymi Uczelni.

Interesariusze wewnętrzni to – Uczelniana Komisja ds. Zapewnienia i Oceny Jakości Kształcenia, nauczyciele akademicy, Samorząd Studencki oraz studenci studiujący na danym kierunku studiów i poziomie.

Grupę interesariuszy zewnętrznych kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne stanowi Rada Praktyków Kierunku Bezpieczeństwo Wewnętrzne oraz przedstawiciele pracodawców, u których studenci odbywają praktyki. Konsultacje z interesariuszami zewnętrznymi prowadzone są w ramach spotkań, konferencji naukowych, podczas których wyrażają swoją opinię oraz zgłaszają uwagi/propozycje do programu studiów. Wyniki konsultacji uwzględniane są przy opracowywaniu efektów uczenia się, harmonogramu realizacji programu studiów oraz sylabusów dla poszczególnych zajęć.

Celem monitorowania i doskonalenia jakości kształcenia, wśród studentów kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne prowadzone są systematycznie badania ankietowe, dotyczące oceny programu studiów, nauczycieli akademickich i administracyjnych oraz jakości kształcenia na kierunku i odbywania praktyk zawodowych. Wyniki badań przekazywane są przez Dział Kształcenia do Kierownika Zakładu Bezpieczeństwa Wewnętrznego i mają wpływ na doskonalenie realizacji kształcenia, program studiów oraz jakości pracy związanej z tokiem studiów.

Zespół opracowujący harmonogram realizacji programu studiów pierwszego stopnia na kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne na rok akademicki 2024/2025:

- I. dostosował Harmonogram realizacji programu studiów do wytycznych władz Uczelni oraz Uchwały Senatu z dnia 7 lutego 2024 r. Nr 2/II/2024 w zakresie tworzenia programów studiów pierwszego i drugiego stopnia oraz jednolitych studiów magisterskich w Państwowej Akademii Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu.
- II. na podstawie uwag koordynatorów zajęć:
- 1) w grupie zajęć specjalistycznych:
    - a) rozłożył zajęcia z „Podstaw strzelectwa” na dwa semestry – 4 semestr (15 godz. ćwiczeń, 30 godz. zajęć praktycznych) oraz 5 semestr (15 godzin zajęć terenowych),
    - b) zmienił formę zajęć z „Podstaw samoobrony” zostawiając jedynie zajęcia praktyczne (30 godzin).

8. Potrzeby społeczno-gospodarcze oraz zgodność zakładanych efektów uczenia się z tymi potrzebami

Specyfika społecznych i gospodarczych stosunków w znacznym stopniu wpływa na kształtowanie się nowego typu zagrożeń. Swoboda otwartych granic, swoboda przepływu osób, kapitału, towarów, usług, sprawiają, że wspólna przestrzeń społeczno-gospodarcza poza niewątpliwymi korzyściami, niesie również mnogość zagrożeń. Coraz częstsze ataki terrorystyczne, konflikty zbrojne na świecie (Syria, Turcja, Iran, Afganistan, Rosja, Ukraina), wymuszają zapewnienie bezpieczeństwa państwa polskiego i jego obywateli, ochrony dziedzictwa i tożsamości narodowej oraz realizacji zobowiązań sojuszniczych.

Rozpoznając lokalny rynek pracy w oparciu o narzędzie jakim jest „Barometr zawodów”, pracownicy służb mundurowych to zawód kwalifikowany do „zawodów w równowadze”. Jednak lokalne instytucje odpowiedzialne za bezpieczeństwo stwierdzają deficyt kwalifikacji w zakresie bezpieczeństwa wewnętrznego.

Istnieje również duże zapotrzebowanie na absolwentów kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne o profilu praktycznym w sektorze prywatnym. Głównie w jednostkach prowadzących działalność komercyjną w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa wewnętrznego m.in. w Specjalistycznych Uzbrojonych Formacjach Ochronnych, agencjach ochrony osób i mienia, firmach zabezpieczających imprezy masowe itp.

Kierunek bezpieczeństwo wewnętrzne jest zatem odpowiedzią na potrzeby rynku pracy. Umożliwia zdobycie potrzebnych na rynku kwalifikacji i znalezienie zatrudnienia.

Warto podkreślić, że nabór na studia pierwszego stopnia kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne wynosi co roku około 100 kandydatów. Ponadto duże zainteresowanie kwestiami bezpieczeństwa lokalnej społeczności wpłynęło na utworzenie w PANS w Jarosławiu Legii Akademickiej, kształtującej dodatkowe umiejętności do pracy w strukturach wojskowych. Wszystko to wskazuje na dużą popularność kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne.

Zgodność zakładanych efektów uczenia się z potrzebami rynku pracy została wyrażona w programie studiów dla kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne o profilu praktycznym. Efekty uczenia się opracowane dla kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne są adekwatne do oczekiwań pracodawców i wskazują przede wszystkim na:

- interdyscyplinarny charakter kompetencji absolwentów,
- szeroką samodzielność absolwentów jak również umiejętność współpracy w zespole,

- wiedzę i umiejętności absolwentów o charakterze branżowym i specjalistycznym,
- umiejętności analityczne, prawidłowe interpretowanie i prognozowanie podstawowych zjawisk,
- otwartość na wykorzystywanie nowoczesnych metod, technik oraz technologii informatycznych w zakresie bezpieczeństwa wewnętrznego.

PANS w Jarosławiu współpracuje z otoczeniem społecznym, gospodarczym i kulturalnym w celu zapewnienia udziału przedstawicieli tego otoczenia w określaniu efektów uczenia się na (etapie wnioskowania o kierunek oraz w procesie prowadzenia kształcenia), weryfikacji i ocenie stopnia ich realizacji, organizacji praktyk zawodowych, a także w celu pozyskiwania kadry dydaktycznej posiadającej znaczne doświadczenie zawodowe zdobyte poza uczelnią.

Przy Wydziale Ekonomii i Zarządzania działają: Klub Praktyków (od 2 grudnia 2011 r.), Rada Biznesu (od 20 marca 2013 r.) oraz Rada Praktyków Kierunku Bezpieczeństwo Wewnętrzne (od 6 września 2016 r.). Rada Praktyków Kierunku Bezpieczeństwo Wewnętrzne obejmuje przedstawicieli:

- Policji,
- Państwowej Straży Pożarnej
- Wojska Polskiego
- Izby Administracji Skarbowej
- Zakładów Karnych,
- jednostek samorządu terytorialnego,
- pracowników Państwowej Akademii Nauk Stosowanych w Jarosławiu.

W ramach uprządkowania kształcenia na kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne oraz dostosowywania oferty do potrzeb rynku pracy Uczelnia podpisała porozumienia o współpracy z 3. Podkarpacką Brygadą Obrony Terytorialnej w Rzeszowie, Wojskową Komendą Uzupelnień w Jarosławiu, Jednostką Strzelecką nr 2025 im. ppor. Zbigniewa Zielińskiego w Jarosławiu, Strażą Miejską w Jarosławiu, Firmą Exatel S.A – wiodącym podmiotem w obszarze cyberbezpieczeństwa w Polsce, z Zarządem Wojewódzkim NSZZ Policjantów w Rzeszowie, Zarządem Oddziałowego Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego Funkcjonariuszy Bieszczadzkiego Oddziału Straży Granicznej w Przemyślu, Międzyregionalną Sekcją Pożarnictwa NSZZ „Solidarność” Województwa Podkarpackiego, Zarządem Okręgowym NSZZ Funkcjonariuszy i Pracowników Więziennictwa w Rzeszowie oraz ze Związkiem Zawodowym Celnicy PL.

Poza tym współpracuje m.in. z: 14 Dywizjonem Artylerii Samobieżnej w Jarosławiu, Komendami Powiatowymi Policji w Jarosławiu, Przemyślu, Lubaczowie, Przeworsku, Komendami Miejskimi i Powiatowymi Państwowej Straży Pożarnej w całym regionie, Bieszczadzkim Oddziałem Straży Granicznej w Korczowej i w Medyce, Komendą Regionalną Straży Ochrony Kolei w Przemyślu, Urzędami Gmin i Miast (Wydziały Zarządzania Kryzysowego), Starostwem Powiatowym w Jarosławiu, Zakładami Karnymi, Strażami Miejskimi, Domami Dziecka w Jarosławiu i Przemyślu, Przedstawicielami Sądów Rejonowych i Okręgowych, Kuratorami i Prokuraturą.

Na podstawie podpisanych porozumień o współpracy z interesariuszami zewnętrznymi studenci uczestniczą w zajęciach prowadzonych w warunkach rzeczywistych, głównie w ramach zajęć terenowych i praktyk. W trakcie zajęć studenci zapoznają się z zakresem zadań realizowanych przez praktyków/ekspertów. Zajęcia terenowe, które opierają się głównie na zrealizowaniu zadania/projektu w danej jednostce, pozwalają na osiągnięcie

efektów uczenia się z zakresu umiejętności praktycznych. Studenci korzystają z możliwości odbycia praktyk u interesariuszy zewnętrznych i osiągnięcia założonych dla praktyk efektów uczenia się.

9. Karty opisu zajęć (sylabusy)

ZAJĘCIA KSZTAŁCENIA OGÓLNEGO

Karta opisu zajęć - Sylabus

Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu

I. INFORMACJE PODSTAWOWE

Nazwa zajęć: Wychowanie Fizyczne	Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2024/2025
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Bezpieczeństwo wewnętrzne I stopień, profil praktyczny	
Język wykładowy: polski	Rodzaj zajęć: kształcenia ogólnego
Rok studiów: I	Semestr: 1
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 0	Koordinator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:
Jednostka organizacyjna: Wydział Ekonomii i Zarządzania	

FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN

Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:

Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:		Wykład:	
Ćwiczenia:	30	Ćwiczenia:	
Laboratorium:		Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:		Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki:		Praktyki:	
Inna forma (jaka):		Inna forma (jaka):	
RAZEM:	30	RAZEM:	

II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE

Wymagania wstępne i dodatkowe:

Podstawowa sprawność fizyczna i wydolność fizyczna pozwalająca na podejmowanie rekreacyjnej aktywności fizycznej.

Cel (cele) kształcenia dla zajęć:

- Zapoznanie studentów z zasadami i metodami prowadzenia zajęć rekreacyjnych w różnych dyscyplinach z różnymi grupami wiekowymi.
- Ukazanie znaczenia aktywności fizycznej człowieka.

EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKÓW STUDIÓW

Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się.

UWAGA:

Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą od formy zajęć.

Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:	Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
---	---	--

Wiedzy - zna i rozumie

WF_W01	formy i dyscypliny rekreacyjne oraz możliwości i sposoby prowadzenia zajęć rekreacyjnych z osobami w różnym wieku i o różnej sprawności fizycznej.	K_W01		
Umiejętności - potrafi				
WF_U02	realizować zadania ruchowe niezbędne w różnych przejawach działalności ludzkiej, tj. rekreacyjnej, sportowej oraz służącej zdrowiu.	K_U03		
Kompetencje społecznych - jest gotów do				
WF_K01	wypełniania zobowiązań społecznych, motywowania i wychowywania do świadomego uczestnictwa w rekreacji ruchowej	K_K02		
UWAGA!				
Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.				
TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA				
Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):				
Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się*	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć#
		Ćwiczenia		
TP-01	Omówienie programu nauczania i zasad oceniania z przedmiotu. Zapoznanie z zasadami bezpieczeństwa w czasie wykonywania ćwiczeń obowiązujących na obiektach sportowych PWSTE w Jarosławiu.	x	pogadanka	Ocena zaangażowania w dyskusji/ właściwa postawa wobec kultury fizycznej
TP-02	Nauka i doskonalenie techniki oraz taktyki w piłce siatkowej	x	pokaz, ćwiczenia ruchowe – indywidualne i zespołowe	obserwacja poprawności wykonania ćwiczeń oraz współpracy w zespole
TP-03	Nauka i doskonalenie techniki oraz taktyki w piłce koszykowej	x	pokaz, ćwiczenia ruchowe – indywidualne i zespołowe	obserwacja poprawności wykonania ćwiczeń oraz współpracy w zespole
TP-04	Ćwiczenia zwiększające i kształtujące siłę dużych grup mięśniowych na obwodzie stacyjnym. Samodzielne wykonywanie ćwiczeń naprzemiennie z partnerem metodą body building.	x	pokaz, ćwiczenia ruchowe – indywidualne i zespołowe	obserwacja poprawności wykonania ćwiczeń oraz współpracy w zespole
Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.				
Dla wykładu:				
*np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy				
# np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt				
Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.				
ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)				
Literatura podstawowa (powinna być dostępna dla studenta w uczelnianej bibliotece):				
1. M. Boyle- Nowoczesny trening funkcjonalny, Galaktyka 2019 r.				
2. J. Wołyniec- Przepisy zespołowych gier sportowych w zakresie podstawowy, BK Wrocław 2006 r				

Literatura uzupełniająca: 1. K. Ashwell - Anatomia ruchu, Arkady 2015 r. 2. J. Strugarek - Plenerowe i halowe gry rekreacyjne, Naukowe UAM Poznań 2009 r.
III. INFORMACJE DODATKOWE
KRYTERIA OCENIANIA
Ocena kształtująca: aktywność i postawa na poszczególnych zajęciach, zaangażowanie w dyskusję na tematy związane z kulturą fizyczną.
Ocena podsumowująca: Frekwencja na zajęciach, ogólna postawa i zaangażowanie na zajęciach, udział w zawodach AZS PWSTE.
INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ BRAK

Karta opisu zajęć - Sylabus Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu			
I. INFORMACJE PODSTAWOWE			
Nazwa zajęć: Wychowanie Fizyczne		Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2024/2025	
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Bezpieczeństwo wewnętrzne I stopień, profil praktyczny			
Język wykładowy: polski		Rodzaj zajęć: kształcenia ogólnego	
Rok studiów: I		Semestr: 2	
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 0		Koordynator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:	
Jednostka organizacyjna: Wydział Ekonomii i Zarządzania			
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN			
Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:			
Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:		Wykład:	
Ćwiczenia:	30	Ćwiczenia:	
Laboratorium:		Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:		Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki:		Praktyki:	
Inna forma (jaka):		Inna forma (jaka):	
RAZEM:	30	RAZEM:	
II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE			
Wymagania wstępne i dodatkowe: Podstawowa sprawność fizyczna i wydolność fizyczna pozwalająca na podejmowanie rekreacyjnej aktywności fizycznej.			

Cel (cele) kształcenia dla zajęć:				
3. Przygotowanie studentów do planowania, programowania i prowadzenia zajęć sportowo – rekreacyjnych, a także wartościowego organizowania czasu wolnego.				
4. Ukazanie znaczenia aktywności fizycznej człowieka.				
EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKÓW STUDIÓW				
Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się.				
UWAGA:				
Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą od formy zajęć.				
Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:			Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
Wiedzy - zna i rozumie				
WF_W01	wiadomości będące podstawą działania profilaktycznego w rekreacji i promocji zdrowia.			K_W01
Umiejętności - potrafi				
WF_U01	planować, programować oraz prowadzić zajęcia rekreacyjne z różnymi grupami wiekowymi.			K_U03
Kompetencji społecznych - jest gotów do				
WF_K01	wypełniania zobowiązań społecznych, motywowania i wychowywania do świadomego uczestnictwa w rekreacji ruchowej			K_K02
UWAGA!				
Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.				
TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA				
Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):				
Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się*	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć#
		Ćwiczenia		
TP-01	Nauka i doskonalenie techniki oraz taktyki w piłce ręcznej.	x	pokaz, ćwiczenia ruchowe – indywidualne i zespołowe	obserwacja poprawności wykonania ćwiczeń oraz współpracy w zespole
TP-02	Różne formy aktywności ruchowej na wolnym powietrzu (tenis ziemny, nordic walking, lekka atletyka, gry i zabawy).	x	pokaz, ćwiczenia ruchowe – indywidualne i zespołowe	obserwacja poprawności wykonania ćwiczeń oraz współpracy w zespole
TP-03	Ćwiczenia zwiększające wytrzymałość (cardio) z wykorzystaniem sprzętu dostępnego na siłowni.	x	pogadanka	obserwacja poprawności wykonania ćwiczeń
Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od				

kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.

Dla wykładu:

*np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy

np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt

Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.

ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)

Literatura podstawowa (powinna być dostępna dla studenta w uczelnianej bibliotece):

1. J. Cholewa, M. Kunicki- Rekreacyjna aktywność fizyczna, AWF Katowice 2014 r.
2. M. Boyle- Nowoczesny trening funkcjonalny, Galaktyka 2019 r.
3. J. Tatarczuk- Metodyka wychowania fizycznego, Uniwersytet Zielonogórski 2011 r.
4. J. Wołyniec- Przepisy zespołowych gier sportowych w zakresie podstawowy, BK Wrocław 2006 r

Literatura uzupełniająca:

1. K. Ashwell- Anatomia ruchu, Arkady 2015 r.
2. Strugarek- Plenerowe i halowe gry rekreacyjne, Naukowe UAM Poznań 2009 r.

III. INFORMACJE DODATKOWE

KRYTERIA OCENIANIA

Ocena kształtująca:

aktywność i postawa na poszczególnych zajęciach, zaangażowanie w dyskusję na tematy związane z kulturą fizyczną.

Ocena podsumowująca:

Frekwencja na zajęciach, ogólna postawa i zaangażowanie na zajęciach, udział w zawodach AZS PWSTE.

INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ

BRAK

Karta opisu zajęć - Sylabus

Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu

I. INFORMACJE PODSTAWOWE

Nazwa zajęć: Język angielski	Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2024/2025
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Bezpieczeństwo wewnętrzne I stopnia, profil praktyczny	
Język wykładowy: j. angielski	Rodzaj zajęć: kształcenia ogólnego
Rok studiów: I	Semestr: 1
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 2	Koordinator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:

Jednostka organizacyjna: Wydział Ekonomii i Zarządzania

FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN

Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:

Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:		Wykład:	
Ćwiczenia:		Ćwiczenia:	
Laboratorium:		Laboratorium:	
Lektorat:	30	Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:		Zajęcia praktyczne:	

Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki:		Praktyki:	
Inna forma (jaka):		Inna forma (jaka):	
RAZEM:	30	RAZEM:	

II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE

Wymagania wstępne i dodatkowe:

Znajomość języka angielskiego na poziomie B1 według Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego

Cel (cele) kształcenia dla zajęć:

- Opanowanie przez studentów języka angielskiego w stopniu umożliwiającym sprawną komunikację w różnych sytuacjach życia codziennego na poziomie B2 według Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego.
- Wspieranie umiejętności samokształcenia (rozwijanie strategii uczenia się).

EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKÓW STUDIÓW

Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się.

UWAGA:

Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą od formy zajęć.

Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:	Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
---	---	--

Wiedzy - zna i rozumie

JA_W01	konstrukcje gramatyczne na poziomie B2 według CEF.	K_W02
JA_W02	słownictwo do opisywania sytuacji życia codziennego	K_W02

Umiejętności - potrafi

JA_U01	zastosować nowe słownictwo i konstrukcje gramatyczne.	K_U06
JA_U02	analizować i formułować wnioski na podstawie przeczytanych tekstów.	K_U06
JA_U03	formułować przejrzyste i szczegółowe wypowiedzi ustne i pisemne.	K_U06

Kompetencji społecznych - jest gotów do

JA_K01	współorganizowania działalności na rzecz środowiska społecznego	K_K02
--------	---	-------

UWAGA!

Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.

TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA

Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):

Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się*	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć#
		Lektorat		
Semestr pierwszy				

TP-01	Jedzenie i gotowanie	Lektorat	pogadanka, analiza, dyskusja, praca z tekstem, praca z nagraniami audio i wideo, praca z wykorzystaniem różnych źródeł	kolokwium, ocena ciągła, ocena krótszej lub dłuższej wypowiedzi pisemnej i ustnej, obserwacja
TP-02	Rodzina	Lektorat		
TP-03	Przymiotniki osobowości. Opis osoby.	Lektorat		
TP-04	Pieniądze i finanse.	Lektorat		
TP-05	Praca charytatywna	Lektorat		
TP-06	Język potoczny - reagowanie na dobre i złe wiadomości, przedstawianie siebie i innych.	Lektorat		
TP-07	Czas <i>Present Simple</i> i <i>Present Continuous</i> . Czasowniki statyczne i dynamiczne.	Lektorat	pogadanka, analiza, praca z tekstem, praca z nagraniami audio, dyskusja, praca z wykorzystaniem różnych źródeł	kolokwium, ocena ciągła, ocena krótszej lub dłuższej wypowiedzi pisemnej i ustnej, obserwacja
TP-08	Formy przyszłe (<i>Future Simple</i> , <i>Present Continuous</i> , <i>be going to</i>).	Lektorat		
TP-09	Czas <i>Present Perfect</i> i <i>Past Simple</i> .	Lektorat		
TP-10	Czas <i>Present Perfect Simple</i> i <i>Present Perfect Continuous</i> . Wyrażenia <i>for</i> i <i>since</i> .	Lektorat		
TP-11	Przymiotniki słabe i mocne w j. angielskim (<i>gradable</i> i <i>non-gradable</i>).	Lektorat		

Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.

Dla wykładu:

*np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy

np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt

Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.

ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)

Literatura podstawowa (powinna być dostępna dla studenta w uczelnianej bibliotece):

5. Latham-Koenig, C., Oxenden, C., Lambert, J. *English File Intermediate Fourth Edition*, 2019

Literatura uzupełniająca:

1. Borowska, Aleksandra. *Wielka gramatyka języka angielskiego: teoria, przykłady, ćwiczenia*. Edgard, 2018
2. Filak, Magdalena. *Angielski w tłumaczeniach: słownictwo: praktyczny kurs językowy: poziom B1-B2*, Preston Publishing, 2020.
3. Gairns R., Redman S., Oxford Word Skills. *Intermediate Vocabulary*. Oxford, 2020.
4. Latham-Koenig, C., Oxenden, C., *English File Intermediate Fourth Edition*, Workbook, OUP, 2019
5. Matasek, Maciej. *Język angielski: ćwiczenia oraz repetytorium gramatyczne*. Handybooks, 2012
6. Murphy, Raymond. *English Grammar in Use. Fifth Edition*. Cambridge University Press, 2019
7. Vince, Michael. *Language Practice for First: English grammar and vocabulary*. Macmillan, 2014
8. *Wielki słownik polsko-angielski i angielsko-polski PWN-Oxford*, PWN, 2006.

III. INFORMACJE DODATKOWE

BILANS PUNKTÓW ECTS

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)

Forma aktywności		Liczba godzin*	
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia		30	
Praca własna studenta		20	
SUMA GODZIN:		50	
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)			
		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPIŚCIANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 2	1,2
	Praca własna studenta		0,8
* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;			
OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:			
Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej. Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, opracowanie projektu.			
<ol style="list-style-type: none"> 1. Przygotowanie do kolokwium. Symbol efektu uczenia się: U03. Metoda weryfikacji: kolokwium. 2. Czytanie wskazanej literatury. Symbol efektu uczenia się: JA_U04, JA_K06. Metoda weryfikacji: ocena ciągła, obserwacja. 3. Wykonywanie dodatkowych ćwiczeń. Symbol efektu uczenia się: JA_U03, JA_U05. Metoda weryfikacji: kolokwium, ocena ciągła. 4. Przygotowanie do wypowiedzi ustnej i pisemnej. Symbol efektu uczenia się: JA_W01, JA_W02, JA_U03, JA_U04, JA_U05. Metoda weryfikacji: ocena krótszej i dłuższej wypowiedzi ustnej i pisemnej. 			
KRYTERIA OCENIANIA			
Ocena kształtująca:			
Ocena kształtująca: obejmuje:			
<ul style="list-style-type: none"> – kolokwia – wypowiedź ustną – aktywność, pracę i zaangażowanie studenta 			
<u>Skala ocen:</u>			
poniżej 50% - ocena niedostateczna (2.0)			
50% - 60% - ocena dostateczna (3.0)			
61% - 70 % - ocena dostateczna plus (3.5)			
71% - 80% - ocena dobra (4.0)			
81% - 90% - ocena dobra plus (4.5)			
91% - 100% - ocena bardzo dobra (5.0)			
Ocena podsumowująca:			
Ocena końcowa jest średnią otrzymanych ocen cząstkowych.			
INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA			
-			

Karta opisu zajęć - Sylabus	
Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu	
I. INFORMACJE PODSTAWOWE	
Nazwa zajęć: Język angielski	Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2024/2025

Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Bezpieczeństwo wewnętrzne I stopnia, profil praktyczny	
Język wykładowy: j. angielski	Rodzaj zajęć: kształcenia ogólnego
Rok studiów: I	Semestr: 2
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 2	Koordinator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:

Jednostka organizacyjna: Wydział Ekonomii i Zarządzania

FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN

Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:

Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:		Wykład:	
Ćwiczenia:		Ćwiczenia:	
Laboratorium:		Laboratorium:	
Lektorat:	30	Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:		Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki:		Praktyki:	
Inna forma (jaka):		Inna forma (jaka):	
RAZEM:	30	RAZEM:	

II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE

Wymagania wstępne i dodatkowe:

Znajomość języka angielskiego na poziomie B1 według Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego

Cel (cele) kształcenia dla zajęć:

- Opanowanie przez studentów języka angielskiego w stopniu umożliwiającym sprawną komunikację w różnych sytuacjach życia codziennego na poziomie B2 według Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego.
- Wspieranie umiejętności samokształcenia (rozwijanie strategii uczenia się).

EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKÓW STUDIÓW

Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się.

UWAGA:

Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą od formy zajęć.

Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:	Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
Wiedzy - zna i rozumie		
JA_W_01	konstrukcje gramatyczne na poziomie B2 według CEF.	K_W02
JA_W_02	słownictwo do opisywania sytuacji życia codziennego	K_W02
Umiejętności - potrafi		
JA_U_03	zastosować nowe słownictwo i konstrukcje gramatyczne.	K_U06
JA_U_04	analizować i formułować wnioski na podstawie przeczytanych	K_U06

	tekstów.			
JA_U_05	formułować przejrzyste i szczegółowe wypowiedzi ustne i pisemne.		K_U06	
Kompetencji społecznych - jest gotów do				
JA_K_06	współorganizowania działalności na rzecz środowiska społecznego		K_K02	
UWAGA!				
Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.				
TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA				
Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):				
Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się*	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć#
		Lektorat		
Semestr drugi				
TP-01	Transport i bezpieczeństwo na drodze.	Lektorat	pogadanka, analiza, dyskusja, praca z tekstem, praca z nagraniami audio i wideo, praca z wykorzystaniem różnych źródeł	kolokwium, ocena ciągła, ocena krótszej lub dłuższej wypowiedzi pisemnej i ustnej, obserwacja
TP-02	Stereotypy dotyczące płci.	Lektorat		
TP-03	Kolokacje – czasownik i przymiotnik z przymimkiem.	Lektorat		
TP-04	Język potoczny - wyrażanie opinii.	Lektorat		
TP-05	Rozmowy telefoniczne.	Lektorat		
TP-06	Zasady dobrego zachowania.	Lektorat		
TP-07	Nabywanie nowych umiejętności.	Lektorat		
TP-08	Sport	Lektorat		
TP-09	Stopień wyższy i najwyższy przymiotnika.	Lektorat	pogadanka, analiza, praca z tekstem, praca z nagraniami audio, dyskusja, praca z wykorzystaniem różnych źródeł	kolokwium, ocena ciągła, ocena krótszej lub dłuższej wypowiedzi pisemnej i ustnej, obserwacja
TP-10	Przedimki <i>a/an, the</i> .	Lektorat		
TP-11	Czasowniki nakazu (<i>must, have to, should</i>).	Lektorat		
TP-12	Czasowniki modalne (<i>can, could, be able to</i>).	Lektorat		
Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne. Dla wykładu: * np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy # np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.				
ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)				

Literatura podstawowa (powinna być dostępna dla studenta w uczelnianej bibliotece):			
1. Latham-Koenig, C., Oxenden, C., Lambert, J. <i>English File Intermediate Fourth Edition</i> , 2019			
Literatura uzupełniająca:			
1. Borowska, Aleksandra. <i>Wielka gramatyka języka angielskiego: teoria, przykłady, ćwiczenia</i> . Edgard, 2018			
2. Filak, Magdalena. <i>Angielski w tłumaczeniach: słownictwo: praktyczny kurs językowy: poziom B1-B2</i> , Preston Publishing, 2020.			
3. Gairns R., Redman S., Oxford Word Skills. <i>Intermediate Vocabulary</i> . Oxford, 2020.			
4. Latham-Koenig, C., Oxenden, C., <i>English File Intermediate Fourth Edition</i> , Workbook, OUP, 2019			
5. Matasek, Maciej. <i>Język angielski: ćwiczenia oraz repetytorium gramatyczne</i> . Handybooks, 2012			
6. Murphy, Raymond. <i>English Grammar in Use. Fifth Edition</i> . Cambridge University Press, 2019			
7. Vince, Michael. <i>Language Practice for First: English grammar and vocabulary</i> . Macmillan, 2014			
1. <i>Wielki słownik polsko-angielski i angielsko-polski PWN-Oxford</i> , PWN, 2006.			
III. INFORMACJE DODATKOWE			
BILANS PUNKTÓW ECTS			
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)			
Forma aktywności		Liczba godzin*	
Godziny zajęć(według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia		30	
Praca własna studenta		20	
SUMA GODZIN:		50	
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)			
		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPISANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 2	1,2
	Praca własna studenta		0,8
* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;			
OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:			
Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej. Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, opracowanie projektu.			
1. Przygotowanie do kolokwium. Symbol efektu uczenia się: JA_U03. Metoda weryfikacji: kolokwium.			
2. Czytanie wskazanej literatury. Symbol efektu uczenia się: JA_U04, JA_K06. Metoda weryfikacji: ocena ciągła, obserwacja.			
3. Wykonywanie dodatkowych ćwiczeń. Symbol efektu uczenia się: JA_U03, JA_U05. Metoda weryfikacji: kolokwium, ocena ciągła.			
4. Przygotowanie do wypowiedzi ustnej i pisemnej. Symbol efektu uczenia się: JA_W01, JA_W02, JA_U03, JA_U04, JA_U05. Metoda weryfikacji: ocena krótszej i dłuższej wypowiedzi ustnej i pisemnej.			
KRYTERIA OCENIANIA			
Ocena kształtująca:			
Ocena kształtująca: obejmuje:			
– kolokwia			
– wypowiedź ustną			
– aktywność, pracę i zaangażowanie studenta			
<u>Skala ocen:</u>			
poniżej 50% - ocena niedostateczna (2.0)			
50% - 60% - ocena dostateczna (3.0)			
61% - 70 % - ocena dostateczna plus (3.5)			
71% - 80% - ocena dobra (4.0)			
81% - 90% - ocena dobra plus (4.5)			
91% - 100% - ocena bardzo dobra (5.0)			

Ocena podsumowująca:

Ocena końcowa jest średnią otrzymanych ocen cząstkowych.

INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ

-

Karta opisu zajęć - Sylabus

Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu

I. INFORMACJE PODSTAWOWE

Nazwa zajęć: Język angielski	Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2024/2025
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Bezpieczeństwo wewnętrzne I stopnia, profil praktyczny	
Język wykładowy: j. angielski	Rodzaj zajęć: kształcenia ogólnego
Rok studiów: II	Semestr: 3
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 2	Koordynator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:

Jednostka organizacyjna: Wydział Ekonomii i Zarządzania

FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN

Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:

Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:		Wykład:	
Ćwiczenia:		Ćwiczenia:	
Laboratorium:		Laboratorium:	
Lektorat:	30	Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:		Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki:		Praktyki:	
Inna forma (jaka):		Inna forma (jaka):	
RAZEM:	30	RAZEM:	

II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE**Wymagania wstępne i dodatkowe:**

Znajomość języka angielskiego na poziomie B1 według Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego

Cel (cele) kształcenia dla zajęć:

- Opanowanie przez studentów języka angielskiego w stopniu umożliwiającym sprawną komunikację w różnych sytuacjach życia codziennego na poziomie B2 według Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego.
- Wspieranie umiejętności samokształcenia (rozwijanie strategii uczenia się).

EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKÓW STUDIÓW

Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się.

UWAGA:

Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć

efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą od formy zajęć.				
Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:			Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
Wiedzy - zna i rozumie				
JA_W_01	konstrukcje gramatyczne na poziomie B2 według CEF.			K_W02
JA_W_02	słownictwo do opisywania sytuacji życia codziennego			K_W02
Umiejętności - potrafi				
JA_U_03	zastosować nowe słownictwo i konstrukcje gramatyczne.			K_U06
JA_U_04	analizować i formułować wnioski na podstawie przeczytanych tekstów.			K_U06
JA_U_05	formułować przejrzyste i szczegółowe wypowiedzi ustne i pisemne.			K_U06
Kompetencji społecznych - jest gotów do				
JA_K_06	współorganizowania działalności na rzecz środowiska społecznego			K_K02
UWAGA! Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.				
TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA				
Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):				
Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się*	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć#
		Lektorat		
Semestr trzeci				
TP-01	Przesady	Lektorat	pogadanka, analiza, dyskusja, praca z tekstem, praca z nagraniami audio i wideo, praca z wykorzystaniem różnych źródeł	kolokwium, ocena ciągła, ocena krótszej lub dłuższej wypowiedzi pisemnej i ustnej, obserwacja
TP-02	Życie towarzyskie, związki.	Lektorat		
TP-03	Język potoczny - prośby i pytanie o pozwolenie.	Lektorat		
TP-04	Film	Lektorat		
TP-05	Wygląd zewnętrzny, części ciała.	Lektorat		
TP-06	Edukacja	Lektorat		
TP-07	Życie studenckie	Lektorat		
TP-08	Czasoprzeszłe (<i>Past Simple, Past Continuous, Past Perfect</i>).	Lektorat	pogadanka, analiza, praca z tekstem, praca z nagraniami audio, dyskusja, praca z wykorzystaniem różnych źródeł	kolokwium, ocena ciągła, ocena krótszej lub dłuższej wypowiedzi pisemnej i ustnej, obserwacja
TP-09	Forma <i>used to</i> .	Lektorat		
TP-10	Strona bierna. Czasowniki modalne dedukcji (<i>might, can't, must</i>).	Lektorat		
TP-11	I tryb warunkowy. Czasowniki <i>make, let</i> i <i>allow</i>	Lektorat		

<p>Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.</p> <p>Dla wykładu: * np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy # np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt</p> <p>Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.</p>			
ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)			
Literatura podstawowa (powinna być dostępna dla studenta w uczelnianej bibliotece):			
1. Latham-Koenig, C., Oxenden, C., Lambert, J. <i>English File Intermediate Fourth Edition</i> , 2019			
Literatura uzupełniająca:			
1. Borowska, Aleksandra. <i>Wielka gramatyka języka angielskiego: teoria, przykłady, ćwiczenia</i> . Edgard, 2018			
2. Filak, Magdalena. <i>Angielski w tłumaczeniach: słownictwo: praktyczny kurs językowy: poziom B1-B2</i> , Preston Publishing, 2020.			
3. Gairns R., Redman S., Oxford Word Skills. <i>Intermediate Vocabulary</i> . Oxford, 2020.			
4. Latham-Koenig, C., Oxenden, C., <i>English File Intermediate Fourth Edition</i> , Workbook, OUP, 2019.			
5. Matasek, Maciej. <i>Język angielski: ćwiczenia oraz repetytorium gramatyczne</i> . Handybooks, 2012.			
6. Murphy, Raymond. <i>English Grammar in Use. Fifth Edition</i> . Cambridge University Press, 2019.			
7. Vince, Michael. <i>Language Practice for First: English grammar and vocabulary</i> . Macmillan, 2014.			
1. <i>Wielki słownik polsko-angielski i angielsko-polski PWN-Oxford</i> , PWN, 2006.			
III. INFORMACJE DODATKOWE			
BILANS PUNKTÓW ECTS			
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)			
Forma aktywności		Liczba godzin*	
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia		30	
Praca własna studenta		20	
SUMA GODZIN:		50	
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)			
		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPIŚNANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 2	1,2
	Praca własna studenta		0,8
* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;			
OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:			
Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej. Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, opracowanie projektu.			
1. Przygotowanie do kolokwium. Symbol efektu uczenia się: JA_U03. Metoda weryfikacji: kolokwium.			
2. Czytanie wskazanej literatury. Symbol efektu uczenia się: JA_U04, JA_K06. Metoda weryfikacji: ocena ciągła, obserwacja.			
3. Wykonywanie dodatkowych ćwiczeń. Symbol efektu uczenia się: JA_U03, JA_U05. Metoda weryfikacji: kolokwium, ocena ciągła.			
4. Przygotowanie do wypowiedzi ustnej i pisemnej. Symbol efektu uczenia się: JA_W01, JA_W02, JA_U03, JA_U04, JA_U05. Metoda weryfikacji: ocena krótszej i dłuższej wypowiedzi ustnej i pisemnej.			
KRYTERIA OCENIANIA			
Ocena kształtująca:			
Ocena kształtująca: obejmuje:			
– kolokwia			

- wypowiedź ustną
- aktywność, pracę i zaangażowanie studenta

Skala ocen:

- poniżej 50% - ocena niedostateczna (2.0)
- 50% - 60% - ocena dostateczna (3.0)
- 61% - 70 % - ocena dostateczna plus (3.5)
- 71% - 80% - ocena dobra (4.0)
- 81% - 90% - ocena dobra plus (4.5)
- 91% - 100% - ocena bardzo dobra (5.0)

Ocena podsumowująca:

Ocena końcowa jest średnią otrzymanych ocen cząstkowych.

INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ

-

Karta opisu zajęć - Sylabus

Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu

I. INFORMACJE PODSTAWOWE

Nazwa zajęć: Język angielski	Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2024/2025
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Bezpieczeństwo wewnętrzne I stopnia, profil praktyczny	
Język wykładowy: j. angielski	Rodzaj zajęć: kształcenia ogólnego
Rok studiów: II	Semestr: 4
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 2	Koordinator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:

Jednostka organizacyjna: Wydział Ekonomii i Zarządzania

FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN

Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:

Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:		Wykład:	
Ćwiczenia:		Ćwiczenia:	
Laboratorium:		Laboratorium:	
Lektorat:	30	Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:		Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki:		Praktyki:	
Inna forma (jaka):		Inna forma (jaka):	
RAZEM:	30	RAZEM:	

II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE

Wymagania wstępne i dodatkowe:

Znajomość języka angielskiego na poziomie B1 według Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego

Cel (cele) kształcenia dla zajęć:

1. Opanowanie przez studentów języka angielskiego w stopniu umożliwiającym sprawną komunikację w różnych sytuacjach życia codziennego na poziomie B2 według Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego.
2. Wspieranie umiejętności samokształcenia (rozwijanie strategii uczenia się).

EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKÓW STUDIÓW

Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się.

UWAGA:

Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą od formy zajęć.

Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:	Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
Wiedzy - zna i rozumie		
JA_W_01	konstrukcje gramatyczne na poziomie B2 według CEF.	K_W02
JA_W_02	słownictwo do opisywania sytuacji życia codziennego	K_W02
Umiejętności - potrafi		
JA_U_03	zastosować nowe słownictwo i konstrukcje gramatyczne.	K_U06
JA_U_04	analizować i formułować wnioski na podstawie przeczytanych tekstów.	K_U06
JA_U_05	formułować przejrzyste i szczegółowe wypowiedzi ustne i pisemne.	K_U06
Kompetencji społecznych - jest gotów do		
JA_K_06	współorganizowania działalności na rzecz środowiska społecznego	K_K02

UWAGA!

Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.

TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA

Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):

Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się*	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć#
		Lektorat		
		Semestr czwarty		
TP-01	Domy	Lektorat	pogadanka, analiza, dyskusja, praca z tekstem, praca z nagraniami audio i wideo, praca z wykorzystaniem różnych źródeł	kolokwium, ocena ciągła, ocena krótszej lub dłuższej wypowiedzi pisemnej i ustnej, obserwacja
TP-02	Język potoczny- proponowanie i reagowanie na propozycje.	Lektorat		
TP-03	Praca	Lektorat		
TP-04	Zakupy	Lektorat		
TP-05	Słotwórstwo – tworzenie rzeczowników, przymiotników i przysłówków	Lektorat		
TP-06	Technologia	Lektorat		

TP-07	Przestępczość	Lektorat		
TP-08	II tryb warunkowy.	Lektorat	pogadanka, analiza, praca z tekstem, praca z nagraniami audio, dyskusja, praca z wykorzystaniem różnych źródeł	kolokwium, ocena ciągła, ocena krótszej lub dłuższej wypowiedzi pisemnej i ustnej, obserwacja
TP-09	Bezokoliczniki i formy gerundialne.	Lektorat		
TP-10	Wyrażenia ilościowe.	Lektorat		
TP-11	Zdania względne.	Lektorat		
TP-12	Pytania rozłączne.	Lektorat		
TP-13	Pytania pośrednie_	Lektorat		

Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.

Dla wykładu:

*np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy

np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt

Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.

ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)

Literatura podstawowa (powinna być dostępna dla studenta w uczelnianej bibliotece):

1. Latham-Koenig, C., Oxenden, C., Lambert, J. *English File Intermediate Fourth Edition*, 2019

Literatura uzupełniająca:

1. Borowska, Aleksandra. Wielka gramatyka języka angielskiego: teoria, przykłady, ćwiczenia. Edgard, 2018
2. Filak, Magdalena. Angielski w tłumaczeniach: słownictwo: praktyczny kurs językowy: poziom B1-B2, Preston Publishing, 2020.
3. Gairns R., Redman S., Oxford Word Skills. Intermediate Vocabulary. Oxford, 2020.
4. Latham-Koenig, C., Oxenden, C., English File Intermediate Fourth Edition, Workbook, OUP, 2019.
5. Matasek, Maciej. Język angielski: ćwiczenia oraz repetytorium gramatyczne. Handybooks, 2012.
6. Murphy, Raymond. English Grammar in Use. Fifth Edition. Cambridge University Press, 2019.
7. Vince, Michael. Language Practice for First: English grammar and vocabulary. Macmillan, 2014.
8. Wielki słownik polsko-angielski i angielsko-polski PWN-Oxford, PWN, 2006.

III. INFORMACJE DODATKOWE

BILANS PUNKTÓW ECTS

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)

Forma aktywności	Liczba godzin*
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	30
Praca własna studenta	20
SUMA GODZIN:	50

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)

		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPISANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 2	1,2
	Praca własna studenta		0,8

* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;

OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:

Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej.

Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, opracowanie projektu.

<ol style="list-style-type: none"> 1. Przygotowanie do kolokwium. Symbol efektu uczenia się: JA_U03. Metoda weryfikacji: kolokwium. 2. Czytanie wskazanej literatury. Symbol efektu uczenia się: JA_U04, JA_K06. Metoda weryfikacji: ocena ciągła, obserwacja. 3. Wykonywanie dodatkowych ćwiczeń. Symbol efektu uczenia się: JA_U03, JA_U05. Metoda weryfikacji: kolokwium, ocena ciągła. 4. Przygotowanie do wypowiedzi ustnej i pisemnej. Symbol efektu uczenia się: JA_W01, JA_W02, JA_U03, JA_U04, JA_U05. Metoda weryfikacji: ocena krótszej i dłuższej wypowiedzi ustnej i pisemnej.
KRYTERIA OCENIANIA
<p>Ocena kształtująca: Ocena kształtująca: obejmuje:</p> <ul style="list-style-type: none"> - kolokwia - wypowiedź ustną - aktywność, pracę i zaangażowanie studenta <p><u>Skala ocen:</u> poniżej 50% - ocena niedostateczna (2.0) 50% - 60% - ocena dostateczna (3.0) 61% - 70 % - ocena dostateczna plus (3.5) 71% - 80% - ocena dobra (4.0) 81% - 90% - ocena dobra plus (4.5) 91% - 100% - ocena bardzo dobra (5.0)</p>
<p>Ocena podsumowująca: Ocena końcowa jest średnią otrzymanych ocen częściowych.</p>
INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ
-

Karta opisu zajęć - Sylabus			
Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu			
I. INFORMACJE PODSTAWOWE			
Nazwa zajęć: Język niemiecki		Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2024/2025	
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Bezpieczeństwo wewnętrzne, studia I stopnia, profil praktyczny			
Język wykładowy: j. niemiecki		Rodzaj zajęć: kształcenia ogólnego	
Rok studiów: I		Semestr: 1	
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 2		Koordynator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:	
Jednostka organizacyjna: Wydział Ekonomii i Zarządzania			
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN			
Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:			
Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:		Wykład:	
Ćwiczenia:		Ćwiczenia:	
Laboratorium:		Laboratorium:	
Lektorat:	30	Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	

Zajęcia praktyczne:		Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki:		Praktyki:	
Inna forma (jaka):		Inna forma (jaka):	
RAZEM:	30	RAZEM:	

II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE

Wymagania wstępne i dodatkowe:

Znajomość języka na poziomie B1 według Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego

Cel (cele) kształcenia dla zajęć:

- Opanowanie przez studentów języka niemieckiego w stopniu umożliwiającym sprawną komunikację w różnych sytuacjach życia codziennego na poziomie B2 według Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego.
- Wspieranie umiejętności samokształcenia (rozwijanie strategii uczenia się).

EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKÓW STUDIÓW

Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się.

UWAGA:

Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą od formy zajęć.

Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:	Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
---	---	--

Wiedzy - zna i rozumie

JN_W_01	konstrukcje gramatyczne na poziomie B2 według CEF.	K_W02
JN_W_02	odpowiedni zasób słownictwa do opisywania sytuacji życia codziennego	K_W02

Umiejętności – potrafi

JN_U_03	zastosować nowe słownictwo i konstrukcje gramatyczne.	K_U06
JN_U_04	analizować i formułować wnioski na podstawie przeczytanych tekstów.	K_U06
JN_U_05	formułować przejrzyste i szczegółowe wypowiedzi ustne i pisemne.	K_U06

Kompetencji społecznych - jest gotów do

JN_K_06	współorganizowania działalności na rzecz środowiska społecznego	K_K02
---------	---	-------

UWAGA!

Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.

TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA

Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):

Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się*	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć#
		Lektorat		
	Semestr pierwszy			

TP-01	<p>Stosunki międzyludzkie <i>Gramatyka:</i> Czasowniki z przyimkami/rekcja czasownika, zaimki przyimkowe; bezokolicznik czasownika w konstrukcji z „zu” <i>Działania językowe:</i> Rozmawianie o stosunkach międzyludzkich, o uczuciach, Rozmawianie o pomocy międzysąsiedzkiej i wzajemnej wymianie świadczeń; opisywanie osób; wypowiadanie własnej opinii; streszczanie tekstu</p>	Lektorat	<p>pogadanka, analiza, dyskusja, praca z tekstem, praca z nagraniami audio i wideo, praca z wykorzystaniem różnych źródeł</p>	<p>kolokwium, ocena ciągła, ocena krótszej lub dłuższej wypowiedzi pisemnej i ustnej, obserwacja</p>
TP-02	<p>Dieta, przyzwyczajenia żywieniowe <i>Gramatyka:</i> Odmiana przymiotnika bez rodzajnika, zdania poboczne z obwohl, brauchen + zu + Bezokolicznik <i>Działania językowe:</i> Rozmawianie o przyzwyczajeniach żywieniowych i zdrowym stylu życia oraz aktualnych trendach; rozumienie tekstów reklamowych; wypowiadanie własnej opinii</p>	Lektorat	<p>pogadanka, analiza, dyskusja, praca z tekstem, praca z nagraniami audio i wideo, praca z wykorzystaniem różnych źródeł</p>	<p>kolokwium, ocena ciągła, ocena krótszej lub dłuższej wypowiedzi pisemnej i ustnej, obserwacja</p>
TP-03	<p>Środowisko <i>Gramatyka:</i> Tryb przypuszczający <i>Konjunktiv II</i>, Zdania warunkowe <i>Działania językowe:</i> Rozmawianie o otoczeniu, o środowisku i klimacie; opisywanie problemów ochrony środowiska; rozmawianie o ekstremalnych zjawiska pogodowych; rozumienie prognozy pogody</p>	Lektorat	<p>pogadanka, analiza, dyskusja, praca z tekstem, praca z nagraniami audio i wideo, praca z wykorzystaniem różnych źródeł</p>	<p>kolokwium, ocena ciągła, ocena krótszej lub dłuższej wypowiedzi pisemnej i ustnej, obserwacja</p>
TP-04	<p>Praca, życie zawodowe <i>Gramatyka:</i> Deklinacja rzeczowników (n-Deklination), <i>Konjunktiv II</i> czasowników modalnych; Czas przeszły Plusquamperfekt; zdania poboczne po <i>nachdem</i>; zdania poboczne z <i>während</i> <i>Działania językowe:</i> Rozmawianie o zaletach i wadach wykonywania różnych zawodów, o dniu pracy; uprzejme wyrażanie propozycji i reagowanie na nie; streszczanie tekstu; Rozumienie ogłoszeń o pracę; rozmawianie o zatrudnieniu, o życiorysie; rozmawianie o błędach podczas rozmowy kwalifikacyjnej; dawanie porad i wskazówek</p>	Lektorat	<p>pogadanka, analiza, dyskusja, praca z tekstem, praca z nagraniami audio i wideo, praca z wykorzystaniem różnych źródeł</p>	<p>kolokwium, ocena ciągła, ocena krótszej lub dłuższej wypowiedzi pisemnej i ustnej, obserwacja</p>
TP-05	<p>Media <i>Gramatyka:</i> Czas przeszły <i>Präteritum</i>, zdania poboczne po <i>seit</i>(dem) i <i>bevor</i> <i>Działania językowe:</i> Rozumienie krótkiego artykułu prasowego; streszczanie tekstu; pisanie o sprawach minionych, o mediach dawniej a dzisiaj, o ulubionych programach radiowych; omawianie / opisywanie statystyk</p>	Lektorat	<p>pogadanka, analiza, dyskusja, praca z tekstem, praca z nagraniami audio i wideo, praca z wykorzystaniem różnych źródeł</p>	<p>kolokwium, ocena ciągła, ocena krótszej lub dłuższej wypowiedzi pisemnej i ustnej, obserwacja</p>
TP-06	<p>Unia Europejska <i>Gramatyka:</i> Przyimek <i>während</i> (+Genitiv), odmiana przymiotnika z rzeczownikiem w dopełniaczu, przyimki podwójne <i>Działania językowe:</i> Rozmawianie o</p>	Lektorat	<p>pogadanka, analiza, dyskusja, praca z tekstem, praca z nagraniami audio i wideo,</p>	<p>kolokwium, ocena ciągła, ocena krótszej lub dłuższej wypowiedzi pisemnej i ustnej, obserwacja</p>

	Europie i Unii Europejskiej, o migracji i integracji, o różnicach kulturowych; wyrażanie zdziwienia; opisywanie grafik.		praca z wykorzystaniem różnych źródeł	
TP-07	Usługi <i>Gramatyka:</i> Czasowniki zwrotne w celowniku, w bierniku; zaimek zwrotny w celowniku, w bierniku; przyimki innerhalb i außerhalb (+ Genitiv) <i>Działania językowe:</i> Rozmawianie o usługach; negocjowanie; opisywanie usług w nowoczesnej bibliotece; wyrażanie zapotrzebowania na usługę	Lektorat	pogadanka, analiza, praca z tekstem, praca z nagraniami audio, dyskusja, praca z wykorzystaniem różnych źródeł	kolokwium, ocena ciągła, ocena krótszej lub dłuższej wypowiedzi pisemnej i ustnej, obserwacja
TP-08	Zakupy towarów i usług <i>Gramatyka:</i> Porównania typu <i>je ... desto</i> ; Strona bierna stanu (Zustandspassiv) <i>Działania językowe:</i> Dyskusowanie o zaletach i wadach towaru (samochodu); rozmawianie o kupnie samochodu, roweru elektrycznego / negocjowanie; wyrażanie złości; opisywanie towaru z drugiej ręki (używanego); rozpoznawanie związków znaczeniowych w tekście	Lektorat	pogadanka, analiza, praca z tekstem, praca z nagraniami audio, dyskusja, praca z wykorzystaniem różnych źródeł	kolokwium, ocena ciągła, ocena krótszej lub dłuższej wypowiedzi pisemnej i ustnej, obserwacja
TP-09	Środki transportu <i>Gramatyka:</i> Porównania typu <i>je ... desto</i> ; Strona bierna stanu (Zustandspassiv) <i>Działania językowe:</i> Dyskusowanie o zaletach i wadach towaru (samochodu); rozmawianie o kupnie samochodu, roweru elektrycznego / negocjowanie; wyrażanie złości; opisywanie towaru z drugiej ręki (używanego); rozpoznawanie związków znaczeniowych w tekście	Lektorat	pogadanka, analiza, praca z tekstem, praca z nagraniami audio, dyskusja, praca z wykorzystaniem różnych źródeł	kolokwium, ocena ciągła, ocena krótszej lub dłuższej wypowiedzi pisemnej i ustnej, obserwacja
TP-10	Przyszłość <i>Gramatyka:</i> Czas przyszły - Futur I, <i>Działania językowe:</i> Rozmawianie o planach i oczekiwaniach życiowych; wyrażanie przypuszczeń; rozmawianie o filmach; opisywanie grafiki; rozumienie związków znaczeniowych w tekście	Lektorat	pogadanka, analiza, praca z tekstem, praca z nagraniami audio, dyskusja, praca z wykorzystaniem różnych źródeł	kolokwium, ocena ciągła, ocena krótszej lub dłuższej wypowiedzi pisemnej i ustnej, obserwacja

Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.

Dla wykładu:

*np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy

np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt

Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.

ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)

Literatura podstawowa (powinna być dostępna dla studenta w uczelnianej bibliotece):

1. *Panorama. Deutsch als Fremdsprache. B1 Kursbuch*, C. Dudemond-Brackhahn, A. Finster, D.Giersberg, S. Williams, U. Würz, Cornlesen 2017.
2. *Weltblick. Das Große Panorama. B2 Kurs- und Übungsbuch*, N. Bajerski, C. Bösche, H. Meister, U. Wurz, Cornlesen 2019.

Literatura uzupełniająca:

1. *Mittelpunkt Neu B2. Deutsch als Fremdsprache für Fortgeschrittene. Kursbuch*, J. Sander, A. Daniels, R. Kohl-Kuhn, B. Bauer- Hutz, K.F Mautsch, H.T Soares, Ernst Klett Sprachen 2021.
2. *Mittelpunkt Neu B2. Deutsch als Fremdsprache für Fortgeschrittene. Arbeitsbuch*, J. Sander, A. Daniels, R. Kohl-Kuhn,

K.F Mautsch, H.T Soares, Ernst Klett Sprachen 2021.

3. *Sicher. Deutsch als Fremdsprache. Niveau B2.1. Kursbuch Und Arbeitsbuch*, M. Perlmann, S. Schwalb, M. Matussek, Hueber Verlag 2013.

III. INFORMACJE DODATKOWE

BILANS PUNKTÓW ECTS

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)

Forma aktywności	Liczba godzin*
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	30
Praca własna studenta	20
SUMA GODZIN:	50

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)

		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPIŚCANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 2	1,2
	Praca własna studenta		0,8

* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;

OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:

Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej.

Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, opracowanie projektu.

1. Przygotowanie do kolokwium. Symbol efektu uczenia się: JN_W01, JN_W02, JN_U03, JN_U04. Metoda weryfikacji: kolokwium.
2. Czytanie wskazanej literatury. Symbol efektu uczenia się: JN_U04, JN_K06. Metoda weryfikacji: ocena ciągła, obserwacja.
3. Wykonywanie dodatkowych ćwiczeń. Symbol efektu uczenia się: JN_W01, JN_W02, JN_U03, JN_U05. Metoda weryfikacji: kolokwium, ocena ciągła.
4. Przygotowanie do wypowiedzi ustnej i pisemnej. Symbol efektu uczenia się: JN_W01, JN_W02, JN_U03, JN_U04, JN_U05, JN_K06 Metoda weryfikacji: ocena krótszej i dłuższej wypowiedzi ustnej i pisemnej.

KRYTERIA OCENIANIA

Ocena kształtująca:

Ocena kształtująca obejmuje:

- kolokwia,
- wypowiedź ustną,
- aktywność, pracę i zaangażowanie student.

Skala ocen:

poniżej 50% - ocena niedostateczna (2.0)

50% - 60% - ocena dostateczna (3.0)

61% - 70 % - ocena dostateczna plus (3.5)

71% - 80% - ocena dobra (4.0)

81% - 90% - ocena dobra plus (4.5)

91% - 100% - ocena bardzo dobra (5.0)

Ocena podsumowująca:

Ocena końcowa jest średnią otrzymanych ocen cząstkowych.

INFORMACJA O PRZEWDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ

Karta opisu zajęć - Sylabus

Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu

I. INFORMACJE PODSTAWOWE

Nazwa zajęć: Język niemiecki	Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2024/2025
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Bezpieczeństwo wewnętrzne, studia I stopnia, profil praktyczny	
Język wykładowy: j. niemiecki	Rodzaj zajęć: kształcenia ogólnego
Rok studiów: I	Semestr: 2
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 2	Koordinator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:

Jednostka organizacyjna: Wydział Ekonomii i Zarządzania

FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN

Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:

Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:		Wykład:	
Ćwiczenia:		Ćwiczenia:	
Laboratorium:		Laboratorium:	
Lektorat:	30	Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:		Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki:		Praktyki:	
Inna forma (jaka):		Inna forma (jaka):	
RAZEM:	30	RAZEM:	

II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE

Wymagania wstępne i dodatkowe:

Znajomość języka na poziomie B1 według Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego

Cel (cele) kształcenia dla zajęć:

- Opanowanie przez studentów języka niemieckiego w stopniu umożliwiającym sprawną komunikację w różnych sytuacjach życia codziennego na poziomie B2 według Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego.
- Wspieranie umiejętności samokształcenia (rozwijanie strategii uczenia się).

EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKÓW STUDIÓW

Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się.

UWAGA:

Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą od formy zajęć.

Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:	Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
---	---	--

Wiedzy - zna i rozumie		
JN_W_01	konstrukcje gramatyczne na poziomie B2 według CEF.	K_W02
JN_W_02	odpowiedni zasób słownictwa do opisywania sytuacji życia codziennego	K_W02
Umiejętności – potrafi		
JN_U_03	zastosować nowe słownictwo i konstrukcje gramatyczne.	K_U06
JN_U_04	analizować i formułować wnioski na podstawie przeczytanych tekstów.	K_U06
JN_U_05	formułować przejrzyste i szczegółowe wypowiedzi ustne i pisemne.	K_U06
Kompetencji społecznych - jest gotów do		
JN_K_06	współorganizowania działalności na rzecz środowiska społecznego	K_K02

UWAGA!

Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.

TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA

Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):

Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się*	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć#
		Lektorat		
Semestr drugi				
TP-01	<p>Komunikacja <i>Gramatyka:</i> Tryb przypuszczający z czasownikami modalnymi; zdania poboczne z przymkami <i>ohnedass, ohne ..... zu</i> <i>Działania językowe:</i> Rozmawianie o rodzajach komunikacji, jej funkcji w życiu prywatnym i zawodowym; uzasadnianie własnych poglądów; formułowanie ustnych przypuszczeń; rozumienie informacji, argumentów, opinii; dawanie rad; usystematyzowane prowadzenie rozważań na dany temat;</p>	Lektorat	<p>pogadanka, analiza, dyskusja, praca z tekstem, praca z nagraniami audio i wideo, praca z wykorzystaniem różnych źródeł</p>	<p>kolokwium, ocena ciągła, ocena krótszej lub dłuższej wypowiedzi pisemnej i ustnej, obserwacja</p>
TP-02	<p>Czas wolny i relaks <i>Gramatyka:</i> Przymyki <i>beioraz mithilfe,</i> Zdania warunkowe <i>Bediengungssatzez</i> przymkami <i>falls i wenn</i> <i>Działania językowe:</i> Przedstawianie różnych form spędzania wolnego czasu, ich wady i zalety; stres w pracy i wypalenie zawodowe, udzielanie porad jak im przeciwdziałać, uzasadnianie własnych poglądów</p>	Lektorat	<p>pogadanka, analiza, dyskusja, praca z tekstem, praca z nagraniami audio i wideo, praca z wykorzystaniem różnych źródeł</p>	<p>kolokwium, ocena ciągła, ocena krótszej lub dłuższej wypowiedzi pisemnej i ustnej, obserwacja</p>
TP-03	<p>Podróżowanie <i>Gramatyka:</i> Ramy zdaniowe – zdania główne i poboczne <i>Działania językowe:</i> Uzasadnianie własnych poglądów; rozumienie ogłoszeń; przedstawianie własnego stanowiska poparte argumentami; Rozumienie potrzeb, wybieranie odpowiednich ofert podróży i uzasadnianie wyboru, porównywanie stylów dyskusji,</p>	Lektorat	<p>pogadanka, analiza, dyskusja, praca z tekstem, praca z nagraniami audio i wideo, praca z wykorzystaniem różnych źródeł</p>	<p>kolokwium, ocena ciągła, ocena krótszej lub dłuższej wypowiedzi pisemnej i ustnej, obserwacja</p>

	dyskutowanie o planach podróży, streszczenie E-Mail-a urlopowego, wygłaszanie wykładu o podróży, opracowywanie poglądów i argumentów na podstawie artykułu o mobilności, podawanie wad i zalet mobilności, porównywanie treści słuchanego tekstu z treścią artykułu, szczegółowe rozumienie wywiadu radiowego o wypożyczeniu kosza plażowego, omawianie za i przeciw, tworzenie końca opowiadania. Omawianie motywów podróży, słuchanie kontrowersyjnej rozmowy o planach podróży			
TP-04	Ważne wydarzenia w życiu człowieka Gramatyka: czas przeszły <i>Perfekt</i> z czasownikami modalnymi, tryb przypuszczający <i>Konjunktiv II</i> – <i>Bedingungssatze</i> , strona bierna <i>Passiv</i> Działania językowe: rozmawianie o wspomnieniach z dzieciństwa, o sławnych ludziach i wydarzeniach historycznych; prezentacja i dyskusja na temat ulubionych książek; uzasadnianie własnych poglądów; przedstawianie własnego stanowiska poparte argumentami;	Lektorat	pogadanka, analiza, dyskusja, praca z tekstem, praca z nagraniami audio i wideo, praca z wykorzystaniem różnych źródeł	kolokwium, ocena ciągła, ocena krótszej lub dłuższej wypowiedzi pisemnej i ustnej, obserwacja
TP-05	Po prostu ładne – Piękno Gramatyka: Szyk wyrazów w zdaniu z dopełnieniami w celowniku i bierniku Działania językowe: Uzasadnianie własnych poglądów; formułowanie ustnych przypuszczeń; rozumienie informacji, argumentów, opinii; dawanie rad; usystematyzowane prowadzenie rozważań na dany temat; prezentowanie pisemne swoich myśli i uczuć; przeprowadzenie wywiadu; prezentowanie ustne swoich myśli; Mówienie o pięknie, uzupełnianie i streszczanie cytatów, odpowiadanie na ankietę i ocenianie wyników, omówienie artykułu z gazety na temat piękna, rozumienie szczegółów wywiadu radiowego na temat kultu piękna, wyrażanie przypuszczeń i przekonań, pisanie wykładu o pięknie, rozumienie i zastosowanie zwrotów dotyczących ciała, dawanie i ocenianie porad dotyczących problemów zdrowotnych, przygotowanie i przeprowadzenie wywiadu, omawianie i opisywanie myśli i uczuć	Lektorat	pogadanka, analiza, dyskusja, praca z tekstem, praca z nagraniami audio i wideo, praca z wykorzystaniem różnych źródeł	kolokwium, ocena ciągła, ocena krótszej lub dłuższej wypowiedzi pisemnej i ustnej, obserwacja
TP-06	Obok i naprzeciwko Gramatyka: Przymiotniki zakończone na – <i>frei, -arm, -reich, -haltig, -voll, -los</i> Działania językowe: Rozumienie informacji radiowych; formułowanie ustne swoich przypuszczeń; rozumienie stanowiska innych osób; uzasadnianie własnego punktu widzenia; negocjowanie rozwiązania w konflikcie interesów; pisemne rozważania nad informacją i argumentacją; opowiadanie historii; pisemne wypowiedzenie się na dany temat;	Lektorat	pogadanka, analiza, dyskusja, praca z tekstem, praca z nagraniami audio i wideo, praca z wykorzystaniem różnych źródeł	kolokwium, ocena ciągła, ocena krótszej lub dłuższej wypowiedzi pisemnej i ustnej, obserwacja

	omówienie powodów kłótni sąsiedzkiej, prowadzenie konstruktywnej kłótni, analiza pisemna dyskusji między sąsiadami, czytanie artykułu o kłótni sąsiedzkiej, rozumienie prywatnego listu przez telefon, rozumienie głównych informacji w artykule			
TP-07	<p>Rzeczy / Przedmioty <i>Gramatyka:</i> Deklinacja przymiotnika; zdania względne z <i>was</i> i <i>wo(r)</i>- <i>Działania językowe:</i> Wygłaszanie prezentacji; rozumienie opisów przedmiotów; rozumienie głównych myśli wykładu; wykonywanie szczegółowych notatek do słyszanego tekstu; przekazywanie pisemnych informacji. Opisywanie obrazu, rozumienie opisu produktu w szczegółach, dyskutowanie o handlu Online, dyskutowanie o tezach dotyczących tematu „Kupowanie” prezentacja produktu i ocena, organizowanie i przeprowadzenie targów produktów. <i>Gramatyka:</i> Deklinacja przymiotnika; zdania względne z <i>was</i> i <i>wo(r)</i>-</p>	Lektorat	<p>pogadanka, analiza, praca z tekstem, praca z nagraniami audio, dyskusja, praca z wykorzystaniem różnych źródeł</p>	<p>kolokwium, ocena ciągła, ocena krótszej lub dłuższej wypowiedzi pisemnej i ustnej, obserwacja</p>
TP-08	<p>Współpraca / Kooperacja <i>Gramatyka:</i> Konektory dwuczłonowe; Konjunktiv II: zdania warunkowe, życzeniowe, nierzeczywiste porównania <i>Działania językowe:</i> Wyrażanie uczuć i reagowanie na wyrażane przez innych uczucia; rozumienie informacji zawartych w reportażach i talkshows; rozumienie argumentacji przedstawianej w dyskusji Ocenianie zachowania i reakcji innych i reagowanie na nie, pokazywanie zrozumienia, rozumienie artykułu na temat: „Kłótnia”, wydobywanie informacji o mediacji w tekście fachowym, wytargowanie kompromisów, interpretowanie wykresu dotyczącego zawierania małżeństw i rozwodów, opowiadanie bajki na podstawie hasła i pisanie swojej bajki, planowanie i przeprowadzenie przedstawienia teatralnego.</p>	Lektorat	<p>pogadanka, analiza, praca z tekstem, praca z nagraniami audio, dyskusja, praca z wykorzystaniem różnych źródeł</p>	<p>kolokwium, ocena ciągła, ocena krótszej lub dłuższej wypowiedzi pisemnej i ustnej, obserwacja</p>
TP-09	<p>Świat wokół nas <i>Gramatyka:</i> strona bierna <i>Passiv</i>, zdania przydawkowe względne <i>Relativsatz</i>z przyimkami <i>wer, wem, wen</i> <i>Działania językowe:</i> Dyskusja – życie społeczne i polityczne w Polsce i Europie; nowe formy zatrudnienia oraz zmiany na rynku pracy; formułowanie ustne swoich przypuszczeń; rozumienie stanowiska innych osób; uzasadnianie własnego punktu widzenia; negocjowanie;</p>	Lektorat	<p>pogadanka, analiza, praca z tekstem, praca z nagraniami audio, dyskusja, praca z wykorzystaniem różnych źródeł</p>	<p>kolokwium, ocena ciągła, ocena krótszej lub dłuższej wypowiedzi pisemnej i ustnej, obserwacja</p>
TP-10	<p>Spoleczeństwo konsumpcyjne <i>Gramatyka:</i> zdania przydawkowe względne <i>Relativsatze</i> w <i>dopelniaczu</i>, imiesłów czasu teraźniejszego <i>Partizip I</i> i przeszłego <i>Partizip II</i> w formie przymiotnika, <i>Działania językowe:</i> Zachowania konsumenckie; rodzaje zakupów; cechy produktów i ich marketing, działania marketingowe;</p>	Lektorat	<p>pogadanka, analiza, praca z tekstem, praca z nagraniami audio, dyskusja, praca z wykorzystaniem różnych źródeł</p>	<p>kolokwium, ocena ciągła, ocena krótszej lub dłuższej wypowiedzi pisemnej i ustnej, obserwacja</p>

	Dyskusja, prezentacja, tworzenie wypowiedzi pisemnej			
--	--	--	--	--

Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.

Dla wykładu:

*np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy

np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt

Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.

ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)

Literatura podstawowa (powinna być dostępna dla studenta w uczelnianej bibliotece):

1. *Panorama. Deutsch als Fremdsprache. B1 Kursbuch*, C. Dudemond-Brackhahn, A. Finster, D.Giersberg, S. Williams, U. Würz, Cornlesen 2017.
2. *Weltblick. Das Große Panorama. B2 Kurs- und Übungsbuch*, N. Bajerski, C. Bösche, H. Meister, U. Wurz, Cornlesen 2019.

Literatura uzupełniająca:

1. *MittelpunktNeu B2. Deutsch als Fremdsprache für Fortgeschrittene. Kursbuch*, J. Sander, A. Daniels, R. Kohl-Kuhn, B. Bauer- Hutz, K.F Mautsch, H.T Soares, Ernst Klett Sprachen 2021.
2. *Mittelpunkt Neu B2. Deutsch als Fremdsprache für Fortgeschrittene. Arbeitsbuch*, J. Sander, A. Daniels, R. Kohl-Kuhn, K.F Mautsch, H.T Soares, Ernst Klett Sprachen 2021.
3. *Sicher. Deutsch als Fremdsprache. Niveau B2.1. Kursbuch Und Arbeitsbuch*, M. Perlmann, S. Schwalb, M. Matussek, Hueber Verlag 2013.

III. INFORMACJE DODATKOWE

BILANS PUNKTÓW ECTS

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)

Forma aktywności	Liczba godzin*
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	30
Praca własna studenta	20
SUMA GODZIN:	50

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)

		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPIŚNANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 2	1,2
	Praca własna studenta		0,8

* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;

OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:

Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej.

Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, opracowanie projektu.

1. Przygotowanie do kolokwium. Symbol efektu uczenia się: JN_W01, JN_W02, JN_U03, JN_U04. Metoda weryfikacji: kolokwium.
2. Czytanie wskazanej literatury. Symbol efektu uczenia się: JN_U04, JN_K06. Metoda weryfikacji: ocena ciągła, obserwacja.
3. Wykonywanie dodatkowych ćwiczeń. Symbol efektu uczenia się: JN_W01, JN_W02, JN_U03, JN_U05. Metoda weryfikacji: kolokwium, ocena ciągła.
4. Przygotowanie do wypowiedzi ustnej i pisemnej. Symbol efektu uczenia się: JN_W01, JN_W02, JN_U03, JN_U04, JN_U05, JN_K06 Metoda weryfikacji: ocena krótszej i dłuższej wypowiedzi ustnej i pisemnej.

KRYTERIA OCENIANIA

Ocena kształtująca:

Ocena kształtująca obejmuje:

- kolokwia,

<ul style="list-style-type: none"> - wypowiedź ustną, - aktywność, pracę i zaangażowanie student. <p>Skala ocen: poniżej 50% - ocena niedostateczna (2.0) 50% - 60% - ocena dostateczna (3.0) 61% - 70 % - ocena dostateczna plus (3.5) 71% - 80% - ocena dobra (4.0) 81% - 90% - ocena dobra plus (4.5) 91% - 100% - ocena bardzo dobra (5.0)</p>
Ocena podsumowująca:
Ocena końcowa jest średnią otrzymanych ocen cząstkowych.
INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ
-

Karta opisu zajęć - Sylabus			
Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu			
I. INFORMACJE PODSTAWOWE			
Nazwa zajęć: Język niemiecki		Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2024/2025	
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Bezpieczeństwo wewnętrzne, studia I stopnia, profil praktyczny			
Język wykładowy: j. niemiecki		Rodzaj zajęć: Kształcenia ogólnego	
Rok studiów: II		Semestr: 3	
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 2		Koordynator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:	
Jednostka organizacyjna: Wydział Ekonomii i Zarządzania			
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN			
Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:			
Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:		Wykład:	
Ćwiczenia:		Ćwiczenia:	
Laboratorium:		Laboratorium:	
Lektorat:	30	Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:		Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki:		Praktyki:	
Inna forma (jaka):		Inna forma (jaka):	
RAZEM:	30	RAZEM:	
II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE			
Wymagania wstępne i dodatkowe:			
Znajomość języka na poziomie B1 według Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego			
Cel (cele) kształcenia dla zajęć:			

1. Opanowanie przez studentów języka niemieckiego w stopniu umożliwiającym sprawną komunikację w różnych sytuacjach życia codziennego na poziomie B2 według Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego.
2. Wspieranie umiejętności samokształcenia (rozwijanie strategii uczenia się).

EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKÓW STUDIÓW

Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się.

UWAGA:

Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą od formy zajęć.

Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:	Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
---	---	--

Wiedzy - zna i rozumie

JN_W01	konstrukcje gramatyczne na poziomie B2 według CEF.	K_W02
JN_W02	odpowiedni zasób słownictwa do opisywania sytuacji życia codziennego	K_W02

Umiejętności – potrafi

JN_U03	zastosować nowe słownictwo i konstrukcje gramatyczne.	K_U06
JN_U04	analizować i formułować wnioski na podstawie przeczytanych tekstów.	K_U06
JN_U05	formułować przejrzyste i szczegółowe wypowiedzi ustne i pisemne.	K_U06

Kompetencji społecznych - jest gotów do

JN_K06	współorganizowania działalności na rzecz środowiska społecznego	K_K02
--------	---	-------

UWAGA!

Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.

TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA

Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):

Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się*	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć#
		Lektorat		
		Semestr trzeci		
TP-01	<p>Praca</p> <p><i>Gramatyka:</i> związki frazeologiczne; strona bierna; deklinacja zaimka <i>man</i>; czasowniki modalne kompleksowo: formy czasowe, strona czynna i bierna</p> <p><i>Działania językowe:</i></p> <p>Wyszukiwanie szczegółów w tekście poprzez selektywne czytanie; rozumienie kompleksowe informacji; rozumienie wskazówek i zleceń</p> <p>Przedstawienie jakiegoś zawodu, selektywne wyszukiwanie informacji z artykułu o globalizacji i streszczenie głównych wypowiedzi, mówienie o typowych cechach, podanie o pracę, formułowanie ogłoszenia,</p>	Lektorat	pogadanka, analiza, dyskusja, praca z tekstem, praca z nagraniami audio i wideo, praca z wykorzystaniem różnych źródeł	kolokwium, ocena ciągła, ocena krótszej lub dłuższej wypowiedzi pisemnej i ustnej, obserwacja

	mówienie o typowych scenach biurowych, rozumienie szczegółów w wierszu.			
TP-02	<p>Przyroda <i>Gramatyka:</i> Mowa zależna; subiektywne użycie <i>sollen</i> i <i>wollen</i>; zamienniki strony biernej <i>Passiv</i> <i>Działania językowe:</i> Rozumienie tekstów o porach roku, analiza wierszy, czytanie i pisanie wierszy o naturze, rozumienie artykułu o bionice, rozumienie krótkich wiadomości i ich streszczenie, rozważanie powodów, skutków, wad i zalet sposobów odżywiania, streszczenie artykułu na temat: „Klony”, szczegółowe rozumienie wywiadu radiowego o roślinach leczniczych, przeprowadzenie wywiadu na temat: „Natura”.</p>	Lektorat	pogadanka, analiza, dyskusja, praca z tekstem, praca z nagraniami audio i wideo, praca z wykorzystaniem różnych źródeł	kolokwium, ocena ciągła, ocena krótszej lub dłuższej wypowiedzi pisemnej i ustnej, obserwacja
TP-03	<p>Wiedza i umiejętności <i>Działania językowe:</i> Szczegółowe rozumienie nagrania audio o uczeniu się, rozumienie głównych wypowiedzi w listach czytelników, pisanie krytyki filmowej, rozumienie wywiadu radiowego o badaniu pamięci, rozumienie informacji radiowych i sporządzenie notatek, rozumienie aforyzmów, opowiadanie historyjek, porównywanie definicji „wiedza”, porównanie wykresów i szczegółowe ich opisywanie, rozumienie informacji o prezentacji i notowanie, wykład o swojej drodze edukacji, rozumienie głównych informacji w artykule o muzyce i pisanie streszczenia oraz pisemny pogląd w formie artykułu, podawanie argumentacji w dyskusji na temat uczenia się, rozumienie informacji w reportażach i talkshows</p>	Lektorat	pogadanka, analiza, dyskusja, praca z tekstem, praca z nagraniami audio i wideo, praca z wykorzystaniem różnych źródeł	kolokwium, ocena ciągła, ocena krótszej lub dłuższej wypowiedzi pisemnej i ustnej, obserwacja
TP-04	<p>Uczucia <i>Gramatyka:</i> Związki rzeczowników, czasowników i przymiotników z przyimkami; subiektywne użycie czasowników modalnych w czasie teraźniejszym i czasie przeszłym; partykuły modalne <i>Działania językowe:</i> Szczegółowe rozumienie informacji w artykule o znaczeniu uczuć, definiowanie pojęć: uczucie i rozum, opisanie uczuć w wybranych sytuacjach, streszczenie filmu kinowego, mówienie o własnych uczuciach, wczuwanie się w sytuacje i uczucia.</p>	Lektorat	pogadanka, analiza, dyskusja, praca z tekstem, praca z nagraniami audio i wideo, praca z wykorzystaniem różnych źródeł	kolokwium, ocena ciągła, ocena krótszej lub dłuższej wypowiedzi pisemnej i ustnej, obserwacja
TP-05	<p>Praca za granicą <i>Gramatyka:</i> Partizip I i Partizip II jako przydawka; zdania z <i>ohne</i> i <i>ohne</i> <i>Działania językowe:</i> Rozumienie argumentów pro/contra w rozmowie, pozyskiwanie informacji dotyczących pobytu za granicą przez telefon, wypełnianie formularzy, rozumienie i odpowiedź na oficjalny list, interpretowanie wykresu dotyczącego kulturowego dopasowania</p>	Lektorat	pogadanka, analiza, dyskusja, praca z tekstem, praca z nagraniami audio i wideo, praca z wykorzystaniem różnych źródeł	kolokwium, ocena ciągła, ocena krótszej lub dłuższej wypowiedzi pisemnej i ustnej, obserwacja
TP-06	<p>Osiągnięcia <i>Działania językowe:</i> Omówienie pojęcia „Osiągnięcie”, opisywanie</p>	Lektorat	pogadanka, analiza, dyskusja,	kolokwium, ocena ciągła, ocena krótszej lub

	uczuć przy sukcesie i porażce, rozumienie i interpretacja tekstu piosenki, rozumienie i pisanie recenzji piosenki, definiowanie ilorazu inteligencji i inteligencji emocjonalnej, pisanie i wygłaszanie mowy przygotowanie i wygłoszenie mowy obrończej adwokata		praca z tekstem, praca z nagraniami audio i wideo, praca z wykorzystaniem różnych źródeł	dłuższej wypowiedzi pisemnej i ustnej, obserwacja
TP-07	Sprachlos - Oniemiały Opisywanie myśli i uczuć, dyskusowanie o tematach poruszanych w krótkich rozmowach, prowadzenie krótkich rozmów, rozumienie mimiki i gestykulacji różnych kultur, szczegółowe rozumienie artykułu o języku ciała, przedstawianie pantomimy i filmu niemego, symulowanie sytuacji egzaminacyjnej.	Lektorat	pogadanka, analiza, praca z tekstem, praca z nagraniami audio i wideo, praca z wykorzystaniem różnych źródeł	kolokwium, ocena ciągła, ocena krótszej lub dłuższej wypowiedzi pisemnej i ustnej, obserwacja
TP-08	Komunikacja cyfrowa, komunikacja w miejscu pracy. <i>Gramatyka:</i> Stopniowanie i deklinacja przymiotnika <i>Działania językowe:</i> konflikt - wyrażanie opinii, reagowanie na stawiane zarzuty, udzielanie pisemnej i ustnej odpowiedzi na krytykę, dyskusja	Lektorat	pogadanka, analiza, praca z tekstem, praca z nagraniami audio i wideo, praca z wykorzystaniem różnych źródeł	kolokwium, ocena ciągła, ocena krótszej lub dłuższej wypowiedzi pisemnej i ustnej, obserwacja
TP-09	Pomysły, które zmieniły świat. <i>Gramatyka:</i> Passiv – strona bierna, czasowniki złożone rozdzielnie i nierozdzielnie <i>Działania językowe:</i> rozmowy o wynalazkach XX wieku, ich wpływ na życie codzienne i zawodowe.	Lektorat	pogadanka, analiza, praca z tekstem, praca z nagraniami audio i wideo, praca z wykorzystaniem różnych źródeł	kolokwium, ocena ciągła, ocena krótszej lub dłuższej wypowiedzi pisemnej i ustnej, obserwacja

Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.

Dla wykładu:

*np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy

np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt

Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.

ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)

Literatura podstawowa (powinna być dostępna dla studenta w uczelnianej bibliotece):

1. *Panorama. Deutsch als Fremdsprache. B1 Kursbuch*, C. Dudemond-Brackhahn, A. Finster, D.Giersberg, S. Williams, U. Würz, Cornlesen 2017.
2. *Weltblick. Das Große Panorama. B2 Kurs- und Übungsbuch*, N. Bajerski, C. Bösche, H. Meister, U. Würz, Cornlesen 2019.

Literatura uzupełniająca:

1. *Mittelpunkt Neu B2. Deutsch als Fremdsprache für Fortgeschrittene. Kursbuch*, J. Sander, A. Daniels, R. Kohl-Kuhn, B. Bauer- Hutz, K.F Mautsch, H.T Soares, Ernst Klett Sprachen 2021.
2. *Mittelpunkt Neu B2. Deutsch als Fremdsprache für Fortgeschrittene. Arbeitsbuch*, J. Sander, A. Daniels, R. Kohl-Kuhn, K.F Mautsch, H.T Soares, Ernst Klett Sprachen 2021.
3. *Sicher. Deutsch als Fremdsprache. Niveau B2.1. Kursbuch Und Arbeitsbuch*, M. Perlmann, S. Schwalb, M. Matussek, Hueber Verlag 2013.

III. INFORMACJE DODATKOWE

BILANS PUNKTÓW ECTS

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)

Forma aktywności

Liczba godzin*

Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia		30	
Praca własna studenta		20	
SUMA GODZIN:		50	
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)			
		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPISANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 2	1,2
	Praca własna studenta		0,8
* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;			
OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:			
Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej. Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, opracowanie projektu.			
<ol style="list-style-type: none"> Przygotowanie do kolokwium. Symbol efektu uczenia się: JN_W01, JN_W02, JN_U03, JN_U04. Metoda weryfikacji: kolokwium. Czytanie wskazanej literatury. Symbol efektu uczenia się: JN_U04, JN_K06. Metoda weryfikacji: ocena ciągła, obserwacja. Wykonywanie dodatkowych ćwiczeń. Symbol efektu uczenia się: JN_W01, JN_W02, JN_U03, JN_U05. Metoda weryfikacji: kolokwium, ocena ciągła. Przygotowanie do wypowiedzi ustnej i pisemnej. Symbol efektu uczenia się: JN_W01, JN_W02, JN_U03, JN_U04, JN_U05, JN_K06 Metoda weryfikacji: ocena krótszej i dłuższej wypowiedzi ustnej i pisemnej. 			
KRYTERIA OCENIANIA			
Ocena kształtująca:			
Ocena kształtująca obejmuje: <ul style="list-style-type: none"> - kolokwia, - wypowiedź ustną, - aktywność, pracę i zaangażowanie student. Skala ocen: poniżej 50% - ocena niedostateczna (2.0) 50% - 60% - ocena dostateczna (3.0) 61% - 70 % - ocena dostateczna plus (3.5) 71% - 80% - ocena dobra (4.0) 81% - 90% - ocena dobra plus (4.5) 91% - 100% - ocena bardzo dobra (5.0)			
Ocena podsumowująca:			
Ocena końcowa jest średnią otrzymanych ocen cząstkowych.			
INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ			
-			

Karta opisu zajęć - Sylabus	
Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu	
I. INFORMACJE PODSTAWOWE	
Nazwa zajęć: Język niemiecki	Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2024/2025
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Bezpieczeństwo wewnętrzne, studia I stopnia, profil praktyczny	
Język wykładowy: j. niemiecki	Rodzaj zajęć: kształcenia ogólnego

Rok studiów: II	Semestr: 4
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 2	Koordinator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:

Jednostka organizacyjna: Wydział Ekonomii i Zarządzania

FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN

Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:

Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:		Wykład:	
Ćwiczenia:		Ćwiczenia:	
Laboratorium:		Laboratorium:	
Lektorat:	30	Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:		Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki:		Praktyki:	
Inna forma (jaka):		Inna forma (jaka):	
RAZEM:	30	RAZEM:	

II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE

Wymagania wstępne i dodatkowe:

Znajomość języka na poziomie B1 według Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego

Cel (cele) kształcenia dla zajęć:

- Opanowanie przez studentów języka niemieckiego w stopniu umożliwiającym sprawną komunikację w różnych sytuacjach życia codziennego na poziomie B2 według Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego.
- Wspieranie umiejętności samokształcenia (rozwijanie strategii uczenia się).

EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKÓW STUDIÓW

Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się.

UWAGA:

Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą od formy zajęć.

Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:	Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
---	---	--

Wiedzy - zna i rozumie

JN_W01	konstrukcje gramatyczne na poziomie B2 według CEF.	K_W02
JN_W02	odpowiedni zasób słownictwa do opisywania sytuacji życia codziennego	K_W02

Umiejętności – potrafi

JN_U03	zastosować nowe słownictwo i konstrukcje gramatyczne.	K_U06
JN_U04	analizować i formułować wnioski na podstawie przeczytanych tekstów.	K_U06

JN_U05	formułować przejrzyste i szczegółowe wypowiedzi ustne i pisemne.	K_U06		
Kompetencji społecznych - jest gotów do				
JN_K06	współorganizowania działalności na rzecz środowiska społecznego	K_K02		
UWAGA!				
Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.				
TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA				
Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):				
Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się*	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć#
		Lektorat		
Semestr czwarty				
TP-01	Startup - idealne miejsce pracy. <i>Gramatyka:</i> IrrealeWunschätze - zdania życzeniowe. <i>Działania językowe:</i> różne rodzaje zatrudnienia, zalety i wad start-up'ów – dyskusja.	Lektorat	pogadanka, analiza, dyskusja, praca z tekstem, praca z nagraniami audio i wideo, praca z wykorzystaniem różnych źródeł	kolokwium, ocena ciągła, ocena krótszej lub dłuższej wypowiedzi pisemnej i ustnej, obserwacja
TP-02	Rozumieć świat <i>Gramatyka:</i> Zdanie okolicznikowe sposobu <i>Modalsatz</i> ; zdanie skutkowe <i>Konsekutivsatz</i> <i>Działania językowe:</i> Postęp technologiczny XXI wieku, rozwój gospodarki a zrównoważona gospodarka – dyskusja; relacjonowanie najważniejszych wydarzeń XXI wieku	Lektorat	pogadanka, analiza, dyskusja, praca z tekstem, praca z nagraniami audio i wideo, praca z wykorzystaniem różnych źródeł	kolokwium, ocena ciągła, ocena krótszej lub dłuższej wypowiedzi pisemnej i ustnej, obserwacja
TP-03	Rynek ekologicznych produktów spożywczych. <i>Gramatyka:</i> Strona bierna <i>Passiv</i> <i>Działania językowe:</i> Czy warto jeść Eco – produkty. Dyskusja.	Lektorat	pogadanka, analiza, dyskusja, praca z tekstem, praca z nagraniami audio i wideo, praca z wykorzystaniem różnych źródeł	kolokwium, ocena ciągła, ocena krótszej lub dłuższej wypowiedzi pisemnej i ustnej, obserwacja
TP-04	Rozrywka: kino, teatr, koncert. <i>Działania językowe:</i> Aktywne i pasywne formy spędzania wolnego czasu.	Lektorat	pogadanka, analiza, dyskusja, praca z tekstem, praca z nagraniami audio i wideo, praca z wykorzystaniem różnych źródeł	kolokwium, ocena ciągła, ocena krótszej lub dłuższej wypowiedzi pisemnej i ustnej, obserwacja

TP-05	<p>Bezpieczeństwo i higiena pracy. <i>Gramatyka:</i> Strona bierna <i>Passiv</i>, tryb rozkazujący <i>Imperativ</i> <i>Działania językowe:</i> Wypadki w miejscu pracy – czytanie ze zrozumieniem; zgłaszanie wypadku w miejscu pracy i ubezpieczyciela; jak uniknąć wypadku w miejscu pracy- dyskusja, dawanie porad, wyciąganie wniosków; instrukcje i ostrzeżenia.</p>	Lektorat	<p>pogadanka, analiza, dyskusja, praca z tekstem, praca z nagraniami audio i wideo, praca z wykorzystaniem różnych źródeł</p>	<p>kolokwium, ocena ciągła, ocena krótszej lub dłuższej wypowiedzi pisemnej i ustnej, obserwacja</p>
TP-06	<p>Przedsiębiorstwo <i>Działania językowe:</i> Zarządzanie projektami. Organizowanie spotkań biznesowych. Tworzenie maili półformalnych</p>	Lektorat	<p>pogadanka, analiza, dyskusja, praca z tekstem, praca z nagraniami audio i wideo, praca z wykorzystaniem różnych źródeł</p>	<p>kolokwium, ocena ciągła, ocena krótszej lub dłuższej wypowiedzi pisemnej i ustnej, obserwacja</p>
TP-07	<p>Jak zacząć zawodowo od nowa <i>Gramatyka:</i> Indirekte Rede -Mowa zależna. <i>Działania językowe:</i> Rozumienie wypowiedzi radiowych „Beruflichneudurchstarten” , Kształcenie się przez całe życie- oferty kształcenia ustawicznego; zalety i wady przekwalifikowania się.</p>	Lektorat	<p>pogadanka, analiza, praca z tekstem, praca z nagraniami audio, dyskusja, praca z wykorzystaniem różnych źródeł</p>	<p>kolokwium, ocena ciągła, ocena krótszej lub dłuższej wypowiedzi pisemnej i ustnej, obserwacja</p>
TP-08	<p>Kariery zawodowa <i>Działania językowe:</i> opisywanie dotychczasowego doświadczenia zawodowego</p>	Lektorat	<p>pogadanka, analiza, praca z tekstem, praca z nagraniami audio, dyskusja, praca z wykorzystaniem różnych źródeł</p>	<p>kolokwium, ocena ciągła, ocena krótszej lub dłuższej wypowiedzi pisemnej i ustnej, obserwacja</p>
TP-09	<p>Konsultacje z klientem <i>Gramatyka:</i> Konjunktiv II – tryb przypuszczający <i>Działania językowe:</i> obsługa klienta, pytanie opinii, przedstawianie propozycji, wyrażanie życzeń, uprzejmie odradzanie nierealnych życzeń klienta, doradzanie komuś.</p>	Lektorat	<p>pogadanka, analiza, praca z tekstem, praca z nagraniami audio, dyskusja, praca z wykorzystaniem różnych źródeł</p>	<p>kolokwium, ocena ciągła, ocena krótszej lub dłuższej wypowiedzi pisemnej i ustnej, obserwacja</p>
TP-10	<p>Sztuka <i>Gramatyka:</i> Indirekte Rede -Mowa zależna. <i>Działania językowe:</i> sztuka, wydarzenia kulturowe, literatura - ich znaczenie w życiu człowieka, dyskusja; tworzenie oferty wydarzenia kulturowego</p>	Lektorat	<p>pogadanka, analiza, praca z tekstem, praca z nagraniami audio, dyskusja, praca z wykorzystaniem różnych źródeł</p>	<p>kolokwium, ocena ciągła, ocena krótszej lub dłuższej wypowiedzi pisemnej i ustnej, obserwacja</p>

Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.

Dla wykładu:

*np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy

np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt

Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.

ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)

Literatura podstawowa (powinna być dostępna dla studenta w uczelnianej bibliotece):

1. *Panorama. Deutsch als Fremdsprache. B1 Kursbuch*, C. Dudemond-Brackhahn, A. Finster, D.Giersberg, S. Williams, U. Würz, Cornlesen 2017.
2. *Weltblick. Das Große Panorama. B2 Kurs- und Übungsbuch*, N. Bajerski, C. Bösche, H. Meister, U. Wurz, Cornlesen 2019.

Literatura uzupełniająca:

1. *Mittelpunkt Neu B2. Deutsch als Fremdsprache für Fortgeschrittene. Kursbuch*, J. Sander, A. Daniels, R. Kohl-Kuhn, B. Bauer- Hutz, K.F Mautsch, H.T Soares, Ernst Klett Sprachen 2021.
2. *Mittelpunkt Neu B2. Deutsch als Fremdsprache für Fortgeschrittene. Arbeitsbuch*, J. Sander, A. Daniels, R. Kohl-Kuhn, K.F Mautsch, H.T Soares, Ernst Klett Sprachen 2021.
3. *Sicher. Deutsch als Fremdsprache. Niveau B2.1. Kursbuch Und Arbeitsbuch*, M. Perlmann, S. Schwalb, M. Matussek, Hueber Verlag 2013.

III. INFORMACJE DODATKOWE

BILANS PUNKTÓW ECTS

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)

Forma aktywności	Liczba godzin*
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	30
Praca własna studenta	20
SUMA GODZIN:	50

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)

		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPIŚANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 2	1,2
	Praca własna studenta		0,8

* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;

OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:

Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej.

Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, opracowanie projektu.

1. Przygotowanie do kolokwium. Symbol efektu uczenia się: JN_W01, JN_W02, JN_U03, JN_U04. Metoda weryfikacji: kolokwium.
2. Czytanie wskazanej literatury. Symbol efektu uczenia się: JN_U04, JN_K06. Metoda weryfikacji: ocena ciągła, obserwacja.
3. Wykonywanie dodatkowych ćwiczeń. Symbol efektu uczenia się: JN_W01, JN_W02, JN_U03, JN_U05. Metoda weryfikacji: kolokwium, ocena ciągła.
4. Przygotowanie do wypowiedzi ustnej i pisemnej. Symbol efektu uczenia się: JN_W01, JN_W02, JN_U03, JN_U04, JN_U05, JN_K06 Metoda weryfikacji: ocena krótszej i dłuższej wypowiedzi ustnej i pisemnej.

KRYTERIA OCENIANIA

Ocena kształtująca:

Ocena kształtująca obejmuje:

- kolokwia,
- wypowiedź ustną,
- aktywność, pracę i zaangażowanie student.

Skala ocen:

poniżej 50% - ocena niedostateczna (2.0)

50% - 60% - ocena dostateczna (3.0)

61% - 70 % - ocena dostateczna plus (3.5)
71% - 80% - ocena dobra (4.0)
81% - 90% - ocena dobra plus (4.5)
91% - 100% - ocena bardzo dobra (5.0)

Ocena podsumowująca:

Ocena końcowa jest średnią otrzymanych ocen cząstkowych.

INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ

-

Karta opisu zajęć - Sylabus

Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu

I. INFORMACJE PODSTAWOWE

Nazwa zajęć: Technologia informacyjna	Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2024/2025
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Bezpieczeństwo wewnętrzne I stopień, profil praktyczny	
Język wykładowy: polski	Rodzaj zajęć: kształcenia ogólnego
Rok studiów: I	Semestr: 2
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 1	Koordinator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:

Jednostka organizacyjna: Wydział Ekonomii i Zarządzania

FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN

Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:

Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:		Wykład:	
Ćwiczenia:		Ćwiczenia:	
Laboratorium:	15	Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:		Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki:		Praktyki:	
Inna forma (jaka):		Inna forma (jaka):	
RAZEM:	15	RAZEM:	

II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE

Wymagania wstępne i dodatkowe: brak

Cel (cele) kształcenia dla zajęć: wykształcenie umiejętności korzystania z głównych elementów systemu operacyjnego, zarządzania oknami aplikacji, plikami, folderami, a także procesami instalacji i deinstalacji oprogramowania, zarządzania arkuszem, wprowadzania, sortowania i kopiowania danych, używania dostępnych funkcji oraz tworzenia własnych formuł,

korzystania z technik graficznych jako efektywnego środka komunikacji, szeroko wykorzystywanego w prezentowaniu informacji, wykonywania typowych zadań związanych z przeszukiwaniem sieci, wypełnianiem i wysyłaniem formularzy internetowych.

EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKÓW STUDIÓW

Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się.

UWAGA:

Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą od formy zajęć.

Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:	Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
---	---	--

Umiejętności - potrafi

TI_U01	korzystać z głównych elementów systemu operacyjnego, zarządzać oknami aplikacji, plikami, folderami, a także procesami instalacji i deinstalacji oprogramowania, potrafi zainstalować oprogramowanie i umiejętnie wykorzystywać w celu ochrony komputera i jego zasobów, potrafi dobrać odpowiednie narzędzia informatyczne do realizacji własnych zadań.	K_U01
TI_U02	zarządzać arkuszem, wprowadzać, sortować i kopiować dane, używać dostępnych funkcji oraz tworzyć własne formuły. Umie wybrać typ, utworzyć i formatować wykres w celu prawidłowego przekazania informacji. Nabyte umiejętności pozwalają na wykorzystanie oprogramowania do przeprowadzania powtarzalnych obliczeń: przygotowania budżetów, opracowywania prognoz, sporządzania wykresów i raportów finansowych.	K_U01
TI_U03	korzystać z technik graficznych jako efektywnego środka komunikacji, szeroko wykorzystywanego w prezentowaniu informacji, wprowadzać, edytować oraz formatować tekst w prezentacjach, wstawiać oraz edytować obrazy i rysunki, wybrać rodzaj, stworzyć i formatować wykres w celu przekazania w odpowiedni sposób informacji, potrafi rozróżnić sposób wyświetlania prezentacji, dobrać układ i wygląd slajdów, zastosować animacje i różne efekty przejść oraz sprawdzić i poprawić zawartość prezentacji przed jej końcowym wydrukiem i rozpowszechnieniem.	K_U01
TI_U04	wykonać typowe zadania związane z przeszukiwaniem sieci, wypełniać i wysyłać formularze internetowe, zapisywać strony internetowe i pliki pobrane z sieci. Posiada również umiejętność posługiwania się programem poczty elektronicznej, umie redagować, wysyłać wiadomość z załącznikami, odpowiadać na wiadomości i przysyłać je dalej.	K_U01

Kompetencje społecznych - jest gotów do

TI_K01	krytycznej oceny poziomu swojej wiedzy i umiejętności	K_K01
--------	---	-------

UWAGA!

Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.

TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA

Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):

Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się*	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć#
			Laboratorium	
TP-01	Użytkowanie komputerów. System operacyjny – ustawienia, praca z ikonami, użycie okien; zarządzanie	Laboratorium	praca z wykorzystaniem	sprawdzenie poprawności wykonania zadań z

	plikami – kopiowanie, przenoszenie, usuwanie, odzyskiwanie, szukanie, programy narzędziowe – kompresja i dekompresja plików, programy antywirusowe		narzędzi Office, pokaz	wykorzystaniem narzędzi informatycznych
TP-02	Edytor tekstu – Word. Tworzenie i modyfikowanie dokumentu; operacje na blokach tekstu; podział dokumentu na akapity, sekcje, strony; formatowanie stron, nagłówki, stopki, numeracja stron, kolumny tekstu; tabele; szablony; korespondencja seryjna; łączenie i osadzanie obiektów, obiekty graficzne, wzory matematyczne, automatyzacja prac redakcyjnych – szablony.	Laboratorium	praca z wykorzystaniem narzędzi Office, pokaz	sprawdzenie poprawności wykonania zadań z wykorzystaniem narzędzi informatycznych
TP-03	Arkusz kalkulacyjny- Excel. Podstawowe operacja w arkuszu, obliczenia, formatowanie danych; wykorzystanie funkcji arkusza – pisanie formuł, graficzna prezentacja funkcji, sporządzanie wykresów; adresowanie, wykorzystanie arkusza kalkulacyjnego w różnorodnych zadaniach.	Laboratorium	praca z wykorzystaniem narzędzi Office, pokaz	sprawdzenie poprawności wykonania zadań z wykorzystaniem narzędzi informatycznych
TP-04	Prezentacja – Power Point. Tworzenie prezentacji, uatrakcyjnianie prezentacji, upowszechnianie prezentacji	Laboratorium	praca z wykorzystaniem narzędzi Office, pokaz	sprawdzenie poprawności wykonania zadań z wykorzystaniem narzędzi informatycznych
TP-05	Internet. Wyszukiwanie i pobieranie informacji, przetwarzanie informacji; komunikacja	Laboratorium	praca z wykorzystaniem narzędzi Office, pokaz	sprawdzenie poprawności wykonania zadań z wykorzystaniem narzędzi informatycznych

Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.

Dla wykładu:

*np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy

np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt

Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.

ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)

Literatura podstawowa (powinna być dostępna dla studenta w uczelnianej bibliotece):

1. T.Grudniewski, J. M. Olchowik, Technologie informacyjne w zastosowaniach, wyd.PWSZ Biała Podlaska, Biała Podlaska 2009;
2. Rutkowska B.: Grafika menadżerska i prezentacyjna. Zdajemy egzamin ECDL Advanced, Wyd. KISS, Katowice 2007;
3. J. Demczar, E. Wszołkowski, Przykłady i zadania z technologii informacyjnej, Wydawnictwo Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej im. Stanisława Staszica, Piła 2014;
4. Flanczewski S.: Excel w biurze i nie tylko, Gliwice Wydawnictwo Helion, 2011.

Literatura uzupełniająca:

1. Alexander M., Kusleika R., Walkenbach J.: Excel 2019 PL. Biblia, Gliwice Wydawnictwo Helion, 2019 (występuje Ebook, data wydania: 19.05.2019)
2. Jaronicki A.: ABC MS Office 2016 PL, Gliwice Wydawnictwo Helion, 2016 (występuje Ebook, data wydania 14.01.2016)
3. Węglarz W, Żarowska-Mazur A.: ECDL Base na skróty Syllabus V. 1.0 Warszawa, Wydawnictwo Naukowe PWN 2021

III. INFORMACJE DODATKOWE

BILANS PUNKTÓW ECTS

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)

Forma aktywności

Liczba godzin*

Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia		15	
Praca własna studenta		10	
SUMA GODZIN:		25	
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA(punkty ECTS)			
		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPISANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 1	0,6
	Praca własna studenta		0,4
* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;			
OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:			
Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej. Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, opracowanie projektu.			
1. Czytanie wskazanej literatury. Przygotowanie do kolokwium. Symbol efektu uczenia się: TI_W01, TI_W02, TI_U03, TI_U04, TI_U05, TI_U06, TI_K07, TI_K08, TI_K09 2. Wykonanie ćwiczeń na podstawie literatury i informacji zdobytych na zajęciach. Przygotowanie prezentacji. Symbol efektu uczenia się: TI_W01, TI_W02, TI_U05			
KRYTERIA OCENIANIA			
Ocena kształtująca: 5.0 – 90% i więcej wykonanego ćwiczenia, 4.5 – 80%-90% wykonanego ćwiczenia, 4.0 – 70%-80% wykonanego ćwiczenia, 3.5 – 60%-70% wykonanego ćwiczenia, 3.0 - 50%-60% wykonanego ćwiczenia, 2.0 – poniżej 50% wykonanego ćwiczenia.			
Ocena podsumowująca: 5.0 – znakomita wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne 4.5 – bardzo dobra wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne 4.0 – dobra wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne 3.5 - zadawalająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne, ale ze znacznymi niedociągnięciami 3.0 - zadawalająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne, ale z licznymi błędami 2.0 – niezadawalająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne.			
INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ Zajęcia są przygotowane do realizacji w formie e-learningu. Zajęcia są prowadzone w mieszanym modelu kształcenia.			

Karta opisu zajęć - Sylabus	
Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu	
I. INFORMACJE PODSTAWOWE	
Nazwa zajęć: FILOZOFIA	Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2024/2025
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Bezpieczeństwo wewnętrzne I stopień, profil praktyczny	
Język wykładowy: polski	Rodzaj zajęć: kształcenia ogólnego
Rok studiów: I	Semestr: 1

Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 1		Koordynator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail: Iwona Dudzik, dr n. hum. iwona.dudzik@pans.edu.pl	
Jednostka organizacyjna: Wydział Ekonomii i Zarządzania			
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN			
Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:			
Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:		Wykład:	
Ćwiczenia:	15	Ćwiczenia:	
Laboratorium:		Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:		Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki:		Praktyki:	
Inna forma (jaka):		Inna forma (jaka):	
RAZEM:	15	RAZEM:	
II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE			
Wymagania wstępne i dodatkowe: brak			
Cel (cele) kształcenia dla zajęć:			
<ol style="list-style-type: none"> 1. Zdobyć przez studenta umiejętności rozróżniania i opisywania głównych założeń filozofii, jako jednej z podstawowych nauk humanistycznych. 2. Zdobyć przez studenta umiejętności dostrzegania problemów współczesnej filozofii. 3. Zdobyć przez studenta umiejętności odnajdywania wpływu najważniejszych koncepcji filozoficznych w różnych obszarach kultury. 4. Zdobyć przez studenta umiejętności lektury i analizy tekstu filozoficznego oraz zastosowania podstawowych dla filozofii europejskiej pojęć oraz modeli. 			
EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKÓW STUDIÓW			
Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się.			
UWAGA:			
Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą od formy zajęć.			
Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:		Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
Umiejętności - potrafi			
F_U01	rozdzielić główne poglądy przedstawicieli poszczególnych okresów w rozwoju filozofii;		K_U02
F_U02	opisać główne okresy, kierunki i orientacje filozoficzne na przestrzeni dziejów filozofii;		K_U02
F_U03	opisać na czym polegają główne problemy filozoficzne w kontekście najważniejszych nazwisk filozofii europejskiej od jej greckich początków do połowy XX wieku;		K_U02
F_U04	jest gotów do rozwijania i uzasadniania konieczności samodzielnego, krytycznego myślenia, na bazie analizy wybranych tekstów filozoficznych.		K_U02

		Kompetencji społecznych - jest gotów do		
F_K01	krytycznej oceny posiadanej wiedzy. Rozumie jej znaczenie w pracy zawodowej.			K_K01
UWAGA! Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.				
TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA				
Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):				
Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się*	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć#
		ćwiczenia		
TP-01	Czym jest poznanie filozoficzne. Nauki filozofii. Pojęcie bytu i sposobu istnienia. Początek dziejów filozofii.	ćwiczenia	gry edukacyjne kształtujące umiejętność posługiwania się językiem filozoficznym, dyskusja, samodzielne wypowiedzi, analiza wybranych tekstów filozoficznych,	odpowiedzi studenta w trakcie prezentowania wiadomości opracowanych samodzielnie (U01); udział w dyskusjach (U02, U03, U04); zaliczenie pisemne (U01, U02, U03, U04).
TP-02	Główne poglądy przedstawicieli poszczególnych okresów w rozwoju filozofii. Przedstawiciele okresu przedsokratycznego. (Jońscy filozofowie przyrody: Tales z Miletu, Anaksymander, Anaksymenes; Pitagoras, Heraklit, Elaci, Fizycy, Sofiści). Okres klasyczny: Sokrates, Szkoły sokratyczne, Platon, Arystoteles. Poglądy myślicieli okresu praktycznego (epikureizm, stoicyzm, sceptycyzm).	ćwiczenia	gry edukacyjne kształtujące umiejętność posługiwania się językiem filozoficznym, dyskusja, samodzielne wypowiedzi, analiza wybranych tekstów filozoficznych,	odpowiedzi studenta w trakcie prezentowania wiadomości opracowanych samodzielnie (U01); udział w dyskusjach (U02, U03, U04); zaliczenie pisemne (U01, U02, U03, U04).
TP-03	Główne okresy, kierunki i orientacje filozoficzne na przestrzeni dziejów filozofii. Czy Sokrates był sofistą? Konfrontacja idealizmu z realizmem na	ćwiczenia	gry edukacyjne kształtujące umiejętność posługiwania się językiem filozoficznym, dyskusja, samodzielne wypowiedzi, analiza wybranych tekstów filozoficznych,	odpowiedzi studenta w trakcie prezentowania wiadomości opracowanych samodzielnie (U01); udział w dyskusjach (U02, U03, U04);

	podstawie myśli Platona i Arystotelesa.			zaliczenie pisemne (U01, U02, U03, U04).
TP-04	Podstawowe problemy filozoficzne. Różnica między filozofią, a nauką, mitem, poezją, religią i ideologią. Średniowiecze: Patrystyka – Klemens z Aleksandrii, Orygenes, Augustyn. Scholastyka: Okres wczesny scholastyki - Jan Szkot Eriugena, Anzelm z Canterbury, Pierre Abelard. Okres klasyczny scholastyki – Bonawentura, Albert Wielki, Tomasz z Akwinu. Późna scholastyka – Jan Dunks Szkot, Wilhelm Kocham, Mistrz Eckhart.	ćwiczenia	gry edukacyjne kształtujące umiejętność posługiwania się językiem filozoficznym, dyskusja, samodzielne wypowiedzi, analiza wybranych tekstów filozoficznych,	odpowiedzi studenta w trakcie prezentowania wiadomości opracowanych samodzielnie (U01); udział w dyskusjach (U02, U03, U04); zaliczenie pisemne (U01, U02, U03, U04).
TP-05	Główne problemy filozoficzne w kontekście najważniejszych nazwisk filozofii europejskiej od jej greckich początków do połowy XX wieku. Filozofia renesansu jako wstęp do czasów nowożytnych (Leonardo da Vinci, M. Machiavelli, G. Bruno). Cogito ergo sum – Kartezjusz kontra św. Augustyn. Imperatyw kategoryczny Kanta. Filozofia dziejów wg Hegla.	ćwiczenia	gry edukacyjne kształtujące umiejętność posługiwania się językiem filozoficznym, dyskusja, samodzielne wypowiedzi, analiza wybranych tekstów filozoficznych,	odpowiedzi studenta w trakcie prezentowania wiadomości opracowanych samodzielnie (U01); udział w dyskusjach (U02, U03, U04); zaliczenie pisemne (U01, U02, U03, U04).
TP-06	Elementy filozofii języka. Analiza wybranych tekstów filozoficznych.	ćwiczenia	gry edukacyjne kształtujące umiejętność posługiwania się językiem filozoficznym, dyskusja, samodzielne wypowiedzi, analiza wybranych tekstów filozoficznych,	odpowiedzi studenta w trakcie prezentowania wiadomości opracowanych samodzielnie (U01); udział w dyskusjach (U02, U03, U04); zaliczenie pisemne (U01, U02, U03, U04).

Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.

Dla wykładu:			
*np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy			
# np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt			
Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.			
<ol style="list-style-type: none"> 1. Proszę opisać główne poglądy przedstawicieli poszczególnych okresów w rozwoju filozofii. 2. Proszę opisać główne okresy, kierunki i orientacje filozoficzne na przestrzeni dziejów filozofii. 3. Proszę wyjaśnić na czym polegają główne problemy filozoficzne w kontekście najważniejszych nazwisk filozofii europejskiej od jej greckich początków do połowy XX wieku. 			
ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)			
Literatura podstawowa (powinna być dostępna dla studenta w uczelnianej bibliotece):			
1. Tatarakiewicz W., <i>Historia filozofii</i> , t. I, II, III, Wyd. PWN, Warszawa 2003.			
2. Węgrzecki A., <i>Zarys filozofii</i> , Kraków 2002.			
Literatura uzupełniająca:			
1. Mikołajko Z., <i>Elementy filozofii</i> , Warszawa 2001.			
2. Hoffe O., <i>Mała historia filozofii</i> , Warszawa 2004.			
3. Kalka K., <i>Zarys historii filozofii</i> , Elbląg 2008.			
4. <i>Filozofia: leksykon</i> PWN, Warszawa 2000.			
III. INFORMACJE DODATKOWE			
BILANS PUNKTÓW ECTS			
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)			
Forma aktywności		Liczba godzin*	
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia		15	
Praca własna studenta		15	
SUMA GODZIN:		30	
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)		1	
		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPISANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem:	0,5
	Praca własna studenta		0,5
* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;			
OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:			
Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej. Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, opracowanie projektu.			
Forma zajęć	Forma aktywności studenta	Symbol efektu uczenia się	Liczba godzin
Wykład	Czytanie wskazanej literatury (dotyczącej głównych poglądów przedstawicieli filozofii europejskiej od jej greckich początków do połowy XX wieku). Przygotowanie prezentacji. Przygotowanie do zaliczenia pisemnego.	M_U01, M_U02, M_U03, M_U04,	15
KRYTERIA OCENIANIA			
Ocena kształtująca:			
Forma i warunki zaliczenia ćwiczeń:			
- aktywność i kreatywność studenta podczas realizacji cząstkowych prac w czasie trwania zajęć (docenienie			

zaangażowania w wykonywanie bieżących poleceń, zadań, docenienie wysiłku na forum grupy, odznaczenie aktywności plusem; rozbudzenie zainteresowania prezentowaną problematyką do tego stopnia, że uczestnik zaczyna zadawać pytania, dyskutuje, zgłasza własne oryginalne pomysły, dzieli się refleksjami);

- dążenie, by w czasie zajęć postępowanie studenta regulowane było przez system wartości etyczno-moralnych.

Zaliczenie ustne prezentacji.
Zaliczenie pisemne – czas 90 minut.

Ocena podsumowująca:

Forma i warunki zaliczenia ćwiczeń:

Prezentacja studenta oceniana jest wg następujących kryteriów:

1. Poprawność wykonania.
2. Terminowość.
3. Stopień zaawansowania użytkownika narzędzia lub programu.
4. Jakość wykonania, funkcjonalność działania.

Każdy kryterium ocenianie jest w skali od 1-5.

Ocena bardzo dobra – 93-100% - student płynnie, poprawnie, w sposób kompletny, niewymagający uzupełnień, poprawek, uściśleń, zadawania dodatkowych pytań i w pełni samodzielnie prezentuje wszystkie wskazane w sylabusie efekty uczenia się. Wykazuje się biegłością, operatywnością wiedzy, refleksyjnością i samodzielnością logicznego myślenia, a także przejawia świadomość dążeniem do samorozwoju.

Ocena dobra plus – 85-92% - student potrafi samodzielnie zaprezentować wszystkie wskazane w sylabusie wiadomości i umiejętności (efekty uczenia się).

Ocena dobra – 77-84% - student potrafi samodzielnie zaprezentować wszystkie wskazane w sylabusie wiadomości i umiejętności (efekty uczenia się), korzystając sporadycznie ze wskazówek nauczyciela (jego uzupełnień, uściśleń).

Ocena dostateczny plus – 69%-76% - student prezentuje wskazane przez nauczyciela, kluczowe dla przedmiotu.

Ocena dostateczny – 60-68% - student prezentuje wskazane przez nauczyciela, kluczowe dla przedmiotu wiadomości i umiejętności ze znaczną pomocą wykładowcy.

Zaliczenie pisemne oceniane jest według skali:

Ocena bardzo dobra – 93-100%

Ocena dobra plus – 85-92%

Ocena dobra – 77-84%

Ocena dostateczny plus – 69%-76%

Ocena dostateczny – 60-68%

Student otrzyma na ocenę końcową na podstawie średniej z ocen częściowych dla poszczególnych wytworów.

INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ

Możliwość prowadzenia zajęć na platformie Microsoft Team w formie uzupełniającej, w stosunku do formy kształcenia prowadzonej w siedzibie Uczelni.

Karta opisu zajęć - Sylabus

Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu

I. INFORMACJE PODSTAWOWE

Nazwa zajęć: Historia powszechna	Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2024/2025
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Bezpieczeństwo wewnętrzne I stopień, profil praktyczny	
Język wykładowy: polski	Rodzaj zajęć: kształcenia ogólnego
Rok studiów: I	Semestr: 1
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 1	Koordinator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:
Jednostka organizacyjna: Wydział Ekonomii i Zarządzania	
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN	

Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:				
Studia stacjonarne			Studia niestacjonarne	
Wykład:	15	Wykład:		
Ćwiczenia:		Ćwiczenia:		
Laboratorium:		Laboratorium:		
Lektorat:		Lektorat:		
Projekt:		Projekt:		
Zajęcia praktyczne:		Zajęcia praktyczne:		
Seminarium:		Seminarium:		
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:		
Praktyki zawodowe:		Praktyki zawodowe:		
Inna forma (jaka):		Inna forma (jaka):		
RAZEM:	15	RAZEM:		
II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE				
Wymagania wstępne i dodatkowe: brak				
Cel (cele) kształcenia dla zajęć: przekazanie zaawansowanej wiedzy z zakresu historii powszechnej tj. dziejów Europy i świata.				
EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW				
Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się				
UWAGA:				
Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą one od formy zajęć.				
Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:			Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
Wiedzy - zna i rozumie				
HP_KW01	daty i wydarzenia historyczne			K_W01
HP_KW02	kojarzy fakty z historii powszechnej i należy je interpretuje			K_W01
Kompetencji społecznych - jest gotów do				
HP_KK01	krytycznej oceny posiadanej wiedzy, jej uzupełniania i doskonalenia			K_K01
UWAGA!				
Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.				
TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA				
Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratorium, projekty, seminaria i inne):				
Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się *	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć #
		wykład		

TP-01	Starożytność. Upadek wielkich imperiów. Początki średniowiecza. Islam i jego konflikt z chrześcijaństwem. Wyprawy Krzyżowe. Wielkie odkrycia geograficzne. Renesans. Okres Oświecenia. XIX wiek przemian.	x	wykład podający z prezentacją multimedialną, dyskusja	wypowiedź ustna
TP-02	Świat w przededniu Wielkiej Wojny. I wojna światowa. II wojna światowa. Konflikt wsch. Zachód. Terroryzm. Zagrożenia dla współczesnego świata.	x	wykład podający z prezentacją multimedialną, dyskusja	wypowiedź ustna

Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.

Dla wykładu:

* np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy

np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt

Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.

ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)

Literatura podstawowa:

1. M. Jaczynowska, D. Musiał, M. Stępień, pod red. M. Jaczynowskiej. Historia Starożytna, Wydawnictwo Trio, Warszawa 2007.
2. N. Davies, Europa Walczy 1939-1945. Nie takie proste zwycięstwo, Kraków 2008.
3. Chwalba A., Historia powszechna. Wiek XIX, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2008.

Literatura uzupełniająca:

1. Manteuffel T., Historia powszechna. Średniowiecze, Wyd. 16 uzup., 1 dodr., Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2007.
2. Wolski J., Historia powszechna: starożytność, Wyd. 11 uzup., Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2007.
3. Pajewski J., Historia powszechna 1871-1918, Wyd. 10., Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2002.

III. INFORMACJE DODATKOWE

BILANS PUNKTÓW ECTS

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)

Forma aktywności	Liczba godzin *
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	15
Praca własna studenta	10
SUMA GODZIN:	25

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)

		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPISANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 1	0,5
	Praca własna studenta		0,5

* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;

OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:

Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej.

Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, opracowanie projektu.

- przygotowanie do wypowiedzi ustnej (K_W01, K_K01) - 10 godz.

KRYTERIA OCENIANIA

Ocena kształtująca:
dyskusja

Ocena podsumowująca:
wypowiedź ustna

INFORMACJA O PRZEWDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA E-LEARNINGU

Zajęcia przygotowywane są w formie e-learningu

Karta opisu zajęć - Sylabus

Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu

I. INFORMACJE PODSTAWOWE

Nazwa zajęć: Ochrona własności intelektualnej	Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2024/2025
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Bezpieczeństwo wewnętrzne I stopień, profil praktyczny	
Język wykładowy: polski	Rodzaj zajęć: kształcenia ogólnego
Rok studiów: I	Semestr: 2
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 1	Koordinator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:
Jednostka organizacyjna: Wydział Ekonomii i Zarządzania	

FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN

Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:

Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:	15	Wykład:	
Ćwiczenia:		Ćwiczenia:	
Laboratorium:		Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:		Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki:		Praktyki:	
Inna forma (jaka):		Inna forma (jaka):	
RAZEM:	15	RAZEM:	

II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE

Wymagania wstępne i dodatkowe:				
brak				
Cel (cele) kształcenia dla zajęć:				
Celem dydaktycznym przedmiotu jest zapoznanie studentów z podstawowymi regulacjami prawnymi z zakresu ochrony własności intelektualnej, w tym przesłankami ochrony poszczególnych dóbr własności intelektualnej oraz kształtowanie odpowiedzialnych postaw i umiejętności w zakresie korzystania z prawa własności intelektualnej.				
EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKÓW STUDIÓW				
Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:			Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
Wiedzy - zna i rozumie				
M/P/O/OW_01	podstawowe pojęcia oraz zasady z zakresu prawa autorskiego oraz własności przemysłowej, w tym uregulowania prawne poszczególnych przedmiotów tej własności a także zasady odpowiedzialności za naruszenie własności intelektualnej			K_W04
Umiejętności - potrafi				
M/P/O/OW_02	prawidłowo interpretować przepisy prawne dotyczące korzystania z praw własności intelektualnej i zasady sporządzania umów, których przedmiotem jest własność intelektualna			
M/P/O/OW_03	prawidłowo interpretować przepisy prawne dotyczące treści prawa autorskiego w internecie oraz dotyczące korzystania z baz danych, programów komputerowych i utworów audiowizualnych			
Kompetencji społecznych - jest gotów do				
M/P/O/OW_04	prawidłowego rozstrzygnięcia dylematów związanych z wykorzystaniem elementów cudzego przedmiotu własności intelektualnej w pracy zawodowej oraz dostrzega potrzebę i propaguje przestrzeganie prawa autorskiego i prawa własności przemysłowej			K_K01
TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA				
Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):				
Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się*	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć#
		wykład		

TP-01	<p>Zakres przedmiotowy i podmiotowy prawa własności intelektualnej:</p> <ul style="list-style-type: none"> - przedmiot prawa autorskiego (utwór, rodzaje utworów, utwory pracownicze, prawa pokrewne). Pojęcie i treść autorskich praw osobistych. Podmioty prawa autorskiego - przedmiot prawa własności przemysłowej (wynalazek, wzór użytkowy, wzór przemysłowy, znak towarowy, oznaczenie geograficzne, projekt racjonalizatorski, topografia układu scalonego) i podmioty prawa własności przemysłowej 	wykład	Wykład informacyjny, wykład problemowy, elementy wykładu konwersatoryjnego	Zaliczenie pisemne - test
TP-02	<p>Powstanie i charakter ochrony praw własności intelektualnej:</p> <ul style="list-style-type: none"> - powstanie i charakter ochrony na gruncie prawa autorskiego - powstanie i charakter ochrony na gruncie prawa własności przemysłowej 	wykład	Wykład informacyjny, wykład problemowy, elementy wykładu konwersatoryjnego	Zaliczenie pisemne - test
TP-03	<p>Korzystanie z praw własności intelektualnej:</p> <ul style="list-style-type: none"> - korzystanie przez uprawnionego (treść prawa autorskiego i prawa własności przemysłowej), - korzystanie za zgodą uprawnionego (licencja otwarta, licencja umowna oraz użytkowanie), - korzystanie legalne bez zgody uprawnionego, - ograniczenia treści praw własności intelektualnej (ograniczenia ustawowe i ograniczenie przez uprawnionego), - wyczerpanie prawa (treść wyczerpania praw autorskich i praw własności przemysłowej). 	wykład	Wykład informacyjny, wykład problemowy, elementy wykładu konwersatoryjnego	Zaliczenie pisemne - test
TP-04	<p>Przeniesienie własności intelektualnej:</p> <ul style="list-style-type: none"> - umowy o przeniesienie praw autorskich i praw pokrewnych (treść, forma i typy umów) - umowy o przeniesienie praw własności przemysłowej (przeniesienie praw do projektów wynalazczych, znaku towarowego oraz z rejestracji na oznaczenie geograficzne) - dziedziczenie praw własności intelektualnej. 	wykład	Wykład informacyjny, wykład problemowy, elementy wykładu konwersatoryjnego	Zaliczenie pisemne - test

TP-05	Ochrona programów komputerowych i utworów audiowizualnych. Podmiot i przedmiot ochrony praw autorskich w internecie (treść prawa autorskiego oraz zasady odpowiedzialności za naruszenia). Ochrona baz danych (pojęcie bazy danych, przedmiot ochrony, dozwolony użytek, czas ochrony).	wykład	Wykład informacyjny, wykład problemowy, elementy wykładu konwersatoryjnego	Zaliczenie pisemne - test
TP-06	Naruszenie własności intelektualnej: - naruszenie prawa autorskiego - naruszenie własności przemysłowej	wykład	Wykład informacyjny, elementy wykładu konwersatoryjnego	Zaliczenie pisemne - test
TP-07	Cywilnoprawna ochrona przedmiotów własności intelektualnej (rodzaje roszczeń cywilnoprawnych)	wykład	Wykład informacyjny, wykład problemowy, elementy wykładu konwersatoryjnego	Zaliczenie pisemne - test
TP-08	Prawnokarna ochrona przedmiotów własności intelektualnej: - odpowiedzialność karna w prawie własności literackiej, artystycznej i naukowej - odpowiedzialność karna w prawie własności przemysłowej	wykład	Wykład informacyjny, elementy wykładu konwersatoryjnego	Zaliczenie pisemne - test
TP-09	Ustanie ochrony przedmiotów własności intelektualnej: - ustanie praw autorskich - ustanie ochrony praw pokrewnych - ustanie praw własności przemysłowej	wykład	Wykład informacyjny, elementy wykładu konwersatoryjnego	Zaliczenie pisemne - test

ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)

Literatura podstawowa:

1. M. Załucki, *Prawo własności intelektualnej: repetytorium*, Warszawa 2011.
2. J. Barta, R. Markiewicz, *Prawo autorskie i prawa pokrewne*, Warszawa 2007.

Literatura uzupełniająca:

1. M. Poźniak-Niedzielska, J. Szczotka, M. Mozgawa, *Prawo autorskie i prawa pokrewne. Zarys wykładu*, Bydgoszcz 2007.
2. R. Golać, *Prawo autorskie i prawa pokrewne*, Warszawa 2006.

III. INFORMACJE DODATKOWE

BILANS PUNKTÓW ECTS

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)

Forma aktywności	Liczba godzin*
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	15
Praca własna studenta	10

SUMA GODZIN:		25	
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)			
		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPISANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 1	0,6
	Praca własna studenta		0,4
* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;			
OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:			
- czytanie wskazanej literatury i przepisów prawnych: M/P/O/OW_01-04 - przygotowanie do zaliczenia: M/P/O/OW_01-04			
KRYTERIA OCENIANIA			
Ocena podsumowująca:			
Ocena z testu (zawierającego pytania zamknięte jednokrotnego wyboru oraz związane pytania otwarte):			
Student uzyskuje ocenę adekwatnie do liczby zdobytych punktów procentowych ze 100% punktów możliwych do uzyskania: 100% - bdb; 85% - plus db; 70% - db; 55% - plus dst; 50% + 1pkt - dst			
INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ			

Karta opisu zajęć - Sylabus			
Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu			
I. INFORMACJE PODSTAWOWE			
Nazwa zajęć: KULTURA BYCIA I JĘZYKA		Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim: 2024/2025	
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Bezpieczeństwo wewnętrzne I stopień, profil praktyczny			
Język wykładowy: polski		Rodzaj zajęć: kształcenia ogólnego	
Rok studiów: I		Semestr: 1	
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 1		Koordynator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail: Iwona Dudzik, dr n. hum. iwona.dudzik@pans.edu.pl	
Jednostka organizacyjna: Wydział Ekonomii i Zarządzania			
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN			
Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:			
Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:	15	Wykład:	

Ćwiczenia:		Ćwiczenia:	
Laboratorium:		Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:		Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki:		Praktyki:	
Inna forma (jaka):		Inna forma (jaka):	
RAZEM:	15	RAZEM:	

II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE

Wymagania wstępne i dodatkowe:

brak

Cel (cele) kształcenia dla zajęć:

1. Zdobyć przez studenta wiedzy pomocnej w relacjach interpersonalnych.
2. Zdobyć przez studenta wiedzy z zakresu szeroko rozumianej kultury, w tym kultura bycia i języka, zasad savoir-vivre i kultury języka w perspektywie społecznego współistnienia.

EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKÓW STUDIÓW

Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się.

UWAGA:

Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą od formy zajęć.

Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:	Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
---	---	--

Wiedzy - zna i rozumie

W01	podstawowe pojęcia z zakresu kultury bycia i języka;	K_W01
W02	pojęcia z zakresu kultury materialnej i symbolicznej oraz kultury relacji międzyludzkich;	K_W01
W03	pojęcie komunikacji werbalnej i pozawerbalnej;	K_W01
W04	poprawność i sprawność językową.	K_W01
Kompetencji społecznych - jest gotów do		
KBiJ_K01	kreatywnego myślenia, inicjowania działań na rzecz interesu publicznego	K_K03

UWAGA!

Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.

TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA

Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):

Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się*	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć#
----------------------------	--------------------------	-------------	--	---

		wykład		
TP-01	Teoretyczne zagadnienia kultury bycia i języka.	wykład	prezentacja, wykład podający, wykład problemowy, wykład informacyjny,	odpowiedzi studenta podczas zajęć i w trakcie prezentowania wiadomości opracowanych samodzielnie (W01); zaliczenie pisemne (W01, W02, W03, W04).
TP-02	Język w kulturze jako narzędzie komunikacji, samookreślenia i budowania tożsamości społecznej.	wykład	prezentacja, wykład podający, wykład problemowy, wykład informacyjny,	odpowiedzi studenta podczas zajęć i w trakcie prezentowania wiadomości opracowanych samodzielnie (W02, W03, W04); zaliczenie pisemne (W01, W02, W03, W04).
TP-03	Savoir-vivre akademicki - społeczna rola studenta.	wykład	prezentacja, wykład podający, wykład problemowy, wykład informacyjny,	odpowiedzi studenta podczas zajęć i w trakcie prezentowania wiadomości opracowanych samodzielnie (W02, W03, W04); zaliczenie pisemne (W01, W02, W03, W04).
TP-04	Czynniki warunkujące efektywność komunikacji werbalnej i niewerbalnej.	wykład	prezentacja, wykład podający, wykład problemowy, wykład informacyjny,	odpowiedzi studenta podczas zajęć i w trakcie prezentowania wiadomości opracowanych samodzielnie (W02, W03, W04); zaliczenie pisemne (W01, W02, W03, W04).
TP-05	Asertywność, a kultura bycia i języka.	wykład	prezentacja, wykład podający, wykład problemowy, wykład informacyjny,	odpowiedzi studenta podczas zajęć i w trakcie prezentowania wiadomości opracowanych samodzielnie (W02, W03, W04); zaliczenie pisemne (W01, W02, W03, W04).
TP-06	Elementy retoryki i erystyki.	wykład	prezentacja, wykład podający, wykład problemowy, wykład informacyjny,	odpowiedzi studenta podczas zajęć i w trakcie prezentowania wiadomości opracowanych samodzielnie (W02, W03, W04); zaliczenie pisemne (W01, W02, W03, W04).

TP-07	Metody wywierania wpływu na innych, wybrane techniki perswazyjne.	wykład	prezentacja, wykład podający, wykład problemowy, wykład informacyjny,	odpowiedzi studenta podczas zajęć i w trakcie prezentowania wiadomości opracowanych samodzielnie (W02, W03, W04); zaliczenie pisemne (W01, W02, W03, W04).
TP-08	Poprawność językowa warunkiem porozumienia; najczęstsze błędy językowe Polaków.	wykład	prezentacja, wykład podający, wykład problemowy, wykład informacyjny,	odpowiedzi studenta podczas zajęć i w trakcie prezentowania wiadomości opracowanych samodzielnie (W02, W03, W04); zaliczenie pisemne (W01, W02, W03, W04).

Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.

Dla wykładu:

*np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy

np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt

Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.

1. Proszę opisać czynniki warunkujące efektywność komunikacji werbalnej i niewerbalnej.
2. Proszę opisać metody wywierania wpływu na innych, wybrane techniki perswazyjne.
3. Proszę opisać najczęstsze błędy językowe Polaków.

ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)

Literatura podstawowa (powinna być dostępna dla studenta w uczelnianej bibliotece):

1. *Wokół języka i kultury: studia interdyscyplinarne*, Lankiewicz H.A. (red.), Piła 2009.
2. Kutnyj P., *Sztuka autoprezentacji i wystąpień publicznych: na żywo i online*, Warszawa 2021.
3. *Wystąpienia publiczne i profesjonalna korespondencja czyli trudna sztuka budowania wizerunku*, Andrzejewski P., Poznań 2005.
4. Tautz-Wiessner G., *Savoir-vivre w życiu zawodowym: dobre obyczaje kluczem do sukcesu*, Wrocław 2000.

Literatura uzupełniająca:

1. Cialdini R.B., *Wywieranie wpływu na ludzi. Teoria i praktyka*, Gdańsk 2007.
2. *Przeobrażenia w języku i komunikacji medialnej na przełomie XX i XXI wieku*, Karwatowska M., Siwiec A., (red.), Lublin 2010.
3. Jędrzejko M., *Koty, wicki i rezerwa: zwyczaje, obrzędy i język „fali”*, Warszawa 2002.
4. Kamel T., Krool R., Kraśko P., *Dyskretny urok wystąpień publicznych czyli jak zmienić koszmar w radość*, Warszawa 2002.
5. Bubrowiecki A., *Popraw swoją skuteczność*, Warszawa 2009.
6. *Człowiek i kultura w komunikacji medialnej*, Karwatowska M., Litwiński R., Siwiec A. (red.), Lublin 2015.

III. INFORMACJE DODATKOWE

BILANS PUNKTÓW ECTS

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)

Forma aktywności	Liczba godzin*
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	15
Praca własna studenta	15
SUMA GODZIN:	30
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)	1
	Liczba punktów ECTS

SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPISANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem:	0,5
	Praca własna studenta		0,5

* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;

OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:

Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej.

Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, opracowanie projektu.

Forma zajęć	Forma aktywności studenta	Symbol efektu uczenia się	Liczba godzin
Wykład	Czytanie wskazanej literatury (dotyczącej teoretycznych zagadnień kultury bycia i języka; języka w kulturze jako narzędzia komunikacji, samookreślenia i budowania tożsamości społecznej; savoir-vivre akademickiego - społecznej roli studenta; asertywności oraz kultury bycia i języka; elementów retoryki i erystyki; metod wywierania wpływu na innych, wybranych technik perswazyjnych; poprawności językowej, jako warunku porozumienia; najczęstszych błędów językowych Polaków), do elementów dyskusji na wykładzie. Przygotowanie do zaliczenia pisemnego.	M_W01, M_W02, M_W03, M_W04	15

KRYTERIA OCENIANIA

Ocena kształtująca:

Forma i warunki zaliczenia wykładów:

- aktywność i kreatywność studenta podczas realizacji cząstkowych prac w czasie trwania zajęć (docenienie zaangażowania w wykonywanie bieżących poleceń, zadań, docenienie wysiłku na forum grupy, odznaczenie aktywności plusem; rozbudzenie zainteresowania prezentowaną problematyką do tego stopnia, że uczestnik zaczyna zadawać pytania, dyskutuje, zgłasza własne oryginalne pomysły, dzieli się refleksjami);

- dążenie, by w czasie zajęć postępowanie studenta regulowane było przez system wartości etyczno-moralnych.

Zaliczenie pisemne – czas 90 minut.

Ocena podsumowująca:

Forma i warunki zaliczenia wykładów:

Zaliczenie pisemne studenta oceniana jest wg skali:

Ocena bardzo dobra – 93-100% - student płynnie, poprawnie, w sposób kompletny, niewymagający uzupełnień, poprawek, uściśleń, zadawania dodatkowych pytań i w pełni samodzielnie prezentuje wszystkie wskazane w sylabusie efekty uczenia się. Wykazuje się biegłością, operatywnością wiedzy, refleksyjnością i samodzielnością logicznego myślenia, a także przejawia świadomość dążeniem do samorozwoju.

Ocena dobra plus – 85-92% - student potrafi samodzielnie zaprezentować wszystkie wskazane w sylabusie wiadomości i umiejętności (efekty uczenia się).

Ocena dobra – 77-84% - student potrafi samodzielnie zaprezentować wszystkie wskazane w sylabusie wiadomości i umiejętności (efekty uczenia się), korzystając sporadycznie ze wskazówek nauczyciela (jego uzupełnień, uściśleń).

Ocena dostateczny plus – 69%-76% - student prezentuje wskazane przez nauczyciela, kluczowe dla przedmiotu.

Ocena dostateczny – 60-68% - student prezentuje wskazane przez nauczyciela, kluczowe dla przedmiotu wiadomości i umiejętności ze znaczną pomocą wykładowcy.

INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ

Możliwość prowadzenia zajęć na platformie Microsoft Team w formie uzupełniającej, w stosunku do formy kształcenia prowadzonej w siedzibie Uczelni.

Karta opisu zajęć - Sylabus

Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu

I. INFORMACJE PODSTAWOWE

Nazwa zajęć: Elementy przedsiębiorczości	Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2024/2025
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Bezpieczeństwo wewnętrzne I, profil praktyczny	
Język wykładowy: polski	Rodzaj zajęć: kształcenia ogólnego
Rok studiów: I	Semestr: 1
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 2	Koordynator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:
Jednostka organizacyjna: Wydział Ekonomii i Zarządzania	

FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN

Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:			
Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:	15	Wykład:	
Ćwiczenia:	15	Ćwiczenia:	
Laboratorium:		Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:		Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:		Praktyki zawodowe:	
Inna forma (jaka):		Inna forma (jaka):	
RAZEM:	30	RAZEM:	

II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE

Wymagania wstępne i dodatkowe: brak
Cel (cele) kształcenia dla zajęć: przekazanie zaawansowanej wiedzy w zakresie uwarunkowań rozwoju przedsiębiorczości, typów przedsiębiorczości i organizacji przedsiębiorczych, form organizacyjno-prawnych przedsiębiorstw, planowania przedsięwzięć - zapewnienia zasobów i warunków, źródeł finansowania działalności gospodarczej, wdrażania nowych rozwiązań, a także wykształcenie umiejętności w zakresie analizy rynku i zakładania działalności gospodarczej.
EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW
Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się
UWAGA: Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą one od formy zajęć.

Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:		Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)	
Wiedza – zna i rozumie				
EP_KW01	formy, zasady oraz uwarunkowania rozwoju przedsiębiorczości.		K_W06	
Umiejętności - potrafi				
EP_KU01	dokonać charakterystyki form i uwarunkowań rozwoju przedsiębiorczości		K_U02	
EP_KU02	założyć własną działalność gospodarczą.		K_U03	
Kompetencji społecznych - jest gotów do				
EP_KK01	myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy (jest kreatywny, podejmuje ryzyko, podejmuje innowacyjne działania).		K_K04	
UWAGA! Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.				
TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA				
Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):				
Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się *	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć #
		wykład		
TP-01	Uwarunkowania rozwoju przedsiębiorczości. Typy przedsiębiorczości i organizacji przedsiębiorczych. Formy organizacyjno-prawne przedsiębiorstw i ich charakterystyka. Planowanie przedsięwzięć - zapewnienie zasobów i warunków, źródła finansowania działalności gospodarczej. Wdrażanie nowych rozwiązań.	x	prezentacja multimedialna, projekcja filmów, dyskusja, studium przypadku	wypowiedź ustna
		ćwiczenia		
TP-03	Analiza rynku. Procedura zakładania firmy - planowanie działalności gospodarczej, zasady tworzenia biznesplanu, rejestracja firmy – projekt.	x	praca w grupach i indywidualna, studium przypadku	zakładanie własnego biznesu - projekt
Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne. Dla wykładu: * np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy # np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.				
ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)				

Literatura podstawowa:

1. Targalski J., Przedsiębiorczość i zarządzanie, Wydawnictwo Difin, Warszawa 2014.
2. Cieślak J., Przedsiębiorczość dla ambitnych: jak uruchomić własny biznes, Wydawnictwa Akademickie i Profesjonalne, Warszawa 2008.
3. Kuciński K., Przedsiębiorczość a rozwój regionalny w Polsce, Wyd. Difin, Warszawa 2010.
4. Stanienda J., *Przedsiębiorczość społeczna*. Wiedza - umiejętności – kompetencje, [Wydawnictwo "Bernardinum" Sp. z o.o.](#), Pelplin 2019.
5. Lisowska R., Ropega J., Współczesna *przedsiębiorczość* a rozwój małych i średnich firm, Wydanie I., [Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego](#), Łódź 2016.
6. Chodyński A., Dynamika *przedsiębiorczości* i zarządzania innowacjami w firmach. Odpowiedzialność, prospołeczność, ekologia, bezpieczeństwo, [Oficyna Wydawnicza KAAFM](#), Kraków 2021.
7. Fatuła D., Zarządzanie zrównoważonym rozwojem organizacji. Wybrane aspekty, [Oficyna Wydawnicza AFM](#), Kraków 2020.

Literatura uzupełniająca:

1. Makiela Z., Przedsiębiorczość regionalna, Difin, Warszawa 2008.
2. Cieślak J., Przedsiębiorczość dla ambitnych: jak uruchomić własny biznes, Wydawnictwa Akademickie i Profesjonalne, Warszawa 2008.
3. K. Jaremczuk, Uwarunkowania przedsiębiorczości, Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Tarnobrzegu, Tarnobrzeg 2004.

III. INFORMACJE DODATKOWE**BILANS PUNKTÓW ECTS****OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)**

Forma aktywności	Liczba godzin *
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	30
Praca własna studenta	20
SUMA GODZIN:	50

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)

		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPISANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 2	1,2
	Praca własna studenta		0,8

* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;

OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:

Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej.

Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, opracowanie projektu.

- Przygotowanie do zaliczenia z wykładów (K_W06) - 8 godz.
- Przygotowanie projektu z ćwiczeń (K_U02, K_U03, K_K04) - 12 godz.

KRYTERIA OCENIANIA

Ocena kształtująca:

Wykład – dyskusja

Ćwiczenia - praca indywidualna i w grupach – rozwiązywanie wskazanych problemów

Ocena podsumowująca:

Wykład – zaliczenie ustne

Ćwiczenia – zakładanie własnego biznesu - projekt

INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ

Zajęcia przygotowywane są w formie e-learningu

Karta opisu zajęć - Sylabus

Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu

I. INFORMACJE PODSTAWOWE

Nazwa zajęć: Bezpieczeństwo, higiena pracy i ergonomia	Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2024/2025
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Bezpieczeństwo wewnętrzne I stopień, profil praktyczny	
Język wykładowy: polski	Rodzaj zajęć: kształcenia ogólnego
Rok studiów: I	Semestr: 1
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 2	Koordinator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:
Jednostka organizacyjna: Wydział Ekonomii i Zarządzania	

FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN

Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:

Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:		Wykład:	
Ćwiczenia:	15	Ćwiczenia:	
Laboratorium:		Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:		Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki:		Praktyki:	
Inna forma (jaka):		Inna forma (jaka):	
RAZEM:	15	RAZEM:	

II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE**Wymagania wstępne i dodatkowe:** brak**Cel (cele) kształcenia dla zajęć:** wykształcenie umiejętności z zakresu zapobiegania zagrożeniom fizjologicznym i psychofizycznym na stanowisku pracy, prowadzenia dokumentacji systemu zarządzania bezpieczeństwem i higieną pracy.**EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKÓW STUDIÓW**

Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się.

UWAGA: Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą od formy zajęć.

Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:	Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów
---	---	---

				(symbol efektów uczenia się)
Umiejętności – potrafi				
BHP_U01	rozpoznać przyczyny i zaproponować rozwiązania w zakresie zapobiegania występowaniu zagrożeń fizjologicznych i psychofizycznych na stanowisku pracy.			K_U02
BHP_U02	zaprojektować stanowisko pracy z uwzględnieniem wybranych norm i reguł prawnych związanych z BHP.			K_U02
Kompetencji społecznych - jest gotów do				
BHP_K01	wypełniania zobowiązań społecznych w zakresie bezpieczeństwa, higieny pracy i ergonomii, wykazuje się odpowiedzialnością w proponowaniu rozwiązań związanych z BHP.			K_K02
UWAGA! Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.				
TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA				
Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):				
Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się*	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć#
		Ćwiczenia		
TP-01	Krajowe i międzynarodowe regulacje prawne w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy. Projektowanie stanowiska pracy z uwzględnieniem wybranych norm i reguł prawnych związanych z BHP – projekt.	x	pogadanka, praca zespołowa, metoda projektowa	sprawdzenie poprawności wykonania zadania projektowego
TP-02	Dokumentacja systemu zarządzania bezpieczeństwem i higieną pracy. Kontrola i ocena działań w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy. Ergonomia w zarządzaniu bezpieczeństwem i higieną pracy. Identyfikacja zagrożeń oraz szacowanie i ocena ryzyka zawodowego. Identyfikacja przyczyn i propozycje rozwiązań w zakresie zapobiegania występowaniu zagrożeń fizjologicznych i psychofizycznych na stanowisku pracy – projekt.	x	praca zespołowa, metoda projektowa	sprawdzenie poprawności wykonania zadania projektowego
Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne. Dla wykładu: *np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy # np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.				
ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)				
Literatura podstawowa:				

1. Horst W., Ergonomia z elementami bezpieczeństwa pracy, Wydawnictwo Politechniki Poznańskiej, Poznań 2006.
2. Rączkowski B., BHP w praktyce, Wyd. 11 zakt., Wyd. ODiDK, Gdańsk 2007.
3. Korodecka D., Nauka o pracy - bezpieczeństwo i higiena, ergonomia. t. 8. Zarządzanie bezpieczeństwem i higieną pracy, Wydawnictwo CIOP, Warszawa 2000.
1. Korodecka D., Nauka o pracy - bezpieczeństwo i higiena, ergonomia. t. 1. Ergonomia - pojęcia podstawowe, Wydawnictwo CIOP, Warszawa 2000.

Literatura uzupełniająca:

1. Korodecka D., Nauka o pracy - bezpieczeństwo i higiena, ergonomia. t. 7. Diagnostyka i uprojektowanie układów antropotechnicznych, wyd. 1., Wydawnictwo CIOP, Warszawa 2000.
2. Celeda R., Bezpieczeństwo i higiena pracy, Wyd. ABC a Wolters Kluwer business, Warszawa 2009.
3. Wieczorek Z., Bezpieczeństwo, higiena pracy i ergonomia w pracy biurowej, Wyd. Ośrodek Szkolenia Państwowej Inspekcji Pracy, Wrocław 2009.

III. INFORMACJE DODATKOWE

BILANS PUNKTÓW ECTS

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)

Forma aktywności	Liczba godzin*
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	15
Praca własna studenta	35
SUMA GODZIN:	50

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)

		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPIŚNANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 2	0,8
	Praca własna studenta		1,2

* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;

OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:

Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej. Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, opracowanie projektu.

- czytanie wskazanej literatury (K_U02) – 15 godz.
- przygotowanie zadania projektowego (K_U02, K_K02) – 20 godz.

KRYTERIA OCENIANIA

Ocena kształtująca:
dyskusja

Ocena podsumowująca:
sprawdzenie poprawności wykonania zadania projektowego

INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA E-LEARNINGU

Zajęcia przygotowywane są w formie e-learningu

Karta opisu zajęć - Sylabus

Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu

I. INFORMACJE PODSTAWOWE

Nazwa zajęć: Prawa człowieka	Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2024/2025
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Bezpieczeństwo wewnętrzne I stopień, profil praktyczny	
Język wykładowy: polski	Rodzaj zajęć: kształcenia ogólnego
Rok studiów: I	Semestr: 1
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 1	Koordinator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:
Jednostka organizacyjna: Wydział Ekonomii i Zarządzania	

FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN

Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:

Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:	15	Wykład:	
Ćwiczenia:		Ćwiczenia:	
Laboratorium:		Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:		Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki:		Praktyki:	
Inna forma (jaka):		Inna forma (jaka):	
RAZEM:	15	RAZEM:	

II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE

Wymagania wstępne i dodatkowe: brak

Cel (cele) kształcenia dla zajęć: przekazanie zaawansowanej wiedzy w zakresie przepisów i uregulowań prawnych dotyczących praw człowieka.

EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKÓW STUDIÓW

Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się.

UWAGA:

Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą od formy zajęć.

Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:	Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
---	---	--

Wiedzy - zna i rozumie

PCZ_W01	przepisy i regulacje prawne w zakresie praw człowieka.			K_W04
Kompetencji społecznych - jest gotów do				
EZ_K01	rozwiązywania problemów w działalności zawodowej zgodnie z obowiązującymi regulacjami prawnymi i normami moralnymi			K_K04
UWAGA!				
Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.				
TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA				
Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):				
Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się*	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć#
		Wykład		
TP-01	Przestrzeganie praw i podstawowych wolności na poziomie Narodów Zjednoczonych i na poziomie regionalnym. Geneza praw człowieka (idea praw człowieka). Uniwersalny system ochrony praw człowieka. Ochrona praw człowieka w europejskim prawie wspólnotowym. Ochrona jednostki w Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej. Prawne aspekty przeciwdziałania dyskryminacji. Organizacje pozarządowe a ochrona praw człowieka.	x	dyskusja, prezentacja multimedialna	wypowiedź ustna na wskazany temat
TP-02	Sztuka podejmowania rozstrzygnięć - uczciwość, rzetelność, profesjonalizm w pracy zawodowej. Prawo do sądu i rzetelnego procesu sądowego. Prawo do prywatności. Wolność myśli, sumienia i religii. Wolność wypowiedzi. Wolność zgromadzeń i zrzeszania się. Poszanowanie godności człowieka, a uprawnienia do użycia lub wykorzystania środków przymusu bezpośredniego lub broni palnej.	x	dyskusja, prezentacja multimedialna	wypowiedź ustna na wskazany temat
Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne. Dla wykładu: * np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy # np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.				
ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)				
Literatura podstawowa				
1. Bogucka I., Pietrzykowski T., Etyka w administracji publicznej, Wyd. LexisNexis, Warszawa 2009. 2. Koba L., Waclawczyk W., Prawa człowieka: wybrane zagadnienia i problemy, Oficyna a Wolters Kluwer Business,				

Warszawa 2009.

3. Nowicki A., Europejska Konwencja Praw Człowieka, Wolters Kluwer Polska Warszawa 2007;
4. Malinowska I., Prawa człowieka w Unii Europejskiej, Wydawnictwo Sejmowe, Warszawa 2005.
5. Florczak A., Bolechowa B., Prawa człowieka w systemie prawa krajowego, Wydawnictwo Adam Marszałek, Toruń 2006.
6. Brzozowski W., Krzywoń A., Wiącek M., Prawa człowieka, wydawnictwo Klawer, seria akademicka, wyd 3. Warszawa 2021, s. 332.

Literatura uzupełniająca:

1. Mazurek Fr. J., Godność osoby ludzkiej podstawą praw człowieka. Lublin 2014 (pozycja dostępna na stronach internetowych).
2. Machowicz K., Przestrzeganie praw człowieka w budowaniu przewagi konkurencyjnej przedsiębiorstw, Warszawa 2020. (pozycja dostępna na stronach internetowych).

III. INFORMACJE DODATKOWE

BILANS PUNKTÓW ECTS

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)

Forma aktywności	Liczba godzin*
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	15
Praca własna studenta	10
SUMA GODZIN:	25

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)

		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPIŚCIANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 1	0,6
	Praca własna studenta		0,4

* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;

OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:

Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej.

Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, opracowanie projektu.

- przygotowanie do zaliczenia ustnego - czytanie wskazanej literatury (K_W04, K_K04) – 10 godz.

KRYTERIA OCENIANIA

Ocena kształtująca:

dyskusja

Ocena podsumowująca:

wypowiedź ustna na wskazany temat

INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA E-LEARNINGU

Zajęcia przygotowywane są w formie e-learningu

Karta opisu zajęć - Sylabus

Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu

I. INFORMACJE PODSTAWOWE

Nazwa zajęć: ETYKA ZAWODOWA	Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim: 2024/2025
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Bezpieczeństwo wewnętrzne I stopień, profil praktyczny	
Język wykładowy: polski	Rodzaj zajęć: kształcenia ogólnego
Rok studiów: I	Semestr: 2
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 1	Koordinator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail: Iwona Dudzik, dr n. hum. iwona.dudzik@pans.edu.pl
Jednostka organizacyjna: Wydział Ekonomii i Zarządzania	

FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN

Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:

Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:	15	Wykład:	
Ćwiczenia:		Ćwiczenia:	
Laboratorium:		Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:		Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki:		Praktyki:	
Inna forma (jaka):		Inna forma (jaka):	
RAZEM:	15	RAZEM:	

II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE

Wymagania wstępne i dodatkowe:

brak

Cel (cele) kształcenia dla zajęć:

- Zdobycie przez studenta wiedzy na temat głównych założeń etyki, jako jednej z podstawowych dyscyplin filozoficznych.
- Zdobycie przez studenta wiedzy na temat konieczności obowiązywania norm moralnych, określających jakość życia społecznego.
- Zdobycie przez studenta wiedzy na temat wartości w rozumowaniach moralnych.
- Zdobycie przez studenta wiedzy, pomocnej w dostrzeganiu i samodzielnym opisywaniu oraz rozwiązywaniu wybranych problemów, dotyczących etyki zawodowej.
- Zdobycie przez studenta wiedzy, pomocnej w posługiwaniu się normami etycznymi w działalności zawodowej, kierując się przede wszystkim szacunkiem dla godności każdego człowieka.

EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKÓW STUDIÓW

Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się.

UWAGA:

Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą od formy zajęć.

Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:	Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
Wiedzy - zna i rozumie		
W01	pojęcie etyki zawodowej, kodeksu etycznego;	K_W04
W02	czym jest moralność, norma moralna, odpowiedzialność zbiorowa;	K_W04
W03	na czym polegają dobrowolne zobowiązania, odpowiedzialność moralna;	K_W04
W04	na czym polegają problemy kondycji zasad etycznych, zagrożenia moralne;	K_W04
W05	na czym polegają konflikty w ramach systemu etycznego; zna wybrane zasady moralne i zawodowe;	K_W04
W06	zna, rozumie, akceptuje i stosuje zasady etyki oraz rozstrzyga dylematy związane z wykonywaniem zawodu.	K_W04
Kompetencji społecznych - jest gotów do		
K_K01	odpowiedzialnego pełnienia ról zawodowych zgodnie z zasadami etyki.	K_K04

UWAGA!

Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.

TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA

Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):

Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się*	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć#
		wykład		
TP-01	Wstępna charakterystyka etyki zawodowej. Kodeks etyczny.	wykład	prezentacja, wykład podający, wykład problemowy, wykład informacyjny,	odpowiedzi studenta podczas zajęć i w trakcie prezentowania wiadomości opracowanych samodzielnie (W01); zaliczenie pisemne (W01, W02, W03, W04, W05, W06).
TP-02	Moralność jako zjawisko społeczne i ważny mechanizm regulacji zachowań indywidualnych i społecznych. Norma moralna, odpowiedzialność zbiorowa.	wykład	prezentacja, wykład podający, wykład problemowy, wykład informacyjny,	odpowiedzi studenta podczas zajęć i w trakcie prezentowania wiadomości opracowanych samodzielnie (W02); zaliczenie pisemne (W01, W02, W03, W04, W05, W06).

TP-03	Zobowiązania dobrowolne – paternalizm, wierność, tolerancja. Odpowiedzialność moralna człowieka – odpowiedzialność moralna pracownika (nihilizm, egoizm, relatywizm).	wykład	prezentacja, wykład podający, wykład problemowy, wykład informacyjny,	odpowiedzi studenta podczas zajęć i w trakcie prezentowania wiadomości opracowanych samodzielnie (W03); zaliczenie pisemne (W01, W02, W03, W04, W05, W06).
TP-04	Problem kondycji zasad etycznych oraz zagrożenia moralne, związane z wykonywaniem zawodów zaufania społecznego, które mają wpływ na świadomość społeczną i osobowość jednostek.	wykład	prezentacja, wykład podający, wykład problemowy, wykład informacyjny,	odpowiedzi studenta podczas zajęć i w trakcie prezentowania wiadomości opracowanych samodzielnie (W04); zaliczenie pisemne (W01, W02, W03, W04, W05, W06).
TP-05	Konflikty w ramach systemu etycznego. Przewyciężanie konfliktowości.	wykład	prezentacja, wykład podający, wykład problemowy, wykład informacyjny,	odpowiedzi studenta podczas zajęć i w trakcie prezentowania wiadomości opracowanych samodzielnie (W05); zaliczenie pisemne (W01, W02, W03, W04, W05, W06).
TP-06	Najważniejsze problemy etyki zawodowej. Umiejętność rozstrzygania dylematów etycznych, związanych z wykonywaniem zawodu.	wykład	prezentacja, wykład podający, wykład problemowy, wykład informacyjny,	odpowiedzi studenta podczas zajęć i w trakcie prezentowania wiadomości opracowanych samodzielnie (W06); zaliczenie pisemne (W01, W02, W03, W04, W05, W06).

Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.

Dla wykładu:

*np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy

np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt

Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.

1. Proszę wyjaśnić, czym jest etyka zawodowa oraz kodeks etyczny.
2. Proszę opisać, na czym polega problem kondycji zasad etycznych oraz zagrożenia moralne, związane z wykonywaniem zawodów zaufania społecznego, które mają wpływ na świadomość społeczną i osobowość jednostek.
3. Proszę wyjaśnić, na czym polegają konflikty w ramach systemu etycznego oraz przewyciężanie konfliktowości.
4. Proszę wyjaśnić na czym polega odpowiedzialność moralna człowieka (egoizm, relatywizm, nihilizm).

ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)

Literatura podstawowa (powinna być dostępna dla studenta w uczelnianej bibliotece):			
1. Hołówka J., <i>Etyka w działaniu</i> , Wyd. PWN, Warszawa 2003.			
2. Bogucka I., Pietrzykowski T., <i>Etyka w administracji publicznej</i> , Wyd. LexisNexis Polska, Warszawa 2010.			
3. Komasa A., <i>Kultura zawodu</i> , Warszawa 2003.			
Literatura uzupełniająca:			
1. Czarnecki P., <i>Dylematy etyczne współczesności</i> , Wyd. Centrum Doradztwa i Informacji Difin, Warszawa 2008.			
2. Słomski W., <i>Człowiek wśród dylematów i wyzwań etycznych współczesności</i> . Katedra Filozofii Wyższej Szkoły Finansów i Zarządzania, Warszawa 2009.			
3. Godlewska J., Fołta T., <i>Zaawansowana rachunkowość finansowa z elementami etyki zawodowej i technologii IT</i> , Warszawa 2015.			
4. Ciążela H., <i>Problemy i dylematy etyki odpowiedzialności globalnej</i> , Wyd. Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej, Warszawa 2006.			
5. Drwięga M., <i>Człowiek między dobrem a złem: studia z etyki współczesnej</i> , Wyd. Księgarnia Akademicka, Kraków 2012.			
6. Najda M., <i>Etyka pracy a mobbing w ujęciu filozofii moralnej i psychologii</i> , Wyd. Dom Wydawniczy Elipsa, Warszawa 2015.			
III. INFORMACJE DODATKOWE			
BILANS PUNKTÓW ECTS			
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)			
Forma aktywności		Liczba godzin*	
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia		15	
Praca własna studenta		15	
SUMA GODZIN:		30	
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)		1	
		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPIŚNANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem:	0,5
	Praca własna studenta		0,5
* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;			
OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:			
Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej. Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, opracowanie projektu.			
Forma zajęć	Forma aktywności studenta	Symbol efektu uczenia się	Liczba godzin
Wykład	Czytanie wskazanej literatury (dotyczącej głównych zagadnień z etyki zawodowej). do elementów dyskusji na wykładzie. Przygotowanie do zaliczenia pisemnego.	M_W01, M_W02, M_W03, M_W04, M_W05, M_W06	15
KRYTERIA OCENIANIA			

Ocena kształtująca:

Forma i warunki zaliczenia wykładów:

- aktywność i kreatywność studenta podczas realizacji częściowych prac w czasie trwania zajęć (docenienie zaangażowania w wykonywanie bieżących poleceń, zadań, docenienie wysiłku na forum grupy, odznaczenie aktywności plusem; rozbudzenie zainteresowania prezentowaną problematyką do tego stopnia, że uczestnik zaczyna zadawać pytania, dyskutuje, zgłasza własne oryginalne pomysły, dzieli się refleksjami);

- dążenie, by w czasie zajęć postępowanie studenta regulowane było przez system wartości etyczno-moralnych.

Zaliczenie pisemne – czas 90 minut.

Ocena podsumowująca:

Forma i warunki zaliczenia wykładów:

Zaliczenie pisemne studenta oceniana jest wg skali:

Ocena bardzo dobra – 93-100% - student płynnie, poprawnie, w sposób kompletny, niewymagający uzupełnień, poprawek, uściśleń, zadawania dodatkowych pytań i w pełni samodzielnie prezentuje wszystkie wskazane w sylabusie efekty uczenia się. Wykazuje się biegłością, operatywnością wiedzy, refleksyjnością i samodzielnością logicznego myślenia, a także przejawia świadomość dążeniem do samorozwoju.

Ocena dobra plus – 85-92% - student potrafi samodzielnie zaprezentować wszystkie wskazane w sylabusie wiadomości i umiejętności (efekty uczenia się).

Ocena dobra – 77-84% - student potrafi samodzielnie zaprezentować wszystkie wskazane w sylabusie wiadomości i umiejętności (efekty uczenia się), korzystając sporadycznie ze wskazówek nauczyciela (jego uzupełnień, uściśleń).

Ocena dostateczny plus – 69%-76% - student prezentuje wskazane przez nauczyciela, kluczowe dla przedmiotu.

Ocena dostateczny – 60-68% - student prezentuje wskazane przez nauczyciela, kluczowe dla przedmiotu wiadomości i umiejętności ze znaczną pomocą wykładowcy.

INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ

Możliwość prowadzenia zajęć na platformie Microsoft Team w formie uzupełniającej, w stosunku do formy kształcenia prowadzonej w siedzibie Uczelni.

Karta opisu zajęć - Sylabus

Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu

I. INFORMACJE PODSTAWOWE

Nazwa zajęć: J. obcy specjalistyczny (j. angielski)	Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2024/2025
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Bezpieczeństwo wewnętrzne I stopnia, profil praktyczny	
Język wykładowy: j. angielski	Rodzaj zajęć: kształcenia ogólnego
Rok studiów: III	Semestr: 5
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 1	Koordinator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:
Jednostka organizacyjna: Wydział Ekonomii i Zarządzania	
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN	
Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:	
Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Wykład:	Wykład:
Ćwiczenia:	Ćwiczenia:
Laboratorium:	Laboratorium:
Lektorat:	Lektorat:
	15

Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:		Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki:		Praktyki:	
Inna forma (jaka):		Inna forma (jaka):	
RAZEM:	15	RAZEM:	

II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE

Wymagania wstępne i dodatkowe:

Znajomość języka angielskiego na poziomie B2 według Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego

Cel (cele) kształcenia dla zajęć:

- Opanowanie przez studentów języka angielskiego w stopniu umożliwiającym sprawną komunikację w różnych sytuacjach życia zawodowego na poziomie B2 według Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego.
- Wspieranie umiejętności samokształcenia (rozwijanie strategii uczenia się).

EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKÓW STUDIÓW

Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się.

UWAGA:

Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą od formy zajęć.

Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:	Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
---	---	--

Wiedzy - zna i rozumie

JOSA_W01	słownictwo do opisywania sytuacji życia zawodowego w zakresie bezpieczeństwa wewnętrznego.	K_W02
----------	--	-------

Umiejętności - potrafi

JOSA_U01	zastosować specjalistyczne słownictwo w zakresie bezpieczeństwa wewnętrznego	K_U06
JOSA_U02	analizować i formułować wnioski na podstawie przeczytanych tekstów	K_U06
JOSA_U03	formułować przejrzyste i szczegółowe wypowiedzi ustne i pisemne	K_U06

Kompetencji społecznych - jest gotów do

JOSA_K01	pogłębiania swojej wiedzy i poszukiwania źródeł, materiałów oraz sposobów pogłębiania swojej wiedzy z zakresu studiowanego kierunku, zarówno tych w formie tradycyjnej, jak i dostępnych w wersji elektronicznej.	K_K02
----------	---	-------

UWAGA!

Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.

TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA

Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaRIA i inne):

Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się*	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć#
----------------------------	--------------------------	-------------	--	---

		Lektorat		
TP-01	Broń i jej rodzaje.	x	pogadanka, analiza, dyskusja, praca z tekstem, praca z nagraniami audio i wideo, praca z wykorzystaniem różnych źródeł wiedzy	Kolokwium, ocena krótszej lub dłuższej wypowiedzi pisemnej i ustnej, ocena ciągła
TP-02	Wojsko Polskie.	x		
TP-03	Policja. Sprzęt policyjny. Rodzaje przestępstw.	x		
TP-04	Prowadzenie śledztwa.	x		
TP-05	Straż Graniczna.	x		
TP-06	Straż Pożarna.	x		

Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.

Dla wykładu:

*np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy

np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt

Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.

ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)

Literatura podstawowa (powinna być dostępna dla studenta w uczelnianej bibliotece):

1. Sendur Agnieszka M., Warecka Anna (2012) *English for Safety, Security and Law Enforcement*, Oficyna Wydawnicza – Akademia Frycza Modrzejowskiego.

Literatura uzupełniająca:

1. Boyle Charles, Ileana Chersan. *English for Law Enforcement*. Macmillan 2009.
2. Cieślak Małgorzata, *English 3 in 1. Repetytorium tematyczno-leksykalne z ćwiczeniami*. Wagros, 2016.
3. Gairns Ruth, Redman Stuart, *Oxford Word Skills. Intermediate Vocabulary*. Oxford, 2020.
4. Longman Dictionary of Contemporary English. Harlow : Pearson Education: Longman, 2005.
5. Matasek Maciej. *Język angielski- tematyczny zbiór ćwiczeń. Tom 2*. Handy Books, 2006.
6. Materiały przygotowane przez lektora.
7. Otto Barbara, Otto Marcin. *Here Is the News. Part 2*. Poltext, 2008.
8. Taylor J., Zeter J., *Command & Control, Student's Book, (Career Paths)*, Express Publishing, 2011.

III. INFORMACJE DODATKOWE

BILANS PUNKTÓW ECTS

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)

Forma aktywności	Liczba godzin*
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	15
Praca własna studenta	10
SUMA GODZIN:	25

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)

		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPIŚNANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 1	0,6
	Praca własna studenta		0,4

* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;

OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:

Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej.

Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, opracowanie projektu.

- Przygotowanie do kolokwium. Symbol efektu uczenia się: KU_02. Metoda weryfikacji: kolokwium.
- Czytanie wskazanej literatury. Symbol efektu uczenia się: KU_03, KK_01. Metoda weryfikacji: ocena ciągła, obserwacja.
- Wykonywanie dodatkowych ćwiczeń. Symbol efektu uczenia się: KW_01, KU_02, KU_03. Metoda weryfikacji: kolokwium, ocena ciągła.
- Przygotowanie do wypowiedzi ustnej i pisemnej. Symbol efektu uczenia się: KW_01, KU_01, KU_02, KU_03, KK_01. Metoda

weryfikacji: ocena krótszej i dłuższej wypowiedzi ustnej i pisemnej.

KRYTERIA OCENIANIA

Ocena kształtująca:

Ocena kształtująca: obejmuje:

- kolokwia
- wypowiedź ustną
- aktywność, pracę i zaangażowanie studenta

Skala ocen:

poniżej 50% - ocena niedostateczna (2.0)
50% - 60% - ocena dostateczna (3.0)
61% - 70% - ocena dostateczna plus (3.5)
71% - 80% - ocena dobra (4.0)
81% - 90% - ocena dobra plus (4.5)
91% - 100% - ocena bardzo dobra (5.0)

Ocena podsumowująca:

Kolokwium, ocena krótszej lub dłuższej wypowiedzi pisemnej i ustnej, ocena ciągła.

INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ

-.

Karta opisu zajęć - Sylabus

Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu

I. INFORMACJE PODSTAWOWE

Nazwa zajęć: J. obcy specjalistyczny (j. niemiecki)	Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2024/2025
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Bezpieczeństwo wewnętrzne I stopnia, profil praktyczny	
Język wykładowy: j. niemiecki	Rodzaj zajęć: kształcenia ogólnego
Rok studiów: III	Semestr: 5
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 1	Koordinator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:

Jednostka organizacyjna: Wydział Ekonomii i Zarządzania

FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN

Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:

Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:		Wykład:	
Ćwiczenia:		Ćwiczenia:	
Laboratorium:		Laboratorium:	
Lektorat:	15	Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:		Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	

Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki:		Praktyki:	
Inna forma (jaka):		Inna forma (jaka):	
RAZEM:	15	RAZEM:	

II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE

Wymagania wstępne i dodatkowe:

Znajomość języka niemieckiego na poziomie B2 według Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego

Cel (cele) kształcenia dla zajęć:

- Opanowanie przez studentów języka niemieckiego w stopniu umożliwiającym sprawną komunikację w różnych sytuacjach życia zawodowego na poziomie B2 według Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego.
- Wspieranie umiejętności samokształcenia (rozwijanie strategii uczenia się).

EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKÓW STUDIÓW

Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się.

UWAGA:

Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą od formy zajęć.

Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:	Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
---	---	--

Wiedzy - zna i rozumie

JOSN_W01	słownictwo do opisywania sytuacji życia zawodowego w zakresie bezpieczeństwa wewnętrznego na poziomie B2 według Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego	K_W02
----------	--	-------

Umiejętności - potrafi

JOSN_U01	zastosować specjalistyczne słownictwo w zakresie bezpieczeństwa wewnętrznego	K_U06
JOSN_U02	analizować i formułować wnioski na podstawie przeczytanych tekstów	K_U06
JOSN_U03	formułować przejrzyste i szczegółowe wypowiedzi ustne i pisemne	K_U06

Kompetencji społecznych - jest gotów do

JOSN_K01	pogłębiania swojej wiedzy i poszukiwania źródeł, materiałów oraz sposobów pogłębiania swojej wiedzy z zakresu studiowanego kierunku, zarówno tych w formie tradycyjnej, jak i dostępnych w wersji elektronicznej.	K_K02
----------	---	-------

UWAGA!

Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.

TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA

Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):

Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się*	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć#
		Lektorat		

TP-01	Wybór ścieżki kariery.	x	analiza, dyskusja, praca z tekstem, praca z nagraniami audio i wideo	kolokwium, ocena krótszej lub dłuższej wypowiedzi pisemnej i ustnej, ocena ciągła
TP-02	CV, podanie o pracę, ogłoszenie o pracę.	x		
TP-03	Ubieganie się o pracę, rozmowa kwalifikacyjna, umowa o pracę.	x		
TP-04	Bezpieczeństwo wewnętrzne w XXI wieku.	x		
TP-05	Bezpieczeństwo w pracy. Rozwiązywanie konfliktów w pracy. Instrukcje i ostrzeżenia.	x		
TP-06	Komunikacja interpersonalna.	x		
TP-07	Służby bezpieczeństwa wewnętrznego.	x		
TP-08	Wybór ścieżki kariery.	x		

Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.

Dla wykładu:

*np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy

np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt

Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.

ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)

Literatura podstawowa

1. Im Beruf Neu B1+/B2. Deutsch als Fremd- und Zweitsprache. Kursbuch, A. Müller, dr S. Schlüter, Hueber Verlag 2017.
2. Im Beruf Neu B1+/B2. Deutsch als Fremd- und Zweitsprache. Arbeitsbuch, A. Müller, dr S. Schlüter, Hueber Verlag 2017.

Literatura uzupełniająca:

1. Mittelpunkt Neu B2. Deutsch als Fremdsprache für Fortgeschrittene. Kursbuch, J. Sander, A. Daniels, R. Kohl-Kuhn, B. Bauer- Hutz, K.F Mautsch, H.T Soares, Ernst Klett Sprachen 2021
2. Mittelpunkt Neu B2. Deutsch als Fremdsprache für Fortgeschrittene. Arbeitsbuch, J. Sander, A. Daniels, R. Kohl-Kuhn, K.F Mautsch, H.T Soares, Ernst Klett Sprachen 2021
3. Sicher. Deutsch als Fremdsprache. Niveau B2.1. Kursbuch Und Arbeitsbuch, M. Perlmann, S.Schwalb, M. Matussek, Hueber Verlag 2013

III. INFORMACJE DODATKOWE

BILANS PUNKTÓW ECTS

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)

Forma aktywności	Liczba godzin*
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	15
Praca własna studenta	10
SUMA GODZIN:	25

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)

		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPIŚNANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 1	0,6
	Praca własna studenta		0,4

* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;

OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:

Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej.

Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, opracowanie projektu.

- Przygotowanie do kolokwium. Symbol efektu uczenia się: KW_01, KU_01. Metoda weryfikacji: kolokwium.
- Czytanie wskazanej literatury. Symbol efektu uczenia się: KU_02, KK_01. Metoda weryfikacji: ocena ciągła, obserwacja.
- Wykonywanie dodatkowych ćwiczeń. Symbol efektu uczenia się: KW_01, KU_03. Metoda weryfikacji: kolokwium, ocena ciągła.
- Przygotowanie do wypowiedzi ustnej i pisemnej. Symbol efektu uczenia się: KW_01, KU_01, KU_02, KU_03, KK_01. Metoda weryfikacji: ocena krótszej i dłuższej wypowiedzi ustnej i pisemnej.

KRYTERIA OCENIANIA

Ocena kształtująca:

Ocena kształtująca obejmuje:

- kolokwia,
- wypowiedź ustną,
- aktywność, pracę i zaangażowanie student.

Skala ocen:

poniżej 50% - ocena niedostateczna (2.0)

50% - 60% - ocena dostateczna (3.0)

61% - 70 % - ocena dostateczna plus (3.5)

71% - 80% - ocena dobra (4.0)

81% - 90% - ocena dobra plus (4.5)

91% - 100% - ocena bardzo dobra (5.0)

Ocena podsumowująca:

Kolokwium, ocena krótszej lub dłuższej wypowiedzi pisemnej i ustnej, ocena ciągła

INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ

-

Karta opisu zajęć - Sylabus

Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu

I. INFORMACJE PODSTAWOWE

Nazwa zajęć: Kształtowanie kompetencji społecznych	Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2024/2025
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Bezpieczeństwo wewnętrzne I stopień, profil praktyczny	
Język wykładowy: polski	Rodzaj zajęć: zajęcia kształcenia ogólnego
Rok studiów: I	Semestr: 2
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 2	Koordinator zajęć
Jednostka organizacyjna: Wydział Ekonomii i Zarządzania	
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN	
Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:	
Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne

Wykład:		Wykład:	
Ćwiczenia:	15	Ćwiczenia:	
Laboratorium:		Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:		Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:		Praktyki zawodowe:	
Inna forma (jaka):		Inna forma (jaka):	
RAZEM:	15	RAZEM:	

II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE

Wymagania wstępne i dodatkowe:

brak

Cel (cele) kształcenia dla zajęć:

Celem przedmiotu jest przekazanie aktualnej wiedzy i rozwijanie umiejętności społecznych uczestników, które są niezbędne do efektywnej komunikacji, pracy zespołowej, zarządzania konfliktami i budowania relacji w życiu osobistym i zawodowym.

EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW

Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się

UWAGA:

Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą one od formy zajęć.

Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:	Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
Wiedzy - zna i rozumie		
M_01	Teoretyczne podstawy kompetencji społecznych. Zna definicję, znaczenia i zakres kompetencji społecznych, pracy zespołowej, zarządzania konfliktami i empatii.	
Umiejętności - potrafi		
M_02	Scharakteryzować specyfikę procesów komunikowania społecznego, ich zakłóceń pojawiających się w kontekście pracy grupowej i możliwości modyfikowania przebiegu komunikacji w procesie terapeutycznym i resocjalizacyjnym	K_U05
Kompetencji społecznych - jest gotów do		
M_03	Wykorzystywania zdobytych umiejętności przywódczych do motywowania i angażowania innych w realizację wspólnych celów.	K_K02

UWAGA!

Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.

TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA

Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):

Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się *	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć #
		ćwiczenia		
TP-1	Podstawowe narzędzia relacyjne w przestrzeni kontaktu społecznego: kanony poprawnego, relacyjnego poziomu komunikacji społecznej, kontekst sytuacyjny jako czynnik warunkujący przyjęcie kanonu zachowania i komunikacji.	ćwiczenia	ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy	obserwacja wykonawstwa kolokwium pisemne
	Zaawansowane narzędzia relacyjne: autodiagnoza stylu relacyjnego w wymiarze partnerstwa, trenerstwa, kumplostwa i tresury. Modele relacyjnego, motywacyjnego korygowania nieakceptowalnych zachowań (model feedbackowy, model konsultatywny, model ultymatywny).	ćwiczenia	ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy	obserwacja wykonawstwa kolokwium pisemne
	Narzędzia relacyjne na trudne sytuacje społeczne: model reagowania na agresję werbalną, model radzenia sobie z presją, model komunikowania złej informacji	ćwiczenia	ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy	obserwacja wykonawstwa kolokwium pisemne
	Budowanie relacji Zarządzanie czasem i stresem.	ćwiczenia ćwiczenia	ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy	obserwacja wykonawstwa kolokwium pisemne

Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.

Dla wykładu:

* np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy

np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt

Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.

ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)

Literatura podstawowa (powinna być dostępna dla studenta w uczelnianej bibliotece):

- Jeruszka U., Kompetencje. Aspekty teoretyczne i praktyczne. Warszawa, Difin, 2016.
- Smółka P., Kompetencje społeczne. Metody pomiaru i doskonalenia umiejętności interpersonalnych. Kraków, Wolters Kluwer, 2008. (Ibuk Libra 2016)

Literatura uzupełniająca:

1. Sztompka P. Socjologia. Wykłady o społeczeństwie. Kraków, Znak, 2021.
2. Ken Burnett, Relacje z kluczowymi klientami : analiza i zarządzanie. Kraków, Oficyna Ekonomiczna, 2002.
3. Mastrogiacommo S., Osterwalder A. Skuteczne zarządzanie zespołem : jak uzyskać harmonię, zaufanie i widoczne efekty pracy w zespole. Gliwice, Helion S.A., 2022.
4. Frydrychowicz S. Wymiary komunikacji : klucz dostępu do efektywnej komunikacji interpersonalnej. Kraków, Wydawnictwo Naukowe Akademii Ignatianum w Krakowie, 2021.

III. INFORMACJE DODATKOWE**BILANS PUNKTÓW ECTS****OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)**

Forma aktywności	Liczba godzin *
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	15
Praca własna studenta	35
SUMA GODZIN:	50

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)

		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPISANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 2	0,5
	Praca własna studenta		1,5

* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;

OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:

Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbole efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej. Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, opracowanie projektu.

K_U03 - czytanie wskazanej literatury, przygotowanie do zaliczenia
K_U01 - czytanie wskazanej literatury, samodzielne poszukiwanie źródeł

KRYTERIA OCENIANIA

Ocena kształtująca:

Wymagania ćwiczenia:

50% –60% wiadomości z ćwiczeń - ocena 3.0

60% –70% ocena 3.5

70% –80% ocena 4.0

80% –90% ocena 4.5

powyżej 90% – ocena 5.0

Prezentacje multimedialne, dyskusje problemowe.

Ocena podsumowująca:

Kolokwium pisemne.

INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ

Karta opisu zajęć - Sylabus			
Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu			
I. INFORMACJE PODSTAWOWE			
Nazwa zajęć: EFEKTYWNE METODY UCZENIA SIĘ		Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2024/2025	
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Bezpieczeństwo wewnętrzne I stopień, profil praktyczny			
Język wykładowy: polski		Rodzaj zajęć: zajęcia kształcenia ogólnego	
Rok studiów: I		Semestr: 1	
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 2		Koordynator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:	
Jednostka organizacyjna: Wydział Ekonomii i Zarządzania			
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN			
Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:			
Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:		Wykład:	
Ćwiczenia:	15	Ćwiczenia:	
Laboratorium:		Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:		Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:		Praktyki zawodowe:	
Inna forma (jaka):		Inna forma (jaka):	
RAZEM:	15	RAZEM:	
II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE			
Wymagania wstępne i dodatkowe: Brak wymagań			
Cel (cele) kształcenia dla zajęć: <ol style="list-style-type: none"> 1) Zdobyć przez Studenta wiedzy dotyczącej prawidłowości ukierunkowujących proces uczenia się. 2) Kształtowanie umiejętności wykorzystywania technik efektywnego uczenia się i analizy własnego stylu zdobywania wiedzy. 3) Zdobyć kompetencji w zakresie oceny własnych działań w obszarze efektywnej nauki oraz kreatywności i twórczości w planowaniu własnego rozwoju. 			
EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW			

Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się

UWAGA:

Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą od formy zajęć.

Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:	Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
Wiedzy - zna i rozumie		
W01	Absolwent zna powiązania pomiędzy wiedzą specyficzną dla studiowanego kierunku a efektywnymi metodami uczenia się oraz potrafi wykorzystać tę wiedzę do analiz zjawisk społecznych.	
Umiejętności - potrafi		
U01	Absolwent analizuje swój proces uczenia się, potrafi zdiagnozować swoje mocne i słabe strony w obszarze uczenia się oraz korzystać z technik uczenia się.	K_U05, K_U04
Kompetencji społecznych - jest gotów do		
K01	Absolwent jest świadomy poszerzania swojej wiedzy i konieczności uczenia się przez całe życie.	K_K02

UWAGA!

Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.

TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA

Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):

Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się *	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć #
		ćwiczenia		
TP-01	Wprowadzenie w problematykę zajęć. Podstawowe zasady dotyczące uczenia się. Analiza procesu zapamiętywania. Modele pamięci. Prawa pamięci.		pogadanka interakcyjna, dyskusja, prezentacja multimedialna	kolokwium ustne dyskusja, obserwacje wzajemne
TP-02	Różnice indywidualne w procesie uczenia się. Style uczenia się. Superłącza edukacyjne		mini wykład konserwatoryjny, prezentacja multimedialna, dyskusja	kolokwium ustne dyskusja, obserwacje wzajemne

TP-03	Identyfikacja mocnych i słabych stron w uczeniu się		mini wykład konserwatoryjny, prezentacja multimedialna, ćwiczenie indywidualne	Projekt indywidualny – wykonanie własnej mapy potencjału, dyskusja kolokwium ustne
TP-04	Motywacja do uczenia się i sposoby jej podtrzymywania.		gra dydaktyczna, pogadanka, ćwiczenia w grupach	Praca grupowa (z cytatami dotyczącymi motywacji lub wirujące plakaty) dyskusja po ćwiczeniach kolokwium ustne
TP-05	Wybrane techniki zapamiętywania- mnemotechniki		pogadanka, metoda inscenizacji, ćwiczenia w grupach	Praca grupowa- (mnemotechniki) dyskusja po ćwiczeniach kolokwium ustne
TP-06	Współczesne koncepcje inteligencji. Inteligencje wielorakie. Inteligencja emocjonalna i społeczna.		mini wykład konwersatoryjny, obserwacja, prezentacja multimedialna	Test inteligencji wielorakich Dyskusja po ćwiczeniach kolokwium ustne
TP-07	Sposoby notowania. Mapy myśli. Metoda Cornella.		pogadanka, ćwiczenia grupowe notowanie jako sposób na zapamiętywanie, prezentacja multimedialna,	Projekt grupowy – mapy myśli lub projekt indywidualny - notatka Cornella dyskusja po ćwiczeniach kolokwium ustne
TP-08	Zarządzanie czasem w procesie uczenia się. Organizacja pracy własnej.		pogadanka interakcyjna, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy, dyskusja	praca indywidualna - własna macierz Eisenhowera dyskusja kolokwium ustne

Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.

Dla wykładu:

* np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy

np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt

Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.

ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)

Literatura podstawowa (powinna być dostępna dla studenta w uczelnianej bibliotece):

Mikołajczyk K., Techniki efektywnego uczenia się - sposób na rozwijanie zdolności intelektualnych

Opublikowane w: e-mentor, 2005, Baza danych: BazEkon

Linksman R., *W jaki sposób szybko się uczyć*, Grupa Wydawnicza Bertelsmann Media, Warszawa 2001.

Literatura uzupełniająca:

Grześlak M., *Jak się uczyć żeby zapamiętywać. Porady wróżki Mnemozyny*, Wyd.internetowe e- bookowo 2022.
 Siechniewicz T., *Sorry, memory? Poznaj najlepsze metody zapamiętywania*, Wyd.Psychoskok, 2018.
 Minge K., Natalia Minge N., *Jak uczyć się szybciej i skuteczniej. Techniki, wskazówki, ćwiczenia!*, Wyd. Samo Sedno, 2017.
 Buzan T., *Mapy twoich myśli : mindmapping, czyli notowanie interaktywne*, Wyd. Aha! 2015.
 Buzan T., *Pamięć na zawołanie : metody i techniki pamięciowe*. Wyd. Aha! 2015.
 Gardner H., *Multiple intelligence: new horizons*, Basic Books, 2006.

III. INFORMACJE DODATKOWE**BILANS PUNKTÓW ECTS****OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)**

Forma aktywności	Liczba godzin *
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	15
Praca własna studenta	35
SUMA GODZIN:	50

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)

		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPISANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 2	0,6
	Praca własna studenta		1,4

* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;

OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:

Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej.

Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, opracowanie projektu.

- (1) przygotowanie do zajęć (do pracy grupowej)– 10 h –W01, U01
- (2) czytanie wskazanej literatury – 15h – W01, U01
- (3) przygotowanie do zaliczenia - 10h – W01, U01
- (4) Forma weryfikacji:
- (5) Zaliczenie na ocenę :
(kolokwium ustne (pytania losowane) + prace cząstkowe (prace grupowe/indywidualne) z poszczególnych zajęć)

KRYTERIA OCENIANIA

Ocena kształtująca:

ćwiczenia:

- zaangażowanie Studenta w wykonywanie zadań podczas zajęć (udzielanie odpowiedzi na zadane pytania, werbalizacja myśli, opinii, skojarzeń logicznych). Informacja zwrotna - wzmocnienie aktywności i twórczej postawy, Studenta przez pochwałę, docenienie zaangażowania na forum grupy, odznaczenie aktywności. Dążenie do rozbudzenia zainteresowania Studenta podejmowaną problematyką na tyle, aby formułował on pytania, dzielił się refleksjami, uczestniczył w dyskusji oraz zgłaszał własne twórcze pomysły i postulaty.
 - wyakcentowanie kontekstu wartości etyczno-moralnych jako regulatora działań Studenta w trakcie odbywanych zajęć.

Ocena podsumowująca:

Ocena **dostateczna**- zadawalająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne, ale z licznymi błędami, student prezentuje wskazane przez nauczyciela, kluczowe dla przedmiotu wiadomości i umiejętności ze znaczną pomocą wykładowcy.

Ocena **dobra** - dobra wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne, student potrafi samodzielnie zaprezentować wszystkie wskazane w sylabusie wiadomości i umiejętności (efekty uczenia się), korzystając sporadycznie ze wskazówek nauczyciela (jego uzupełnień, uściśleń).

Ocena **bardzo dobra** - znakomita wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne, student płynnie, poprawnie, w sposób kompletny, niewymagający uzupełnień, poprawek, uściśleń, zadawania dodatkowych pytań i w pełni samodzielnie prezentuje wszystkie wskazane w sylabusie efekty uczenia się. Wykazuje się biegłością, operatywnością wiedzy, refleksyjnością i samodzielnością logicznego myślenia, a także przejawia świadomość dążeniem do samorozwoju.

INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ: Przewiduje się wykorzystanie platformy MS Teams

Karta opisu zajęć - Sylabus

Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu

I. INFORMACJE PODSTAWOWE

Nazwa zajęć: Komunikacja interpersonalna	Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2024/2025
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Bezpieczeństwo wewnętrzne I stopień, profil praktyczny	
Język wykładowy: polski	Rodzaj zajęć: kształcenia ogólnego
Rok studiów: I	Semestr: 2
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 1	Koordinator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:
Jednostka organizacyjna: Wydział Ekonomii i Zarządzania	
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN	
Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:	
Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Wykład:	Wykład:
Ćwiczenia: 15	Ćwiczenia:
Laboratorium:	Laboratorium:
Lektorat:	Lektorat:
Projekt:	Projekt:
Zajęcia praktyczne:	Zajęcia praktyczne:
Seminarium:	Seminarium:
Zajęcia terenowe:	Zajęcia terenowe:
Praktyki:	Praktyki:
Inna forma (jaka):	Inna forma (jaka):
RAZEM: 15	RAZEM:
II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE	
Wymagania wstępne i dodatkowe: brak	

Cel (cele) kształcenia dla zajęć: przekazanie zaawansowanej wiedzy i wykształcenie umiejętności komunikacji międzyludzkiej, współpracy w zespole i rozwiązywania konfliktów.				
EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKÓW STUDIÓW				
Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się.				
UWAGA:				
Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą od formy zajęć.				
Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:			Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
Wiedzy - zna i rozumie				
KI_W01	pojęcia dotyczące komunikowania interpersonalnego i społecznego			K_W02
KI_W02	prawidłowości i zakłócenia procesów komunikowania interpersonalnego.			K_W02
KI_W03	teorie komunikacyjne.			K_W02
Umiejętności – potrafi				
KI_U01	charakteryzować różne sposoby komunikacji interpersonalnej, dyskutować i argumentować swoje racje			K_U03
KI_U02	rozwiązywać sytuacje trudne i konfliktowe			K_U03
Kompetencji społecznych - jest gotów do				
KI_K01	krytycznej oceny posiadanej wiedzy, jest świadomy jej znaczenia w życiu zawodowym			K_K01
KI_K02	wypełniania zobowiązań społecznych			K_K02
UWAGA!				
Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.				
TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA				
Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):				
Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się*	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć#
		Ćwiczenia		
TP-01	Komunikacja - definicje, pojęcia i rzeczywistość społeczna. Czym jest komunikacja? Socjologiczne teorie komunikacji. Interakcjonizm symboliczny. Dramaturgia odgrywania ról. Etnometodologia.	x	dyskusja, studium przypadku, scenki sytuacyjne, praca w grupach	wypowiedź ustna
TP-02	Filozofia języka i teoria argumentacji. Retoryka jako sztuka argumentacji i manipulacji. Współczesna teoria argumentacji. Komunikacja a teoria systemowa. Pragmatyczne aksjomaty komunikacji. Od otwartego do zamkniętego systemu komunikacyjnego.	x	dyskusja, studium przypadku, scenki sytuacyjne, praca w grupach	wypowiedź ustna

TP-03	Psychologiczne teorie komunikacji. Trzy funkcje języka według Buhlera. Sześciofunkcyjny schemat komunikacji- Karl H. Delhews. Koncepcja „Ja” - Delhews, Starir, Elis. Aktywne słuchanie i wychowywanie bez porażek. Ogólna psychologia komunikacji. Analiza transakcyjna. Programowanie neurolingwistyczne NLP.	x	dyskusja, studium przypadku, scenki sytuacyjne, praca w grupach	wypowiedź ustna
TP-04	Komunikacja niewerbalna. Podstawowe pojęcia i definicje, różnice zachowań kobiet i mężczyzn. Mimika. Spojrzenie. Gesty.	x	dyskusja, studium przypadku, scenki sytuacyjne, praca w grupach	wypowiedź ustna
TP-05	Komunikacja i doradztwo. Funkcje doradztwa (10 tez). Podstawy doradztwa i prowadzenia rozmów. Autentyczność zachowań doradcy. Metody prowadzenia rozmów.	x	dyskusja, studium przypadku, scenki sytuacyjne, praca w grupach	wypowiedź ustna
TP-06	Komunikacja i konflikt. Konflikty w wymiarze indywidualnym. Konflikty w wymiarze międzyludzkim- aspekty biologiczne. Konflikty w organizacjach. Podstawowe umiejętności komunikowania się. Sztuka słuchania, odstawianie się i ekspresja. Sztuka radzenia sobie w sytuacjach konfliktowych. Trening asertywności. Uczciwa kłótnia. Negocjacje.	x	dyskusja, studium przypadku, scenki sytuacyjne, praca w grupach	wypowiedź ustna
TP-07	Sztuka komunikowania się w sytuacjach towarzyskich. Przedwczesne osądy. Nawiązywanie kontaktu. Sztuka porozumiewania się w rodzinie. Komunikowanie się z osobami starszymi. Zaburzenia procesu porozumiewania się w rodzinie. Wywieranie wpływu na ludzi. Strategie wywierania wpływu na innych. Komunikacja w grupie. Rozmowa – wywiad.	x	Metoda eksponująca: pokaz	wypowiedź ustna

Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.

Dla wykładu:

*np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy

np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt

Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.

ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)

Literatura podstawowa:

1. Frydrychowicz S., Wymiary komunikacji. Klucz dostępu do efektywnej komunikacji interpersonalnej, Wydawnictwo Naukowe Akademii Ignatianum w Krakowie, Kraków 2021.
2. Sikorski W., Niewerbalna komunikacja interpersonalna. Doskonalenie przez trening, Wydanie 2., rozszerzone Difin, Warszawa 2018.
3. Czupryński A., Elak L., Schreiber A., Bezpieczeństwo dla rozwoju. Komunikacja międzykulturowa w operacjach reagowania kryzysowego, wydanie pokonferencyjne, Akademia Obrony Narodowej, Warszawa 2012.
4. Olak A., Procesy komunikacji interpersonalnej w instytucjach samorządowych regionu Podkarpacia, Wydawnictwo Państwowej Wyższej Szkoły Techniczno-Ekonomicznej im. ks. Bronisława Markiewicza, Jarosław 2014.

Literatura uzupełniająca:			
1. Hartley P. Tł. Wasilewska A.B., Komunikowanie interpersonalne, Wydawnictwo Astrum, Wrocław 2006.			
2. Wawrzak-Chodaczek M., Wybrane aspekty komunikacji społecznej, Wydawnictwo Adam Marszałek, Toruń 2007.			
3. Smółka P., Kompetencje społeczne. Metody pomiaru i doskonalenia umiejętności interpersonalnych, Wolters Kluwer Polska, Warszawa 2008.			
III. INFORMACJE DODATKOWE			
BILANS PUNKTÓW ECTS			
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)			
Forma aktywności		Liczba godzin*	
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia		15	
Praca własna studenta		5	
SUMA GODZIN:		25	
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)			
		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPISANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 1	0,1
	Praca własna studenta		0,9
* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;			
OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:			
Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej.			
Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, opracowanie projektu.			
<ul style="list-style-type: none"> ▪ przygotowanie do zaliczenia ustnego - czytanie wskazanej literatury (K_W02, K_K02) – 2 godz. ▪ przygotowanie do scenek sytuacyjnych (K_U03, K_K01, K_K02) – 3 godz. 			
KRYTERIA OCENIANIA			
Ocena kształtująca: dyskusja, scenki sytuacyjne			
Ocena podsumowująca: rozwiązanie wskazanego problemu (wypowiedź ustna)			
INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA E-LEARNINGU			
Zajęcia przygotowywane są w formie e-learningu			

Karta opisu zajęć - Sylabus	
Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu	
I. INFORMACJE PODSTAWOWE	
Nazwa zajęć: Współczesne problemy społeczne	Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2024/2025

Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Bezpieczeństwo wewnętrzne I stopień, profil praktyczny			
Język wykładowy: polski		Rodzaj zajęć: zajęcia kształcenia ogólnego	
Rok studiów: I		Semestr: 2	
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 1		Koordynator zajęć	
Jednostka organizacyjna: Wydział Ekonomii i Zarządzania			
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN			
Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:			
Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:		Wykład:	
Ćwiczenia:	15	Ćwiczenia:	
Laboratorium:		Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:		Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:		Praktyki zawodowe:	
Inna forma (jaka):		Inna forma (jaka):	
RAZEM:	15	RAZEM:	
II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE			
Wymagania wstępne i dodatkowe: brak			
Cel (cele) kształcenia dla zajęć: Celem kształcenia jest przekazanie wiedzy socjologicznej z zakresu przyczyn, przebiegu oraz skutków głównych problemów społecznych, rozwinięcie zdolności odróżniania problemów społecznych od innych dolegliwości społecznych takich jak: patologia i dewiacja oraz umiejętności identyfikacji problemów społecznych na podstawie cech charakterystycznych, przebiegu, natężenia oraz skutków jednostkowych i społecznych.			
EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW			
Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się			
UWAGA: Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą one od formy zajęć.			
Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:		Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
Wiedzy - zna i rozumie			

M_01	Współczesne przeobrażenia w poszczególnych segmentach organizmu społecznego, czynniki współczesnych problemów społecznych oraz mechanizmy zachowań dewiacyjnych jednostki i grupy w kontekście społecznym i kulturowym.	K_W02		
Umiejętności - potrafi				
M_02	Diagnostować współczesne problemy i patologie społeczne w Polsce, interpretować prawidłowo wyniki badań socjologicznych na temat skutków problemów społecznych, rozpoznawać czynniki sprawcze poszczególnych kategorii zachowań dewiacyjnych.	K_U03		
Kompetencji społecznych - jest gotów do				
M_03	Krytycznej analizy zjawisk dewiacyjno-patologicznych, dokonywania prognozy społecznej i proponowania rozwiązań na przyszłość	K_K01 K_K02		
UWAGA! Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.				
TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA				
Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):				
Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się *	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć #
ćwiczenia				
TP-1	Jednostkowe czynniki (trudności adaptacyjne, deficyty socjalizacyjne, brak odporności na stres) współwarunkujące powstawanie problemów społecznych.	ćwiczenia	ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy	obserwacja wykonawstwa kolokwium pisemne
TP-2	Wskaźniki statystyczne, demograficzne, ekonomiczne, psychologiczne i socjologiczne w charakterystyce natężenia problemów społecznych.	ćwiczenia	ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy	obserwacja wykonawstwa kolokwium pisemne
TP-3	Stan badań socjologicznych nad dotkliwością i skutkami współczesnych problemów społecznych w Polsce.	ćwiczenia	ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy	obserwacja wykonawstwa kolokwium pisemne
TP-4	Ocena dotkliwości problemów społecznych dokonana przez badaczy, polityków społecznych i ekspertów oraz sposoby korzystania ze źródeł diagnostyczno-eksperckich.	ćwiczenia	ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy	obserwacja wykonawstwa kolokwium pisemne, projekt
TP-5	Przeciwdziałanie problemom społecznym	ćwiczenia	ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy	obserwacja wykonawstwa kolokwium pisemne

Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.

Dla wykładu:

* np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy

np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt

Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.

ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)

Literatura podstawowa (powinna być dostępna dla studenta w uczelnianej bibliotece):

1. Urbanek A., Zbroczyk D., Grubicka J., Patologie społeczne. Wymiar personalny i strukturalny. Słupsk, Wydawnictwo Naukowe Akademii Pomorskiej w Słupsku, 2021.
2. Pospieszyl I., Patologie społeczne i problemy społeczne. Warszawa, Wydawnictwo Naukowe Scholar, 2021.

Literatura uzupełniająca:

1. Frysztacki K., Socjologia problemów społecznych, Wydawnictwo SCHOLAR, Warszawa 2009.
2. Hołyst B., Wiktymologia społeczna. Warszawa, Wydawnictwo Naukowe PWN, 2021.
3. Słaboń A., Zapobieganie konfliktom społecznym. Aspekty teoretyczne i empiryczne. Warszawa, Wydawnictwo Naukowe PWN, 2021.
4. Boski P., Kulturowe ramy zachowań społecznych. Warszawa, Wydawnictwo Naukowe PWN, 2022.

III. INFORMACJE DODATKOWE

BILANS PUNKTÓW ECTS

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)

Forma aktywności	Liczba godzin *
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	15
Praca własna studenta	15
SUMA GODZIN:	30

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)

		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPISANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 1	0,5
	Praca własna studenta		0,5

* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;

OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:

Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbole efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej. Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, opracowanie projektu.

K_U03 - czytanie wskazanej literatury, przygotowanie projektu

K_U01 - czytanie wskazanej literatury, samodzielne poszukiwanie źródeł

KRYTERIA OCENIANIA

Ocena kształtująca:

Wymagania ćwiczenia:

50% –60% wiadomości z ćwiczeń - ocena 3.0

60% –70% ocena 3.5

70% –80% ocena 4.0

80% –90% ocena 4.5

powyżej 90% – ocena 5.0

Zadania, projekty realizowane podczas zajęć.

Prezentacje multimedialne, dyskusje problemowe.

Umiejętność swobodnego i kompetentnego wypowiedzania się na tematy odnoszące się do dewiacji i patologii społecznych

Ocena podsumowująca:

Kolokwium pisemne z zakresu osiągniętej wiedzy.

**INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA
ODLEGŁOŚĆ**

ZAJĘCIA KSZTAŁCENIA PODSTAWOWEGO

Karta opisu zajęć - Sylabus

Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu

I. INFORMACJE PODSTAWOWE

Nazwa zajęć: Psychologia	Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2024/2025
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Bezpieczeństwo wewnętrzne I stopień, profil praktyczny	
Język wykładowy: polski	Rodzaj zajęć: kształcenia podstawowego
Rok studiów: I	Semestr: 1
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 1	Koordinator zajęć:

Jednostka organizacyjna: Wydział Ekonomii i Zarządzania

FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN

Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:

Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:		Wykład:	
Ćwiczenia:	15	Ćwiczenia:	
Laboratorium:		Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:		Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:		Praktyki zawodowe:	
Inna forma (jaka):		Inna forma (jaka):	
RAZEM:	15	RAZEM:	

II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE

Wymagania wstępne i dodatkowe: brak

Cel (cele) kształcenia dla zajęć: przekazanie zaawansowanej wiedzy i wykształcenie umiejętności w zakresie mechanizmów funkcjonowania człowieka w strukturze społecznej.

EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW

Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się

UWAGA:

Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą one od formy zajęć.

Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:	Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
	Wiedzy - zna i rozumie	

P_KW01	mechanizmy funkcjonowania człowieka w sytuacjach trudnych oraz procesy społeczne w kontekście miejsca i roli jednostki w strukturze społecznej	K_W02		
Umiejętności - potrafi				
P_KU01	wykorzystać wiedzę psychologiczną do interpretacji motywów zachowania się człowieka w różnych sytuacjach oraz umie proponować konstruktywne rozwiązania trudnych sytuacji osobistych i społecznych	K_U02		
Kompetencje społecznych - jest gotów do				
P_KK01	krytycznej oceny posiadanej wiedzy, jest świadomy jej znaczenia w rozwiązywaniu problemów w zakresie psychologii	K_K01		
UWAGA! Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.				
TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA				
Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):				
Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się *	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć #
		ćwiczenia		
TP-01	Psychologia w systemie nauk. Cele psychologii. Dziedziny psychologii. Biologiczne i ewolucyjne podstawy zachowania. Procesy poznawcze: percepcja, uwaga, pamięć, uczenie się, myślenie i rozwiązywanie problemów.	x	filmy, pogadanka	rozwiązanie sytuacji problemowej (wypowiedź ustna)
TP-02	Emocje i motywacje. Emocje podstawowe i pochodne, funkcjonalne ujęcie emocji. Typy motywacji, motywacja w przebiegu zachowania, specyficznie ludzkie mechanizmy motywacyjne. Osobowość i różnice indywidualne: wiodące teorie osobowości. Społeczne i sytuacyjne uwarunkowania zachowania: role i normy społeczne, konformizm, perswazja.	x	filmy, pogadanka	rozwiązanie sytuacji problemowej (wypowiedź ustna)
TP-03	Radzenie sobie ze stresem i wypaleniem zawodowym. Praktyczne techniki zapamiętywania. Mnemotechniki. Trening asertywności. Interpretacja motywów zachowania się człowieka w różnych sytuacjach oraz propozycje rozwiązań trudnych sytuacji osobistych i społecznych – praktyczne zadania.	x	praca w grupach, pogadanki, filmy, pokaz	rozwiązanie sytuacji problemowej (wypowiedź ustna)

Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.

Dla wykładu:

* np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy

np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt

Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.

ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)

Literatura podstawowa (powinna być dostępna dla studenta w uczelnianej bibliotece):

1. Nęcka E., Psychologia. Wprowadzenie, Scholar, Kraków 2023.
2. Sęk, H. Psychologia Kliniczna. Wydawnictwo Naukowe PWN. Tom 1. Warszawa 2013.
3. Gerrig, R. Zimbardo P.G.: Psychologia i życie. Wydawnictwo Naukowe PWN. Warszawa 2011.
4. Strelau J. (red.): Psychologia. Podręcznik akademicki. Tom 1: Podstawy psychologii. GWP. Gdańsk 2006.
5. Strelau J. (red.): Psychologia. Podręcznik akademicki. Tom 2: Psychologia ogólna. GWP. Gdańsk 2006.
6. Strelau J. (red.): Psychologia. Podręcznik akademicki. Tom 3: Jednostka w społeczeństwie i elementy psychologii stosowanej. GWP. Gdańsk 2007.

Literatura uzupełniająca:

1. Aronson E., Wilson T., Akert R.: Psychologia społeczna. Zysk i S-ka. Poznań 2007.
2. Boyd D., Bee H.: Psychologia rozwoju człowieka. Zysk i S-ka. Poznań 2008.

III. INFORMACJE DODATKOWE

BILANS PUNKTÓW ECTS

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)

Forma aktywności	Liczba godzin *
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	15
Praca własna studenta	10
SUMA GODZIN:	25

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)

		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPISANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 1	06
	Praca własna studenta		0,4

* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;

OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:

Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej.

Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, opracowanie projektu.

- przygotowanie do ćwiczeń - czytanie wskazanej literatury (K_K01, K_W02) - 5
- przygotowanie do zaliczenia ustnego – (K_U02, K_K01) – 5 godz.

KRYTERIA OCENIANIA

Ocena kształtująca: dyskusja, pokaz

Ocena podsumowująca:

rozwiązanie sytuacji problemowej (wypowiedź ustna)

INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ

Zajęcia przygotowywane są do prowadzenia w formie e-learningu

Karta opisu zajęć - Sylabus

Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu

I. INFORMACJE PODSTAWOWE

Nazwa zajęć: Socjologia	Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2024/2025
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Bezpieczeństwo wewnętrzne I stopień, profil praktyczny	
Język wykładowy: polski	Rodzaj zajęć: kształcenia podstawowego
Rok studiów: I	Semestr: 2
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 2	Koordinator zajęć:

Jednostka organizacyjna: Wydział Ekonomii i Zarządzania

FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN

Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:

Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:	15	Wykład:	
Ćwiczenia:	15	Ćwiczenia:	
Laboratorium:		Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:		Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:		Praktyki zawodowe:	
Inna forma (jaka):		Inna forma (jaka):	
RAZEM:	30	RAZEM:	

II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE

Wymagania wstępne i dodatkowe: brak

Cel (cele) kształcenia dla zajęć: przekazanie zaawansowanej wiedzy na temat socjologicznych aspektów funkcjonowania jednostki w społeczeństwie, zasad funkcjonowania podstawowych instytucji społecznych oraz zachodzących w nich zmian, metod badań społecznych; wykształcenie u studentów umiejętności w zakresie kojarzenia faktów społecznych, rozpoznawanie mechanizmów i zasad funkcjonowania organizacji oraz wykorzystania wiedzy o społeczeństwie (zmianach w strukturze społecznej, kulturze, preferencjach społecznych) w marketingu, polityce gospodarczej i społecznej; uświadomienie studentowi konieczności uzupełniania i doskonalenia nabytej wiedzy i umiejętności w zakresie budowania narzędzi badawczych do rozpoznania jakiegoś problemu dotyczącego działalności gospodarczej i funkcjonowania organizacji, kultury organizacyjnej.

EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW

Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się

UWAGA:

Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą one od formy zajęć.

Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się,	Odniesienie do efektów uczenia się
---	--	------------------------------------

	student w kategorii:	określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)		
Wiedzy - zna i rozumie				
S_KW01	terminy i teorie socjologiczne	K_W01		
Umiejętności - potrafi				
S_KU02	opisać czym jest społeczeństwo oraz scharakteryzować nurty teoretyczne w odniesieniu do funkcjonowania współczesnego społeczeństwa	K_U02		
Kompetencji społecznych - jest gotów do				
S_KK01	do krytycznej oceny posiadanej wiedzy i umiejętności oraz ich doskonalenia w zakresie zagadnień dotyczących socjologii	K_K01		
UWAGA! Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.				
TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA				
Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):				
Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się *	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć #
		wykład		
TP-01	Czym się zajmuje socjologia? Istota socjologii oraz jej miejsce w systemie nauk. Socjologia a zarządzanie. Podstawowe perspektywy socjologiczne	x	wykład podający, wykład problemowy,	wypowiedź ustna na wskazany temat
TP-02	Czym jest społeczeństwo (ludzie, instytucje, organizacje)? Władza i polityka w życiu współczesnych społeczeństw. Socjologiczne rozumienie kultury. Religia w życiu społecznym. Czas, historia, pamięć w życiu społeczeństw.	x	wykład podający, wykład problemowy,	wypowiedź ustna na wskazany temat
		ćwiczenia		
TP-03	Aktywność człowieka (Zachowanie, Działanie, Czynności społeczne, Działania społeczne, Od działań społecznych do interakcji.). Anatomia interakcji społecznej. Osobowość – Socjalizacja – Postawy. Struktura grupy społecznej. Typologia grupy społecznej (Teoretyczne założenia. Czynniki. Typy. Przykłady. Badania). Kręgi integracji i tożsamości społeczne współczesnego człowieka. Wartości i moralność w życiu społecznym. Klasy, warstwy, statusy społeczne	x	ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy	prezentacja multimedialna na wskazany temat
TP-04	Złożoność procesu globalizacji życia społecznego. Procesy społeczne a	x	ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych	prezentacja multimedialna na

	globalizacja i społeczna odpowiedzialność KTN.		źródła wiedzy	wskazany temat
<p>Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.</p> <p>Dla wykładu:</p> <p>* np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy</p> <p># np. egzamin ustny, test, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy. Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.</p>				
ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)				
<p>Literatura podstawowa (powinna być dostępna dla studenta w uczelnianej bibliotece):</p> <ol style="list-style-type: none"> Jaworowska M., Socjologia bezpieczeństwa. Wybrane problemy, Adam Marszałek, Toruń 2019. Jemielniak D., Socjologia internetu, Wydanie pierwsze, Wydawnictwo Naukowe Scholar, Warszawa 2019. Giddens A., współpraca Sutton P. W. tłumaczenie Siara O., Szulżycka A., Tomanek P., Socjologia, Wydanie 1 - 1 dodruk, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2017. Giddens A., Socjologia, PWN, Warszawa 2012. Berger L.P., Luckmann T., Społeczne tworzenie rzeczywistości. Traktat z socjologii wiedzy, PWN, Warszawa 2010. Babbie E., Istota socjologii. Krytyczne eseje o krytycznej nauce, Warszawa PWN 2007. 				
<p>Literatura uzupełniająca:</p> <ol style="list-style-type: none"> Sztompka P., Socjologia, Kraków Znak 2012. Zieliński T., Krupa A., Pelc M., Metody ilościowe z zarządzaniu, Wyd. AON, Warszawa 2011. Bolesta-Kukułka K., Socjologia ogólna, Oficyna Wydawnicza ASPRA-JR, Warszawa 2003. 				
III. INFORMACJE DODATKOWE				
BILANS PUNKTÓW ECTS				
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)				
Forma aktywności			Liczba godzin *	
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia			30	
Praca własna studenta			20	
SUMA GODZIN:			50	
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)				
			Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPISANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 2		1,2
	Praca własna studenta			0,8
* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;				
OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:				
<p>Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej.</p> <p>Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, opracowanie projektu.</p>				
<ul style="list-style-type: none"> ▪ przygotowanie prezentacji multimedialnej (K_W01, K_U02, K_K01) – 10 godz. ▪ przygotowanie do wypowiedzi ustnej – czytanie wskazanej literatury (K_W01, K_U02, K_K01) – 10 godz. 				
KRYTERIA OCENIANIA				
Ocena kształtująca: Ocena kształtująca:				

<ul style="list-style-type: none"> ▪ wykład – dyskusja ▪ ćwiczenia - dyskusja
Ocena podsumowująca:
<ul style="list-style-type: none"> ▪ wykład - wypowiedź ustna na wskazany temat ▪ ćwiczenia - prezentacja multimedialna na wskazany temat
INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ Zajęcia przygotowywane są do prowadzenia w formie e-learningu

Karta opisu zajęć - Sylabus Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu			
I. INFORMACJE PODSTAWOWE			
Nazwa zajęć: Organizacja i zarządzanie		Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2024/2025	
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Bezpieczeństwo wewnętrzne I stopień, profil praktyczny			
Język wykładowy: polski		Rodzaj zajęć: kształcenia podstawowego	
Rok studiów: 1		Semestr: 1	
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 3		Koordynator zajęć:	
Jednostka organizacyjna: Wydział Ekonomii i Zarządzania			
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN			
Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:			
Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:	15	Wykład:	
Ćwiczenia:	15	Ćwiczenia:	
Laboratorium:		Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:		Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:		Praktyki zawodowe:	
Inna forma (jaka):		Inna forma (jaka):	
RAZEM:	30	RAZEM:	
II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE			
Wymagania wstępne i dodatkowe: brak			
Cel (cele) kształcenia dla zajęć: przekazanie zaawansowanej wiedzy dotyczącej istoty procesu zarządzania, pozwalającej zrozumieć mechanizmy funkcjonowania organizacji w złożonych i zmiennych uwarunkowaniach			

rynkowych, determinowanych przez globalizację i rosnącą konkurencję; wykształcenie u studentów umiejętności prawidłowej identyfikacji i interpretacji problemów występujących w obszarze zarządzania przedsiębiorstwem; kształtowanie u studentów kompetencji społecznych w za-kresie współpracy i współdziałania, tak niezbędnych w skutecznym działaniu.				
EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW				
Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się				
UWAGA:				
Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą one od formy zajęć.				
Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:			Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
Wiedzy - zna i rozumie				
OiZ_KW01	Podstawową wiedzę w zakresie nauk ekonomicznych, ze szczególnym uwzględnieniem dyscypliny nauki o zarządzaniu (związaną z: genezą nauk o zarządzaniu i ich rozwojem, znajomością procesu zarządzania i jego funkcji, z terminologią używaną w naukach o zarządzaniu), wiedzę o relacjach zachodzących pomiędzy naukami o zarządzaniu i naukami pokrewnymi w zakresie umożliwiającym zrozumienie istoty procesów gospodarczych			K_W01
OiZ_KW02	wiedzę na temat otoczenia organizacji, jego elementów składowych oraz zmian zachodzących w tym obszarze, a także wpływu otoczenia na funkcjonowanie firmy, organizacji			K_W01
Umiejętności - potrafi				
OiZ_KU01	potrafi prawidłowo interpretować bieżące wydarzenia w otoczeniu przedsiębiorstw i innych instytucji w zakresie zarządzania			K_U03
OiZ_KU02	potrafi planować, organizować, kierować i kontrolować procesy, zasoby, ludzi			K_U03
Kompetencji społecznych - jest gotów do				
OiZ_KK01	do krytycznej oceny posiadanej wiedzy i umiejętności oraz ich doskonalenia w zakresie zagadnień dotyczących organizacji i zarządzania			K_K01
UWAGA!				
Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.				
TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA				
Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):				
Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się *	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć #
		wykład		
TP-01	Zarządzanie jako dyscyplina naukowa. Organizacja w otoczeniu jako obiekt zarządzania. Cele i funkcje zarządzania – (4+4+4+3+3): planowanie i podejmowanie decyzji,	x	wykład z wykorzystaniem prezentacji multimedialnej, dyskusja	kolokwium pisemne (egzamin)

	organizowanie, kierowanie, motywowanie			
TP-02	Wyzwania dla procesu zarządzania w warunkach globalizacji (globalizacja, konkurencja, innowacje jako wyznaczniki współczesnego rozwoju i zmienności otoczenia).	x	wykład z wykorzystaniem prezentacji multimedialnej, dyskusja	kolokwium pisemne (egzamin)
		ćwiczenia		
TP-03	Zarządzanie i praca menedżera (studium przypadku): cele i funkcje zarządzania, praca kierownicza w procesie zarządzania, style kierowania, role i umiejętności kierownicze	x	praca w grupach, studium przypadku, rozwiązywanie sytuacji problemowych	rozwiązanie wskazanego problemu – prezentacja multimedialna
TP-04	Organizacja w otoczeniu jako obiekt zarządzania (studium przypadku): organizacja jako system społeczno-techniczny, elementy składowe organizacji – ludzie, technologie, procesy, otoczenie organizacji	x	praca w grupach, studium przypadku, rozwiązywanie sytuacji problemowych	rozwiązanie wskazanego problemu – prezentacja multimedialna
TP-05	Struktura organizacyjna – uwarunkowania i kierunki ewolucji (studium przypadku). Zarządzanie jako proces informacyjno-decyzyjny (studium przypadku): informacja i komunikacja w zarządzaniu, proces decyzyjny i ocena sprawności działań. Metody zarządzania (studium przypadku): zarządzanie: strategiczne, zmianami i przez jakość, reengineering, benchmarking, outsourcing.	x	praca w grupach, studium przypadku, rozwiązywanie sytuacji problemowych	rozwiązanie wskazanego problemu – prezentacja multimedialna

Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.

Dla wykładu:

* np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy

np. egzamin ustny, test, prezentacja, egzamin ustny

Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.

ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)

Literatura podstawowa (powinna być dostępna dla studenta w uczelnianej bibliotece):

1. Jemielniak D., Koźmiński A., Latusek-Jurczak D., Pikos A., Zarządzanie, MT Biznes, Warszawa 2023.
2. Griffin R.W., Podstawy zarządzania organizacjami, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2013.
3. Drucker P.F., Praktyka zarządzania, Wydawnictwo MT Biznes, 2017.
4. Koźuch B., Nauka o organizacji, CeDeWu Wydawnictwo fachowe, Warszawa 2013.
5. Władek Z., Organizacja i zarządzanie w administracji publicznej. Zarys wykładu, Wydanie 2 uzupełnione i uaktualnione, Difin, Warszawa 2016.

Literatura uzupełniająca:

1. Kisielnicki J., Zarządzanie. Jak zarządzać i być zarządzanym, Polskie Wydawnictwo Ekonomiczne, Warszawa 2017.
2. Obój K., Strategia organizacji, Warszawa, PWE, 2014.
3. Strużycki M. (red.), Podstawy zarządzania, Szkoła Główna Handlowa w Warszawie, Warszawa 2008.
4. Stoner J., Freeman E., Gilbert D., Kierowanie, PWE, Warszawa 2011.
5. Organizacja i kierowanie, Komitet Nauk Organizacji i Zarządzania PAN – czasopismo.

III. INFORMACJE DODATKOWE

BILANS PUNKTÓW ECTS			
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)			
Forma aktywności		Liczba godzin *	
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia		30	
Praca własna studenta		45	
SUMA GODZIN:		75	
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)			
		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPIŚNANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 3	1,2
	Praca własna studenta		1,8
* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;			
OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:			
Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej. Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, opracowanie projektu.			
<ul style="list-style-type: none"> ▪ przygotowanie do kolokwium pisemnego z wykładów (egzaminu) (K_W01, K_K01) - 20 godz. ▪ przygotowanie prezentacji multimedialnej (K_U03, K_K01) - 25 godz. 			
KRYTERIA OCENIANIA			
Ocena kształtująca: wykład - dyskusja ćwiczenia - krótkie zadania – rozwiązywanie sytuacji problemowych			
Ocena podsumowująca: wykład - kolokwium pisemne (egzamin) ćwiczenia - rozwiązanie wskazanego problemu – prezentacja multimedialna			
INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ Zajęcia przygotowywane są do prowadzenia w formie e-learningu			

Karta opisu zajęć - Sylabus	
Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu	
I. INFORMACJE PODSTAWOWE	
Nazwa zajęć: Nowoczesne koncepcje zarządzania	Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2024/2025
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Bezpieczeństwo wewnętrzne I stopień, profil praktyczny	
Język wykładowy: polski	Rodzaj zajęć: kształcenia podstawowego
Rok studiów: 1	Semestr: 1

Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 3		Koordynator zajęć:	
Jednostka organizacyjna: Wydział Ekonomii i Zarządzania			
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN			
Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:			
Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:	15	Wykład:	
Ćwiczenia:	15	Ćwiczenia:	
Laboratorium:		Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:		Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:		Praktyki zawodowe:	
Inna forma (jaka):		Inna forma (jaka):	
RAZEM:	30	RAZEM:	
II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE			
Wymagania wstępne i dodatkowe: brak			
Cel (cele) kształcenia dla zajęć: przekazanie zaawansowanej wiedzy i wykształcenie umiejętności w zakresie nowoczesnych koncepcji i modeli funkcjonowania współczesnych organizacji oraz ich znaczenia we współczesnym świecie, rozwiązywania problemów w organizacji.			
EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW			
Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się			
UWAGA:			
Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą one od formy zajęć.			
Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:		Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
Wiedzy - zna i rozumie			
NKZ_KW01	pojęcia z zakresu zarządzania organizacją, nowoczesne koncepcje, modele funkcjonowania współczesnych organizacji oraz ich znaczenie we współczesnym świecie		K_W01
Umiejętności - potrafi			
NKZ_KU01	proponować rozwiązania konkretnych problemów z zakresu zarządzania wykorzystując nowoczesne metody i koncepcje zarządzania		K_U03
Kompetencji społecznych - jest gotów do			

NKZ_KK01	do krytycznej oceny posiadanej wiedzy i umiejętności oraz ich doskonalenia w zakresie zagadnień dotyczących nowoczesnych koncepcji zarządzania	K_K01		
UWAGA! Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.				
TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA				
Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):				
Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się *	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć #
		wykład		
TP-01	Szkoły i kierunki w koncepcjach zarządzania (szkoła klasyczna, szkoła humanizacyjna, szkoła systemowa, szkoła neoklasyczna). Koncepcja organizacji i zarządzania w ujęciu systemowym (istota podejścia systemowego, metodologia systemowa).	x	wykład z wykorzystaniem prezentacji multimedialnej, dyskusja	kolokwium pisemne (egzamin)
TP-02	Elastyczność i procesowość organizacji. Zarządzanie przedsiębiorstwem oparte na procesach (elastyczność - pojęcie, charakterystyka; organizacja procesowa – istota, atrybuty; zarządzanie procesami i ich doskonaleniem). Wybrane współczesne koncepcje zarządzania (lean management, outsourcing, TQM, benchmarking itp.).	x	wykład z wykorzystaniem prezentacji multimedialnej, dyskusja	kolokwium pisemne (egzamin)
		ćwiczenia		
TP-03	Współczesne zarządzanie strategiczne (klasyczne doktryny strategiczne, nowoczesne podejścia strategiczne, metoda Hoshin w rozwijaniu strategii). Organizacje sieciowe (istota, cechy, rodzaje powiązań sieciowych, typy sieci, klaster, alianse).	x	praca w grupach, studium przypadku, rozwiązywanie sytuacji problemowych	rozwiązanie wskazanego problemu – prezentacja multimedialna
TP-04	Organizacja ucząca się, organizacja inteligentna, organizacja wirtualna, organizacja fraktalna. Koncepcje metaforyczne współczesnych organizacji (pojęcie, znaczenie metafory w organizacji, wybrane metafory organizacji, wykorzystanie metafory do odczytywania, zrozumienia i projektowania organizacji).	x	praca w grupach, studium przypadku, rozwiązywanie sytuacji problemowych	rozwiązanie wskazanego problemu – prezentacja multimedialna
TP-05		x	praca w grupach, studium przypadku, rozwiązywanie sytuacji problemowych	rozwiązanie wskazanego problemu – prezentacja multimedialna

Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.

Dla wykładu:

* np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy

np. egzamin ustny, test, prezentacja, egzamin ustny

Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.

ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)

Literatura podstawowa:

1. Grabiec O., Nowoczesne koncepcje zarządzania, Wyższa Szkoła Humanitas, Sosnowiec 2018.
2. Władek Z., Organizacja i zarządzanie w administracji publicznej. Zarys wykładu, Wydanie 2 uzupełnione i uaktualnione, Difin, Warszawa 2016.
3. Czerska M., Szpitter A.A., Borowska-Pietrzak A., Koncepcje zarządzania. Podręcznik akademicki, Wydawnictwo C. H. Beck, Warszawa 2010.
4. Dołhasz M., Fudaliński J., Kosala M., Smutek H., Podstawy zarządzania. Koncepcje, strategie, zastosowania, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2009.

Literatura uzupełniająca:

1. Brillman J., tł. Bolesta-Kukułka K., Nowoczesne koncepcje i metody zarządzania, Polskie Wydawnictwo Ekonomiczne, Warszawa 2002.
2. Kisielnicki J., Zarządzanie. Jak zarządzać i być zarządzanym, Polskie Wydawnictwo Ekonomiczne, Warszawa 2017.
3. Obój K., Strategia organizacji, Warszawa, PWE, 2014.

III. INFORMACJE DODATKOWE

BILANS PUNKTÓW ECTS

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)

Forma aktywności	Liczba godzin *
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	30
Praca własna studenta	45
SUMA GODZIN:	75

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)

		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPISANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 3	1,2
	Praca własna studenta		1,8

* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;

OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:

Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej.

Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, opracowanie projektu.

- przygotowanie do kolokwium pisemnego z wykładów (egzaminu) (K_W01, K_K01) - 20 godz.
- przygotowanie prezentacji multimedialnej (K_U03, K_K01) - 25 godz.

KRYTERIA OCENIANIA

Ocena kształtująca:

wykład - dyskusja

ćwiczenia - krótkie zadania – rozwiązywanie sytuacji problemowych

Ocena podsumowująca:
wykład - kolokwium pisemne (egzamin)
ćwiczenia - rozwiązanie wskazanego problemu – prezentacja multimedialna

INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ

Zajęcia przygotowywane są do prowadzenia w formie e-learningu

Karta opisu zajęć - Sylabus

Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu

I. INFORMACJE PODSTAWOWE

Nazwa zajęć: Nauka o państwie i prawie	Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2024/2025
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Bezpieczeństwo wewnętrzne I stopień, profil praktyczny	
Język wykładowy: polski	Rodzaj zajęć: kształcenia podstawowego
Rok studiów: I	Semestr: I
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 3	Koordinator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:
Jednostka organizacyjna: Wydział Ekonomii i Zarządzania	

FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN

Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:

Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:	15	Wykład:	
Ćwiczenia:	15	Ćwiczenia:	
Laboratorium:		Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:		Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:		Praktyki zawodowe:	
Inna forma (jaka):		Inna forma (jaka):	
RAZEM:	30	RAZEM:	

II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE

Wymagania wstępne i dodatkowe: brak

Cel (cele) kształcenia dla zajęć: przekazanie zaawansowanej wiedzy i wykształcenie umiejętności w zakresie koncepcji prawa, nauki o państwie, jego ustroju, administracji; wykładni przepisów prawa i rozwiązywania problemów zgodnie z obowiązującymi przepisami.

EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW

Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się

UWAGA:

Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą one od formy zajęć.

Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:	Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
Wiedzy - zna i rozumie		
NoP_KW01	pojęcia z zakresu prawoznawstwa oraz zasady obowiązywania prawa	K_W05
NoP_KW02	znaczenie koncepcji prawa, zna pojęcia z zakresu nauki o państwie, ustrój państwa, administrację.	K_W05
Umiejętności - potrafi		
NoP_KU01	dokonać wykładni prostych przepisów prawa i rozwiązywać praktyczne oraz wykonywać zadania typowe dla bezpieczeństwa wewnętrznego	K_U02
Kompetencji społecznych - jest gotów do		
NoP_KK01	uzupełniania i doskonalenia nabytej wiedzy i umiejętności	K_K01

TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA

Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):

Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się *	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć #
		wykład		
TP-01	Pojęcie państwa, funkcje państwa, typy i formy państw, współczesne systemy rządów, zasada podziału władzy. Wybrane koncepcje związane z prawem (pozytywizm prawniczy i pozytywistyczne definicje prawa, koncepcje prawnonaturalne, socjologiczne i psychologiczne).	x	wykład podający z prezentacją multimedialną	test pisemny (egzamin)
TP-02	System prawa, stosowanie prawa, przestrzeganie prawa, prawo a inne systemy normatywne, formy porządkowania prawa. Pojęcie i rodzaje przepisów prawnych, norma prawna i koncepcje dotyczące budowy normy prawnej, wzajemne relacje między przepisem prawnym a normą prawną. Stosunek prawny, zdarzenia prawne, skutki prawne, podmioty prawa, zdolność	x	wykład podający z prezentacją multimedialną	test pisemny (egzamin)

	prawna i zdolność do czynności prawnych, odpowiedzialność prawna.			
		ćwiczenia		
TP-03	Zakres obowiązywania prawa (terytorialny, personalny i temporalny) oraz reguły kolizyjne (lex superior derogat legi inferiori, lex posteriori derogat legi priori, lex posteriori derogat legi generali).	x	praca z tekstem, studium przypadku, dyskusja	kolokwium pisemne – rozwiązanie danego problemu
TP-04	Teorie wykładni prawa i rodzaje wykładni (podział wykładni, moc wiążąca wykładni). Tworzenie prawa i system źródeł prawa w RP.	x	praca z tekstem, studium przypadku, dyskusja	kolokwium pisemne – rozwiązanie danego problemu

Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.

Dla wykładu:

* np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy

np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt

Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.

ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)

Literatura podstawowa (powinna być dostępna dla studenta w uczelnianej bibliotece):

1. Groszyk H., Pieniążek A., Seidler G. L., Wprowadzenie do nauki o państwie i prawie, UMCS, Lublin 2024.
2. Pogódek A., Szmulik B., Zenderowski R., Wprowadzenie do nauki o państwie, polityce i prawie, Wolters Kluwer Polska SA, 2022.
3. Seidler G.L. Groszyk H., Pieniążek A., „Wprowadzenie do nauki o państwie i prawie” Lublin 2003.
4. Kustra E., Wstęp do nauki o państwie i prawie, Wyd. TNKUL, Lublin 2004.
5. Muszyński J., Podstawy nauki o polityce, państwie i prawie, Wyd. Adam Marszałek, Toruń 2007.

Literatura uzupełniająca:

1. Krukowski J., Wstęp do nauki o państwie i prawie, Lublin 2004.
2. Zieliński E., Nauka o państwie i polityce, Wyd. Elipsa, Warszawa 2006.
3. Muszyński J., Podstawy nauki o polityce, państwie i prawie, Wydawnictwo Adam Marszałek, Toruń 2007.

III. INFORMACJE DODATKOWE

BILANS PUNKTÓW ECTS

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)

Forma aktywności	Liczba godzin *
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	30
Praca własna studenta	45
SUMA GODZIN:	75

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)

		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPISANYCH DO	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 3	1,2

ZAJĘĆ	Praca własna studenta		1,8
* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;			
OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:			
Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej. Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, opracowanie projektu.			
<ul style="list-style-type: none"> ▪ przygotowanie do testu pisemnego (egzaminu) - czytanie wskazanej literatury (K_W05, K_K01) - 25 godz. ▪ przygotowanie do kolokwium pisemnego (K_U05, K_K01) - 20 godz. 			
KRYTERIA OCENIANIA			
Ocena kształtująca: wykład - dyskusja ćwiczenia - studium przypadku, dyskusja			
Ocena podsumowująca: wykład - test pisemny (egzamin) ćwiczenia - kolokwium pisemne (rozwiązanie danego problemu)			
INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ			
Zajęcia przygotowywane są do prowadzenia w formie e-learningu			

Karta opisu zajęć - Sylabus			
Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu			
I. INFORMACJE PODSTAWOWE			
Nazwa zajęć: Bezpieczeństwo państwa		Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2024/2025	
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Bezpieczeństwo wewnętrzne I stopień, profil praktyczny			
Język wykładowy: polski		Rodzaj zajęć: kształcenia podstawowego	
Rok studiów: I		Semestr: 2	
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 4		Koordynator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:	
Jednostka organizacyjna: Wydział Ekonomii i Zarządzania			
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN			
Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:			
Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:	15	Wykład:	
Ćwiczenia:	30	Ćwiczenia:	
Laboratorium:		Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	

Zajęcia praktyczne:		Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:		Praktyki zawodowe:	
Inna forma (jaka):		Inna forma (jaka):	
RAZEM:	45	RAZEM:	

II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE

Wymagania wstępne i dodatkowe: osiągnięcie efektów uczenia się w ramach zajęć nauka o państwie i prawie.

Cel (cele) kształcenia dla zajęć: przekazanie zaawansowanej wiedzy i wykształcenie umiejętności w zakresie systemu bezpieczeństwa i obronności Rzeczypospolitej Polskiej, analizy czynników wpływających na bezpieczeństwo państwa oraz metod zapobiegania zagrożeniom.

EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW

Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się

UWAGA:

Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą one od formy zajęć.

Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:	Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
Wiedzy - zna i rozumie		
BP_KW01	istotę i zakres bezpieczeństwa państwa, system bezpieczeństwa i obronności Rzeczypospolitej Polskiej,	K_W03
BP_KW02	determinanty i metody zapobiegania zagrożeniom, rodzaje zagrożeń bezpieczeństwa państwa.	K_W05
Umiejętności - potrafi		
BP_KU01	dokonać analizy czynników wpływających na bezpieczeństwo w państwie oraz oceny stanu bezpieczeństwa państwa.	K_U02
Kompetencji społecznych - jest gotów do		
BP_KK01	do krytycznej oceny posiadanej wiedzy i umiejętności oraz ich doskonalenia w zakresie zagadnień dotyczących bezpieczeństwa państwa	K_K01

UWAGA!

Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.

TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA

Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaRIA i inne):

Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się *	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć #
		wykład		
TP-01	Współczesne zagrożenia w obszarze bezpieczeństwa RP i Unii Europejskiej. System bezpieczeństwa i obronności	x	wykład podający i problemowy z prezentacją multimedialną	kolokwium pisemne (egzamin)

	Rzeczypospolitej Polskiej.			
TP-02	Współczesne zagrożenia bezpieczeństwa państwa. Stan bezpieczeństwa w Polsce i na świecie. Wybrane zagrożenia bezpieczeństwa państwa.	x	wykład podający i problemowy z prezentacją multimedialną	kolokwium pisemne (egzamin)
		ćwiczenia		
TP-03	Budowa i funkcjonowanie systemu bezpieczeństwa państwa. Struktura i charakter systemu bezpieczeństwa. Bezpieczeństwo jako kategoria społeczno-polityczna. Aspekty bezpieczeństwa i porządku publicznego. Ocena stanu bezpieczeństwa państwa – studium przypadku.	x	praca indywidualna, dyskusja	prezentacja multimedialna na wskazanym temacie
TP-04	Wybrane zagrożenia, zapobieganie (Istota i zakres bezpieczeństwa energetycznego i ekologicznego państwa – studium przypadku)	x	praca indywidualna, dyskusja	prezentacja multimedialna na wskazanym temacie
TP-05	Wpływ zagrożeń naturalnych na bezpieczeństwo regionalne. Rola i zadania podmiotów systemu bezpieczeństwa państwa w działaniach antyterrorystycznych) – studium przypadku	x	praca indywidualna, dyskusja	prezentacja multimedialna na wskazanym temacie
TP-06	Zasady funkcjonowania instytucji publicznych odpowiedzialnych za bezpieczeństwo państwa w okresie pokoju, sytuacji kryzysowych i wojny. Prawne i organizacyjne aspekty bezpieczeństwa i porządku publicznego. Ochrona ludności, mienia i dóbr kultury – studium przypadku	x	praca indywidualna, dyskusja	prezentacja multimedialna na wskazanym temacie

Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.

Dla wykładu:

* np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy

np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt

Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.

ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)

Literatura podstawowa (powinna być dostępna dla studenta w uczelnianej bibliotece):

1. Molendowska M., Ostrowska M., Górski P., Miernik R., Bezpieczeństwo państwa – wybrane zagadnienia, Uniwersytet Jana Kochanowskiego, Kielce 2022.
2. Z. Ciekankowski, Determinanty bezpieczeństwa państwa, Państwowa Szkoła Wyższa im. Papieża Jana Pawła II w Białej Podlaskiej, Biała Podlaska 2019.
3. Bąk T., Ciekankowski Z., Nowicka J., Współczesne zagrożenia bezpieczeństwa państwa, Państwowa Wyższa Szkoła Techniczno-Ekonomiczna im. Bronisława Markiewicza, Jarosław 2016.
4. Wojtaszczyk K. A., Materska-Sosnowska A., Bezpieczeństwo państwa. Wybrane problemy, Oficyna Wydawnicza Aspra-JR, Warszawa 2009.

Literatura uzupełniająca:

1. Misiuk A., Historia Policji w Polsce. Od X wieku do współczesności, Wydawnictwa Akademickie i Profesjonalne, Podręcznik akademicki, Warszawa 2008.
2. Sulowski S., Brzeziński M., Bezpieczeństwo wewnętrzne państwa. Wybrane zagadnienia, Dom Wydawniczy Elipsa, Warszawa 2009.

3. W. Fehler, Instytucje bezpieczeństwa narodowego RP, w: Społeczeństwo i polityka. Podstawy nauk politycznych, red. K. A. Wojtaszczyk, W. Jakubowski, Warszawa 2003.

III. INFORMACJE DODATKOWE

BILANS PUNKTÓW ECTS

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)

Forma aktywności	Liczba godzin *
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	45
Praca własna studenta	55
SUMA GODZIN:	100

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)

		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPIŚNANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 4	1,8
	Praca własna studenta		2,2

* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;

OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:

Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej.

Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, opracowanie projektu.

- przygotowanie do kolokwium pisemnego (K_W03, K_W05, K_K01) – 20 godz.
- przygotowanie prezentacji multimedialnej (K_U02, K_K01) - 35 godz.
- przygotowanie do ćwiczeń - czytanie wskazanej literatury (K_W03, K_W05, K_K01) – 20 godz.

KRYTERIA OCENIANIA

Ocena kształtująca:

wykład – dyskusja

ćwiczenia - dyskusja

Ocena podsumowująca:

wykład - kolokwium pisemne (egzamin)

ćwiczenia - prezentacja multimedialna na wskazanym temacie

INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ

Zajęcia przygotowywane są do prowadzenia w formie e-learningu

Karta opisu zajęć - Syllabus

Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu

I. INFORMACJE PODSTAWOWE

Nazwa zajęć: Mikro i makroekonomia	Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2024/2025
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Bezpieczeństwo wewnętrzne I stopień, profil praktyczny	
Język wykładowy: polski	Rodzaj zajęć: kształcenia podstawowego

Rok studiów: I		Semestr: 1	
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 3		Koordynator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:	
Jednostka organizacyjna: Wydział Ekonomii i Zarządzania			
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN			
Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:			
Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:	15	Wykład:	
Ćwiczenia:	15	Ćwiczenia:	
Laboratorium:		Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:		Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:		Praktyki zawodowe:	
Inna forma (jaka):		Inna forma (jaka):	
RAZEM:	30	RAZEM:	
II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE			
Wymagania wstępne i dodatkowe: brak			
Cel (cele) kształcenia dla zajęć: przekazanie zaawansowanej wiedzy i wykształcenie umiejętności w zakresie kategorii makro i mikroekonomicznych, interpretowania praw ekonomicznych w odniesieniu do obserwowanych zjawisk w skali przedsiębiorstwa, rynku danego produktu oraz całej gospodarki.			
EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW			
Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się			
UWAGA:			
Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą one od formy zajęć.			
Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:		Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
Wiedzy - zna i rozumie			
MiM_KW01	funkcjonowanie rynków: towarów i usług, czynników produkcji oraz podmiotów gospodarczych, a także prawidłowości kształtowania ich struktur i relacji między nimi.		K_W01
Umiejętności - potrafi			
MiM_KU01	stosować teorie ekonomii w wyjaśnianiu i rozwiązywaniu problemów oraz rozważaniu różnych wariantów decyzyjnych w skali mikro i makro		K_U02
MiM_KU02	analizować przyczyny i oceniać przebieg procesów związanych z funkcjonowaniem podmiotów ekonomicznych i rynków czynników produkcji.		K_U02

Kompetencji społecznych - jest gotów do				
MiM_KK01	do krytycznej oceny posiadanej wiedzy i umiejętności oraz ich doskonalenia w zakresie zagadnień dotyczących mikro i makroekonomii	K_K01		
UWAGA! Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.				
TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA				
Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):				
Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się *	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć #
		wykład		
TP-01	Wprowadzenie do ekonomii –pojęcia i przedmiot ekonomii. Ekonomia jako nauka (definicja ekonomii, mikroekonomia a makroekonomia, ekonomia normatywna a ekonomia pozytywna, problemy ekonomiczne, ekonomia inne nauki, modele ekonomiczne i założenie ceteris paribus). Mikroekonomia i makroekonomia.	x	wykład podający, wykład problemowy, prezentacja multimedialna	kolokwium pisemne (egzamin)
TP-02	Narzędzia analizy ekonomicznej. Podmioty ekonomiczne. Ekonomiczna teoria zachowań ludzkich: racjonalność zachowań ludzkich. Popyt, podaż, mechanizm działania rynku. Elastyczność popytu i podaży. Teoria wyboru konsumenta. Koszty, produkcja, utargi. Funkcjonowanie przedsiębiorstw w różnych strukturach rynkowych.	x	wykład podający, wykład problemowy, prezentacja multimedialna	kolokwium pisemne (egzamin)
		ćwiczenia		
TP-03	Równowaga rynkowa i mechanizm rynkowy: cena równowagi, nadwyżka, niedobór i mechanizmy przywracające równowagę, zmiany stanu równowagi przy przesunięciach krzywych popytu lub podaży. Cena maksymalna i minimalna. Elastyczność cenowa i dochodowa – przykłady wykorzystania elastyczności w praktyce. Użyteczność całkowita i	x	zadania oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy, metoda sytuacyjna	kolokwium pisemne (zadania obliczeniowe), aktywność na zajęciach

	krańcowa. Krzywa obojętności i krańcowa stopa substytucji. Wyznaczanie linii budżetowej i jej dostosowań do zmian cen i dochodów. Graficzne wyznaczanie optymalnego wyboru. Efekt substytucyjny i efekt dochodowy a prawo popytu. Dobra substytucyjne i komplementarne.			
TP-04	Przychody, koszty i zyski. Praktyczna ocena działalności przedsiębiorstwa – bilans oraz rachunek wyników. Funkcja produkcji i prawo malejących przychodów. Praktyczne przykłady działania prawa malejącej produktywności krańcowej. Koszty i utargi a produkcja – podstawowe zależności. Koszt alternatywny, księgowy i ekonomiczny. Koszty stałe, zmienne, całkowite, przeciętne i krańcowe w krótkim i długim okresie. Zysk normalny, ekonomiczny i księgowy.	x	zadania oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy, metoda sytuacyjna	kolokwium pisemne (zadania obliczeniowe), aktywność na zajęciach

Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.

Dla wykładu:

* np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy

np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt

Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.

ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)

Literatura podstawowa (powinna być dostępna dla studenta w uczelnianej bibliotece):

1. Kordalska A., Lechman E., Olczyk M., Podstawy makroekonomii w przykładach i zadaniach, CeDeWu, Warszawa 2017.
2. Czarny B., Podstawy ekonomii. Wprowadzenie do ekonomii, mikroekonomia, Wydanie 4, poprawione, Oficyna Wydawnicza SGH. Szkoła Główna Handlowa, Warszawa 2018.
3. Blanchard O., autorstwo tłumaczenia Dabrowski M., Kur J., Matysek-Jędrzych A., Mucha K., Sordyl M., Truskolaski Sz., Wajda-Lichy M., Wallusch J., Makroekonomia, Wydawnictwo Nieoczywiste, Warszawa 2017.
4. Mankiw N. G., Taylor M. P., tłumaczenie Sawicki J., Makroekonomia, Wydanie 2 zmienione, Polskie Wydawnictwo Ekonomiczne, Warszawa 2016.
5. Begg D., Fischer S., Dornbusch R., Mikroekonomia, PWE, Warszawa 2014.
6. Begg D., Fischer S., Dornbusch R., Makroekonomia, PWE, Warszawa 2014.

Literatura uzupełniająca:

1. Nowak A. Z., Zalega T., Makroekonomia, Polskie Wydawnictwo Ekonomiczne, Warszawa 2015.
2. Zalega T., Podstawy mikroekonomii, Wydawnictwo Naukowe Wydziału Zarządzania UW, Warszawa 2008.
3. Zalega T., Podstawy mikroekonomii – zbiór zadań i ćwiczeń, Wydawnictwo Naukowe Wydziału Zarządzania UW, Warszawa 2008.

III. INFORMACJE DODATKOWE

BILANS PUNKTÓW ECTS			
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)			
Forma aktywności		Liczba godzin *	
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia		30	
Praca własna studenta		45	
SUMA GODZIN:		75	
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)			
		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPIŚNANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 3	1,2
	Praca własna studenta		1,8
* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;			
OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:			
Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej. Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, opracowanie projektu.			
przygotowanie do kolokwium pisemnego z wykładów (egzaminu) (K_W01, K_K01) – 15 godz. przygotowanie do ćwiczeń – czytanie wskazanej literatury (K_W01, K_K01) – 10 godz. przygotowanie do kolokwium pisemnego z ćwiczeń (zadania obliczeniowe) (K_U02, K_K01) – 20 godz.			
KRYTERIA OCENIANIA			
Ocena kształtująca: wykład - dyskusja ćwiczenia – krótkie zadania obliczeniowe			
Ocena podsumowująca: wykład - kolokwium pisemne (egzamin) ćwiczenia - kolokwium pisemne (zadania obliczeniowe), aktywność na zajęciach			
INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ Zajęcia przygotowane są do realizacji w formie e-learningu.			

Karta opisu zajęć - Sylabus	
Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu	
I. INFORMACJE PODSTAWOWE	
Nazwa zajęć: Wprowadzenie do polityki publicznej	Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2024/2025
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Bezpieczeństwo wewnętrzne I stopień, profil praktyczny	
Język wykładowy: polski	Rodzaj zajęć: kształcenia podstawowego
Rok studiów: I	Semestr: 1

Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 1		Koordynator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:	
Jednostka organizacyjna: Wydział Ekonomii i Zarządzania			
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN			
Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:			
Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:	15	Wykład:	
Ćwiczenia:		Ćwiczenia:	
Laboratorium:		Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:		Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:		Praktyki zawodowe:	
Inna forma (jaka):		Inna forma (jaka):	
RAZEM:	15	RAZEM:	
II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE			
Wymagania wstępne i dodatkowe: brak			
Cel (cele) kształcenia dla zajęć: przekazanie zaawansowanej wiedzy w zakresie zasad funkcjonowania systemu politycznego oraz organizacji i instytucji społeczno-politycznych.			
EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW			
Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się			
UWAGA:			
Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą one od formy zajęć.			
Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:		Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
Wiedzy - zna i rozumie			
WdPP_KW01	zasady funkcjonowania systemu politycznego oraz organizacje i instytucje społeczno-polityczne		K_W05
Kompetencji społecznych - jest gotów do			
WdPP_KK01	do krytycznej oceny posiadanej wiedzy i umiejętności oraz ich doskonalenia w zakresie zagadnień dotyczących polityki publicznej		K_K01

UWAGA!

Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.

TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA

Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):

Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się *	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć #
		wykład		
TP-01	Specyfika polityk publicznych na poziomie centralnym – aktorzy, cele, instrumenty realizacji. Specyfika polityk publicznych na poziomie lokalnym – aktorzy, cele, instrumenty realizacji. Specyfika jednostki terytorialnej i jej wpływ na sposób kreowania i realizacji polityk publicznych. Polityki publiczne w gminach miejskich i wiejskich. Źródła finansowania polityk publicznych w gminach. Ograniczenia realizacji polityk publicznych w gminach. Analiza uwarunkowań prawnych, finansowych i pozafinansowych.	x	wykład z prezentacją multimedialną, dyskusja	kolokwium pisemne
TP-02	Rola strategii rozwoju gminy oraz sektorowych programów rozwoju. Analiza wybranych polityk publicznych realizowanych na poziomie lokalnym.	x	wykład z prezentacją multimedialną, dyskusja	kolokwium pisemne

Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.

Dla wykładu:

* np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy

np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt

Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.

ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)

Literatura podstawowa (powinna być dostępna dla studenta w uczelnianej bibliotece):

1. Szatur-Jaworska B., Polityki publiczne, Uniwersytet warszawski, Warszawa 2018.
2. Zawicki M., Koncepcje teoretyczne implementacji polityki publicznej, Kraków 2016.
3. Jurkowska-Gomułka R., Administracja a strategię i polityki publiczne, Wydanie 1., Difin, Warszawa 2016.
4. Zawicki M., Wprowadzenie do nauk o polityce publicznej, Polskie Wydawnictwo Ekonomiczne, Warszawa 2014.
5. Kuźnik F., Polityka rozwoju i zarządzanie usługami publicznymi w strukturach samorządowych, Warszawa 2012.
6. Świstak M., Tkaczyński J. W., Wybrane polityki publiczne Unii Europejskiej. Stan i perspektywy, Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków 2015.

Literatura uzupełniająca:			
1. Frączkiewicz A., Wronka A., Kantyka S., Zrałek M., Zarządzanie publiczne w lokalnej polityce społecznej, Warszawa 2007.			
2. Golinowska S., Polityka społeczna. Koncepcje - instytucje – koszty, Warszawa 2002.			
3. Zybala A., Państwo i społeczeństwo w działaniu. Polityki publiczne wobec potrzeb modernizacji państwa i społeczeństwa, Difin 2013.			
4. Hausner J., Polityka a polityka publiczna, “Zarządzanie Publiczne”, nr 1/2007.			
III. INFORMACJE DODATKOWE			
BILANS PUNKTÓW ECTS			
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)			
Forma aktywności		Liczba godzin *	
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia		15	
Praca własna studenta		10	
SUMA GODZIN:		25	
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)			
		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPISANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 1	0,5
	Praca własna studenta		0,5
* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;			
OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:			
Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej. Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, opracowanie projektu.			
<ul style="list-style-type: none"> przygotowanie do kolokwium pisemnego - czytanie wskazanej literatury (K_W05, K_K01) - 10 godz. 			
KRYTERIA OCENIANIA			
Ocena kształtująca: dyskusja			
Ocena podsumowująca: kolokwium pisemne			
INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ			
Zajęcia przygotowywane są do prowadzenia w formie e-learningu			

Karta opisu zajęć - Sylabus	
Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu	
I. INFORMACJE PODSTAWOWE	
Nazwa zajęć: Polityka gospodarcza	Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2024/2025
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Bezpieczeństwo wewnętrzne I stopień, profil praktyczny	

Język wykładowy: polski		Rodzaj zajęć: kształcenia podstawowego	
Rok studiów: I		Semestr: 2	
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 1		Koordynator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:	
Jednostka organizacyjna: Wydział Ekonomii i Zarządzania			
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN			
Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:			
Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:	15	Wykład:	
Ćwiczenia:		Ćwiczenia:	
Laboratorium:		Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:		Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:		Praktyki zawodowe:	
Inna forma (jaka):		Inna forma (jaka):	
RAZEM:	15	RAZEM:	
II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE			
Wymagania wstępne i dodatkowe: brak			
Cel (cele) kształcenia dla zajęć: przekazanie zaawansowanej wiedzy i wykształcenie umiejętności w zakresie polityki pieniężnej, cenowej, dochodowej, strukturalnej i przemysłowej; strategii i polityki w odniesieniu do obserwowanych zjawisk w skali globalnej.			
EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW			
Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się			
UWAGA:			
Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą one od formy zajęć.			
Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:		Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
Wiedzy - zna i rozumie			
PG_KW01	obszary i cele polityki gospodarczej, ogólnoekonomiczne instrumenty, polityka pieniężna, cenowa i dochodowa, polityka strukturalna, polityka przemysłowa.		K_W05
PG_KW02	zagadnienia planowania w gospodarce rynkowej, prognozowania w polityce gospodarczej – programy, plany, typy strategii.		K_W06
Kompetencji społecznych - jest gotów do			

PG_KK01	do krytycznej oceny posiadanej wiedzy i umiejętności oraz ich doskonalenia w zakresie zagadnień dotyczących polityki gospodarczej			K_K01
UWAGA! Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.				
TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA				
Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):				
Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się *	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć #
		wykład		
TP-01	Wzrost gospodarczy – pomiar, mega cele polityki gospodarczej, ogólnoeconomiczne instrumenty. Planowanie w gospodarce rynkowej. Prognozowanie i programowanie w polityce gospodarczej - funkcje prognoz, programów i planów, typy strategii. Polityka pieniężna, cenowa i dochodowa. Polityka strukturalna. Polityka przemysłowa. Interwencjonizm państwowy w gospodarce żywnościowej. Polityka zatrudnieniowa. Polityka budżetowa - cele, funkcje, struktury, deficyt budżetowy, dług publiczny. Strategia Rozwoju Kraju.	x	wykład z prezentacją multimedialną, dyskusja	kolokwium pisemne
TP-02	Wpływ instrumentów polityki pieniężnej na sytuację ekonomiczną w kraju. Wpływ instrumentów Wspólnej Polityki Rolnej na wyniki i struktury w Agrobiznesie. Bezrobocie a inne wskaźniki ekonomiczne. Analizy stanu finansów publicznych i czynników go kształtujących. Ocena polityki ekologicznej - stan środowiska w regionie.	x	wykład z prezentacją multimedialną, dyskusja	kolokwium pisemne
Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne. Dla wykładu: * np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy # np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.				
ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)				
Literatura podstawowa (powinna być dostępna dla studenta w uczelnianej bibliotece):				
1. A. Kosztowniak, M. Sobol, Współczesna polityka gospodarcza, CeDeWu, Warszawa 2024.				
2. D. K. Rosati, Polityka gospodarcza - wybrane zagadnienia, SGH, Warszawa 2017.				
3. Hnatyszyn-Dzikowska A., Zwierzchlewski S., Wybrane aspekty polityki gospodarczej - wymiar makroekonomiczny i regionalny, Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa im. Stanisława Staszica w Pile, Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa im. Stanisława Staszica, Piła 2012.				
4. Kawecka-Wyrzykowska E., Polityki gospodarcze Unii Europejskiej, Szkoła Główna Handlowa w Warszawie - Oficyna Wydawnicza, Warszawa 2009.				

Literatura uzupełniająca:			
1. Michna W., Polityka gospodarcza Polski w pierwszych dekadach XXI wieku, Akademia Finansów. Lam - Wydawnictwo Akademii Finansów, Warszawa 2009.			
2. Jankowski S. (red.), Wybrane problemy polityki społeczno-gospodarczej: praca zbiorowa, Oficyna Wydawnicza Politechniki Warszawskiej, Warszawa 2007			
3. Winiarski B., Polityka gospodarcza, Wyd. 3 zm., Warszawa 2006.			
4. Głąbicka K., Grewiński M., Polityka spójności społeczno-gospodarczej Unii Europejskiej, Wyd. Elipsa, Warszawa 2005.			
5. Ćwikliński H., Polityka gospodarcza, Wyd. 4., Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego, Gdańsk 2004.			
III. INFORMACJE DODATKOWE			
BILANS PUNKTÓW ECTS			
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)			
Forma aktywności		Liczba godzin *	
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia		15	
Praca własna studenta		10	
SUMA GODZIN:		25	
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)			
		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPISANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 1	0,6
	Praca własna studenta		0,4
* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;			
OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:			
Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej. Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, opracowanie projektu.			
<ul style="list-style-type: none"> ▪ przygotowanie do kolokwium pisemnego z wykładów - czytanie wskazanej literatury (K_W05, K_W06, K_K01) - 10 godz. 			
KRYTERIA OCENIANIA			
Ocena kształtująca: wykład – dyskusja			
Ocena podsumowująca: wykład - kolokwium pisemne			
INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ			
Zajęcia przygotowywane są do prowadzenia w formie e-learningu			

Karta opisu zajęć - Sylabus

Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu

I. INFORMACJE PODSTAWOWE

Nazwa zajęć: Wybrane elementy prawa międzynarodowego w kontekście bezpieczeństwa wewnętrznego	Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2024/2025
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Bezpieczeństwo wewnętrzne I stopień, profil praktyczny	
Język wykładowy: polski	Rodzaj zajęć: kształcenia podstawowego
Rok studiów: I	Semestr: 1
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 2	Koordinator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:

Jednostka organizacyjna: Wydział Ekonomii i Zarządzania

FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN

Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:

Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:	15	Wykład:	
Ćwiczenia:	15	Ćwiczenia:	
Laboratorium:		Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:		Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:		Praktyki zawodowe:	
Inna forma (jaka):		Inna forma (jaka):	
RAZEM:	30	RAZEM:	

II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE

Wymagania wstępne i dodatkowe: brak

Cel (cele) kształcenia dla zajęć: przekazanie zaawansowanej wiedzy i wykształcenie umiejętności w zakresie stosowania prawa regulującego stosunki między państwami i organizacjami międzynarodowymi.

EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW

Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się

UWAGA:

Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą one od formy zajęć.

Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:	Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
---	---	--

Wiedzy - zna i rozumie		
WEPM_KW01	specyfikę prawa międzynarodowego oraz postanowienia wybranych umów międzynarodowych; podmioty uczestniczące w stosunkach międzynarodowych i ich rolę w obrocie międzynarodowym; instytucje prawa międzynarodowego	K_W04
Umiejętności - potrafi		
WEPM_KU01	interpretować pojęcia właściwe dla prawa międzynarodowemu, korzystać ze źródeł prawa międzynarodowego przy rozwiązywaniu sytuacji problemowych	K_U02
Kompetencje społecznych - jest gotów do		
WEPM_KK01	do krytycznej oceny posiadanej wiedzy i umiejętności oraz ich doskonalenia w zakresie zagadnień dotyczących prawa międzynarodowego	K_K01

UWAGA!

Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.

TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA

Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):

Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się *	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć #
		wykład		
TP-01	Źródła prawa międzynarodowego. Prawo traktatowe – Konwencja wiedeńska o prawie traktatów z 1969r. Pojęcie i klasyfikacja umów międzynarodowych. Zasady zawarcia i wejścia w życie umowy międzynarodowej. Specyfika zastrzeżenia do umów międzynarodowych: pojęcie zastrzeżenia i jego skutki prawne w świetle sprzeciwu zwykłego lub kwalifikowanego. Przestrzeganie i stosowanie umowy międzynarodowej. Zasady interpretacji umowy międzynarodowej.	x	wykład konwersatoryjny z prezentacją multimedialną	kolokwium pisemne
TP-02	Podmioty prawa międzynarodowego. Zdolność prawna i zdolność do czynności prawnych w stosunkach międzynarodowych. Klasyfikacja podmiotów prawa międzynarodowego. Atrybuty podmiotowości prawnomiędzynarodowej. Państwo jako główny podmiot prawa międzynarodowego. Prawo międzynarodowe a bezpieczeństwo wewnętrzne.	x	wykład konwersatoryjny z prezentacją multimedialną	kolokwium pisemne
		ćwiczenia		
TP-03	Podstawowe zasady odpowiedzialności międzynarodowej. Terytorium	x	praca z tekstem, studium	kolokwium pisemne – rozwiązanie danego

	państwowe – pojęcie i rodzaje. Pojęcie zwierzchnictwa państwowego, zwierzchnictwa terytorialnego, rzeczowego i osobowego. Zmiany terytorialne państw we współczesnym prawie międzynarodowym i stosunkach międzynarodowych. Ograniczenia zwierzchnictwa terytorialnego.		przypadku, dyskusja	problemu
TP-04	Status prawny obszarów morskich w świetle prawa międzynarodowego. Sytuacja prawna ludności w prawie międzynarodowym – studium przypadków.	x	praca z tekstem, studium przypadku, dyskusja	kolokwium pisemne – rozwiązanie danego problemu

Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.

Dla wykładu:

* np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy

np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt

Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.

ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)

Literatura podstawowa (powinna być dostępna dla studenta w uczelnianej bibliotece):

1. M. Balcerzak, R. Bierzanek, Kałduński, M. J. Symonides, Prawo międzynarodowe publiczne, Wolters Kluwer, Warszawa 2024.
2. Zawidzka-Łojek A., Łazowski A., Sonczyk B., Prawo międzynarodowe publiczne, 3. wydanie, Wydawnictwo C. H. Beck, Warszawa 2018.
3. Czapliński W., Przegląd Prawa Europejskiego i Międzynarodowego, Fundacja Promocji Prawa Europejskiego, Scholar Instytut Nauk Prawnych PAN, Warszawa 2008.
4. Góralczyk W., Rawicki S., Prawo międzynarodowe publiczne w zarysie, LexisNexis 2007.
5. Bierzanek R., Symonides J., Prawo międzynarodowe publiczne, LexisNexis 2007.

Literatura uzupełniająca:

1. Horodyski J., Buława P., Prawo międzynarodowe publiczne. Repetytorium, Wolters Kluwer Polska, Warszawa 2008.
2. Mik C., Studia z prawa międzynarodowego i prawa Unii Europejskiej, Towarzystwo Naukowe Organizacji i Kierownictwa "Dom Organizatora", Toruń 2005.
3. Shaw M. N., z ang. przeł. Juliusz J. Gojło [et al.], Prawo międzynarodowe, Książka i Wiedza, Warszawa 2000.
4. Bierzanek R., Symonides J., Prawo międzynarodowe publiczne, Wydawnictwo Prawnicze LexisNexis, Warszawa 2007.

III. INFORMACJE DODATKOWE

BILANS PUNKTÓW ECTS

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)

Forma aktywności	Liczba godzin *
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	30
Praca własna studenta	20
SUMA GODZIN:	50

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)

		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPISANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem:2	1,2
	Praca własna studenta		0,8

* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;
OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:
Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej. Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, opracowanie projektu.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ przygotowanie do kolokwium pisemnego z wykładów - czytanie wskazanej literatury (K_W04, K_K01) - 10 godz. ▪ przygotowanie do kolokwium pisemnego z ćwiczeń (K_U02, K_K01) - 10 godz.
KRYTERIA OCENIANIA
Ocena kształtująca: wykład - dyskusja ćwiczenia - studium przypadku, dyskusja
Ocena podsumowująca: wykład - kolokwium pisemne ćwiczenia - kolokwium pisemne (rozwiązanie danego problemu)
INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ Zajęcia przygotowywane są w formie e-learningu

Karta opisu zajęć - Sylabus			
Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu			
I. INFORMACJE PODSTAWOWE			
Nazwa zajęć: Mikro i makrostruktury społeczne		Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2024/2025	
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Bezpieczeństwo wewnętrzne I stopień, profil praktyczny			
Język wykładowy: polski		Rodzaj zajęć: kształcenia podstawowego	
Rok studiów: I		Semestr: 1	
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 2		Koordynator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:	
Jednostka organizacyjna: Wydział Ekonomii i Zarządzania			
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN			
Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:			
Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:	15	Wykład:	
Ćwiczenia:	15	Ćwiczenia:	
Laboratorium:		Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:		Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	

Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:		Praktyki zawodowe:	
Inna forma (jaka):		Inna forma (jaka):	
RAZEM:	30	RAZEM:	

II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE

Wymagania wstępne i dodatkowe: Brak

Cel (cele) kształcenia dla zajęć: przekazanie zaawansowanej wiedzy i wykształcenie umiejętności w zakresie identyfikacji różnych struktur i instytucji społecznych oraz charakterystyki powiązań między nimi.

EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW

Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się

UWAGA:

Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą one od formy zajęć.

Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:	Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
Wiedzy - zna i rozumie		
MiMS_KW01	specyfikę różnych struktur i instytucji społecznych, teoretyczne podejścia oraz powiązania między różnymi strukturami społecznymi	K_W03
Umiejętności - potrafi		
MiMS_KU01	charakteryzować różne struktury społeczne, określać powiązania i zależności między nimi, merytorycznie argumentować z wykorzystaniem poglądów różnych autorów mikro i makrostruktur	K_U02
Kompetencji społecznych - jest gotów do		
MiMS_KK01	podjmowania działań na rzecz interesu publicznego	K_K03

UWAGA!

Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.

TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA

Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):

Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się *	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć #
		wykład		
TP-01	Społeczeństwo współczesne (Nowoczesność i późna nowoczesność, Społeczeństwo postmodernistyczne, Społeczeństwo ryzyka). Naród jako społeczność ideologiczno-kulturowa (Geneza narodu, Typy narodów. Tożsamość narodowa.	x	wykład podający z prezentacją multimedialną, wykład problemowy	wypowiedź ustna

	Mniejszości społeczne, narodowe i etniczne.			
TP-02	Wielokulturowość i Wielonarodowość. Globalizacja a zmiana społeczna (Teorie, Czynniki, Przykłady, Badania). Ruchy społeczne jako siły zmiany. Ruchliwość społeczna i jej bariery. Struktura klasowo-warstwowa - koncepcje. Przemiany społeczności lokalnych. społeczeństwo masowe i kultura masowa.	x	wykład podający z prezentacją multimedialną, wykład problemowy	wypowiedź ustna
		ćwiczenia		
TP-03	Wpływ mediów na zachowanie dzieci w wieku szkolnym. Jednostka - Grupa społeczna – Społeczeństwo. Osoby niepełnosprawne jako grupa społeczna podwyższonego ryzyka. Mikrostruktury (rodzina, zespół). Relacje w małych grupach – więzienie, instytucje totalne. Subkultury młodzieżowe a zjawisko agresji w szkole/grupie rówieśniczej. Sekty.	x	studium przypadku, dyskusja	prezentacja multimedialna – rozwiązanie wskazanego problemu, aktywność na zajęciach
TP-04	Analiza struktur społecznych oraz uzasadnianie stanowiska z wykorzystaniem poglądów różnych autorów na temat mikro i makrostruktur.	x	studium przypadku, dyskusja	prezentacja multimedialna – rozwiązanie wskazanego problemu, aktywność na zajęciach
<p>Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.</p> <p>Dla wykładu:</p> <p>* np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy</p> <p># np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt</p> <p>Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.</p>				
ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)				
<p>Literatura podstawowa (powinna być dostępna dla studenta w uczelnianej bibliotece):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Szmatka J., Małe struktury społeczne. Wstęp do mikrosocjologii strukturalnej, Wyd. 2., Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2022. 2. Podgórski R. A., Socjologia. Mikrostruktury. Podręcznik akademicki, Oficyna Wydawnicza Branta, Bydgoszcz, Olsztyn 2008. 3. Tyszka Z., Współczesne rodziny polskie - ich stan i kierunek przemian. Praca zbiorowa, Wyd. 2., Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, Poznań 2004. 4. Machaj I., Małe struktury społeczne, Wydawnictwo UMCS, Lublin 2002. 				
<p>Literatura uzupełniająca:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Turowski Jan, 2000, Socjologia. Wielkie struktury społeczne, Lublin, Towarzystwo Naukowe KUL 2. Szmatka J. (2007). Małe struktury społeczne. Wstęp do mikrosocjologii strukturalnej. Warszawa, Wydawnictwo Naukowe PWN. 				
III. INFORMACJE DODATKOWE				
BILANS PUNKTÓW ECTS				

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)			
Forma aktywności		Liczba godzin *	
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia		30	
Praca własna studenta		20	
SUMA GODZIN:		50	
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)			
		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPIŚNANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 2	1,2
	Praca własna studenta		0,8
* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;			
OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:			
Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej. Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, opracowanie projektu.			
<ul style="list-style-type: none"> ▪ przygotowanie do wypowiedzi ustnej z wykładów (czytanie wskazanej literatury) (K_W03, K_K03) – 10 godz. ▪ przygotowanie prezentacji multimedialnej – rozwiązanie wskazanego problemu (K_U02, K_K03) – 10 godz. 			
KRYTERIA OCENIANIA			
Ocena kształtująca: wykład – dyskusja ćwiczenia - dyskusja			
Ocena podsumowująca: wykład - wypowiedź ustna ćwiczenia - prezentacja multimedialna – rozwiązanie wskazanego problemu, aktywność na zajęciach			
INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ			
Zajęcia przygotowywane są w formie e-learningu			

Karta opisu zajęć - Sylabus	
Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu	
I. INFORMACJE PODSTAWOWE	
Nazwa zajęć: Metody i techniki badań społecznych	Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2024/2025
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Bezpieczeństwo wewnętrzne I stopień, profil praktyczny	
Język wykładowy: polski	Rodzaj zajęć: kształcenia podstawowego
Rok studiów: I	Semestr: 2
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 3	Koordinator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:

Jednostka organizacyjna: Wydział Ekonomii i Zarządzania			
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN			
Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:			
Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:	15	Wykład:	
Ćwiczenia:		Ćwiczenia:	
Laboratorium:	15	Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:		Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:		Praktyki zawodowe:	
Inna forma (jaka):		Inna forma (jaka):	
RAZEM:	30	RAZEM:	
II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE			
Wymagania wstępne i dodatkowe: brak			
Cel (cele) kształcenia dla zajęć: przekazanie zaawansowanej wiedzy i wykształcenie umiejętności projektowania i przeprowadzania badań jakościowych i ilościowych, stosowania odpowiednich metod, technik i narzędzi, sporządzania raportu z badań, analizowania danych i interpretacji wyników.			
EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW			
Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się			
UWAGA:			
Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą one od formy zajęć.			
Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:		Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
Wiedzy - zna i rozumie			
MiT_KW01	etapy procesu badawczego, metody, narzędzia i techniki służące badaniom jakościowym i ilościowym w naukach społecznych		K_W02
Umiejętności - potrafi			
MiT_KU01	zastosować odpowiednie metody, techniki i narzędzia z zakresu metod ilościowych i jakościowych do konkretnych zadań (określonych celów i problemów badawczych)		K_U01
MiT_KU02	zaprojektować i przeprowadzić badania jakościowe i ilościowe w organizacji (również analizuje dane i interpretuje otrzymane wyniki) oraz sporządzić szczegółowy, pisemny raport z przeprowadzonych badań		K_U01
Kompetencji społecznych - jest gotów do			

MiT_KK01	do krytycznej oceny posiadanej wiedzy i umiejętności oraz ich doskonalenia w zakresie zagadnień dotyczących metod i technik badań społecznych	K_K01		
UWAGA! Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.				
TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA				
Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):				
Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się *	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć #
		wykład		
TP-01	Istota badań jakościowych i ilościowych – analiza porównawcza. Główne teorie w ramach badań jakościowych (antropologia wizualna, badania w działaniu, etnografia czy teoria ugruntowana).	x	wykład podający z prezentacją multimedialną, studium przypadku	kolokwium pisemne (egzamin)
TP-02	Metodologia badań jakościowych. Metodologia i organizacja badań ilościowych. Etyka w badaniach jakościowych i ilościowych.	x	wykład podający z prezentacją multimedialną, studium przypadku	kolokwium pisemne (egzamin)
		laboratorium		
TP-03	Metody, narzędzia i techniki badań jakościowych (obserwacja, badania terenowe, wywiady, badania fokusowe, metody projekcyjne). Projektowanie i przeprowadzanie badań jakościowych. Metody obliczania liczebności i doboru próby do badań.	x	praca z różnymi źródłami wiedzy, z wykorzystaniem programów komputerowych - praca w grupach i indywidualna	ocena poprawności zaprojektowania i przeprowadzenia badania (metodologii badawczej) oraz opracowania raportu z badań (w tym analizy wyników i wnioskowania)
TP-04	Organizacja i zastosowanie badań ilościowych. Metody i techniki badań ilościowych – wybrane analizy zjawisk i procesów rynkowych (analiza przeciętnego poziomu zjawisk – średnie, mediana, dominanta; analiza dynamiki zjawisk – przyrost względny, bezwzględny, średnie tempo dynamiki; metody udziałów rynkowych – udział w rynku, pojemność rynku, chłonność; analiza regresji i korelacji).	x	praca z różnymi źródłami wiedzy, z wykorzystaniem programów komputerowych - praca w grupach i indywidualna	ocena poprawności zaprojektowania i przeprowadzenia badania (metodologii badawczej) oraz opracowania raportu z badań (w tym analizy wyników i wnioskowania)
TP-05	Redukcja, kodowanie i tworzenie bazy danych z wykorzystaniem programów komputerowych. Analiza danych ilościowych i jakościowych oraz ich interpretacja. Opracowanie raportu oraz prezentacja wyników badań (również w języku obcym)	x	praca z różnymi źródłami wiedzy, z wykorzystaniem programów komputerowych - praca w grupach i indywidualna	ocena poprawności zaprojektowania i przeprowadzenia badania (metodologii badawczej) oraz opracowania raportu z badań (w tym analizy

				wyników i wnioskowania)
--	--	--	--	-------------------------

Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.

Dla wykładu:

* np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy

np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt

Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.

ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)

Literatura podstawowa (powinna być dostępna dla studenta w uczelnianej bibliotece):

1. Maison D., Jakościowe metody badań społecznych. Podejście aplikacyjne, PWN, Warszawa 2022.
2. T. Widła, Obszary badawcze współczesnej kryminalistyki, Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego, 2014 r.
3. Denzin N. K., Lincoln Y. S., pol. Podemski K., Metody badań jakościowych. T. 1, Wyd. 1, 2 dodr. Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2014.
4. Jemielniak D., Badania jakościowe, Tom I i II, PWN, Warszawa 2012.
5. Wolny R., Metody ilościowe w badaniach rynku, Akademia Ekonomiczna w Katowicach, Katowice 2009.
6. Rószkiewicz M., Metody ilościowe w badaniach marketingowych, PWN, Warszawa 2013.
7. Wieczorkowska G., Wierzbiński J., Statystyka. Analiza badań społecznych, Wyd. nowe, Wydawnictwo Naukowe Scholar, Warszawa 2007.

Literatura uzupełniająca:

1. Milic-Czeraniak R., Badania marketingowe. Nowe metody badań i zastosowania, Wydanie pierwsze, Difin, Warszawa 2019.
2. Maison, D., Jakościowe metody badań marketingowych - jak zrozumieć klienta, PWN, Warszawa 2010.
3. Zieliński T., Krupa A., Pelc M., Metody ilościowe z zarządzaniu, Wyd. AON, Warszawa 2011.

III. INFORMACJE DODATKOWE

BILANS PUNKTÓW ECTS

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)

Forma aktywności	Liczba godzin *
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	30
Praca własna studenta	45
SUMA GODZIN:	75

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)

		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPISANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 3	1,2
	Praca własna studenta		1,8

* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;

OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:

Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej.

Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, opracowanie projektu.

- przygotowanie do kolokwium pisemnego z wykładów (egzaminu) (K_W02, K_K01) - 15 godz.
- przygotowanie i przeprowadzenie badania oraz raportu z badań (K_U01, K_K01) - 30 godz.

KRYTERIA OCENIANIA

Ocena kształtująca:

wykład – dyskusja

laboratorium – obserwacja realizacji badania

Ocena podsumowująca:

wykład – kolokwium pisemne (egzamin)

laboratorium – sprawdzenie poprawności przygotowania i przeprowadzenia badania (metodologii badawczej) oraz opracowania raportu z badań (w tym analizy wyników i wnioskowania)

**INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA
ODLEGŁOŚĆ**

ZAJĘCIA KSZTAŁCENIA KIERUNKOWEGO

Karta opisu zajęć - Syllabus

Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu

I. INFORMACJE PODSTAWOWE

Nazwa zajęć: Ochrona danych osobowych i informacji niejawnych	Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2024/2025
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Bezpieczeństwo wewnętrzne I stopień, profil praktyczny	
Język wykładowy: polski	Rodzaj zajęć: kształcenia kierunkowego
Rok studiów: I	Semestr: 1
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 3	Koordinator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:
Jednostka organizacyjna: Wydział Ekonomii i Zarządzania	

FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN

Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:

Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:	15	Wykład:	
Ćwiczenia:	15	Ćwiczenia:	
Laboratorium:		Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:		Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:		Praktyki zawodowe:	
Inna forma (jaka):		Inna forma (jaka):	
RAZEM:	30	RAZEM:	

II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE

Wymagania wstępne i dodatkowe: brak

Cel (cele) kształcenia dla zajęć: przekazanie zaawansowanej wiedzy oraz wykształcenie umiejętności w zakresie ochrony informacji niejawnych, zasad klasyfikacji informacji do odpowiednich klauzul tajności, obowiązków i praw państwa oraz obywatela w sferze ochrony danych.

EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW

Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się

UWAGA:

Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą one od formy zajęć.

Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:	Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
Wiedzy - zna i rozumie		

OD_KW01	międzynarodowe, europejskie i krajowe akty prawne chroniące dane osobowe	K_W04		
Umiejętności - potrafi				
OD_KU01	stosować rozwiązania, przepisy prawne w zakresie sporządzania i oznaczania dokumentów zawierających informacje niejawne w celu ich ochrony	K_U02		
Kompetencji społecznych - jest gotów do				
OD_KK01	do krytycznej oceny posiadanej wiedzy i umiejętności oraz ich doskonalenia w zakresie zagadnień dotyczących ochrony danych osobowych i informacji niejawnych	K_K01		
UWAGA!				
Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.				
TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA				
Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):				
Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się *	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć #
		wykład		
TP-01	Pojęcia z zakresu ochrony danych osobowych. Międzynarodowe, europejskie i krajowe akty prawne chroniące dane osobowe. Zasady ochrony danych osobowych przy pozyskiwaniu, przetwarzaniu, udostępnianiu i rejestracji danych osobowych.	x	wykład konwersatoryjny z prezentacją multimedialną	kolokwium pisemne (egzamin)
TP-02	GIODO: uprawnienia i praktyka kontrolna. Odpowiedzialność za naruszenie przepisów o ochronie danych osobowych. Podstawy prawne ochrony informacji niejawnych. Pojęcia ustawowe dot. ochrony informacji niejawnych.	x	wykład konwersatoryjny z prezentacją multimedialną	kolokwium pisemne (egzamin)
		ćwiczenia		
TP-03	Kategorie klauzul tajności. Zasady klasyfikacji	x	praca z tekstem, studium przypadku, dyskusja	kolokwium pisemne – rozwiązanie danego problemu

	informacji do odpowiednich klauzul tajności. Bezpieczeństwo osobowe. Dostęp do informacji niejawnych.			
TP-04	Ochrona informacji w systemach teleinformatycznych. Wzory dokumentów niejawnych. Sporządzanie i oznaczanie dokumentów zawierających informacje niejawne.	x	praca z tekstem, studium przypadku, dyskusja	kolokwium pisemne – rozwiązanie danego problemu

Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.

Dla wykładu:

* np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy

np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt

Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.

ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)

Literatura podstawowa (powinna być dostępna dla studenta w uczelnianej bibliotece):

1. Śmiałek, Kominek A., Ochrona danych osobowych. Perspektywa krajowa i międzynarodowa, Wydawnictwo Naukowe FNCE, Poznań 2021.
2. Śmiałek, Kominek A., Technologiczny wymiar ochrony danych osobowych, Wydawnictwo Naukowe FNCE, Poznań 2021.
3. Banyś T. A. J., Biłak-Jomaa E., Kuba M., Łuczak J., Prawo ochrony danych osobowych. Podręcznik dla studentów i praktyków, Difin, Warszawa 2016.
4. Depo J., Mazur S., Administracja bezpieczeństwa, informacji niejawnych i danych osobowych. Vademecum, Oficyna Wydawnicza AFM KAAFM, Kraków 2014.

Literatura uzupełniająca:

1. Jackowski M., [Marta Ciesielska i 10 pozostałych], Ochrona danych medycznych. RODO w ochronie zdrowia, Wydanie 3., stan prawny na 1 czerwca 2018 r., Wolters Kluwer Polska, Warszawa 2018.
2. Wocióra D., Ochrona danych osobowych i informacji niejawnych z uwzględnieniem ogólnego rozporządzenia unijnego, Stan prawny maj 2016, Wydawnictwo C. H. Beck, Warszawa 2016.
3. Banyś T. A. J., Łuczak J., Ochrona danych osobowych w praktyce. Jak uniknąć błędów i ich konsekwencji prawnych, Wyd. 2. uzupeł., Presscom, Wrocław 2014.

III. INFORMACJE DODATKOWE

BILANS PUNKTÓW ECTS

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)

Forma aktywności	Liczba godzin *
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	30
Praca własna studenta	45
SUMA GODZIN:	75

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)

		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPISANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 3	1,2

	Praca własna studenta		1,8
* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;			
OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:			
Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej. Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, opracowanie projektu.			
<ul style="list-style-type: none"> ▪ przygotowanie do kolokwium pisemnego z wykładów - czytanie wskazanej literatury (K_W04, K_K01) - 25 godz. ▪ przygotowanie do kolokwium pisemnego z ćwiczeń (K_U02, K_K01) - 20 godz. 			
KRYTERIA OCENIANIA			
Ocena kształtująca: wykład - dyskusja ćwiczenia - dyskusja			
Ocena podsumowująca: wykład - kolokwium pisemne (egzamin) ćwiczenia - kolokwium pisemne (rozwiązanie danego problemu)			
INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ			
Zajęcia przygotowywane są w formie e-learningu			

Karta opisu zajęć - Sylabus			
Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu			
I. INFORMACJE PODSTAWOWE			
Nazwa zajęć: Zarządzanie zasobami ludzkimi		Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2024/2025	
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Bezpieczeństwo wewnętrzne I stopień, profil praktyczny			
Język wykładowy: polski		Rodzaj zajęć: kształcenia kierunkowego	
Rok studiów: I		Semestr: 2	
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 3		Koordynator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:	
Jednostka organizacyjna: Wydział Ekonomii i Zarządzania			
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN			
Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:			
Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:	15	Wykład:	
Ćwiczenia:	15	Ćwiczenia:	
Laboratorium:		Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:		Zajęcia praktyczne:	

Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:		Praktyki zawodowe:	
Inna forma (jaka):		Inna forma (jaka):	
RAZEM:	30	RAZEM:	

II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE

Wymagania wstępne i dodatkowe: osiągnięcie efektów uczenia się w ramach zajęć organizacja i zarządzanie/ nowoczesne koncepcje zarządzania.

Cel (cele) kształcenia dla zajęć: przekazanie zaawansowanej wiedzy i wykształcenie umiejętności w zakresie zarządzania zasobami ludzkimi w organizacji - metod i narzędzi motywowania, kierowania i kontroli zasobów ludzkich

EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW

Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się

UWAGA:

Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą one od formy zajęć.

Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:	Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
Wiedzy - zna i rozumie		
ZZL_KW01	pojęcia i teorie zarządzania zasobami ludzkimi	K_W06
ZZL_KW02	procesy zarządzania zasobami ludzkimi w kontekście zmiany funkcji personalnej w czasie	K_W06
Umiejętności - potrafi		
ZZL_KU01	zapropionować rozwiązania konkretnych problemów kadrowych wykorzystując metody i narzędzia zarządzania zasobami ludzkimi	K_U03
ZZL_KU02	opracować dokumentację realizacji procesu planowania i doboru pracowników wybranej organizacji	K_U03
Kompetencji społecznych - jest gotów do		
ZZL_KK01	do krytycznej oceny posiadanej wiedzy i umiejętności oraz ich doskonalenia w zakresie zagadnień dotyczących zarządzania zasobami ludzkimi	K_K01

UWAGA!

Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.

TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA

Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):

Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się *	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć #
		wykład		

TP-01	Przedmiot, ewolucja i znaczenie zarządzania zasobami ludzkimi (pojęcie, cele i znaczenie, ewolucja funkcji personalnej, uwarunkowania). Kapitał ludzki i kapitał intelektualny. Strategiczne aspekty zarządzania zasobami ludzkimi (istota, strategia personalna i jej rodzaje, związek strategii zarządzania zasobami ludzkimi ze strategią ogólną firmy).	x	wykład problemowy z prezentacją multimedialną	kolokwium pisemne
TP-02	Planowanie zasobów ludzkich (procedura planowania, analiza zasobów kadrowych, prognoza popytu i podaży kadr).	x	wykład problemowy z prezentacją multimedialną	kolokwium pisemne
TP-03	Kierowanie ludźmi (istota, fazy procesu kierowania, role kierownicze, uwarunkowania skuteczności kierowania).	x	wykład problemowy z prezentacją multimedialną	kolokwium pisemne
TP-04	Systemy motywowania pracowników (istota, zarys teorii motywacyjnych, narzędzia motywowania). Wynagradzanie pracowników (pojęcie, zasady, funkcje wynagrodzeń, struktura i zasady tworzenia systemu wynagrodzeń, strategie, formy wynagrodzeń).	x	wykład problemowy z prezentacją multimedialną	kolokwium pisemne
TP-05	Ocenianie pracowników (istota, znaczenie, cele, zasady, kryteria oceniania, metody i techniki oceniania, błędy w ocenianiu pracowników).	x	wykład problemowy z prezentacją multimedialną	kolokwium pisemne
TP-06	Rozwój pracowników (pojęcie i struktura rozwoju pracowników, planowanie rozwoju pracowników). Odejścia pracowników z organizacji (przyczyny i skutki ruchów kadrowych w firmie, outsourcing i outplacement).	x	wykład problemowy z prezentacją multimedialną	kolokwium pisemne
		ćwiczenia		
TP-07	Dobór zasobów ludzkich (istota i znaczenie doboru personelu, etapy i metody procesu doboru, dokumentacja, opis stanowiska pracy, tworzenie cv i listu motywacyjnego, rozmowa kwalifikacyjna - symulacja) – zadanie projektowe.	x	praca w grupach, metoda projektowa	ocena wykonania założeń projektowych
TP-08	Motywowanie do pracy (identyfikacja słabych i silnych stron systemów motywacyjnych, dobór narzędzi motywowania) – zadanie projektowe.	x	praca w grupach, metoda projektowa	ocena wykonania założeń projektowych
TP-09	Wynagradzanie pracowników – studium przypadku. Systemy informacji personalnej (rola informacji w zarządzaniu zasobami ludzkimi, konstruowanie systemu informacji personalnej). Prawne i etyczne aspekty zarządzania zasobami ludzkimi.	x	praca w grupach, metoda projektowa	ocena wykonania założeń projektowych

Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.

Dla wykładu:

* np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy

np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt

Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.

ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)

Literatura podstawowa (powinna być dostępna dla studenta w uczelnianej bibliotece):

1. Michael Armstrong, Stephen Taylor, tłumacz: M. Klimowicz, M. Patkaniowski, D. Wąsik, Zarządzanie zasobami ludzkimi, Wolters Kluwer, Warszawa 2022.
2. Pochtowski A., Zarządzanie zasobami ludzkimi. Koncepcje, praktyki, wyzwania, Polskie Wydawnictwo Ekonomiczne, Warszawa 2018.
3. Golnau W., Kalinowski M., Litwin J., Zarządzanie zasobami ludzkimi, Wydanie 3 (dodruk), Wydawnictwa Fachowe CeDeWu, Warszawa 2017
4. Król H., Ludwiczynski A., Zarządzanie zasobami ludzkimi. Tworzenie kapitału ludzkiego organizacji. Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2014.
5. Pawlak Z., Zarządzanie zasobami ludzkimi w przedsiębiorstwie, Wydawnictwo Poltext, Warszawa 2011.
6. Armstrong M., Zarządzanie zasobami ludzkimi, Wolters Kluwer, Kraków 2011.

Literatura uzupełniająca:

1. Moczydłowska J., Zarządzanie zasobami ludzkimi w organizacji, Difin, Warszawa 2010.
2. Borkowska S., Skuteczne strategie wynagrodzeń. Tworzenie i zastosowanie, WoltersKluwer, Kraków 2012.
3. Oleksyn T., Zarządzanie zasobami ludzkimi w organizacji, Wolter Kluwer, Kraków 2008.
4. Listwan T. (red.), Zarządzanie kadrami, C.H. Beck, Warszawa 2010.
5. Pochtowski A., Zarządzanie zasobami ludzkimi. Zarys problematyki i metod, PWE, Warszawa 2008.

III. INFORMACJE DODATKOWE

BILANS PUNKTÓW ECTS

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)

Forma aktywności	Liczba godzin *
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	30
Praca własna studenta	45
SUMA GODZIN:	75

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)

		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPIŚNANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 3	1,2
	Praca własna studenta		1,8

* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;

OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:

Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej.

Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, opracowanie projektu.

- przygotowanie do testu pisemnego z wykładów (K_W06, K_K01) - czytanie wskazanej literatury – 15 godz.
- realizacja zadania projektowego (obejmuje również przygotowanie i „obronę” sprawozdania) (K_U03, K_K01) - 30 godz.

KRYTERIA OCENIANIA

Ocena kształtująca:

wykład – dyskusja

ćwiczenia – obserwacja wykonywania poszczególnych etapów projektu

Ocena podsumowująca:

wykład - test pisemny

ćwiczenia - ocena wykonania założeń projektowych

INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ

Zajęcia są przygotowane do prowadzenia w formie e-learningu

Karta opisu zajęć - Sylabus

Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu

I. INFORMACJE PODSTAWOWE

Nazwa zajęć: Kryminologia	Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2024/2025
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Bezpieczeństwo wewnętrzne I stopień, profil praktyczny	
Język wykładowy: polski	Rodzaj zajęć: kształcenia kierunkowego
Rok studiów: I	Semestr: 2
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 4	Koordinator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:
Jednostka organizacyjna: Wydział Ekonomii i Zarządzania	

FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN

Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:

Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:	15	Wykład:	
Ćwiczenia:	30	Ćwiczenia:	
Laboratorium:		Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:		Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:		Praktyki zawodowe:	
Inna forma (jaka):		Inna forma (jaka):	
RAZEM:	40	RAZEM:	

II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE

Wymagania wstępne i dodatkowe: brak

Cel (cele) kształcenia dla zajęć: przekazanie zaawansowanej wiedzy i wykształcenie umiejętności w zakresie zagadnień przestępczości i patologii społecznej, wykorzystywania badań kryminologicznych.

EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW

Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się

UWAGA:

Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą one od formy zajęć.

Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:	Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
---	---	--

Wiedzy - zna i rozumie				
K_KW01	pojęcia z zakresu kryminologii, powiązania kryminologii z innymi dziedzinami nauki, główne nurty, zasady i sposoby przeprowadzania badań kryminologicznych	K_W02		
Umiejętności - potrafi				
K_KU01	scharakteryzować uwarunkowania i znaczenie przestępczości i innych zjawisk patologii społecznej.	K_U02		
K_KU02	wskazać metody zapobiegania, ujawniania i wykrywania przestępczości.	K_U02		
Kompetencji społecznych - jest gotów do				
K_K_K01	krytycznej oceny działań własnych i działań zespołów, którymi kieruje oraz przyjmowania odpowiedzialności za skutki tych działań	K_K01		
UWAGA! Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.				
TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA				
Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):				
Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się *	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć
		wykład		
TP-01	Pojęcia z zakresu kryminologii i związek kryminologii z innymi dziedzinami nauki. Nurty w kryminologii (Kryminologia klasyczna. Kryminologia pozytywistyczna. Kryminologia antynaturalistyczna. Kryminologia neoklasyczna). Zasady i sposoby przeprowadzania badań kryminologicznych. Kryminologiczne koncepcje etiologii przestępczości.	x	wykład podający	wypowiedź ustna (egzamin)
		ćwiczenia		
TP-02	Przestępczość – definicje, metody analizy przestępczości (Statystyka policyjna. Statystyka sądowa. Statystyka penitencjarna). Pojęcie i sposoby określania rozmiarów przestępczości nieujawnionej. Zjawisko przestępczości a zmiany społeczne.	x	dyskusja, studium przypadku	kolokwium pisemne
TP-03	Zaburzenia psychiczne a przestępczość. Pojęcie	x	dyskusja, studium przypadku	kolokwium pisemne

	przemocy. Przepęczność z użyciem przemocy. Agresja. Koncepcje wyjaśniające zjawiska agresji i przemocy. Przepęczność nieletnich (Proces warunkowania instrumentalnego i obserwacji. Niewłaściwe ukształtowanie ról społecznych i niewłaściwe pełnienie roli społecznej w rodzinie.			
TP-04	Kontrsocjalizujący wpływ narkomanii, alkoholizmu oraz przepęczności. Szkoła i możliwość jej wpływu na przepęczność nieletnich). Narkotyki a przepęczność. Alkohol a przepęczność. Media a zjawisko przepęczności. Aktualny obraz przepęczności w Polsce – statystyki.	x	dyskusja, studium przypadku	kolokwium pisemne
TP-05	Wiktyologia. Definicja, koncepcje, pojęcie ofiary. Przepęstwa „bez ofiar”. Typologie ofiar. Proces wiktylizacji. Ofiara – miejsce i znaczenie w kontaktach z policją i sądem. Nieformalne, pojednawcze sposoby rozwiązywania konfliktów. Ofiara a środki masowego przekazu. Pomiar wiktylizacji. Skutki wiktylizacji. Czynniki ryzyka wiktylogenego.	x	dyskusja, studium przypadku	kolokwium pisemne

Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.

Dla wykładu:

* np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy

np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt

Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.

ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)

Literatura podstawowa (powinna być dostępna dla studenta w uczelnianej bibliotece):

1. Hołyst B., Wiktyologia społeczna, Wydanie V, II wydanie w PWN, PWN, Warszawa 2021.
2. Malinowska I., Łabuz P., Kryminologia, Difin, Warszawa 2020.
3. Hołyst B., Kryminologia, Wyd. Wolters Kluwer, Warszawa 2016.
4. Kuć M., Kryminologia, Wyd C.H. Beck, Warszawa 2015.
5. Iwański M., Papież A., Stożek M. i inni, Kryminologia. Repetytorium Wyd. 3, Wolters Kluwer, Warszawa 2013.

Literatura uzupełniająca:

1. Wójcik J., W., Kryminologia. Współczesne aspekty, Stan prawny na 15 kwietnia 2014 r., Wolters Kluwer, Warszawa 2014.
2. Gruszczyńska B., Przemoc wobec kobiet, Warszawa 2009.
3. Pływaczewski E. W., Filipkowski W., Rau Z., Przepęczność w XXI wieku. Zapobieganie i zwalczanie. Problemy prawno-kryminologiczne, Stan prawny na 1 maja 2015 r., Wolters Kluwer, Warszawa 2015.

III. INFORMACJE DODATKOWE

BILANS PUNKTÓW ECTS			
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)			
Forma aktywności		Liczba godzin *	
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia		45	
Praca własna studenta		55	
SUMA GODZIN:		100	
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)			
		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPIŚNANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 4	1,8
	Praca własna studenta		2,2
* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;			
OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:			
Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej. Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, opracowanie projektu.			
<ul style="list-style-type: none"> ▪ przygotowanie do wypowiedzi ustnej z wykładów (egzamin) (K_W02, K_K01) – 25 godz. ▪ przygotowanie do kolokwium pisemnego z ćwiczeń (K_U02, K_K01) – 30 godz. 			
KRYTERIA OCENIANIA			
Ocena kształtująca: wykład – dyskusja ćwiczenia - dyskusja			
Ocena podsumowująca: wykład - wypowiedź ustna (egzamin) ćwiczenia - kolokwium pisemne			
INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ			
Zajęcia przygotowywane są w formie e-learningu			

Karta opisu zajęć - Sylabus	
Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu	
I. INFORMACJE PODSTAWOWE	
Nazwa zajęć: Kryminalistyka	Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2024/2025
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Bezpieczeństwo wewnętrzne I stopień, profil praktyczny	
Język wykładowy: polski	Rodzaj zajęć: kształcenia kierunkowego
Rok studiów: I	Semestr: 2

Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 4		Koordynator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:	
Jednostka organizacyjna: Wydział Ekonomii i Zarządzania			
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN			
Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:			
Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:	15	Wykład:	
Ćwiczenia:		Ćwiczenia:	
Laboratorium:		Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:	30	Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyka zawodowa w PWSTE w Jarosławiu:		Praktyki zawodowe:	
Inna forma (jaka):		Inna forma (jaka):	
RAZEM:	45	RAZEM:	
II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE			
Wymagania wstępne i dodatkowe: brak			
Cel (cele) kształcenia dla zajęć: przekazanie zaawansowanej wiedzy i wykształcenie umiejętności w zakresie techniki kryminalistycznej związanej z zabezpieczaniem śladów, materiałów dowodowych itp.			
EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW			
Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się			
UWAGA:			
Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą one od formy zajęć.			
Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:		Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
Wiedzy - zna i rozumie			
KL_KW1	metodologię nauk sądowych.		K_W02
Umiejętności - potrafi			
KL_KU01	zebrać i dokonać oceny materiałów dowodowych z użyciem specjalistycznych narzędzi, i programów komputerowych		K_U02
Kompetencji społecznych - jest gotów do			
KL_KK01	krytycznej oceny działań własnych i działań zespołów, którymi kieruje oraz przyjmowania odpowiedzialności za skutki tych działań		K_K02
UWAGA!			
Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to			

wartości umowne.

TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA

Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):

Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się *	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć #
		wykład		
TP-01	Podstawowe pojęcia zakresu kryminalistyki i związek kryminalistyki z innymi dziedzinami nauki. Stan kryminalistyki w Polsce. Planowanie przestępstwa. Przygotowanie przestępstwa. Unikanie odpowiedzialności karnej. Ogólna problematyka badań kryminalistycznych. Zasady kryminalistyczne.	x	wykład podający z prezentacją multimedialną	wypowiedź ustna (egzamin)
		Zajęcia praktyczne		
TP-02	Praktyczne zadania z zakresu: zabezpieczania śladów kryminalistycznych – rodzaje śladów, ujawnianie i zabezpieczanie kryminalistyczno–procesowe, wnioskowanie na podstawie ujawnionych i zabezpieczonych śladów kryminalistycznych;	x	pokaz, realizacja praktycznych zadań opartych na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy, wykorzystaniu teczki kryminalistycznej oraz programu EFIT6 do tworzenia portretu pamięciowego sprawcy	obserwacja, sprawdzenie poprawności wykonania wskazanych zadań i wykorzystania specjalistycznego sprzętu (teczki kryminalistycznej, programu do tworzenia portretu pamięciowego), ocena przygotowania wymaganej dokumentacji
TP-03	Zasady budowy i rodzaje wersji kryminalistycznych. Zasady przeprowadzania ekspertyz kryminalistycznych; Praktyczne zadania w zakresie zabezpieczania śladów linii papilarnych. Śladów stóp, rękawiczek; Biologia kryminalistyczna. Dokumenty; Broń. Ekspertyza mechaniczna; Badania metaloznawcze; Identyfikacja pojazdu; Niektóre rodzaje kryminalistycznych badań chemicznych i fizycznych.	x	pokaz, realizacja praktycznych zadań opartych na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy, wykorzystaniu teczki kryminalistycznej oraz programu EFIT6 do tworzenia portretu pamięciowego sprawcy	obserwacja, sprawdzenie poprawności wykonania wskazanych zadań i wykorzystania specjalistycznego sprzętu (teczki kryminalistycznej, programu do tworzenia portretu pamięciowego), ocena przygotowania wymaganej dokumentacji

	Identyfikacja narkotyków; Fonoskopia. Termoskopia. Analiza kryminalistyczna gleby; Ocena dowodowa wyników badań materiału rzecowego.			
<p>Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.</p> <p>Dla wykładu:</p> <p>* np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy</p> <p># np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt</p> <p>Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.</p>				
ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)				
<p>Literatura podstawowa (powinna być dostępna dla studenta w uczelnianej bibliotece):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Hołyst B., Kryminalistyka, Wolters Kluwer, Warszawa 2023. 2. T. Hanausek, Kryminalistyka, Wolters Kluwer, Warszawa 2022. 3. Bartnik M., Lis W., Leksykon kryminalistyki. 100 podstawowych pojęć, Wydawnictwo C.H. Beck, Warszawa 2016 4. Kwiatkowska-Wójcikiewicz V., Zubańska M., Współczesna kryminalistyka. Wyzwania i zagrożenia, WSPoL w Szczytnie, Szczytno 2015. 5. Kudła J., Kosmaty P., Ryzyko w czynnościach operacyjno-rozpoznawczych Policji. Aspekty kryminalistyczne i prawnodowodowe, Difin, Warszawa 2013. 				
<p>Literatura uzupełniająca:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Jagiełło D., Kryminalistyka. Przegląd podstawowych zagadnień taktyki, techniki i profilaktyki kryminalistycznej, Redakcja Wydawnictwa Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej, Skierniewice 2011. 2. Wójcikiewicz J., Ekspertyza sądowa. Zagadnienia wybrane, Oficyna Wolters Kluwer, Warszawa 2007. 3. Kulicki M., Kwiatkowska-Wójcikiewicz V., Stępka L., Kryminalistyka. Wybrane zagadnienia teorii i praktyki śledczo-sądowej, Wydawnictwo Naukowe UMK, Toruń 2009. 				
III. INFORMACJE DODATKOWE				
BILANS PUNKTÓW ECTS				
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)				
Forma aktywności			Liczba godzin *	
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia			45	
Praca własna studenta			55	
SUMA GODZIN:			100	
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)				
			Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPIŚCIANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia		Ogółem: 4	1,8
	Praca własna studenta			2,2
* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;				
OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:				
<p>Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej.</p> <p>Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, opracowanie projektu.</p>				
<ul style="list-style-type: none"> ▪ przygotowanie do wypowiedzi ustnej z wykładów (K_W02, K_K02) - 15 godz. ▪ przygotowanie do zajęć praktycznych - czytanie wskazanej literatury (K_W02, K_K02) – 10 godz. ▪ wykonanie praktycznych zadań (K_U02, K_K02) – 30 godz. 				

KRYTERIA OCENIANIA
Ocena kształtująca: wykład - dyskusja zajęcia praktyczne – zadania cząstkowe
Ocena podsumowująca: wykład - wypowiedź ustna (egzamin) zajęcia praktyczne - obserwacja, sprawdzenie poprawności wykonania wskazanych zadań i wykorzystania specjalistycznego sprzętu (teczki kryminalistycznej, programu do tworzenia portretu pamięciowego), ocena przygotowania wymaganej dokumentacji
INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ Zajęcia w formie wykładu przygotowywane są do nauczania e-learningowego

Karta opisu zajęć - Sylabus			
Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu			
I. INFORMACJE PODSTAWOWE			
Nazwa zajęć: Bezpieczeństwo w komunikacji powszechnej i transporcie		Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2024/2025	
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Bezpieczeństwo wewnętrzne I stopień, profil praktyczny			
Język wykładowy: polski		Rodzaj zajęć: kształcenia kierunkowego	
Rok studiów: II		Semestr: 3	
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 3		Koordynator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:	
Jednostka organizacyjna: Wydział Ekonomii i Zarządzania			
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN			
Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:			
Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:	15	Wykład:	
Ćwiczenia:	15	Ćwiczenia:	
Laboratorium:		Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:		Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:		Praktyki zawodowe:	
Inna forma (jaka):		Inna forma (jaka):	
RAZEM:	30	RAZEM:	

II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE

Wymagania wstępne i dodatkowe: brak

Cel (cele) kształcenia dla zajęć: przekazanie zaawansowanej wiedzy i wykształcenie umiejętności w zakresie czynników determinujących bezpieczeństwo w komunikacji powszechnej i transporcie, zapobiegania zagrożeniom oraz podejmowania działań zmierzających do poprawy stanu bezpieczeństwa na drogach krajowych i międzynarodowych.

EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW

Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się

UWAGA:

Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą one od formy zajęć.

Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:	Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
Wiedzy - zna i rozumie		
BwKiT_KW01	istotę bezpieczeństwa w komunikacji powszechnej i transporcie oraz jego uwarunkowania w skali międzynarodowej i krajowej	K_W02
BwKiT_KW02	zasady, narzędzia oraz metody działania instytucji odpowiedzialnych za BwTiKP oraz działania profilaktyczne zmierzające do bezpiecznego użytkowania szlaków krajowych i międzynarodowych	K_W02
Umiejętności - potrafi		
BwKiT_KU01	analizować i interpretować zjawiska społeczne, ich powiązania z bezpieczeństwem w komunikacji i transporcie powszechnym	K_U02
BwKiT_KU02	rozwiązywać konkretne zadania w obszarze bezpieczeństwa w komunikacji powszechnej i transporcie posługując się obowiązującymi regulacjami prawnymi	K_U02
Kompetencji społecznych - jest gotów do		
BwKiT_KK01	do krytycznej oceny posiadanej wiedzy i umiejętności oraz ich doskonalenia w zakresie zagadnień dotyczących bezpieczeństwa w komunikacji powszechnej i transporcie	K_K01

UWAGA!

Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.

TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA

Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):

Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się *	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć #
		wykład		
TP-01	Podmioty odpowiedzialne za bezpieczeństwo w komunikacji i transporcie. Bezpieczeństwo w komunikacji lotniczej. Przepisy prawne w zakresie ochrony lotnictwa cywilnego, instytucje odpowiedzialne za stan bezpieczeństwa, uprawnienia i	x	wykład podający z prezentacją multimedialną, pogadanka	kolokwium pisemne

	zadania SOL. Zagrożenia w transporcie drogowym. Stan bezpieczeństwa w ruchu drogowym struktura i przyczyny zdarzeń drogowych, rola użytkownika w systemie bezpieczeństwa w KiT.			
TP-02	Działania na rzecz poprawy stanu bezpieczeństwa na polskich drogach. Sposoby kształtowania bezpieczeństwem w ruchu drogowym, zarządzanie prędkością. Instytucje odpowiedzialne za stan bezpieczeństwa na drogach (ITD, Policja, SG, ŻW). Sposoby zapewnienia bezpieczeństwa w transporcie powszechnym	x	wykład podający z prezentacją multimedialną, pogadanka	kolokwium pisemne
TP-03	Zasady przewozu materiałów niebezpiecznych ADR, kontrola techniczna pojazdów, ubezpieczenia komunikacyjne. Bezpieczeństwo w transporcie i komunikacji kolejowej. Stan polskich linii kolejowych, podmioty odpowiedzialne za bezpieczeństwo na kolei SOK, Policja UTK.	x	wykład podający z prezentacją multimedialną, pogadanka	kolokwium pisemne
		ćwiczenia		
TP-04	Działania zwiększające poziom bezpieczeństwa na polskich drogach. Przygotowanie i opracowanie ankiety dotyczącej „oceny poziomu bezpieczeństwa w komunikacji powszechnej i transporcie”.	x	studium przypadku, metoda projektowa (praca w grupach)	ocena realizacji założeń projektu „Ocena bezpieczeństwa w komunikacji powszechnej i transporcie – działania naprawcze”
TP-05	Rola i zadania Policji, ITD oraz SG w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa w komunikacji i transporcie powszechnym. Bezpieczny droga budowa programów profilaktycznych na rzecz poprawy stanu bezpieczeństwa na polskich drogach. Rola i zadania kontroli stanu technicznego w zapewnieniu bezpieczeństwa na polskich drogach – analiza z różnych źródeł wiedzy.	x	studium przypadku, metoda projektowa (praca w grupach)	ocena realizacji założeń projektu „Ocena bezpieczeństwa w komunikacji powszechnej i transporcie – działania naprawcze”
<p>Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.</p> <p>Dla wykładu:</p> <p>* np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy</p> <p># np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt</p> <p>Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.</p>				
ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)				
<p>Literatura podstawowa (powinna być dostępna dla studenta w uczelnianej bibliotece):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Tyburska A., Łuka P., Mikołajczyk Z., Bezpieczeństwo w ruchu drogowym. Nauka w służbie praktyki, WSpół, Szczytno 2020. 2. Pawelec K. J., Sprowadzenie niebezpieczeństwa w ruchu drogowym. Przesłpstwa i wykroczenia, Difin, Warszawa 2017. 3. Brylak J., Ochrona prawna bezpieczeñstwa w ruchu drogowym, C.H. Beck, Warszawa 2018. 4. Buczko J., Bezpieczeństwo w komunikacji publicznej i transporcie, Wydawnictwo Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej im. Witelona, Legnica 2017. 				

5. Wicher J., Bezpieczeństwo samochodów i ruchu drogowego, Wydanie 3 rozszerzone, Wydawnictwa Komunikacji i Łączności, Warszawa 2012.
6. Koriat A., Bezpieczeństwo ruchu drogowego. Dylematy i wyzwania przemian kulturowych, Europejskie Centrum Edukacyjne, Toruń 2010.

Literatura uzupełniająca:

1. Topik K., Gołaszewski A., Kukulski J., Infrastruktura transportu samochodowego, Oficyna Wydawnicza Politechniki Warszawskiej, Warszawa 2006.
2. Różycki M., Bezpieczny transport towarów niebezpiecznych, T. 3. Niezbędnik praktyków ADR RID IMDG. ADR 2009-2010. Wykaz towarów niebezpiecznych, Wyd. Martiz Mikołów 2009.
3. Krystek R., Zintegrowany system bezpieczeństwa transportu. T. 2, Uwarunkowania rozwoju integracji systemów bezpieczeństwa transportu, Wydawnictwa Komunikacji i Łączności, Politechnika Gdańska, Gdańsk 2009.
4. Szczuraszek T., Bezpieczeństwo ruchu miejskiego, Wyd. WKŁ, Warszawa 2008.

III. INFORMACJE DODATKOWE

BILANS PUNKTÓW ECTS

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)

Forma aktywności	Liczba godzin *
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	30
Praca własna studenta	45
SUMA GODZIN:	75

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)

		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPIŚNANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 3	1,2
	Praca własna studenta		1,8

* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;

OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:

Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej.

Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, opracowanie projektu.

- przygotowanie do kolokwium pisemnego z wykładów (K_W02, K_K01) – 15 godz.
- opracowanie projektu „Ocena bezpieczeństwa w komunikacji powszechnej i transporcie – działania naprawcze” (K_U02, K_K01) – 30 godz.

KRYTERIA OCENIANIA

Ocena kształtująca:

wykład - dyskusja

ćwiczenia – obserwacja realizacji poszczególnych etapów projektu

Ocena podsumowująca:

wykład - kolokwium pisemne

ćwiczenia - ocena realizacji założeń projektu „Ocena bezpieczeństwa w komunikacji powszechnej i transporcie – działania naprawcze”

INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ

Zajęcia przygotowywane są w formie e-learningu

Karta opisu zajęć - Sylabus

Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu

I. INFORMACJE PODSTAWOWE

Nazwa zajęć: **Bezpieczeństwo społeczne**

Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2024/2025

Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Bezpieczeństwo wewnętrzne I stopień, profil praktyczny

Język wykładowy: polski

Rodzaj zajęć: kształcenia kierunkowego

Rok studiów: II

Semestr: 3

Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 4

Koordinator zajęć
Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:

Jednostka organizacyjna: Wydział Ekonomii i Zarządzania

FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN

Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:

Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:	15	Wykład:	
Ćwiczenia:	30	Ćwiczenia:	
Laboratorium:		Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:		Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:		Praktyki zawodowe:	
Inna forma (jaka):		Inna forma (jaka):	
RAZEM:	45	RAZEM:	

II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE

Wymagania wstępne i dodatkowe: brak

Cel (cele) kształcenia dla zajęć: przekazanie zaawansowanej wiedzy i wykształcenie umiejętności w zakresie działań prawnych, organizacyjnych realizowanych przez podmioty rządowe (krajowe i międzynarodowe), pozarządowe i samych obywateli, które mają na celu zapewnienie pewnego poziomu życia osobom rodzinom i grupom społecznym oraz niedopuszczenie do ich marginalizacji i wykluczenia społecznego.

EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW

Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się

UWAGA:

Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą one od formy zajęć.

Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:	Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
Wiedzy - zna i rozumie		
BS_KW01	typy zjawisk i procesów przebiegających w społeczeństwie mających wpływ na poziom bezpieczeństwa	K_W03
Umiejętności - potrafi		
BS_KU01	analizować problemy bezpieczeństwa społecznego oraz proponować działania naprawcze	K_U02
BS_KU02	wskazać metody zapobiegania zagrożeniom bezpieczeństwa społecznego	K_U02
Kompetencji społecznych - jest gotów do		
BS_KK01	do krytycznej oceny posiadanej wiedzy i umiejętności oraz ich doskonalenia w zakresie zagadnień dotyczących bezpieczeństwa społecznego	K_K01

UWAGA!

Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.

TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA

Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):

Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się *	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć #
		wykład		
TP-01	Zachowania prospołeczne a poprawa bezpieczeństwa; rządowy program poprawy bezpieczeństwa obywateli „razem bezpieczniej”, obszary bezpieczeństwa społeczności lokalnej, zachowania społeczne i antyspołeczne, typologia zachowań przestępczych, społeczeństwo ryzyka.	x	wykład problemowy, pogadanka	wypowiedź ustna (egzamin)
TP-02	Zadania władz lokalnych w zakresie bezpieczeństwa społecznego – polityka społeczna państwa. Pojęcie bezpieczeństwa i porządku publicznego. Zadania władz lokalnych w zakresie bezpieczeństwa i porządku publicznego. Rozwiązywanie problemów społecznych w tym zakresie.	x	wykład problemowy, pogadanka	wypowiedź ustna (egzamin)

		ćwiczenia		
TP-03	Rodzaje zagrożeń bezpieczeństwa społecznego i metody identyfikacji poszczególnych rodzajów zagrożeń bezpieczeństwa w społeczności lokalnej. Diagnoza, identyfikacja czynników i przyczyn, prewencja i przeciwdziałanie zagrożeniom bezpieczeństwa społecznego w obszarach: bezpieczeństwo w miejscach publicznych i w miejscu zamieszkania, przemoc w rodzinie, bezpieczeństwo w szkole, bezpieczeństwo w środkach komunikacji publicznej, bezpieczeństwo w ruchu drogowym, bezpieczeństwo w działalności gospodarczej, ochrona dziedzictwa narodowego – analiza programów.	x	dyskusja, studium przypadku	prezentacja multimedialna - rozwiązanie sytuacji problemowej
TP-04	Współpraca Policji ze społecznością lokalną w zakresie community policing oraz identyfikacja podmiotów odpowiedzialnych za kształtowanie bezpiecznej przestrzeni lokalnej. Opracowanie założeń programów prewencji kryminalnej w zakresie bezpieczeństwa społecznego.	x	dyskusja, studium przypadku	prezentacja multimedialna - rozwiązanie sytuacji problemowej

Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.

Dla wykładu:

* np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy

np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt

Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.

ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)

Literatura podstawowa (powinna być dostępna dla studenta w uczelnianej bibliotece):

1. Pospiszyl I., Patologie społeczne i problemy społeczne, Kraków 2023.
2. Szewior K., Bezpieczeństwo społeczne jednostki. Założenia i polska rzeczywistość, Uniwersytet Warszawski. Wydział Dziennikarstwa i Nauk Politycznych. Instytut Europeistyki. Oficyna Wydawnicza ASPRA-JR, Warszawa 2016.
3. Szczypta-Kłak B., Pobuta K., Rejman K., Wybrane wymiary bezpieczeństwa społecznego w powiecie jarosławskim w latach 2018-2020, Wydawnictwo Państwowej Wyższej Szkoły Techniczno-Ekonomicznej im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu, Jarosław 2021.
4. Majer P., Urbanek A., Bezpieczeństwo społeczne. Ewolucja, instytucje, zagrożenia, Editions Spotkania, Warszawa 2016.
5. Gierszewski J., Bezpieczeństwo społeczne. Studium z zakresu teorii bezpieczeństwa narodowego, Difin, Warszawa 2013
6. Gierszewski J., Organizacja systemu bezpieczeństwa społecznego, Difin, Warszawa 2013

Literatura uzupełniająca:

1. Skrabacz A., Sulowski S., Bezpieczeństwo społeczne. Pojęcia, uwarunkowania, wyzwania, Dom Wydawniczy Elipsa, Warszawa 2012.
2. Leszczyński M., Bezpieczeństwo społeczne Polaków wobec wyzwań XXI wieku, Wyd. Difin, Warszawa 2011.
3. Brzeziński M., Sulowski S. (red.), Bezpieczeństwo wewnętrzne państwa: wybrane zagadnienia, Elipsa, Warszawa 2009.

III. INFORMACJE DODATKOWE

BILANS PUNKTÓW ECTS

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)

Forma aktywności		Liczba godzin *	
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia		45	
Praca własna studenta		55	
SUMA GODZIN:		100	
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)			
		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPIŚANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 4	1,8
	Praca własna studenta		2,2
* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;			
OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:			
Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej. Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, opracowanie projektu.			
<ul style="list-style-type: none"> ▪ przygotowanie do wypowiedzi ustnej z wykładów (egzamin) (K_W03, K_K01) - 15 godz. ▪ przygotowanie prezentacji (K_U02, K_K01) - 30 godz. ▪ czytanie wskazanej literatury do ćwiczeń (K_U02, K_K01) - 10 godz 			
KRYTERIA OCENIANIA			
Ocena kształtująca: wykład – dyskusja ćwiczenia - dyskusja			
Ocena podsumowująca: wykład – wypowiedź ustna (egzamin) ćwiczenia - prezentacja multimedialna - rozwiązanie sytuacji problemowej			
INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ			
Zajęcia przygotowywane są w formie e-learningu			

Karta opisu zajęć - Sylabus	
Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu	
I. INFORMACJE PODSTAWOWE	
Nazwa zajęć: Ochrona osób, mienia, obiektów i obszarów	Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2024/2025
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Bezpieczeństwo wewnętrzne I stopień, profil praktyczny	
Język wykładowy: polski	Rodzaj zajęć: kształcenia kierunkowego
Rok studiów: II	Semestr: 3
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 4	Koordinator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:
Jednostka organizacyjna: Wydział Ekonomii i Zarządzania	

FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN

Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:

Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:	15	Wykład:	
Ćwiczenia:	30	Ćwiczenia:	
Laboratorium:		Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:		Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:		Praktyki zawodowe:	
Inna forma (jaka):		Inna forma (jaka):	
RAZEM:	45	RAZEM:	

II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE

Wymagania wstępne i dodatkowe: brak

Cel (cele) kształcenia dla zajęć: przekazanie zaawansowanej wiedzy i wykształcenie umiejętności z zakresu zasad ochrony osób, mienia, obiektów i obszarów, identyfikacji zagrożeń, stosowania metod i narzędzi zapobiegania zagrożeniom oraz ich eliminacji.

EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW

Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się

UWAGA:

Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą one od formy zajęć.

Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:	Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
Wiedzy - zna i rozumie		
OOM_KW01	pojęcia, podmioty ochrony osób, mienia i obszarów	K_W02
OOM_KW02	prawne uregulowania oraz metody i formy ochrony osób, mienia, obiektów i obszarów	K_W02
Umiejętności - potrafi		
OOM_KU01	opracować plan konwojowania, ochrony VIP-a	K_U02
OOM_KU02	opracować plan ochrony obiektu	K_U02
Kompetencji społecznych - jest gotów do		
OOM_KK01	wypełniania zobowiązań społecznych w zakresie ochrony osób, mienia obiektów i obszarów	K_K02

UWAGA!

Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.

TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA

Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):				
Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się *	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć #
		wykład		
TP-01	Pojęcia, definicje, instytucje specjalizujące się w ochronie osób, mienia, obiektów i obszarów. Prawne uregulowania w zakresie ochrony osób, mienia, obiektów i obszarów – Ustawa o ochronie osób i mienia. Rola jaką spełnia pracownik w ochronie bezpieczeństwa jednostki. Metody ochrony osób i mienia stosowane w Polsce.	x	wykład problemowy z prezentacją multimedialną, dyskusja	kolokwium pisemne (egzamin)
TP-02	Planowanie działań ochronnych. Organizacja i taktyka w ochronie osób i mienia. Formy ochrony mienia; Konwojowanie; Specjalistyczne uzbrojone formacje ochronne; Obiekty podlegające obowiązkowej ochronie; Zewnętrzne służby ochronne. Ochrona osób: Podstawowe metody ochrony osobistej; Szyki ochronne; Działania specjalne w ochronie osobistej; Ubiór i wyposażanie agenta ochrony osobistej;	x	wykład problemowy z prezentacją multimedialną, dyskusja	kolokwium pisemne (egzamin)
TP-03	Standardowe metody ochrony firm komercyjnych. zapoznanie z działaniami wywiadu i kontrwywiadu konkurencyjnego; zapoznanie z metodami technicznymi; Organizowanie komórki wywiadowczej w firmie. Współpraca z Policją i innymi organami porządkowymi. Bezpieczeństwo imprez masowych.	x	wykład problemowy z prezentacją multimedialną, dyskusja	kolokwium pisemne (egzamin)
		ćwiczenia		
TP-04	Projekt i praktyczne zadania w zakresie: Opracowanie planu konwojowania. Szyki ochronne. Ochrona VIP-a. Działania specjalne w ochronie osobistej.	x	prezentacja filmów, scenki sytuacyjne, metoda projektowa (praca w grupach)	ocena wykonania założeń projektu „Opracowanie planu konwojowania”, „Opracowanie planu ochrony obiektu”
TP-05	Projekt i praktyczne zadania w zakresie: Ewakuacja – natychmiastowe opuszczenie budynku, opuszczenie z zabraniami podręcznych rzeczy osobistych, z zabraniami przez wyznaczone osoby ustalonych materiałów pod kątem bezpieczeństwa danej firmy. Plan ochrony obiektu.	x	prezentacja filmów, scenki sytuacyjne, metoda projektowa (praca w grupach)	ocena wykonania założeń projektu „Opracowanie planu konwojowania”, „Opracowanie planu ochrony obiektu”
<p>Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.</p> <p>Dla wykładu:</p> <p>* np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy</p> <p># np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt</p>				

Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.

ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)

Literatura podstawowa (powinna być dostępna dla studenta w uczelnianej bibliotece):

1. F. Radoniewicz, J. Kurek-Sobieraj, K. Chałubińska-Jentkiewicz, M. Nowikowska, Ustawa o ochronie osób i mienia. Komentarz, C.H.Beck, Warszawa 2020.
2. Radziejewski R., Siudalski S. J., Ochrona osób i mienia. Poradnik dla studentów na kierunkach i specjalnościach. Ochrona, bezpieczeństwo inwestorów, służb ochrony, osób przezornych i biznesmenów, Wyd. 2., Bel Studio, Warszawa 2013.
3. Bejgier W., Stanejko B. G., Ochrona osób i mienia, Oficyna Wydawnicza Łośgraf, Warszawa 2012.
4. Krupa L., Ochrona osób i mienia. Broń palna i środki przymusu bezpośredniego, Wydawnictwo i Handel Książkami "KaBe", Krosno 2014.
5. Kryłowicz M., Firmy ochrony osób i mienia zapleczem Sił Zbrojnych RP, wyd. Adam Marszałek, Toruń 2011.

Literatura uzupełniająca:

1. Rover C., Służyć i chronić. Legionowo 2002.
2. Pieprzny S., Ochrona bezpieczeństwa i porządku publicznego w prawie administracyjnym, Wyd. UR Rzeszów 2000.
3. Pieprzny S., Udział firm ochrony osób i mienia w zapewnieniu bezpieczeństwa publicznego, [w:] Zagrożenia i bezpieczeństwo w mieście Rzeszowie, Wyd. UR Rzeszów 2007.

III. INFORMACJE DODATKOWE

BILANS PUNKTÓW ECTS

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)

Forma aktywności	Liczba godzin *
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	45
Praca własna studenta	55
SUMA GODZIN:	100

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)

		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPIŚNANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 4	1,8
	Praca własna studenta		2,2

* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;

OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:

Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej.

Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, opracowanie projektu.

- przygotowanie do kolokwium pisemnego z wykładów (K_W02, K_K02) - 20 godz.
- przygotowanie projektów (K_U02, K_K02) - 25 godz.
- przygotowanie do scenek sytuacyjnych (czytanie wskazanej literatury) - 10 godz.

KRYTERIA OCENIANIA

Ocena kształtująca:

wykład – dyskusja

ćwiczenia – obserwacja realizacji poszczególnych etapów projektu

Ocena podsumowująca:

wykład – kolokwium pisemne (egzamin)

ćwiczenia - ocena wykonania założeń projektu „Opracowanie planu konwojowania”, „Opracowanie planu ochrony obiektu X”

INFORMACJA O PRZEWDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ

Zajęcia w formie wykładu przygotowywane są do nauczania e-learningowego

Karta opisu zajęć - Sylabus

Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu

I. INFORMACJE PODSTAWOWE

Nazwa zajęć: Bezpieczeństwo społeczności lokalnych i kształtowanie bezpiecznych przestrzeni	Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2024/2025
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Bezpieczeństwo wewnętrzne I stopień, profil praktyczny	
Język wykładowy: polski	Rodzaj zajęć: kształcenia kierunkowego
Rok studiów: II	Semestr: 3
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 3	Koordinator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:
Jednostka organizacyjna: Wydział Ekonomii i Zarządzania	

FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN

Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:

Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:	15	Wykład:	
Ćwiczenia:	15	Ćwiczenia:	
Laboratorium:		Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:		Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:		Praktyki zawodowe:	
Inna forma (jaka):		Inna forma (jaka):	
RAZEM:	30	RAZEM:	

II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE**Wymagania wstępne i dodatkowe:** osiągnięcie efektów uczenia się w ramach zajęć bezpieczeństwo państwa.**Cel (cele) kształcenia dla zajęć:** przekazanie zaawansowanej wiedzy i wykształcenie umiejętności w zakresie identyfikacji i analizy czynników determinujących bezpieczeństwo społeczności lokalnych oraz kształtowanie bezpiecznych przestrzeni oraz działań zmierzających do poprawy stanu bezpieczeństwa społeczności lokalnych.**EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW**

Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się

UWAGA:

Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą one od formy zajęć.

Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:		Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)	
Wiedzy - zna i rozumie				
BSL_KW01	istotę bezpieczeństwa społeczności lokalnych oraz jego uwarunkowania w skali lokalnej		K_W02	
BSL_KW02	zasady, narzędzia i metody ochrony oraz utrzymania bezpieczeństwa społeczności lokalnych oraz kształtowania bezpiecznych przestrzeni		K_W02	
Umiejętności - potrafi				
BSL_KU01	analizować i interpretować zjawiska społeczne, i ich powiązania z bezpieczeństwem społeczności lokalnych		K_U02	
BSL_KU02	rozwiązywać konkretne zadania w obszarze bezpieczeństwa społeczności lokalnych oraz kształtowania bezpiecznej przestrzeni		K_U02	
Kompetencji społecznych - jest gotów do				
BSL_KK01	odpowiedzialnego realizowania powierzonych zadań i wypełniania zobowiązań w zakresie ochrony bezpieczeństwa społeczności lokalnych		K_K02	
UWAGA! Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.				
TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA				
Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):				
Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się *	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć #
		wykład		
TP-01	Istota społeczności lokalnej, podstawowe pojęcia z zakresu przedmiotu. Pojęcie i znaczenie społeczności lokalnej. Przestępczość pospolita zagrożeniem dla bezpieczeństwa społeczności lokalnej; trójkąt kryminalny; więzi społeczne gwarantem bezpieczeństwa społeczności lokalnych. Kompetencje oraz zakres działań władz lokalnych w zakresie bezpieczeństwa;	x	wykład problemowy z prezentacją multimedialną	kolokwium pisemne (egzamin)
TP-02	Rola i zadania Policji. PSP oraz straż gminnych w tym zakresie. Lokalne strategie zapewniania bezpieczeństwa; Tendencje w zapobieganiu przestępczości w obszarze społeczności lokalnej System zapobiegania przestępczości w skali lokalnej.	x	wykład problemowy z prezentacją multimedialną	kolokwium pisemne (egzamin)

	Rozwiązywanie problemów społeczności lokalnych. Kształtowanie bezpiecznej przestrzeni. Badania stanu bezpieczeństwa społeczności lokalnych. Zasady działań profilaktycznych.			
		ćwiczenia		
TP-03	Stan bezpieczeństwa i zapobieganie przestępczości oraz kompetencje i zakres działania władz lokalnych w zakresie bezpieczeństwa. Pobudzenie aktywności obywatelskiej na rzecz bezpieczeństwa, lokalne strategie zapewniania bezpieczeństwa – analiza przykładów.	x	studium przypadku, dyskusja, metoda projektowa (praca w grupach)	projekt w postaci prezentacji multimedialnej – rozwiązanie wskazanego problemu
TP-04	Budowa systemu bezpieczeństwa i porządku publicznego społeczności lokalnej, budowa programów prewencyjnych. Działania mające na celu zwiększenia poziomu bezpieczeństwa w lokalnym środowisku /osiedle szkoła centra handlowe. Bezpieczny dom, bezpieczne osiedle, praktyczne wykorzystanie środków ochrony fizycznej oraz środków ochrony technicznej w zapewnieniu bezpieczeństwa społeczności lokalnej. Rola i zadania Policji oraz Straży miejsko/gminnych w zapewnieniu bezpieczeństwa społeczności lokalnej.	x	studium przypadku, dyskusja, metoda projektowa (praca w grupach)	projekt w postaci prezentacji multimedialnej – rozwiązanie wskazanego problemu
<p>Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.</p> <p>Dla wykładu:</p> <p>* np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy</p> <p># np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt</p> <p>Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.</p>				
ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)				
<p>Literatura podstawowa (powinna być dostępna dla studenta w uczelnianej bibliotece):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Urban A., Bezpieczeństwo społeczności lokalnych, Editions Spotkania Spółka, 2016. 2. Leszczyński M., Gumieniak A., Owczarek L., Mochocki R., Bezpieczeństwo w wymiarze lokalnym. Wybrane obszary, Wydanie 2., Difin, Warszawa 2016. 3. Szweda E., Bezpieczeństwo społeczności lokalnych. Najbliżej człowieka, Difin, Warszawa 2016. 4. Urban A., Bezpieczeństwo społeczności lokalnych, Wydawnictwa Akademickie i Profesjonalne, Warszawa 2011. 5. Serafin T., Parszowski S., Bezpieczeństwo społeczności lokalnych. Programy prewencyjne w systemie bezpieczeństwa, Warszawa 2011. 				
<p>Literatura uzupełniająca:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Kaczmarczyk B., Bezpieczeństwo w obszarach przygranicznych. T. 2, Wydawnictwo Adam Marszałek, Toruń 2017. 2. Czapska J., Widacki J., Bezpieczeństwo lokalne. Społeczny kontekst prewencji kryminalnej, Instytut Spraw Publicznych, Warszawa, 2000. 				
III. INFORMACJE DODATKOWE				
BILANS PUNKTÓW ECTS				

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)			
Forma aktywności		Liczba godzin *	
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia		30	
Praca własna studenta		45	
SUMA GODZIN:		75	
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)			
		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPISANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 3	1,2
	Praca własna studenta		1,8
* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;			
OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:			
Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej. Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, opracowanie projektu.			
<ul style="list-style-type: none"> ▪ przygotowanie do kolokwium pisemnego (K_W02, K_K02) – 15 godz. ▪ czytanie wskazanej do ćwiczeń literatury (K_W02, K_K02) – 5 godz. ▪ przygotowanie projektu (K_U02, K_K02) – 25 godz. 			
KRYTERIA OCENIANIA			
Ocena kształtująca: wykład – dyskusja ćwiczenia – dyskusja, obserwacja realizacji poszczególnych etapów projektu			
Ocena podsumowująca: wykład - kolokwium pisemne (egzamin) ćwiczenia - projekt w postaci prezentacji multimedialnej – rozwiązanie wskazanego problemu			
INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ			
Zajęcia przygotowywane są w formie e-learningu			

Karta opisu zajęć - Sylabus	
Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu	
I. INFORMACJE PODSTAWOWE	
Nazwa zajęć: Zwalczanie przestępczości	Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2024/2025
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Bezpieczeństwo wewnętrzne I stopień, profil praktyczny	
Język wykładowy: polski	Rodzaj zajęć: kształcenia kierunkowego
Rok studiów: II	Semestr: 4
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 2	Koordinator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:

Jednostka organizacyjna: Wydział Ekonomii i Zarządzania			
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN			
Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:			
Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:	15	Wykład:	
Ćwiczenia:	15	Ćwiczenia:	
Laboratorium:		Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:		Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:		Praktyki zawodowe:	
Inna forma (jaka):		Inna forma (jaka):	
RAZEM:	30	RAZEM:	
II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE			
Wymagania wstępne i dodatkowe: osiągnięcie efektów uczenia się w ramach zajęć kryminalistyka, kryminologia			
Cel (cele) kształcenia dla zajęć: przekazanie zaawansowanej wiedzy i wykształcenie umiejętności w zakresie metod i form zwalczania przestępczości			
EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW			
Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się			
UWAGA:			
Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą one od formy zajęć.			
Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:		Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
Wiedzy - zna i rozumie			
ZP_KW01	rodzaje przestępstw, przestępstwa kryminalne i gospodarcze w świetle uregulowań prawnych		K_W02
ZP_KW02	działania organów ścigania w zakresie identyfikowania i zwalczania przestępczości		K_W02
Umiejętności - potrafi			
ZP_KU01	analizować i interpretować statystyki przestępczości		K_U02
ZP_KU02	zapropionować rozwiązania konkretnych problemów w zakresie zwalczania przestępczości		K_U02

Kompetencje społecznych - jest gotów do				
ZP_KK01	wypełniania zobowiązań społecznych w zakresie zwalczania przestępczości	K_K02		
UWAGA! Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.				
TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA				
Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):				
Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się *	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć #
		wykład		
TP-01	Współczesne tendencje przestępczości kryminalnej, gospodarczej i zorganizowanej. Sposoby popełniania przestępstw gospodarczych i kryminalnych. Skala przestępczości zorganizowanej.	x	wykład problemowy z prezentacją multimedialną	wypowiedź ustna
TP-02	Rola policji i organów ścigania w zwalczaniu i zapobieganiu przestępczości kryminalnej, gospodarczej i zorganizowanej. Współpraca z krajowymi i zagranicznymi organami ścigania.	x	wykład problemowy z prezentacją multimedialną	wypowiedź ustna
		ćwiczenia		
TP-03	Zorganizowane struktury przestępczości w Polsce i metody jej zwalczania. Czynniki sprzyjające powstawaniu przestępczości. Podstawy prawne zwalczania przestępczości zorganizowanej. Przepisy kodeksu karnego wykorzystywane do zwalczania przestępczości zorganizowanej.	x	studium przypadku, dyskusja	kolokwium pisemne
TP-04	Zadania instytucji zajmujących się zwalczaniem przestępczości w Polsce. Zadania administracji rządowej i samorządowej w zakresie przeciwdziałania i zwalczania przestępczości – rozwiązywanie problemów w zakresie zwalczania przestępczości. Determinanty przeciwdziałania przestępczości (finansowe, techniczne, ludzkie). Statystyki przestępczości. Próba wskazania sposobów przeciwdziałania różnym formom przestępczości.	x	studium przypadku, dyskusja	kolokwium pisemne
Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedzy i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne. Dla wykładu: * np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy # np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.				
ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)				
Literatura podstawowa (powinna być dostępna dla studenta w uczelnianej bibliotece):				
1. D. Dajnowicz-Piesiecka, E. Jurgielewicz-Delegacz, E. W. Pływaczewski, <i>Przestępczość XXI wieku. Szanse i wyzwania dla kryminologii</i> , Wolters Kluwer, Warszawa 2020.				
2. P. Góralski, <i>Przeciwdziałanie i zwalczanie przestępczości zorganizowanej oraz recydywistycznej</i> , Instytut Wydawniczy EuroPrawo 2022.				
3. Pływaczewski E. W., Filipkowski W., Rau Z., <i>Przestępczość w XXI wieku. Zapobieganie i zwalczanie. Problemy prawno-kryminologiczne</i> , Stan prawny na 1 maja 2015 r. Wolters Kluwer, Warszawa 2015.				
4. Hyps S., Kołek K., <i>Rola organów bezpieczeństwa publicznego w przeciwdziałaniu przestępczości. Zagadnienia wybrane</i> ,				

Katedra Prawa Karnego. Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II, Wydział Żandarmerii Wojskowej w Lublinie, Wydawnictwo Archidiecezji Lubelskiej "Gaudium", Lublin 2014.

5. Wójcik J. W., Przeciwdziałanie przestępczości zorganizowanej. Zagadnienia prawne, kryminologiczne i kryminalistyczne, Wolters Kluwer Polska, Warszawa 2011.

Literatura uzupełniająca:

1. Chlebowicz P., Nielegalny handel bronią. Studium kryminologiczne, Stan prawny na 1 lutego 2015 r., Wolters Kluwer, Warszawa 2015.
2. Paprzycki L., Rau Z., Praktyczne elementy zwalczania przestępczości zorganizowanej i terroryzmu: nowoczesne technologie i praca operacyjna, Wyd. Wolters Kluwer, Warszawa 2009. Modrzejewski W., Przestępczość zorganizowana. System zwalczania, Wyd. WAiP Warszawa 2008.
3. Gołębiowski J., Praca operacyjna w zwalczaniu przestępczości zorganizowanej, Wyd. WAiP Warszawa 2008.

III. INFORMACJE DODATKOWE

BILANS PUNKTÓW ECTS

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)

Forma aktywności	Liczba godzin *
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	30
Praca własna studenta	20
SUMA GODZIN:	50

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)

		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPISANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 2	1,2
	Praca własna studenta		0,8

* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;

OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:

Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej.

Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, opracowanie projektu.

- przygotowanie zaliczenia ustnego z wykładów (K_W02, K_K02) - 10 godz.
- przygotowanie do kolokwium pisemnego z ćwiczeń (K_U02, K_K02) - 10 godz.

KRYTERIA OCENIANIA

Ocena kształtująca:

wykład – dyskusja

ćwiczenia - dyskusja

Ocena podsumowująca:

wykład - wypowiedź ustna

ćwiczenia – kolokwium pisemne

INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ

Zajęcia są przygotowywane do prowadzenia w formie e-learningu

Karta opisu zajęć - Sylabus

Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu

I. INFORMACJE PODSTAWOWE

Nazwa zajęć: Zarządzanie w sytuacjach kryzysowych (Crisis management)	Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2024/2025
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Bezpieczeństwo wewnętrzne I stopień, profil praktyczny	
Język wykładowy: polski	Rodzaj zajęć: kształcenia kierunkowego
Rok studiów: II	Semestr: 3
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 4	Koordinator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:
Jednostka organizacyjna: Wydział Ekonomii i Zarządzania	

FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN

Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:			
Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:	15	Wykład:	
Ćwiczenia:		Ćwiczenia:	
Laboratorium:		Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:	30	Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyka zawodowa w PWSTE w Jarosławiu:		Praktyki zawodowe:	
Inna forma (jaka):		Inna forma (jaka):	
RAZEM:	45	RAZEM:	

II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE

Wymagania wstępne i dodatkowe: osiągnięcie efektów uczenia się w ramach zajęć bezpieczeństwo państwa
Cel (cele) kształcenia dla zajęć: przekazanie zaawansowanej wiedzy i wykształcenie umiejętności w zakresie regulacji prawnych dotyczących zarządzania kryzysowego, działań instytucji i służb odpowiedzialnych za zapobieganie oraz eliminowanie skutków sytuacji kryzysowych, stosowanych metod i narzędzi.

EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW

Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się
--

UWAGA:				
Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą one od formy zajęć.				
Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:			Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
Wiedzy - zna i rozumie				
ZwSK_KW01	zagrożenia dla bezpieczeństwa państwa, zadania organów administracji publicznej w zakresie zarządzania kryzysowego, rozumie potrzebę wspierania władz cywilnych przez siły zbrojne; przedsięwzięcia narodowego systemu pogotowia kryzysowego			K_W03
ZwSK_KW02	struktury instytucji odpowiedzialnych za zarządzanie w sytuacjach kryzysowych na wszystkich szczeblach			K_W03
Umiejętności - potrafi				
ZwSK_KU01	analizować oraz oceniać zagrożenia mogące być źródłem sytuacji kryzysowych, dokonywać krytycznej oceny rozwiązań w zakresie zarządzania w sytuacjach kryzysowych, rozwiązywać problemy związane z zarządzaniem kryzysowym, potrafi wykonywać dokumenty planistyczne na szczeblach samorządowych			K_U02
ZwSK_KU02	kierować procesami bezpieczeństwa w administracji państwowej, samorządowej z uwzględnieniem zarządzania kryzysowego, planować i organizować pracę indywidualną i zespołową			K_U03
Kompetencji społecznych - jest gotów do				
ZwSK_KK01	wypełniania zobowiązań społecznych w zakresie zarządzania w sytuacjach kryzysowych			K_K02
UWAGA!				
Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.				
TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA				
Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):				
Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się *	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć #
		wykład		
TP-01	Zarządzanie w sytuacjach kryzysowych - pojęcia i definicje. Rodzaje zagrożeń (klęski żywiołowe, awarie techniczne, epidemie, terroryzm). (<i>Crisis management - concepts and definitions. Types of threats (natural disasters, technical failures, epidemics, terrorism)</i>). Sytuacje nadzwyczajne przyczyną występowania sytuacji kryzysowych.	x	wykład problemowy z prezentacją multimedialną	kolokwium pisemne (egzamin)
TP-02	Podstawy prawne oraz struktura systemu zarządzania kryzysowego na poziomie krajowym, województwa, powiatu i gminy. Zadania administracji publicznej województwa w zakresie zarządzania kryzysowego. Zabezpieczenie logistyczne	x	wykład problemowy z prezentacją multimedialną	kolokwium pisemne (egzamin)

	zarządzania kryzysowego, wykorzystanie potencjału ludzkiego instytucji mundurowych; Udział Sił zbrojnych RP w reagowaniu kryzysowym.			
		zajęcia praktyczne		
TP-03	Organizacja łączności zarządzania kryzysowego oraz funkcjonowanie systemów alarmowych – ćwiczenie praktycznego zastosowania.	x	studium przypadku, dyskusja, metoda projektowa (praca w grupach)	weryfikacja założeń projektowych, poprawności wykonania poszczególnych etapów i wyników końcowych projektu „Zasady organizacji i funkcjonowania systemu zarządzania kryzysowego na terenie wybranej gminy”
TP-04	Organizacja i funkcjonowanie Obrony Cywilnej, Państwowej Straży Pożarnej oraz Policji, w zarządzaniu kryzysowym (<i>Organization and functioning of the Civil Defense, the State Fire Service and the Police in crisis management</i>).	x	studium przypadku, dyskusja, metoda projektowa (praca w grupach)	weryfikacja założeń projektowych, poprawności wykonania poszczególnych etapów i wyników końcowych projektu „Zasady organizacji i funkcjonowania systemu zarządzania kryzysowego na terenie wybranej gminy”
TP-05	Identyfikacja zagrożeń w terenie. Rozpoznanie infrastruktury krytycznej na terenie gminy objętej projektem. Rozpoznanie miejsc pozyskania środków dla zabezpieczenia ludności poszkodowanej na terenie gminy objętej projektem. Udział w realizacji przedsięwzięć na stanowisku zarządzania kryzysowego na szczeblu powiatu.	x	studium przypadku, dyskusja, metoda projektowa (praca w grupach)	weryfikacja założeń projektowych, poprawności wykonania poszczególnych etapów i wyników końcowych projektu „Zasady organizacji i funkcjonowania systemu zarządzania kryzysowego na terenie wybranej gminy”

Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.

Dla wykładu:

* np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy

np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt

Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.

ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)

Literatura podstawowa (powinna być dostępna dla studenta w uczelnianej bibliotece):

1. G. Pietrek, System zarządzania kryzysowego. Diagnoza i kierunki doskonalenia, Difin, Warszawa 2018.
2. Ciekankowski Z., Nowicka J., Wyrębek H., Zarządzanie zasobami ludzkimi w sytuacjach kryzysowych, DTP: CeDeWu Sp. z o.o. Warszawa 2017.
3. M. Nepelski, Zarządzanie w sytuacjach kryzysowych, WSpół, Szczytno 2016.
4. Stęplewski B., Podstawy niemilitarnego zarządzania kryzysowego. Podręcznik, Oficyna Wydawnicza AFM KAAFM: na zlecenie Krakowskiej Akademii im. Andrzeja Frycza Modrzewskiego, Kraków 2017.
5. Z. Ciekankowski, S. Krysiński, Zarządzanie kryzysowe w Polsce w sytuacjach zagrożeń niemilitarnych jako sposób umacniania bezpieczeństwa państwa, PWSTE, Jarosław 2014.
6. Walas-Trębac J., Ziarko J., Podstawy zarządzania kryzysowego. Cz. 2, Zarządzanie kryzysowe w przedsiębiorstwie. Krakowska Akademia im. Andrzeja Frycza Modrzewskiego, Krakowskie Towarzystwo Edukacyjne - Oficyna Wydawnicza AFM, Kraków 2011.
7. Alexander J. Bělohlávek A. J., Rozehnalová N., Huntington, N. Y., Second decade ahead: tracing the global crisis, Juris Publishing 2010.
8. William Rick Crandall Ph.D. (Autor), John A. Parnell Ph.D. (Autor), John E. Spillan Ph.D., Crisis Management: Leading in the New Strategy Landscape Independently published, 2020.

Literatura uzupełniająca:

1. K. Sienkiewicz Małyjurek, F. Krynojewski, Zarządzanie kryzysowe w administracji publicznej, Difin, Warszawa 2011.
2. J. Ziarko, J. Walas – Trębacz, Podstawy zarządzania kryzysowego, Kraków 2010.

III. INFORMACJE DODATKOWE

BILANS PUNKTÓW ECTS

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)

Forma aktywności	Liczba godzin *
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	45
Praca własna studenta	55
SUMA GODZIN:	100

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)

		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPIŚNANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 4	1,8
	Praca własna studenta		2,2

* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;

OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:

Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej.

Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, opracowanie projektu.

- przygotowanie do kolokwium pisemnego z wykładów (egzamin) (K_W03, K_K02) – 15 godz. (10 godzin)
- czytanie wskazanej do ćwiczeń literatury (K_W03, K_K02) – 10 godz.
- przygotowanie projektu (K_U02, K_U03, K_K02) – 30 godz.

KRYTERIA OCENIANIA

Ocena kształtująca:

wykład – dyskusja

zajęcia praktyczne – dyskusja, obserwacja realizacji poszczególnych etapów projektu

Ocena podsumowująca:

wykład - kolokwium pisemne (egzamin)

zajęcia praktyczne - weryfikacja założeń projektowych, poprawności wykonania poszczególnych etapów i wyników

końcowych projektu „Zasady organizacji i funkcjonowania systemu zarządzania kryzysowego na terenie wybranej gminy”

INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ

Zajęcia przygotowywane są w formie e-learningu

Karta opisu zajęć - Sylabus

Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu

I. INFORMACJE PODSTAWOWE

Nazwa zajęć: Zwalczanie terroryzmu (Combating terrorism)	Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2024/2025
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Bezpieczeństwo wewnętrzne I stopień, profil praktyczny	
Język wykładowy: polski	Rodzaj zajęć: kształcenia kierunkowego
Rok studiów: II	Semestr: 4
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 2	Koordinator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:
Jednostka organizacyjna: Wydział Ekonomii i Zarządzania	

FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN

Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:

Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:	15	Wykład:	
Ćwiczenia:	15	Ćwiczenia:	
Laboratorium:		Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:		Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:		Praktyki zawodowe:	
Inna forma (jaka):		Inna forma (jaka):	
RAZEM:	30	RAZEM:	

II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE

Wymagania wstępne i dodatkowe: osiągnięcie efektów uczenia się w ramach zajęć bezpieczeństwo państwa i zarządzanie w sytuacjach kryzysowych

Cel (cele) kształcenia dla zajęć: przekazanie zaawansowanej wiedzy i wykształcenie umiejętności w zakresie specyfiki ataków terrorystycznych ich form i metod oraz przeciwdziałania atakom terrorystycznym.

EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW

Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się				
UWAGA:				
Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą one od formy zajęć.				
Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:			Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
Wiedzy - zna i rozumie				
ZT_KW01	zagrożenia terrorystyczne i prawne aspekty zwalczania terroryzmu			K_W02
ZT_KW02	procedury postępowania służb w przypadku ataku terrorystycznego			K_W02
Umiejętności - potrafi				
ZT_KU01	dokonać oceny sytuacji kryzysowej w przypadku ataku terrorystycznego			K_U02
ZT_KU02	sformułować i zaproponować rozwiązania konkretnych zadań z zakresu zwalczania terroryzmu.			K_U02
Kompetencji społecznych - jest gotów do				
ZT_KK01	do krytycznej oceny posiadanej wiedzy i umiejętności oraz ich doskonalenia w zakresie zagadnień dotyczących zwalczania terroryzmu			K_K01
UWAGA!				
Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.				
TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA				
Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):				
Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się *	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć #
		wykład		
TP-01	Bezpieczeństwo a zagrożenia terrorystyczne (istota, związki, skutki). Historia terroryzmu, jego cechy i metody działania (od XVII do XXI wieku). Istota terroru, fazy procesu terrorystycznego, wskaźniki efektywności zwalczania terroryzmu. Terroryzm międzynarodowy w systemie nowych wyzwań bezpieczeństwa międzynarodowego. Terroryzm jako dysfunkcjonalna przesłanka dla bezpieczeństwa wewnętrznego UE. Terroryzm jako zagrożenie asymetryczne.	x	wykład problemowy z prezentacją multimedialną, filmy	kolokwium pisemne
TP-02	Instytucjonalizacja światowego systemu zwalczania terroryzmu (ONZ, Rada Europy, OBWE, G8, NATO). (<i>Institutionalization of the global system of combating terrorism (UN,</i>	x	wykład problemowy z prezentacją multimedialną, filmy	kolokwium pisemne

	<p><i>Council of Europe, OSCE, G8, NATO</i>). Prawne i polityczne ustalenia dotyczące zwalczania terroryzmu w świecie. Płaszczyzny (sfery) i instytucje Unii Europejskiej w procesie zwalczania terroryzmu. Zwalczanie terroryzmu w Polsce (konceptje, struktury organizacyjne, zadania, skutki). Dyplomacja prewencyjna i przestrzeganie praw człowieka jako formy zwalczania terroryzmu. Konflikty etniczne, nacjonalizm i agresja społeczna oraz inne problemy społeczne jako przesłanka terroryzmu (<i>Ethnic conflicts, nationalism and social aggression and other social problems as a premise of terrorism</i>). Konceptje ograniczania przestępstw społeczno-kulturowych w procesie zwalczania terroryzmu.</p>			
		ćwiczenia		
TP-03	<p>Analiza przypadków terrorystycznych i antyterrorystycznych. Wojna z terroryzmem w świetle prawa międzynarodowego (<i>The war against terrorism in the light of international law</i>). Polityczne regulacje i współpraca międzynarodowa dot. zwalczania terroryzmu (wybrane aspekty). Ocena sytuacji kryzysowej w przypadku ataku terrorystycznego. Pozytywne i negatywne cechy działalności mediów w walce z terroryzmem.</p>	x	<p>filmy, prezentacje multimedialne, dyskusja, rozwiązywanie zadań problemowych</p>	<p>prezentacja multimedialna - rozwiązanie wskazanego problemu</p>
TP-04	<p>Konflikty etniczne, nacjonalizm i nielegalna imigracja oraz inne problemy społeczne, stanowiące przesłankę terroryzmu. Przeprowadzenie gry decyzyjnej nt. koncepcji przeciwdziałania aktowi terrorystycznemu w założonej sytuacji kryzysu społeczno-kulturowego – rozwiązywanie wskazanych problemów z zakresu zwalczania terroryzmu.</p>	x	<p>filmy, prezentacje multimedialne, dyskusja, rozwiązywanie zadań problemowych</p>	<p>prezentacja multimedialna - rozwiązanie wskazanego problemu</p>
<p>Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.</p> <p>Dla wykładu:</p> <p>* np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy</p> <p># np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt</p> <p>Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.</p>				
ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)				
<p>Literatura podstawowa (powinna być dostępna dla studenta w uczelnianej bibliotece):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. K. Liedel, red. P. Piasecka, Bezpieczeństwo antyterrorystyczne Świadomość społeczna i edukacyjna, Difin, Warszawa 2017. 2. S. Wojciechowski, P. Osiewicz, Zrozumieć współczesny terroryzm, Difin, Warszawa 2017. 3. Cymerski J., Terroryzm a bezpieczeństwo Rzeczypospolitej Polskiej, Kraków 2013. 4. Szafrński J., Współczesne zagrożenia terrorystyczne oraz metody działań antyterrorystycznych, materiały dydaktyczne, WSPol, Szczytno 2007. 5. Dietl W., Hirschmann K., Tophoven R., pol. wyd. Liedel K., Terroryzm, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2009. 6. Paprzycki L. K., Rau Z., Praktyczne elementy zwalczania przestępczości zorganizowanej i terroryzmu. 				

Nowoczesne technologie i praca operacyjna, Wolters Kluwer Polska, Warszawa 2009.

7. Ben Saul Research Handbook on International Law and Terrorism, Second Edition, 2020.
8. David Martin Jones, Paul Schulte, Carl Ungerer, Michael L. R. Smith, Handbook of Terrorism and Counter Terrorism Post 9/11.
9. Yonah Alexander Combating Terrorism: Strategies of Ten Countries First Edition University of Michigan Press; First Edition (August 7, 2002)

Literatura uzupełniająca:

1. Bezpieczeństwo w XXI wieku. Asymetryczny świat (red. nauk. K Liedel, P. Piasecka, T. Aleksandrowicz), Warszawa 2011.
2. Pieczywok A., Edukacja dla bezpieczeństwa wobec zagrożeń i wyzwań współczesności (rozdz. 8 i 9), Warszawa 2012.

III. INFORMACJE DODATKOWE

BILANS PUNKTÓW ECTS

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)

Forma aktywności	Liczba godzin *
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	30
Praca własna studenta	20
SUMA GODZIN:	50

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)

		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPIŚNANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 2	1,2
	Praca własna studenta		0,8

* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;

OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:

Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej. Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, opracowanie projektu.

- przygotowanie do kolokwium pisemnego z wykładów (K_W01, W_K01) – 8 godz.
- przygotowanie prezentacji multimedialnej (K_U02, K_K02) – 12 godz.

KRYTERIA OCENIANIA

Ocena kształtująca:

wykład – dyskusja

ćwiczenia - dyskusja

Ocena podsumowująca:

wykład – kolokwium pisemne

ćwiczenia - prezentacja multimedialna - rozwiązanie wskazanego problemu

INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ

Zajęcia przygotowywane są w formie e-learningu

ZAJĘCIA KSZTAŁCENIA SPECJALISTYCZNEGO

Karta opisu zajęć - Sylabus

Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu

I. INFORMACJE PODSTAWOWE

Nazwa zajęć: Debaty i konferencje prasowe	Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2024/2025
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Bezpieczeństwo wewnętrzne I stopień, profil praktyczny	
Język wykładowy: polski	Rodzaj zajęć: zajęcia specjalistyczne
Rok studiów: III	Semestr: 5
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 1	Koordinator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:
Jednostka organizacyjna: Wydział Ekonomii i Zarządzania	

FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN

Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:

Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:		Wykład:	
Ćwiczenia:		Ćwiczenia:	
Laboratorium:		Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:	15	Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:		Praktyki zawodowe:	
Inna forma (jaka):		Inna forma (jaka):	
RAZEM:	15	RAZEM:	

II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE

Wymagania wstępne i dodatkowe: osiągnięcie efektów uczenia się w ramach zajęć kultura bycia i języka, komunikacja interpersonalna

Cel (cele) kształcenia dla zajęć: przekazanie zaawansowanej wiedzy i wykształcenie umiejętności w zakresie podejmowania debat, formułowania komunikatów w różnych sytuacjach związanych z bezpieczeństwem wewnętrznym.

EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW

Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się

UWAGA:

Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą one od formy zajęć.

Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:			Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
Umiejętności - potrafi				
DiKP_KU01	prowadzić dyskusje publiczne, przygotowywać wystąpienia oraz różnego rodzaju komunikaty prasowe w zakresie zagadnień związanych z bezpieczeństwem wewnętrznym z wykorzystaniem różnych źródeł i specjalistycznej terminologii.			K_U05
Kompetencje społecznych - jest gotów do				
DiKP_KK01	rozstrzygania dylematów związanych z wykonywaniem zawodu zgodnie z podstawowymi zasadami etyki zawodowej.			K_K04
UWAGA! Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.				
TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA				
Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):				
Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się *	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć #
		zajęcia praktyczne		
TP-01	Język informacji prasowej. Tekst problemowy - jakie tematy kwalifikują się do takiej formy? Elementy dziennikarstwa śledczego. Krótkie omówienie pojęć: kolumna, szpalta, moduł, tekst czołówkowy, winieta, stopka redakcyjna, wierszówka, deadline.	x	pokaz, scenki sytuacyjne, wykonanie krótkich zadań (krótka notka prasowa, komunikat w związku z wystąpieniem sytuacji kryzysowej itp.)	ocena wypowiedzi podczas symulowanej konferencji prasowej, ocena przygotowania komunikatu – na podstawie arkusza z debaty
TP-02	Zasady prowadzenia dyskusji publicznej. Przedstawianie i uzasadnianie swojego stanowiska, krytyczna analiza wypowiedzi osób. Metody konstruowania krótkiej informacji prasowej/depeszy. Dobór metod i technik przekazu, kształtowanie struktury wypowiedzi, przygotowanie przekazu. Rzecznik prasowy - osobiste, bezpośrednie, publiczne kontakty z dziennikarzami, organizacja konferencji prasowych. Symulacja konferencji prasowej. Przygotowanie komunikatu w związku z sytuacją kryzysową.	x	pokaz, scenki sytuacyjne, wykonanie krótkich zadań (krótka notka prasowa, komunikat w związku z wystąpieniem sytuacji kryzysowej itp.)	ocena wypowiedzi podczas symulowanej konferencji prasowej, ocena przygotowania komunikatu – na podstawie arkusza z debaty

Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.

Dla wykładu:

* np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy

np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt

Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.

ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)

Literatura podstawowa (powinna być dostępna dla studenta w uczelnianej bibliotece):

1. Rzędowscy A. i J, Mówca doskonała. Wystąpienia publiczne w praktyce, Wydawnictwo Helion, cop. Gliwice 2019.
2. Kutnyj P., Sztuka autoprezentacji i wystąpień publicznych. Na żywo i online, Wydanie I., Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2021.
3. Kochan M., Pojedynki na słowa. Techniki erystyczne w publicznych sporach, Wyd. 1, dodruk, Wydawnictwo Znak, Kraków 2007.
4. Grzybowski P.P., Sawicki K., Pisanie prac i sztuka ich prezentacji, Oficyna Wydawnicza "Impuls", Kraków 2010.
5. Majewska-Opiełka I., Jak mówić by nas słuchano. Psychologia pozytywnej komunikacji, Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne, Gdańsk 2010.

Literatura uzupełniająca:

1. Blein B., tł. Stefańska R., Sztuka prezentacji i wystąpień publicznych, Wydawnictwo RM, Warszawa 2010.
2. Detz J., przeł. Bartosik J., Sztuka przemawiania, Wyd.
3. Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne, Gdańsk 2004.

III. INFORMACJE DODATKOWE

BILANS PUNKTÓW ECTS

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)

Forma aktywności	Liczba godzin *
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	15
Praca własna studenta	10
SUMA GODZIN:	25

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)

		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPIŚCIANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 1	0,5
	Praca własna studenta		0,5

* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;

OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:

Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej.

Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, opracowanie projektu.

- przygotowanie pisemnej informacji prasowej/depeszy (K_U05, K_K04) – 5 godz.
- przygotowanie konferencji prasowej na wskazany temat (K_U05, K_K04) – 5 godz.

KRYTERIA OCENIANIA

Ocena kształtująca:

dyskusja, obserwacja podczas scenek sytuacyjnych

Ocena podsumowująca:

ocena wypowiedzi podczas symulowanej konferencji prasowej, ocena przygotowania komunikatu – na podstawie arkusza z debaty

INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ

Zajęcia są przygotowane do prowadzenia w formie e-learningu

Karta opisu zajęć - Sylabus

Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu

I. INFORMACJE PODSTAWOWE

Nazwa zajęć: Prawo administracyjne	Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2024/2025
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Bezpieczeństwo wewnętrzne I stopień, profil praktyczny	
Język wykładowy: polski	Rodzaj zajęć: zajęcia specjalistyczne
Rok studiów: II	Semestr: 4
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 2	Koordinator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:
Jednostka organizacyjna: Wydział Ekonomii i Zarządzania	

FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN

Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:

Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:	15	Wykład:	
Ćwiczenia:	15	Ćwiczenia:	
Laboratorium:		Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:		Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:		Praktyki zawodowe:	
Inna forma (jaka):		Inna forma (jaka):	
RAZEM:	30	RAZEM:	

II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE

Wymagania wstępne i dodatkowe: brak

Cel (cele) kształcenia dla zajęć: przekazanie zaawansowanej wiedzy i wykształcenie umiejętności w zakresie wykładni prawa administracyjnego.

EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW

Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się

UWAGA:

Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla

zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą one od formy zajęć.				
Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:			Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
Wiedzy - zna i rozumie				
PA_KW01	pojęcia z zakresu prawa administracyjnego, prawne formy działania i formy kontroli administracji, strukturę organizacyjną i zasady funkcjonowania administracji publicznej, realizowane przez nią zadania oraz organizację i właściwości poszczególnych organów administracji publicznej			K_W04
Umiejętności - potrafi				
PA_KU01	prawidłowo interpretować przepisy prawne z zakresu prawa administracyjnego			K_U02
Kompetencji społecznych - jest gotów do				
PA_KK01	do krytycznej oceny posiadanej wiedzy i umiejętności oraz ich doskonalenia w zakresie zagadnień dotyczących prawa administracyjnego.			K_K01
UWAGA! Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.				
TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA				
Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):				
Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się *	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć #
		wykl ad		
TP-01	Zagadnienia wprowadzające (pojęcie administracji i prawa administracyjnego, geneza i rozwój prawa administracyjnego, system i podział prawa administracyjnego, charakter norm prawa administracyjnego, sankcje w prawie administracyjnym). Źródła prawa administracyjnego (pojęcie, cechy i rodzaje). Zasady prawa administracyjnego (istota i rodzaje).	x	wykład konwersatoryjny z prezentacją multimedialną	kolokwium pisemne
TP-02	Podmioty administrujące (organy administracji publicznej i ich klasyfikacja, inne jednostki organizacyjne wykonujące administrację. Terenowa administracja rządowa (województwo, administracja zespolona i	x	wykład konwersatoryjny z prezentacją multimedialną	kolokwium pisemne

	niezespólona). Problematyka samorządu terytorialnego (istota samorządu, struktura i nadzór nad samorządem). Prawne formy działania administracji. Zewnętrzna i wewnętrzna kontrola administracji.			
		ćwiczenia		
TP-03	Podział, cechy, zasady funkcjonowania oraz zadania administracji publicznej Charakterystyka stosunku administracyjnego. Prawne formy działania administracji publicznej. Charakterystyka centralnych i terenowych organów administracji państwowej. Charakterystyka administracji samorządowej. Interpretacja przepisów z zakresu prawa administracyjnego – studium przypadków.	X	praca z tekstem, studium przypadku, dyskusja	kolokwium pisemne – rozwiązanie danego problemu

Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.

Dla wykładu:

* np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy

np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt

Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.

ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)

Literatura podstawowa

- Zimmermann J., Prawo administracyjne, 8. wydanie, stan prawny na 12 marca 2018, Wolters Kluwer Polska, Warszawa 2018.
- Hauser R., Skoczylas A., Postępowania administracyjne i sądowo-administracyjne z kasusami, wydanie, stan prawny na 1 września 2017, Wolters Kluwer Polska, Warszawa 2017.
- Zdyb M., Stelmasiak J., Prawo administracyjne. Część ogólna, ustrojowe prawo administracyjne, wybrane zagadnienia materialnego prawa administracyjnego, Stan prawny na 1 czerwca 2016, Wolters Kluwer, Warszawa 2016
- Flisek A., Kodeks postępowania administracyjnego. Postępowanie egzekucyjne w administracji. Prawo o ustroju sądów administracyjnych. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi. Akty wykonawcze. Teksty jednolite, 24 wydanie, Stan prawny: 22 maja 2017, C. H. Beck, Warszawa 2017.
- Wierzbowski M., Prawo administracyjne, 13. wydanie zmienione i uzupełnione, Wolters Kluwer Polska, Warszawa 2017.
- Kurzyński M., Prawo administracyjne. Zbiór przepisów. Kodeks postępowania administracyjnego. Ordynacja podatkowa. Samorządowe kolegia odwoławcze. Postępowanie egzekucyjne w administracji. Prawo o ustroju sądów administracyjnych. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi. Koszty i opłaty, 29 wydanie, stan prawny na 1 czerwca 2017, Wolters Kluwer, Warszawa 2017.

Literatura uzupełniająca:

- Prawo i postępowanie administracyjne w pigułce. 5. wydanie, stan prawny czerwiec 2017 r., Wydawnictwo C. H. Beck, Warszawa 2017.
- Królikowski J., Podkowik J., Sułkowski J., Kontrola konstytucyjności prawa a stosowanie prawa w orzecznictwie Trybunału Konstytucyjnego, Sądu Najwyższego i Naczelnego Sądu Administracyjnego, Wolters Kluwer Polska, Warszawa 2017.

III. INFORMACJE DODATKOWE

BILANS PUNKTÓW ECTS			
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)			
Forma aktywności		Liczba godzin *	
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia		30	
Praca własna studenta		20	
SUMA GODZIN:		50	
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)			
		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPISANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 2	1,2
	Praca własna studenta		0,8
* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;			
OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:			
Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej. Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, opracowanie projektu.			
<ul style="list-style-type: none"> • przygotowanie do kolokwium pisemnego z wykładów - czytanie wskazanej literatury (K_W04, K_K01) - 10 godz. • przygotowanie do kolokwium pisemnego z ćwiczeń (K_U02, K_K01) - 10 godz. 			
KRYTERIA OCENIANIA			
Ocena kształtująca: wykład - dyskusja ćwiczenia - studium przypadku, dyskusja			
Ocena podsumowująca: wykład - kolokwium pisemne ćwiczenia - kolokwium pisemne (rozwiązanie danego problemu)			
INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ			
Zajęcia są przygotowane do prowadzenia w formie e-learningu			

Karta opisu zajęć - Sylabus	
Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu	
I. INFORMACJE PODSTAWOWE	
Nazwa zajęć Wybrane elementy prawa karnego	Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2024/2025
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Bezpieczeństwo wewnętrzne I stopień, profil praktyczny	
Język wykładowy: polski	Rodzaj zajęć: zajęcia specjalistyczne

Rok studiów: II		Semestr: 4	
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 2		Koordynator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:	
Jednostka organizacyjna: Wydział Ekonomii i Zarządzania			
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN			
Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:			
Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:	15	Wykład:	
Ćwiczenia:	15	Ćwiczenia:	
Laboratorium:		Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:		Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:		Praktyki zawodowe:	
Inna forma (jaka):		Inna forma (jaka):	
RAZEM:	30	RAZEM:	
II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE			
Wymagania wstępne i dodatkowe: brak			
Cel (cele) kształcenia dla zajęć: przekazanie zaawansowanej wiedzy i wykształcenie umiejętności znajomości i interpretowania przepisów w zakresie prawa karnego oraz rozwiązywania konkretnych problemów.			
EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW			
Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się			
UWAGA:			
Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą one od formy zajęć.			
Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:		Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
Wiedzy - zna i rozumie			
WEPK_KW01	przepisy prawne w zakresie prawa karnego, materialnego i procesowego		K_W04
Umiejętności - potrafi			
WEPK_KU01	stosuje podstawowe przepisy prawne w zakresie prawa karnego, materialnego i procesowego do określonej sytuacji		K_U02
Kompetencji społecznych - jest gotów do			

WEPK_KK01	do krytycznej oceny posiadanej wiedzy i umiejętności oraz ich doskonalenia w zakresie zagadnień dotyczących prawa karnego	K_K01		
UWAGA! Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.				
TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA				
Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):				
Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się *	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć #
		wykład		
TP-01	Pojęcie prawa karnego. Podział prawa karnego. Źródła, funkcje prawa karnego. Kary i środki karne w prawie karnym. Pojęcie przestępstwa (elementy przestępstwa). Ustawowe znamiona przestępstwa. (podmiot, przedmiot ochrony, strona przedmiotowa, strona podmiotowa. Formy popełnienia (formy stadialne, zjawiskowe)	x	wykład konwersatoryjny z prezentacją multimedialną	kolokwium pisemne
		ćwiczenia		
TP-02	Zbieg przepisów ustawy, zbieg przestępstw, zbieg przestępstwa i wykroczenia. Okoliczności wyłączające odpowiedzialność karną (kontratypy, okoliczności uchylające winę). Interpretowanie podstawowych przepisów prawnych. Czas i miejsce popełnienia przestępstwa. Obywatelstwo sprawcy a odpowiedzialność za przestępstwo. Struktura przepisów materialnego prawa karnego. Interpretowanie podstawowych przepisów prawnych.	x	praca z tekstem, studium przypadku, dyskusja	kolokwium pisemne – rozwiązanie danego problemu
Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne. Dla wykładu: * np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy # np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.				
ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)				

Literatura podstawowa:

1. Lachowski J., Marek A., Prawo karne. Zarys problematyki, Wolters Kluwer, Warszawa 2023.
2. Gąszcz B., Prawo karne. Przepisy 2017, Stan prawny 31.10.2016, Wydawnictwo Od.Nowa, Bielsko-Biała 2017.
3. Krzyżanowski L., Kodeks karny. Kodeks postępowania karnego. Kodeks karny wykonawczy. Kodeks wykroczeń. Postępowanie wykroczeniowe. Akty wykonawcze. Przepisy wprowadzające. Skorowidz, Wydanie 11, stan prawny 15 stycznia 2017.
4. Dąbrowska M., Grooming. Wybrane aspekty prawnokarne i kryminologiczne, Biuro Rzecznika Praw Dziecka, Warszawa 2018.
5. Gardocki L., Prawo karne, 20. wydanie zmienione, Wydawnictwo C. H. Beck, Warszawa 2017.
6. Iwański M., Odpowiedzialność karna za przestępstwa korupcyjne, Stan prawny na dzień 1 sierpnia 2016, Krakowski Instytut Prawa Karnego Fundacja, Kraków 2016.

Literatura uzupełniająca:

1. Nawacki M., Starzyński P., Prawo karne materialne z perspektywy nauki o bezpieczeństwie, Editions Spotkania, Warszawa 2015.

III. INFORMACJE DODATKOWE**BILANS PUNKTÓW ECTS****OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)**

Forma aktywności	Liczba godzin *
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	30
Praca własna studenta	20
SUMA GODZIN:	50

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)

		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPISANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 2	1,2
	Praca własna studenta		0,8

* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;

OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:

Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej.

Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, opracowanie projektu.

- przygotowanie do kolokwium pisemnego z wykładów - czytanie wskazanej literatury (K_W04, K_K01) - 10 godz.
- przygotowanie do kolokwium pisemnego z ćwiczeń (K_U02, K_K01) - 10 godz.

KRYTERIA OCENIANIA

Ocena kształtująca:

wykład - dyskusja

ćwiczenia - studium przypadku, dyskusja

Ocena podsumowująca:

wykład - kolokwium pisemne

ćwiczenia - kolokwium pisemne (rozwiązanie danego problemu)

INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ

Zajęcia są przygotowane do prowadzenia w formie e-learningu

Karta opisu zajęć - Sylabus

Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu

I. INFORMACJE PODSTAWOWE

Nazwa zajęć: Pierwsza pomoc przedmedyczna	Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2024/2025
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Bezpieczeństwo wewnętrzne I stopień, profil praktyczny	
Język wykładowy: polski	Rodzaj zajęć: zajęcia specjalistyczne
Rok studiów: II	Semestr: 3
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 2	Koordinator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:

Jednostka organizacyjna: Wydział Ekonomii i Zarządzania

FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN

Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:

Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:		Wykład:	
Ćwiczenia:		Ćwiczenia:	
Laboratorium:		Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:	15	Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:		Praktyki zawodowe:	
Inna forma (jaka):		Inna forma (jaka):	
RAZEM:	15	RAZEM:	

II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE

Wymagania wstępne i dodatkowe: brak

Cel (cele) kształcenia dla zajęć: przekazanie zaawansowanej wiedzy i wykształcenie umiejętności w zakresie zasad udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej.

EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW

Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się

UWAGA:

Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą one od formy zajęć.

Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:	Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
---	---	--

Umiejętności - potrafi

PPP_KU01	udzielić pierwszej pomocy przedmedycznej zgodnie z	K_U02
----------	--	-------

	zasadami i metodami ratownictwa medycznego			
Kompetencji społecznych - jest gotów do				
PPP_KK01	krytycznej oceny działań własnych i działań zespołów, którymi kieruje i przyjmowania odpowiedzialności za skutki tych działań.			K_K02
UWAGA! Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.				
TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA				
Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):				
Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się *	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć #
		Zajęcie praktyczne		
TP-01	Zasady udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej - łańcuch ratunkowy; Ogólne zasady postępowania na miejscu zdarzenia, postępowanie z nieprzytomnym, podstawowe zabiegi ratujące życie – BLS. Zasady bezpiecznego użycia AED. Idea ICE.	x	scenki sytuacyjne, praca w grupach – praktyczne zadania w oparciu o podstawowe zasady udzielania pierwszej pomocy z wykorzystaniem fantomów do nauki reanimacji i resuscytacji	sprawdzenie poprawności wykonania praktycznych zadań (np. reanimacji, zabezpieczania różnego rodzaju ran, złamań, tamowania krwotoków itd.)
TP-02	Techniki wybranych zabiegów ratowniczych – praktyczne zadania: kontrola funkcji życiowych, postępowanie z chorym nieprzytomnym (urazy głowy, omdlenia, epilepsja, porażenie słoneczne/przeżrzenie, przechłodzenie), postępowanie z chorym z zaburzeniami oddychania (zadławienia, obrzęki górnych dróg oddechowych), postępowanie z chorym z zaburzeniami w pracy serca i układzie krążenia (astma, porażenie prądem, apopleksja), reanimacja - pokaz i ćwiczenia,	x	scenki sytuacyjne, praca w grupach – praktyczne zadania w oparciu o podstawowe zasady udzielania pierwszej pomocy z wykorzystaniem fantomów do nauki reanimacji i resuscytacji	sprawdzenie poprawności wykonania praktycznych zadań (np. reanimacji, zabezpieczania różnego rodzaju ran, złamań, tamowania krwotoków itd.)
TP-03	Zabezpieczanie ran (krwotoki, ciała obce w	X	scenki sytuacyjne, praca w grupach – praktyczne	sprawdzenie poprawności wykonania praktycznych

	<p>ranie, oparzenia), wstrząs, zatrucia, wypadki drogowe – zasady postępowania na miejscu zdarzenia. Postępowanie w obrażeniach kl. piersiowej, j. brzusznej. Zasady udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej w złamaniach i obrażeniach kości długich i stawów oraz w urazach kręgosłupa.</p>		<p>zadania w oparciu o podstawowe zasady udzielania pierwszej pomocy z wykorzystaniem fantomów do nauki reanimacji i resuscytacji</p>	<p>zadań (np. reanimacji, zabezpieczania różnego rodzaju ran, złamań, tamowania krwotoków itd.)</p>
--	--	--	---	---

Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.

Dla wykładu:

* np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy

np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt

Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.

ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)

Literatura podstawowa:

1. Frankowski P., Chałuda A., Pierwsza pomoc przedmedyczna. Outdoor, survival, wojna, Helion S.A. Gliwice 2023.
2. Buchfelder M., Buchfelder A., tł. z jęz. niem. Mikaszewska-Sokolewicz M., Podręcznik pierwszej pomocy, Wyd. 5 uaktualnione (6 dodruk), Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2016.
3. Czerwiński M., Makowiec P., Podstawy ratownictwa taktycznego / Michał. Wydanie 1, dodruk, Difin, Warszawa 2022.
4. Janeczek S., Pierwsza pomoc, Dom Wydawniczy Bellona, Warszawa 2007.
5. Podlasiński A., Taktyczne ratownictwo medyczne, Wydanie 1 - 3 dodruk, Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2019.

Literatura uzupełniająca:

1. Roy L. Alson, PhD, MD, FACEP, FAEMS, Kye Han, MBBS, FRCS, FRCES, John E. Campbell, MD, FACEP, V, wydanie polskie / [redakcja: Jarosław Gućwa, Paweł Kukła, Maciej Ostrowski, Bartosz Wróbel, Iwona Żurek, tłumaczenie: Joanna Fąferek, Jerzy Jaskuła, Cezary Kułak, Marcin Maciejewski, Andrzej Mącznik, Jakub Mierzejewski, Przemysław Pomianek, Bartosz Wróbel] International trauma life support = Ratownictwo przedszpitalne w urazach, Medycyna Praktyczna, Kraków 2022.
2. Pete Gregory, Ian Mursell, [autorzy tłumaczenia: Joanna Godlewska, Joanna Moszczyńska-Stulin, Maria Witkowska]. Wydanie polskie / pod redakcją Jacka Smereki, Diagnostyka i postępowanie w ratownictwie medycznym. Procedury zabiegowe, Górnicki Wydawnictwo Medyczne, Wrocław 2013.
3. Kózka M., Rumian B., Maślanka M. [aut. Leszek Brongel et al.]. Pielęgniarstwo ratunkowe, Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2013.

III. INFORMACJE DODATKOWE

BILANS PUNKTÓW ECTS

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)

Forma aktywności	Liczba godzin *
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	15
Praca własna studenta	35
SUMA GODZIN:	50

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)

	Liczba punktów ECTS
--	---------------------

SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPISANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 2	0,6
	Praca własna studenta		1,4
* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;			
OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:			
Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej. Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, opracowanie projektu.			
<ul style="list-style-type: none"> ▪ przygotowanie do zajęć - czytanie wskazanej literatury (K_U02, K_K02) – 15 godz. ▪ przygotowanie do wykonania praktycznych zadań – trenowanie udzielania pierwszej pomocy (K_U02, K_K02) – 20 godz. 			
KRYTERIA OCENIANIA			
Ocena kształtująca: dyskusja, obserwacja postępów w wykonywaniu praktycznych zadań			
Ocena podsumowująca: sprawdzenie poprawności wykonania praktycznych zadań (np. reanimacji, zabezpieczania różnego rodzaju ran, złamań, tamowania krwotoków itd.)			
INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ			
-			

Karta opisu zajęć - Sylabus			
Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu			
I. INFORMACJE PODSTAWOWE			
Nazwa zajęć: Wprowadzenie do bushcraftu z elementami terenoznawstwa		Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2024/2025	
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: bezpieczeństwo wewnętrzne I stopnia, profil praktyczny			
Język wykładowy: polski		Rodzaj zajęć: zajęcia specjalistyczne	
Rok studiów: II		Semestr: 4	
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 2		Koordynator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:	
Jednostka organizacyjna: Wydział Ekonomii i Zarządzania			
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN			
Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:			
Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:		Wykład:	
Ćwiczenia:	6	Ćwiczenia:	
Laboratorium:		Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	

Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:		Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:	24	Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:		Praktyki zawodowe:	
Inna forma (jaka):		Inna forma (jaka):	
RAZEM:	30	RAZEM:	

II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE

Wymagania wstępne i dodatkowe: dobry stan zdrowia

Cel (cele) kształcenia dla zajęć: przekazanie zaawansowanej wiedzy i wykształcenie umiejętności w zakresie sztuki przetrwania oraz poruszania się w terenie bez urządzeń nawigujących i z wykorzystaniem kompasu, busoli i mapy w okresie letnim.

EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW

Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się

UWAGA:

Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą one od formy zajęć.

Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:	Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
Wiedzy - zna i rozumie		
WdBzET_KW01	zasady bezpieczeństwa, różne zagrożenia mogące spotkać człowieka w terenie, uwarunkowania przyrodnicze i sposoby radzenia sobie w trudnych warunkach, a także zasady zachowania się w sytuacjach awaryjnych.	K_W02
Umiejętności - potrafi		
WdBzET_KU01	zorganizować schronienie i żywność niezbędne do przetrwania w terenie, rozpoznać swoje położenie z użyciem przyrządów pomocniczych i bez ich użycia, a także planować działania i prognozować skutki działań w terenie.	K_U01
WdBzET_KU02	posługiwać się mapą topograficzną, rozpoznawać typowe formy rzeźby terenu, dokonywać pomiarów w terenie, wykonywać orientacyjne szkice	K_U02
WdBzET_KU03	dokonać analizy sytuacji i zorganizować pracę w zespole, pełniąc w nim różne role, w trudnych warunkach pogodowych i terenowych.	K_U03
Kompetencji społecznych - jest gotów do		
WdBzET_KK01	podnoszenia poziomu swojej sprawności fizycznej niezbędnej do wykonywania zadań właściwych dla działalności zawodowej związanej z bezpieczeństwem wewnętrznym.	K_K02

UWAGA!

Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.

TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA

Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):

Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć #

			osiągnięcie założonych efektów uczenia się *	
		ćwiczenia		
TP-01	Lokalna geografia. Kultura różnych narodowości. Zasady bezpieczeństwa i udzielania pierwszej pomocy (BHP i postępowanie w sytuacjach awaryjnych. Ocena zagrożeń. Jak unikać niebezpieczeństwa? Apteczka i leczenie podstawowych urazów).	x	objaśnianie, pokaz, filmy instruktażowe, dyskusja	ocena merytoryczna wykonania prezentacji na wskazany temat
TP-02	Flora i fauna – rozpoznawanie gatunków dzikich roślin i zwierząt. Palne właściwości różnych rodzajów drewna - wiedza na temat najczęściej spotykanych drzew (brzoza, sosna, leszczyna, lipa, kasztanowiec, wierzba, świerk, jesion, dąb, jarzębina, wiśnia). Przygotowanie do wyjazdu.	x	objaśnianie, pokaz, filmy instruktażowe, dyskusja	ocena merytoryczna wykonania prezentacji na wskazany temat
		zajęcia terenowe		
TP-03	Lokalizacja obozu (sprzęt obozowy, układ obozu, latryny obozowe). Zasady i wskazówki dotyczące budowy schronienia. Higiena obozowa. Gotowanie w dziczy (osobisty zestaw kempingowy, dzika żywność, pozyskiwanie i sterylizacja wody – destylator słoneczny, filtry domowe).	x	objaśnianie, pokaz, ćwiczenia praktyczne	ocena wykonania praktycznych zadań m.in. budowy schronienia, rozpalania ognia, uzdatniania wody, orientacji w terenie
TP-04	Żywność: pokrzywa, sosna, jałowiec, łopian, ciecierzycza, dziurawiec, czosnek niedźwiedzi, jeżyna, dzika róża itd. Gotowanie w terenie.	x	objaśnianie, pokaz, ćwiczenia praktyczne	ocena wykonania praktycznych zadań m.in. budowy schronienia, rozpalania ognia, uzdatniania wody, orientacji w terenie
TP-05	Nauka określania swojego położenia w terenie bez przyrządów pomocniczych - naturalna nawigacja (w oparciu o pogodę, rośliny, drzewa, zwierzęta, słońce, księżyc i gwiazdy). Planowanie drogi, określanie kierunku. Umiejętność korzystania z kompasu, busoli i mapy.	x	objaśnianie, pokaz, ćwiczenia praktyczne	ocena wykonania praktycznych zadań m.in. budowy schronienia, rozpalania ognia, uzdatniania wody, orientacji w terenie

Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.

Dla wykładu:

* np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy

np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt

Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.

ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)

Literatura podstawowa:

1. Dave Canterbury, Bushcraft dla zaawansowanych. Sztuka przetrwania w dziczy, Wydaw. Bezdroża 2022.
2. Stilwell A., Tł. Hesko-Kołodzińska M., Budkiewicz P., Survival - techniki przetrwania, Bellona, Warszawa 2010.
3. Mears R., przeł. Sawicki G., Podręcznik sztuki przetrwania, Bellona, Warszawa 2002.
4. Bear Grylls, tł. Nowicki W., Kowlaczyk M., Szkoła przetrwania. Kultowy poradnik survivalowy, Wydaw. Pascal, 2010.
5. Rajchel R. Elementy survivalu jako forma aktywności wpływająca na rozwój cech charakteru człowieka Journal of Health Sciences. - 2014, nr 4, s. 346-355 (dostępna online https://zenodo.org/files/JoHS_2014413346-355)
6. Kwiatkowski K., Survival po polsku, Łódź 1999 (dostępna online https://issuu.com/ciotas/docs/survival_po_polsku_-_k._j._kwiatko)

7. McNab C. Survival: jak przeżyć w każdych warunkach, Poznań 2012.

Literatura uzupełniająca:

1. Darman P., tł. Kałużyński W., Podręcznik survivalu, "Pelta", Warszawa 1995.
2. Mazur S. Podręcznik terenoznawstwa Katowice 2007.
3. Stilwell A. Sztuka przetrwania w sytuacjach kryzysowych: kataklizmy natury, zagrożenia terrorystyczne, ...i jak sobie z nimi radzić, Warszawa 2011.
4. Pałkiewicz J. Survival. Sztuka przetrwania, Warszawa 1994.

III. INFORMACJE DODATKOWE

BILANS PUNKTÓW ECTS

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)

Forma aktywności	Liczba godzin *
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	30
Praca własna studenta	20
SUMA GODZIN:	50

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)

		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPIŚNANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 2	1,3
	Praca własna studenta		0,7

* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;

OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:

Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej.

Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, opracowanie projektu.

- przygotowanie prezentacji (K_WO2, K_K02) – 5 godz.
- wykonanie praktycznych zadań (K_U01, K_U03, K_K02) – 15 godz.

KRYTERIA OCENIANIA

Ocena kształtująca:

ćwiczenia – dyskusja

zajęcia terenowe – obserwacja, dyskusja

Ocena podsumowująca:

ćwiczenia – ocena merytoryczna wykonania prezentacji na wskazany temat

zajęcia terenowe – ocena wykonania praktycznych zadań

INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ

-

Karta opisu zajęć - Sylabus

Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu

I. INFORMACJE PODSTAWOWE

Nazwa zajęć: Wprowadzenie do bushcraftu z elementami terenoznawstwa	Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2024/2025
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: bezpieczeństwo wewnętrzne I stopnia, profil praktyczny	
Język wykładowy: polski	Rodzaj zajęć: zajęcia specjalistyczne
Rok studiów: III	Semestr: 5
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 1	Koordinator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:

Jednostka organizacyjna: Wydział Ekonomii i Zarządzania

FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN

Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:

Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:		Wykład:	
Ćwiczenia:		Ćwiczenia:	
Laboratorium:		Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:		Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:	15	Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:		Praktyki zawodowe:	
Inna forma (jaka):		Inna forma (jaka):	
RAZEM:	15	RAZEM:	

II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE

Wymagania wstępne i dodatkowe: dobry stan zdrowia

Cel (cele) kształcenia dla zajęć: przekazanie zaawansowanej wiedzy i wykształcenie umiejętności w zakresie sztuki przetrwania oraz poruszania się w terenie w okresie zimowym.

EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW

Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się

UWAGA:

Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą one od formy zajęć.

Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się,	Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku
---	--	---

	student w kategorii:	studiów (symbol efektów uczenia się)
Umiejętności - potrafi		
WdBzET_KU01	zorganizować schronienie i żywność niezbędne do przetrwania w terenie w zimie, przemieszczać się w warunkach zimowych z zachowaniem zasad bezpieczeństwa.	K_U01
WdBzET_KU02	organizować pracę własną i zespołu w przypadku znalezienia się w trudnych warunkach terenowych i pogodowych.	K_U03
Kompetencje społecznych - jest gotów do		
WdBzET_KK01	podnoszenia poziomu swojej sprawności fizycznej niezbędnej do wykonywania zadań właściwych dla działalności zawodowej związanej z bezpieczeństwem wewnętrznym.	K_K02

UWAGA!

Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.

TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA

Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):

Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się *	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć #
		zajęcia terenowe		
TP-01	Typy schronień. Odzież (materiały, zasady ubierania się na zimowe wędrówki). Regulacja temperatury ciała (hipotermia, odprowadzanie wilgoci, wentylacja). Pożywienie (woda, węglowodany, dzika żywność, wędkarstwo podlodowe).	x	objaśnianie, pokaz, ćwiczenia praktyczne	ocena wykonania praktycznych zadań
TP-02	Przemieszczanie się (rakiety śnieżne, narty). Narzędzia niezbędne w zimowej wyprawie. Ogień (znaki świetlne, układanie ogniska, zastosowania). Bezpieczeństwo w zimie.	x	objaśnianie, pokaz, ćwiczenia praktyczne	ocena wykonania praktycznych zadań

Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.

Dla wykładu:

* np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy

np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt

Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.

ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)

Literatura podstawowa:

1. Dave Canterbury, Bushcraft dla zaawansowanych. Sztuka przetrwania w dziczy, Wydaw. Bezdroża 2022.
2. Stilwell A., Tł. Hesco-Kołodzińska M., Budkiewicz P., Survival - techniki przetrwania, Bellona, Warszawa 2010.
3. Mears R., przeł. Sawicki G., Podręcznik sztuki przetrwania, Bellona, Warszawa 2002.
4. Bear Grylls, tł. Nowicki W., Kowlaczyk M., Szkoła przetrwania. Kultowy poradnik survivalowy, Wydaw. Pascal, 2010.
5. Rajchel R. Elementy survivalu jako forma aktywności wpływająca na rozwój cech charakteru człowieka Journal of Health Sciences. - 2014, nr 4, s. 346-355 (dostępna online [https://zenodo.org > files > JoHS_2014413346-355](https://zenodo.org/files/JoHS_2014413346-355))
6. Kwiatkowski K., Survival po polsku, Łódź 1999 (dostępna online https://issuu.com/ciotas/docs/survival_po_polsku_-_k._j._kwiatko)
7. McNab C. Survival: jak przeżyć w każdych warunkach, Poznań 2012.

Literatura uzupełniająca:

1. Darman P., tł. Kałużyński W., Podręcznik survivalu, "Pelta", Warszawa 1995.
2. Mazur S. Podręcznik terenoznawstwa Katowice 2007.
3. Stilwell A. Sztuka przetrwania w sytuacjach kryzysowych: kataklizmy natury, zagrożenia terrorystyczne, ...i jak sobie z nimi radzić, Warszawa 2011.
4. Pałkiewicz J. Survival. Sztuka przetrwania, Warszawa 1994.

III. INFORMACJE DODATKOWE**BILANS PUNKTÓW ECTS****OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)**

Forma aktywności	Liczba godzin *
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	15
Praca własna studenta	10
SUMA GODZIN:	25

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)

		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPISANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 1	0,6
	Praca własna studenta		0,4

* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;

OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:

Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej.

Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, opracowanie projektu.

- wykonanie praktycznych zadań (K_U01, K_U03, K_K02) – 10 godz.

KRYTERIA OCENIANIA

Ocena kształtująca:

zajęcia terenowe – obserwacja

Ocena podsumowująca:

zajęcia terenowe – ocena wykonania praktycznych zadań

INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ

-

Karta opisu zajęć - Syllabus

Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu

I. INFORMACJE PODSTAWOWE

Nazwa zajęć: **Trening sprawności fizycznej przygotowujący do służb mundurowych**

Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2024/2025

Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Bezpieczeństwo wewnętrzne I stopień, profil praktyczny			
Język wykładowy: polski		Rodzaj zajęć: zajęcia specjalistyczne	
Rok studiów: III		Semestr: 6	
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 2		Koordynator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:	
Jednostka organizacyjna: Wydział Ekonomii i Zarządzania			
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN			
Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:			
Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:		Wykład:	
Ćwiczenia:	15	Ćwiczenia:	
Laboratorium:		Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:		Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:		Praktyki zawodowe:	
Inna forma (jaka):		Inna forma (jaka):	
RAZEM:	15	RAZEM:	
II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE			
Wymagania wstępne i dodatkowe: dobry stan zdrowia			
Cel (cele) kształcenia dla zajęć: przekazanie zaawansowanej wiedzy i wykształcenie umiejętności w zakresie sprawności fizycznej niezbędnej w pracy zawodowej związanej ze służbami mundurowymi			
EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW			
Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się			
UWAGA:			
Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą one od formy zajęć.			
Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:		Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
Wiedzy - zna i rozumie			
TSF_KW01	zasady i technikę wykonywania różnych ćwiczeń sprawnościowych, niezbędnych w aktywności zawodowej związanej z bezpieczeństwem wewnętrznym		K_W02
Umiejętności - potrafi			
TSF_KU01	prawidłowo wykonać test sprawności fizycznej		K_U02
Kompetencji społecznych - jest gotów do			
TSF_KK01	wypełniania zobowiązań społecznych, podtrzymywania swojej		K_K02

	sprawności fizycznej		
UWAGA! Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.			
TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA			
Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):			
Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się *
		ćwiczenia	
TP-01	<p>Nauka i doskonalenie techniki:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ biegu po kopercie, ▪ biegu wahadłowego, ▪ pokonywania górą płotków lekkoatletycznych, ▪ pokonywania górą skrzyń gimnastycznych, ▪ okrążania stojaków, ▪ skłonów tułowia w przód w czasie 2 i 1 minuty (brzuszki), ▪ skrętosłonów w czasie 1 minuty, ▪ uginania i prostowania ramion w podporze leżąc przodem, ▪ przewrotów na materacu, ▪ przenoszenia manekina, ▪ podciągania na drążku, ▪ rzutu piłką lekarską, ▪ przenoszenia piłki lekarskiej, ▪ skoku w dal z miejsca obunóż, ▪ biegu na dystans 600 m, 1000 m i 3000 m. 	x	<p>dyskusja, pokaz, ćwiczenia ruchowe – indywidualne i zespołowe</p>
TP-02	Ćwiczenia wydolnościowe	x	<p>pokaz, ćwiczenia ruchowe – indywidualne i zespołowe</p>
Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.			
ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)			
Literatura podstawowa:			
<ol style="list-style-type: none"> 1. Aurélien Broussal-Derval, Stéphane Ganep. Posłuszny, Mobilność w treningu funkcjonalnym: efektywny ruch i oddech, eliminacja bólu, poprawa sprawności, MedPharm Polska, Wrocław 2021. 2. J. Cholewa, M. Kunicki, Rekreacyjna aktywność fizyczna, AWF Katowice 2014 r. 3. M. Boyle, Nowoczesny trening funkcjonalny, Galaktyka 2019 r. 4. J. Tatarczuk, Metodyka wychowania fizycznego, Uniwersytet Zielonogórski 2011 r. 			
Literatura uzupełniająca:			
<ol style="list-style-type: none"> 1. K. Ashwell, Anatomia ruchu, Arkady 2015 r. 2. Strugarek, Plenerowe i halowe gry rekreacyjne, Naukowe UAM Poznań 2009 r. 			

III. INFORMACJE DODATKOWE			
BILANS PUNKTÓW ECTS			
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)			
Forma aktywności		Liczba godzin *	
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia		15	
Praca własna studenta		35	
SUMA GODZIN:		50	
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)			
		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPISANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 2	0,6
	Praca własna studenta		1,4
* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;			
OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:			
Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej. Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, opracowanie projektu.			
<ul style="list-style-type: none"> oglądanie filmów instruktażowych i czytanie wskazanej literatury (K_W02, K_K02) – 10 godz. przygotowanie do testu sprawności fizycznej (K_U02, K_K02) – 25 godz. 			
KRYTERIA OCENIANIA			
Ocena kształtująca: ćwiczenia – obserwacja, dyskusja			
Ocena podsumowująca: ćwiczenia - obserwacja poprawności wykonania ćwiczeń oraz współpracy w zespole, test sprawności fizycznej			
INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ			
-			

Karta opisu zajęć - Sylabus	
Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu	
I. INFORMACJE PODSTAWOWE	
Nazwa zajęć: Ochrona przeciwpożarowa	Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2024/2025
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Bezpieczeństwo wewnętrzne I stopień, profil praktyczny	
Język wykładowy: polski	Rodzaj zajęć: zajęcia specjalistyczne
Rok studiów: III	Semestr: 6
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 2	Koordinator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:

Jednostka organizacyjna: Wydział Ekonomii i Zarządzania			
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN			
Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:			
Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:		Wykład:	
Ćwiczenia:	15	Ćwiczenia:	
Laboratorium:		Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:		Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:		Praktyki zawodowe:	
Inna forma (jaka):		Inna forma (jaka):	
RAZEM:	15	RAZEM:	
II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE			
Wymagania wstępne i dodatkowe: brak			
Cel (cele) kształcenia dla zajęć: przekazanie zaawansowanej wiedzy i wykształcenie umiejętności w zakresie przepisów prawnych, zasad i metod ochrony przeciwpożarowej.			
EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW			
Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się			
UWAGA:			
Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą one od formy zajęć.			
Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:		Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
Wiedzy - zna i rozumie			
OP_KW01	zasady, przepisy, metody i narzędzia ochrony przeciwpożarowej		K_W02
Umiejętności - potrafi			
OP_KU01	dobrać sprzęt gaśniczy i użyć go zgodnie z obowiązującymi zasadami		K_U02
Kompetencji społecznych - jest gotów do			
OP_KK01	współorganizowania działań na rzecz środowiska społecznego, odpowiedzialnego rozwiązywania problemów związanych z ochroną przeciwpożarową.		K_K02
UWAGA!			
Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.			

TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA

Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):

Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się *	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć #
		ćwiczenia		
TP-01	Obowiązki pracodawców w zakresie ochrony ppoż. Obowiązki pracowników w zakresie ochrony ppoż. Instrukcje bezpieczeństwa pożarowego.	x	dyskusja, prezentacja multimedialna	kolokwium pisemne
TP-02	Zasady postępowania w sytuacjach zagrożenia pożarem. Ewakuacja. Wymogi bezpieczeństwa pożarowego w firmie. Bezpieczeństwo pożarowe w ramach szkolenia bhp. Ćwiczenia praktyczne w zakresie organizacji ewakuacji.	x	dyskusja, prezentacja multimedialna	kolokwium pisemne
TP-03	Ćwiczenia praktyczne użycia podręcznego sprzętu gaśniczego. Podręczny sprzęt gaśniczy (Rola podręcznego sprzętu gaśniczego. Skład podręcznego sprzętu gaśniczego. Uzupełnienie podręcznego sprzętu gaśniczego - instalacja wodociągowa przeciwpożarowa, czyli hydranty wewnętrzne i zawory hydrantowe. Obowiązkowy podręczny sprzęt gaśniczy, działanie hydronetek wodnych.	x	studium przypadku, dyskusja, metoda projektowa (praca w grupach)	ocena wykonania założeń projektu „Audyt systemu ochrony przeciwpożarowej w jednostce X”
TP-04	Rozmieszczenie podręcznego sprzętu gaśniczego. Bezpieczne użycie gaśnic – zasady).	x	studium przypadku, dyskusja, metoda projektowa (praca w grupach)	ocena wykonania założeń projektu „Audyt systemu ochrony przeciwpożarowej w jednostce X”
TP-05	Wewnętrzna ocena warunków ochrony ppoż. - system wewnętrznego audytu warunków ochrony ppoż.	x	studium przypadku, dyskusja, metoda projektowa (praca w grupach)	ocena wykonania założeń projektu „Audyt systemu ochrony przeciwpożarowej w jednostce X”

Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.

Dla wykładu:			
* np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy			
# np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt			
Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.			
ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)			
Literatura podstawowa:			
1. Nepelski M., Struniawski J., Profilaktyka bezpieczeństwa, Szczytno 2018.			
2. Świeboda A., Ochrona ppoż. W praktyce. Praktyczny informator, Wydawn. Wiedza i Praktyka, Warszawa 2014.			
3. Laurowski T., Vademecum ochrony przeciwpożarowej, KaBe, Krosno 2006.			
Literatura uzupełniająca:			
1. Smereka J., Zasiak-Christ B., Systemy ratownicze w Polsce a bezpieczeństwo cywilne i wojskowe tom 3, AD Verbum, 2016.			
2. Wróblewski D., Bezpieczeństwo i Technika Pożarnicza, kwartalnik CNBOP Nr 29/1/13, Wydawnictwo Centrum Naukowo-Badawczego Ochrony Przeciwpożarowej, Józefów 2013.			
3. Frankowski W., Bezpieczeństwo przeciwpożarowe w moim domu. Ochrona przeciwpożarowa w obiektach zabudowy jednorodzinnej, Zacharek Dom Wydawniczy, Warszawa 2011.			
III. INFORMACJE DODATKOWE			
BILANS PUNKTÓW ECTS			
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)			
Forma aktywności		Liczba godzin *	
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia		15	
Praca własna studenta		35	
SUMA GODZIN:		50	
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)			
		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPISANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 2	0,6
	Praca własna studenta		1,4
* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;			
OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:			
Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej. Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, opracowanie projektu.			
<ul style="list-style-type: none"> • przygotowanie do kolokwium pisemnego (K_W02, K_K02) – 15 godz. • przygotowanie projektu (K_U02, K_K02) – 20 godz. 			
KRYTERIA OCENIANIA			
Ocena kształtująca: ćwiczenia - dyskusja			
Ocena podsumowująca: ćwiczenia - kolokwium pisemne, ocena wykonania założeń projektu „Audyty systemu ochrony przeciwpożarowej w jednostce X”			

**INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA
ODLEGŁOŚĆ**

Zajęcia są przygotowane do prowadzenia w formie e-learningu

Karta opisu zajęć - Sylabus

Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu

I. INFORMACJE PODSTAWOWE

Nazwa zajęć: Podstawy samoobrony	Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2024/2025
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Bezpieczeństwo wewnętrzne I stopień, profil praktyczny	
Język wykładowy: polski	Rodzaj zajęć: zajęcia specjalistyczne
Rok studiów: III	Semestr: 5
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 3	Koordinator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:

Jednostka organizacyjna: Wydział Ekonomii i Zarządzania

FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN

Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:

Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:		Wykład:	
Ćwiczenia:		Ćwiczenia:	
Laboratorium:	6	Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:	24	Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyka zawodowa w PWSTE w Jarosławiu:		Praktyki zawodowe:	
Inna forma (jaka):		Inna forma (jaka):	
RAZEM:	30	RAZEM:	

II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE

Wymagania wstępne i dodatkowe: brak

Cel (cele) kształcenia dla zajęć: przekazanie zaawansowanej wiedzy i wykształcenie umiejętności z zakresu technik samoobrony

**EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ
OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW**

Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się

UWAGA:

Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą one od formy zajęć.

Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się,	Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla
---	--	--

	student w kategorii:	kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
Wiedzy - zna i rozumie		
PS_KW01	metody i techniki samoobrony	K_W02
Umiejętności - potrafi		
PS_KU01	zastosować odpowiednie metody i techniki samoobrony w sytuacji zagrożenia własnego życia i zdrowia oraz osób trzecich	K_U02
Kompetencji społecznych - jest gotów do		
PS_KK01	współorganizowania działań na rzecz środowiska społecznego, odpowiedzialnego rozwiązywania problemów związanych z samoobroną	K_K02

UWAGA!

Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.

TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA

Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):

Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się *	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć #
		ćwiczenia		
TP-01	Podstawy i poruszanie się w walce, techniki wyprowadzania ciosów i kopnięć oraz sposoby ich blokowania. Pady i przewroty w walce wręcz sprowadzenia do parteru z wykorzystaniem podcięć, chwytów. Uwalnianie się z chwytów, obchwytów i duszenia. Miejsca wrażliwe na ciele.	x	filmy instruktażowe, praktyczne ćwiczenia ruchowe – symulacja zdarzeń losowych	wypowiedź ustna, test sprawności fizycznej i stosowania odpowiednich technik samoobrony
TP-02	Obrona przed atakiem nożem lub niebezpiecznym przedmiotem, obrona przed atakiem bronią palną.	x	filmy instruktażowe, praktyczne ćwiczenia ruchowe – symulacja zdarzeń losowych	wypowiedź ustna, test sprawności fizycznej i stosowania odpowiednich technik samoobrony
		zajęcia praktyczne		
TP-03	Samoobrona w praktyce i współdziałanie w różnych sytuacjach taktycznych. Praktyczne stosowanie technik samoobrony w sytuacjach zagrożenia życia lub zdrowia.	x	praktyczne ćwiczenia ruchowe – symulacja zdarzeń losowych	test sprawności fizycznej i stosowania odpowiednich technik samoobrony

Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.

Dla wykładu:

* np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy

np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.

ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)

Literatura podstawowa:

1. Boyle M., przekład Podlecka N., Ziewiec A., Nowoczesny trening funkcjonalny. Trenuj efektywniej i zmniejsz ryzyko

kontuzji. Filmy prezentujące 71 ćwiczeń na stronie www, Galaktyka, Łódź 2019.

2. Aurélien Broussal-Derval, Stéphane Ganneau, redakcja merytoryczna Paweł Posłuszny, tłumaczenie: Xawery Gawłowski, Weronika Sapota, Mobilność w treningu funkcjonalnym. Efektywny ruch i oddech, eliminacja bólu, poprawa sprawności, Wydanie pierwsze polskie, MedPharm Polska, Wrocław 2021.
3. Woynarowska B., Edukacja zdrowotna. Podstawy teoretyczne, metodyka, praktyka, Wydanie II - 5 dodruk, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2022.

Literatura uzupełniająca:

1. Przybylski J., Czarkowska-Pączek B., Zarys fizjologii wysiłku fizycznego. Podręcznik dla studentów, Wydawnictwo Medyczne Urban & Partner, Wrocław 2006.
2. Zatoń M., Jethon Z., Aktywność ruchowa w świetle badań fizjologicznych, Cz. 1, Wydawnictwo AWF, Wrocław 2002.
3. Górski J., Celichowski J. [et al.]. Fizjologiczne podstawy wysiłku fizycznego. Podręcznik dla studentów akademii wychowania fizycznego i akademii medycznych, Wyd. 2 zm. i uzupeł., Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2006.

III. INFORMACJE DODATKOWE

BILANS PUNKTÓW ECTS

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)

Forma aktywności	Liczba godzin *
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	30
Praca własna studenta	20
SUMA GODZIN:	50

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)

		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPIŚANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 2	1,2
	Praca własna studenta		0,8

* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;

OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:

Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej.

Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, opracowanie projektu.

- czytanie wskazanej literatury (K_W02, K_K02) – 10 godz.
- samodzielny trening – ćwiczenie technik samoobrony (K_U02, K_K02) – 10 godz.

KRYTERIA OCENIANIA

Ocena kształtująca:

ćwiczenia – dyskusja

zajęcia praktyczne – obserwacja postępów w treningu

Ocena podsumowująca:

ćwiczenia – wypowiedź ustna

zajęcia praktyczne - test sprawności fizycznej i stosowania odpowiednich technik samoobrony

INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ

-

Karta opisu zajęć - Sylabus

Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu

I. INFORMACJE PODSTAWOWE

Nazwa zajęć: Metody i środki przymusu bezpośredniego	Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2024/2025
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Bezpieczeństwo wewnętrzne I stopień, profil praktyczny	
Język wykładowy: polski	Rodzaj zajęć: zajęcia specjalistyczne
Rok studiów: III	Semestr: 5
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 3	Koordinator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:
Jednostka organizacyjna: Wydział Ekonomii i Zarządzania	

FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN

Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:

Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:		Wykład:	
Ćwiczenia:	6	Ćwiczenia:	
Laboratorium:		Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:	24	Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyka zawodowa w PWSTE w Jarosławiu:		Praktyki zawodowe:	
Inna forma (jaka):		Inna forma (jaka):	
RAZEM:	30	RAZEM:	

II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE

Wymagania wstępne i dodatkowe: brak

Cel (cele) kształcenia dla zajęć: przekazanie zaawansowanej wiedzy i wykształcenie umiejętności w zakresie rodzajów środków przymusu bezpośredniego i zasad ich stosowania

EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW

Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się

UWAGA:

Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą one od formy zajęć.

Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:	Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
Wiedzy - zna i rozumie		

MŚP_KW01	zasady, metody i środki przymusu bezpośredniego	K_W02
Umiejętności - potrafi		
MŚP_KU01	w prawidłowy sposób stosować środki przymusu bezpośredniego	K_U02
Kompetencji społecznych - jest gotów do		
MŚP_KK01	współorganizowania działań na rzecz środowiska społecznego, odpowiedzialnego rozwiązywania problemów związanych z użyciem środków przymusu bezpośredniego	K_K02

UWAGA!

Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.

TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA

Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):

Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się *	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć #
		ćwiczenia		
TP-01	Podstawy prawne użycia lub wykorzystania śpb. Zasady użycia lub wykorzystania śpb. Zakazy podmiotowe dotyczące użycia śpb. Klasyfikacja śpb. Przypadki użycia lub wykorzystania śpb. Prewencyjne użycie śpb. Czynności policjanta przed użyciem śpb. Podjęcie decyzji o użyciu lub wykorzystaniu śpb. Przypadki użycia lub wykorzystania siły fizycznej.	x	filmy instruktażowe, praktyczne ćwiczenia ruchowe z zastosowaniem środków różnych środków przymusu bezpośredniego	wypowiedź ustna, sprawdzenie poprawności stosowania środków przymusu bezpośredniego
TP-02	Przypadki użycia kaftana bezpieczeństwa lub pasa obezwładniającego. Zasady obowiązujące w używaniu kaftana bezpieczeństwa lub pasa obezwładniającego. Przypadki użycia lub wykorzystania wodnych środków obezwładniających. Zasady użycia i wykorzystania chemicznych środków obezwładniających. Zasady wykorzystania środków przeznaczonych do pokonywania zamknięć budowlanych i	x	filmy instruktażowe, praktyczne ćwiczenia ruchowe z zastosowaniem środków różnych środków przymusu bezpośredniego	wypowiedź ustna, sprawdzenie poprawności stosowania środków przymusu bezpośredniego

	innych przeszkód, w tym materiałów wybuchowych. Zasady użycia środków pirotechnicznych o właściwościach ogłuszających lub ośniewających.			
		zajęcia praktyczne		
TP-03	Praktyczne ćwiczenia: Zakładanie kajdanek. Posługiwanie się pałą służbową. Podstawowe techniki posługiwania się bronią palną. Techniki interwencyjne w postaci chwytów i dźwigni transportowych. Techniki stosowania chemicznych środków obездnających. Dokumentowanie użycia lub wykorzystania śpb.	x	praktyczne ćwiczenia ruchowe z zastosowaniem środków różnych środków przymusu bezpośredniego	sprawdzenie poprawności stosowania środków przymusu bezpośredniego

Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.

Dla wykładu:

* np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy

np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt

Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.

ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)

Literatura podstawowa:

1. Ustawa o środkach przymusu bezpośredniego i broni palnej z 24.05.2013 r. (Dz. U. z 2022 r. poz. 1416, 1700, 1933).
2. Ustawa o Policji z 6.04.1990 z póź. zm. (Dz.U. 1990 Nr 30 poz. 179).
3. Ustawa o ochronie zdrowia psychicznego z 19.08.1994 r. (Dz.U.2022.0.2123)

Literatura uzupełniająca:

6. Ustawa Kodeks wykroczeń z 20.05.1971 r. (Dz. U. 1971 Nr 12 poz. 114)
7. Ustawa Kodeks karny z 6.06.1997 r. z późn. zm. (Dz. U. 1997 Nr 88 poz. 553)

III. INFORMACJE DODATKOWE

BILANS PUNKTÓW ECTS

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)

Forma aktywności	Liczba godzin *
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	30
Praca własna studenta	20
SUMA GODZIN:	50

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)

		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPIŚANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 2	0,6
	Praca własna studenta		1,4

* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;

OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:

Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej. Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, opracowanie projektu.

- czytanie wskazanej literatury (K_W02, K_K02) – 10 godz.
- samodzielny trening – ćwiczenie stosowania środków przymusu bezpośredniego (K_U02, K_K02) – 10 godz.

KRYTERIA OCENIANIA

Ocena kształtująca:

ćwiczenia - obserwacja

zajęcia praktyczne – obserwacja postępów w treningu

Ocena podsumowująca:

ćwiczenia – wypowiedź ustna

zajęcia praktyczne – sprawdzenie poprawności stosowania środków przymusu bezpośredniego

INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ

-

Karta opisu zajęć - Sylabus

Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu

I. INFORMACJE PODSTAWOWE

Nazwa zajęć: Podstawy strzelectwa	Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2024/2025
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Bezpieczeństwo wewnętrzne I stopień, profil praktyczny	
Język wykładowy: polski	Rodzaj zajęć: zajęcia specjalistyczne
Rok studiów: II	Semestr: 3
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 3	Koordinator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:

Jednostka organizacyjna: Wydział Ekonomii i Zarządzania

FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN

Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:

Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:		Wykład:	
Ćwiczenia:	15	Ćwiczenia:	
Laboratorium:		Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:	30	Zajęcia praktyczne:	

Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyka zawodowa w PWSTE w Jarosławiu:		Praktyki zawodowe:	
Inna forma (jaka):		Inna forma (jaka):	
RAZEM:	45	RAZEM:	

II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE

Wymagania wstępne i dodatkowe: osiągnięcie efektów uczenia się w ramach zajęć bezpieczeństwo higiena pracy i ergonomia

Cel (cele) kształcenia dla zajęć: przekazanie zaawansowanej wiedzy i wykształcenie umiejętności w zakresie obsługi i konserwacji broni palnej oraz techniki strzeleckiej.

EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW

Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się

UWAGA:

Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą one od formy zajęć.

Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:	Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
Wiedzy - zna i rozumie		
PS_KW01	rodzaje broni palnej, dane techniczne broni, zasady działania i bezpiecznego obchodzenia się z bronią, techniki strzeleckie	K_W02
Umiejętności - potrafi		
PS_KU01	poprawnie obsługiwać broń palną	K_U02
Kompetencje społecznych - jest gotów do		
PS_KK01	współorganizowania działań na rzecz środowiska społecznego, odpowiedzialnego rozwiązywania dylematów związanych z użyciem broni palnej	K_K02

UWAGA!

Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.

TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA

Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):

Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się *	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć #
		ćwiczenia		

TP-01	Budowa i zasady działania broni palnej: Działanie, przeznaczenie i charakterystyki techniczne pistoletu, rewolweru, pistoletu maszynowego, karabinka oraz strzelby gładko lufowej na wybranych przykładach; Podstawy celnego strzelania; rozkładanie i składanie wybranych egzemplarzy broni palnej; Przyczyny i objawy zacięcia się broni palnej oraz sposoby skutecznego usuwania go.	x	prezentacje multimedialne, filmy instruktażowe	wypowiedź ustna
TP-02	Zasady bezpiecznego obchodzenia się bronią palną: Zasady bezpiecznego zachowania się na strzelnicy; Zasady bezpiecznego obchodzenia się z pistoletem, rewolwerem, pistoletem maszynowym, karabinkiem oraz strzelbą gładko lufową.	x	prezentacje multimedialne, filmy instruktażowe	wypowiedź ustna
		zajęcia praktyczne		
TP-03	Techniki posługiwania się bronią palną: techniki szybkiego sięgania po broń palną. Amunicja i jej budowa. Przegląd techniczny broni. Przyjmowanie postaw strzeleckich, przemieszczanie się i zwroty z bronią palną. Strzelanie z broni palnej.	x	pokaz, praktyczne zadania na strzelnicy interaktywnej z oprogramowaniem przeznaczonym do strzelania z replik laserowych z czterech torów strzeleckich oraz wykonywanie innych zadań strzeleckich i treningowych	sprawdzenie poprawności obsługi broni palnej (załadowywania i rozładowywania broni, strzelania do celu z zachowaniem zasad bhp i ochrony osób trzecich)

Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.

Dla wykładu:

* np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy

np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt

Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.

ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)

Literatura podstawowa:

1. Filmy instruktażowe.
2. Podolski J., Podręczniki strzeleckie por. Jerzego Podolskiego, Wydawnictwo Napoleon V, 2016.
3. Krupa L., Ochrona osób i mienia. Broń palna i środki przymusu bezpośredniego, Wydawnictwo i Handel Książkami "KaBe", Krosno 2014.
4. Woźniak R. i pozostali, Encyklopedia najnowszej broni palnej, Bellona Warszawa, 2001 i 2002.
5. Czerwiński M., Broń palna, Bellona, Warszawa 2008

Literatura uzupełniająca:

1. Kochański S., Broń strzelecka lat osiemdziesiątych, Wydanie 2 poprawione i rozszerzone, "Bellona", Warszawa 1991.
2. Wasilewski B., Sztuka celnego strzelania, Wydanie 2., "Sport i Turystyka", Warszawa 1979.

III. INFORMACJE DODATKOWE**BILANS PUNKTÓW ECTS****OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)**

Forma aktywności	Liczba godzin *
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	45
Praca własna studenta	30
SUMA GODZIN:	75

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)

		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPIŚNANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 3	1,8
	Praca własna studenta		1,2

* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;

OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:

Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej. Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, opracowanie projektu.

- czytanie wskazanej literatury (K_W02, K_K02) – 5 godz.
- samodzielny trening – ćwiczenie poprawnej obsługi broni palnej (K_K02, K_U02) – 15 godz.

KRYTERIA OCENIANIA

Ocena kształtująca:

ćwiczenia – dyskusja

zajęcia praktyczne – obserwacja postępów w nauce posługiwania się bronią palną

Ocena podsumowująca:

wykład - wypowiedź ustna

zajęcia praktyczne - sprawdzenie poprawności obsługi broni palnej (załadowywania i rozładowywania broni, strzelania do celu z zachowaniem zasad bhp i ochrony osób trzecich)

INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ

-

Karta opisu zajęć - Sylabus

Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu

I. INFORMACJE PODSTAWOWE

Nazwa zajęć: **Podstawy strzelectwa**

Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2024/2025

Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Bezpieczeństwo wewnętrzne I stopień, profil praktyczny			
Język wykładowy: polski		Rodzaj zajęć: zajęcia specjalistyczne	
Rok studiów: II		Semestr: 4	
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 1		Koordynator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:	
Jednostka organizacyjna: Wydział Ekonomii i Zarządzania			
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN			
Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:			
Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:		Wykład:	
Ćwiczenia:		Ćwiczenia:	
Laboratorium:		Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:		Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:	15	Zajęcia terenowe:	
Praktyka zawodowa w PWSTE w Jarosławiu:		Praktyki zawodowe:	
Inna forma (jaka):		Inna forma (jaka):	
RAZEM:	15	RAZEM:	
II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE			
Wymagania wstępne i dodatkowe: osiągnięcie efektów uczenia się w ramach zajęć bezpieczeństwo higiena pracy i ergonomia			
Cel (cele) kształcenia dla zajęć: przekazanie zaawansowanej wiedzy i wykształcenie umiejętności w zakresie obsługi broni palnej ostrej			
EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW			
Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się			
UWAGA:			
Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą one od formy zajęć.			
Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:		Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
Wiedzy - zna i rozumie			
PS_KW01	Zasady bezpiecznego obchodzenia się z bronią ostrą		K_W02
Umiejętności - potrafi			
PS_KU01	poprawnie obsługiwać broń palną ostrą		K_U02
Kompetencji społecznych - jest gotów do			
PS_KK01	odpowiedzialnego postępowania z bronią palną		K_K02

UWAGA!

Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.

TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA

Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):

Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się *	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć #
		Zajęcia terenowe		
TP-01	Techniki strzeleckie. Przyjmowanie postaw strzeleckich, przemieszczanie się i zwroty z bronią palną. Strzelanie z broni palnej.	x	pokaz, praktyczne zadania na strzelnicy z ostrą bronią	sprawdzenie poprawności obsługi broni palnej (załadowywania i rozładowywania broni, strzelania do celu z zachowaniem zasad bhp i ochrony osób trzecich)

Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.

Dla wykładu:

* np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy

np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt

Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.

ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)**Literatura podstawowa:**

1. Filmy instruktażowe.
2. Podolski J., Podręczniki strzeleckie por. Jerzego Podolskiego, Wydawnictwo Napoleon V, 2016.
3. Krupa L., Ochrona osób i mienia. Broń palna i środki przymusu bezpośredniego, Wydawnictwo i Handel Książkami "KaBe", Krosno 2014.
4. Woźniak R. i pozostali, Encyklopedia najnowszej broni palnej, Bellona Warszawa, 2001 i 2002.
5. Czerwiński M., Broń palna, Bellona, Warszawa 2008

Literatura uzupełniająca:

1. Kochański S., Broń strzelecka lat osiemdziesiątych, Wydanie 2 poprawione i rozszerzone, "Bellona", Warszawa 1991.
2. Wasilewski B., Sztuka celnego strzelania, Wydanie 2., "Sport i Turystyka", Warszawa 1979.

III. INFORMACJE DODATKOWE**BILANS PUNKTÓW ECTS****OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)**

Forma aktywności	Liczba godzin *
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	15
Praca własna studenta	9
SUMA GODZIN:	25

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)

	Liczba punktów ECTS
--	---------------------

SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPISANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 1	0,6
	Praca własna studenta		0,4
* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;			
OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:			
Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej. Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, opracowanie projektu.			
<ul style="list-style-type: none"> ▪ czytanie wskazanej literatury (K_W02, K_K02) – 2 godz. ▪ ćwiczenie poprawnej obsługi broni palnej (K_K02, K_U02) – 7 godz. 			
KRYTERIA OCENIANIA			
Ocena kształtująca: zajęcia terenowe – obserwacja postępów w nauce posługiwania się bronią palną			
Ocena podsumowująca: zajęcia terenowe - sprawdzenie poprawności obsługi broni palnej (załadowywania i rozładowywania broni, strzelania do celu z zachowaniem zasad bhp i ochrony osób trzecich)			
INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ			
-			

Karta opisu zajęć - Sylabus			
Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu			
I. INFORMACJE PODSTAWOWE			
Nazwa zajęć: Fundamentalizm religijny a bezpieczeństwo międzynarodowe		Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2024/2025	
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Bezpieczeństwo wewnętrzne I stopień, profil praktyczny			
Język wykładowy: polski		Rodzaj zajęć: zajęcia specjalistyczne	
Rok studiów: II		Semestr: 4	
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 1		Koordynator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:	
Jednostka organizacyjna: Wydział Ekonomii i Zarządzania			
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN			
Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:			
Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:	15	Wykład:	
Ćwiczenia:		Ćwiczenia:	
Laboratorium:		Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	

Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:		Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:		Praktyki zawodowe:	
Inna forma (jaka):		Inna forma (jaka):	
RAZEM:	15	RAZEM:	

II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE

Wymagania wstępne i dodatkowe: brak

Cel (cele) kształcenia dla zajęć: przekazanie zaawansowanej wiedzy w zakresie różnorodności kulturowej i religijnej w Europie w miejscach, w których te uwarunkowania stały się przyczyną konfliktów etnicznych i zamachów terrorystycznych, występowania konfliktów zbrojnych na tle religijno-kulturowym w europejskim systemie wieloetnicznym.

EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW

Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się

UWAGA:

Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą one od formy zajęć.

Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:	Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
---	---	--

Wiedzy - zna i rozumie

FR_KW01	istotę, przyczyny i różne objawy przemocy religijnej we współczesnym świecie	K_W01
---------	--	-------

Kompetencji społecznych - jest gotów do

FR_KK01	do krytycznej oceny posiadanej wiedzy oraz rozumienia jej znaczenia we współczesnym świecie	K_K01
---------	---	-------

UWAGA!

Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.

TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA

Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):

Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się *	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć #
		wykład		

TP-01	Religia jako czynnik na arenie światowej. Psychologiczne i socjologiczne aspekty przemocy religijnej. Starcia cywilizacyjne, wojny kulturowe, przemoc religijna. Prześladowania religijne: męczennicy i inkwizytorzy.	x	wykład problemowy, prezentacja multimedialna, studium przypadku	wypowiedź ustna
TP-02	Krytyczne spojrzenia na kwestię przemocy religijnej. Porównanie różnych form i objawów przemocy w kontekście religijnym „Żołnierze Chrystusa”, „Bojownicy Syjonu”, „Armie islamu”. Miecz sikhizmu i przemoc w buddyzmie. Sekty apokaliptyczne.	x	wykład problemowy, prezentacja multimedialna, studium przypadku	wypowiedź ustna

Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.

Dla wykładu:

* np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy

np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt

Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.

ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)

Literatura podstawowa:

1. Marszałek M., Kitler W., Bezpieczeństwo narodowe i międzynarodowe wobec wyzwań współczesnego świata: współczesne wyzwania dla podmiotów euroatlantyckiego środowiska bezpieczeństwa, Wydawnictwo Akademii Obrony Narodowej, Warszawa 2015.
2. Gulczyński M., Panorama systemów politycznych świata, Wydawnictwo Sejmowe, Warszawa 2004.
3. Liedel K., Zwalczanie terroryzmu międzynarodowego w polskiej polityce bezpieczeństwa, Difin, Warszawa 2010.
4. Kepel G., przekł. Pachniak K., Święta wojna. Ekspansja i upadek fundamentalizmu muzułmańskiego, "Dialog", Warszawa 2003.

Literatura uzupełniająca:

1. Sikorski Cz., Stereotypy samobójcze: kulturowe czynniki agresji w życiu społecznym i w organizacji, Difin, Warszawa 2012.
2. Aleksandrowicz T., Bezpieczeństwo w Unii Europejskiej, Difin, Warszawa 2018.
3. Heywood A., tł. Habura M., Orłowska N., Stasiak D., Żyro T., Ideologie polityczne. Wprowadzenie, Wyd. 1 dodr., Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2008.
4. Alexander Y., Swetnam M. S., przeł. Kozłowski J., Siewcy śmierci. Osama bin Laden i inni szefowie Al-Qaidy, wywiad z bin Ladenem, deklaracja wypowiedzenia wojny Ameryce, dokumenty, Dom Wydawniczy Bellona, Warszawa 2001.
5. Bruce S., tł. Królak S., Fundamentalizm, Sic!, Warszawa 2006.

III. INFORMACJE DODATKOWE

BILANS PUNKTÓW ECTS

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)

Forma aktywności	Liczba godzin *
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	15
Praca własna studenta	10

SUMA GODZIN:		25	
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)			
		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPIŚNANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 1	0,5
	Praca własna studenta		0,5
* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;			
OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:			
Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej. Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, opracowanie projektu.			
<ul style="list-style-type: none"> ▪ przygotowanie do wypowiedzi ustnej z wykładów – czytanie wskazanej literatury (K_W01, K_K01) – 10 godz. 			
KRYTERIA OCENIANIA			
Ocena kształtująca: dyskusja			
Ocena podsumowująca: wypowiedź ustna			
INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ			
Zajęcia są przygotowane do prowadzenia w formie e-learningu			

Karta opisu zajęć - Sylabus			
Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu			
I. INFORMACJE PODSTAWOWE			
Nazwa zajęć: Migracje ludności w kontekście bezpieczeństwa wewnętrznego		Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2024/2025	
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Bezpieczeństwo wewnętrzne I stopień, profil praktyczny			
Język wykładowy: polski		Rodzaj zajęć: zajęcia specjalistyczne	
Rok studiów: II		Semestr: 4	
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 1		Koordynator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:	
Jednostka organizacyjna: Wydział Ekonomii i Zarządzania			
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN			
Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:			
Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:	15	Wykład:	
Ćwiczenia:		Ćwiczenia:	

Laboratorium:		Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:		Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:		Praktyki zawodowe:	
Inna forma (jaka):		Inna forma (jaka):	
RAZEM:	15	RAZEM:	

II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE

Wymagania wstępne i dodatkowe: brak

Cel (cele) kształcenia dla zajęć: przekazanie zaawansowanej wiedzy w zakresie istoty, typologii i teorii migracyjnych; motywów przemieszczeń międzynarodowych z perspektywy migranta i ekspatrianta; podstaw prawnych polityki migracyjnej i azylowej UE, przyczyn migracji międzynarodowych, oceny ich wpływ na gospodarkę i kulturę.

EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW

Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się

UWAGA:

Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą one od formy zajęć.

Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:	Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
Wiedzy - zna i rozumie		
ML_KW01	pojęcia, przyczyny oraz skutki migracji ludności, podstawowe regulacje prawne w tym zakresie oraz skalę zjawiska w Polsce	K_W01
Kompetencji społecznych - jest gotów do		
ML_KK01	do krytycznej oceny posiadanej wiedzy oraz rozumienia jej znaczenia we współczesnym świecie	K_K01

UWAGA!

Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.

TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA

Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaRIA i inne):

Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się *	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć #
		wykład		

TP-01	Migracje ludności. Czynniki skłaniające do migracji. Czynniki przyciągające migrantów na terytorium RP. Charakterystyka zagrożeń związanych z migracją cudzoziemców. Warunki wjazdu i pobytu cudzoziemców na terytorium RP. Obszary koncentracji cudzoziemców na terytorium RP. Wpływ zagrożeń na bezpieczeństwo transgraniczne.	x	wykład problemowy, prezentacja multimedialna, studium przypadku	wypowiedź ustna
TP-02	Kontrola legalności pobytu cudzoziemców na terytorium RP. Nielegalne przekroczenia granicy na kierunku do Polski w celu migracyjnym, przestępstwa przeciwko dokumentom, nadużycia w obszarze zatrudnienia cudzoziemców na terytorium RP, zawieranie fikcyjnych związków małżeńskich, podejmowanie fikcyjnej nauki, naruszenie zasad pobytu cudzoziemców na terytorium Polski.	x	wykład problemowy, prezentacja multimedialna, studium przypadku	wypowiedź ustna

Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.

Dla wykładu:

* np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy

np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt

Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.

ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)

Literatura podstawowa:

1. Lesińska M., Okólski M., Współczesne polskie migracje. Strategie, skutki społeczne, reakcja państwa, dodruk 2, Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa 2016
2. Wróbel I., Wspólnotowe prawo imigracyjne, Wyd. Wolters Kluwer Polska, Warszawa 2008.
3. Balicki J., Stalker P., Polityka imigracyjna i azyłowa, Wyd. UKSW, Warszawa 2006.
4. Bielewska A., Tożsamość narodowa jako tożsamość terytorialna w kontekście migracji, Wydanie pierwsze, Wydawnictwo Naukowe Scholar, Warszawa 2019.

Gołata E., Migracje mieszkańców dużych miast, Wydawnictwo Uniwersytetu Ekonomicznego, Poznań 2012.

Literatura uzupełniająca:

1. Kargol A. M., Masiarz W., Nietypowe migracje Polaków w XIX-XXI wieku, rakowska Akademia im. Andrzeja Frycza Modrzewskiego: Krakowskie Towarzystwo Edukacyjne - Oficyna Wydawnicza AFM, Kraków 2011.
2. Cisło W., Różański J., Ząbka M., Bilad as-Sudan. Kultura i migracje, Polskie Towarzystwo Afrykanistyczne, Warszawa 2013.
3. Lalak D., Danilewicz W. T., Migracja, uchodźstwo, wielokulturowość. Zderzenie kultur we współczesnym świecie, Wydawnictwo Akademickie "Żak" Teresa i Józef Śniecińscy, Warszawa 2007.
4. Mickiewicz P., Wyligala H., Dokąd zmierza Europa? Nacjonalizm, separatyzm, migracje - nowe wyzwanie Unii Europejskiej, Wydawnictwo Naukowe Dolnośląskiej Szkoły Wyższej, Wrocław 2009.

III. INFORMACJE DODATKOWE			
BILANS PUNKTÓW ECTS			
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)			
Forma aktywności		Liczba godzin *	
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia		15	
Praca własna studenta		10	
SUMA GODZIN:		25	
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)			
		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPISANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 1	0,5
	Praca własna studenta		0,5
* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;			
OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:			
Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej. Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, opracowanie projektu.			
<ul style="list-style-type: none"> przygotowanie do wypowiedzi ustnej z wykładów – czytanie wskazanej literatury (K_W01, K_K01) – 10 godz. 			
KRYTERIA OCENIANIA			
Ocena kształtująca: dyskusja			
Ocena podsumowująca: wypowiedź ustna			
INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ			
Zajęcia są przygotowane do prowadzenia w formie e-learningu			

Karta opisu zajęć - Sylabus	
Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu	
I. INFORMACJE PODSTAWOWE	
Nazwa zajęć: Bezpieczeństwo ekonomiczne	Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2024/2025
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Bezpieczeństwo wewnętrzne I stopień, profil praktyczny	
Język wykładowy: polski	Rodzaj zajęć: zajęcia specjalistyczne
Rok studiów: III	Semestr: 6

Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 3		Koordynator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:	
Jednostka organizacyjna: Wydział Ekonomii i Zarządzania			
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN			
Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:			
Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:	15	Wykład:	
Ćwiczenia:	15	Ćwiczenia:	
Laboratorium:		Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:		Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:		Praktyki zawodowe:	
Inna forma (jaka):		Inna forma (jaka):	
RAZEM:	30	RAZEM:	
II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE			
Wymagania wstępne i dodatkowe: osiągnięcie efektów uczenia się w ramach zajęć mikro i makroekonomia			
Cel (cele) kształcenia dla zajęć: przekazanie zaawansowanej wiedzy i wykształcenie umiejętności w zakresie podejmowanych przez państwa i organizacje międzynarodowe działań na rzecz zapewnienia bezpieczeństwa ekonomicznego.			
EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW			
Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się			
UWAGA:			
Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą one od formy zajęć.			
Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:		Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
Wiedzy - zna i rozumie			
BE_KW01	pojęcia i istotę bezpieczeństwa ekonomicznego, zjawiska oraz procesy w kontekście bezpieczeństwa ekonomicznego		K_W01
Umiejętności - potrafi			
BE_KU01	dokonać analizy i zaproponować rozwiązania w zakresie ochrony bezpieczeństwa ekonomicznego państw		K_U02
Kompetencji społecznych - jest gotów do			
BE_KK01	do krytycznej oceny posiadanej wiedzy oraz rozumienia jej znaczenia we współczesnym świecie		K_K01

UWAGA!

Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.

TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA

Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):

Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się *	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć #
		wykład		
TP-01	Bezpieczeństwo ekonomiczne państw - zagrożenia bezpieczeństwa i ich typologia. Bezpieczeństwo transakcji rynkowych (Składowe i determinanty nieuczciwych praktyk rynkowych w świetle ustawy podstawowej). Bezpieczeństwo sektora finansowego oraz strategię walki z kryzysem finansowym.	x	wykład problemowy z prezentacją multimedialną, pogadanka	kolokwium pisemne
TP-02	Zmiany klimatu, zorganizowana przestępczość oraz migracje jako nowe zagrożenia bezpieczeństwa ekonomicznego. Współpraca międzynarodowa i krajowe instytucje odpowiedzialne za zapewnienie bezpieczeństwa ekonomicznego.	x	wykład problemowy z prezentacją multimedialną, pogadanka	kolokwium pisemne
		ćwiczenia		
TP-03	Bezpieczeństwo ekonomiczne w XXI wieku – zagrożenia i wyzwania. Konflikty o charakterze ekonomicznym (Narzędzia stosowane podczas wojny ekonomicznej. Konflikty czasów współczesnych – blokada ekonomiczna w Strefie Gazy jako przejaw użycia najcięższej broni w	x	praca indywidualna i zespołowa z wykorzystaniem różnych źródeł wiedzy	prezentacja multimedialna – rozwiązanie wskazanego problemu

	konflikcie izraelsko-palestyńskim. Rosyjska ropa) studium przypadków. Zagrożenia ze strony pozapaństwowych uczestników stosunków międzynarodowych.			
--	--	--	--	--

Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.

Dla wykładu:

* np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy

np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt

Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.

ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)

Literatura podstawowa:

1. Śmiałek K., Śmiałek W., Bezpieczeństwo ekonomiczne. Wymiar narodowy i międzynarodowy, Centralny Ośrodek Analizy Skażeń, Warszawa 2019.
2. Jackiewicz A., Trzaskowska-Dmoch A., Bezpieczeństwo ekonomiczne państwa. Uwarunkowania, procesy, skutki, CeDeWu, Warszawa 2017.
3. Ćwikowski D., Gospodarka nieoficjalna a bezpieczeństwo ekonomiczne państwa, CeDeWu, Warszawa 2016.
4. Raczkowski K., Bezpieczeństwo ekonomiczne obrotu gospodarczego. Ekonomia, prawo, zarządzanie, Wolters Kluwer, Warszawa 2014.

Literatura uzupełniająca:

1. Raczkowski K., Bezpieczeństwo ekonomiczne. Wyzwania dla zarządzania państwem, Warszawa 2012.
2. Capiaga M., W. Gradoń, G. Szustak, Sieć bezpieczeństwa finansowego, Warszawa 2010.
3. Żukrowska K., Bezpieczeństwo międzynarodowe. Przegląd aktualnego stanu, Warszawa 2011.
4. Szczepańska O., Stabilność finansowa jako cel banku centralnego, Warszawa 2008.

III. INFORMACJE DODATKOWE

BILANS PUNKTÓW ECTS

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)

Forma aktywności	Liczba godzin *
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	30
Praca własna studenta	45
SUMA GODZIN:	75

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)

		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPISANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem:3	1,2
	Praca własna studenta		1,8

* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;

OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:

Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej.

Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, opracowanie projektu.

<ul style="list-style-type: none"> ▪ przygotowanie do kolokwium pisemnego z wykładów (K_W02, K_K01) – 15 godz. ▪ czytanie wskazanej literatury do ćwiczeń (K_W02, K_K01) – 15 godz. ▪ przygotowanie prezentacji (K_U02, K_K01) – 15 godz.
KRYTERIA OCENIANIA
Ocena kształtująca: wykład – dyskusja ćwiczenia - dyskusja
Ocena podsumowująca: wykład - kolokwium pisemne ćwiczenia - prezentacja multimedialna – rozwiązanie wskazanego problemu
INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ Zajęcia są przygotowane do prowadzenia w formie e-learningu

Karta opisu zajęć - Sylabus			
Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu			
I. INFORMACJE PODSTAWOWE			
Nazwa zajęć: Wpływ nowoczesnych technologii informacyjnych na bezpieczeństwo państwa		Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2024/2025	
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Bezpieczeństwo wewnętrzne I stopień, profil praktyczny			
Język wykładowy: polski		Rodzaj zajęć: zajęcia specjalistyczne	
Rok studiów: III		Semestr: 6	
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 3		Koordynator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:	
Jednostka organizacyjna: Wydział Ekonomii i Zarządzania			
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN			
Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:			
Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:	15	Wykład:	
Ćwiczenia:	15	Ćwiczenia:	
Laboratorium:		Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:		Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:		Praktyki zawodowe:	
Inna forma (jaka):		Inna forma (jaka):	
RAZEM:	30	RAZEM:	
II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE			

Wymagania wstępne i dodatkowe: osiągnięcie efektów uczenia się w ramach zajęć technologia informacyjna				
Cel (cele) kształcenia dla zajęć: przekazanie zaawansowanej wiedzy i wykształcenie umiejętności w zakresie dostępnych technologii informacyjnych współczesnego świata oraz zagrożeń z tym związanych.				
EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW				
Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się				
UWAGA:				
Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą one od formy zajęć.				
Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:			Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
Wiedzy - zna i rozumie				
WNT_KW01	charakter współczesnego społeczeństwa w dobie globalizacji oraz nowoczesne technologie informacyjne			K_W02
Umiejętności - potrafi				
WNT_KU01	dokonać analizy współczesnych zagrożeń stabilności bezpieczeństwa państwa, płynących z nowoczesnych technologii i wskazać kierunki ewentualnych działań stabilizujących bezpieczeństwo			K_U02
Kompetencji społecznych - jest gotów do				
WNT_KK01	do krytycznej oceny posiadanej wiedzy oraz rozumienia jej znaczenia we współczesnym świecie			K_K01
UWAGA!				
Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.				
TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA				
Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):				
Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się *	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć #
		wykład		
TP-01	Społeczeństwo informacyjne i jego cechy (historia pojęcia, analiza cech: praca w sektorze informacji i usług, rozwój wiedzy, obecność Internetu i interaktywnych środków komunikowania, globalny zasięg przemian).	x	wykład problemowy z prezentacją multimedialną, pogadanka	kolokwium pisemne

TP-02	Wybrane teorie na temat społeczeństwa informacyjnego (M. McLuhan i globalna wioska, D. Bell i społeczeństwo postindustrialne, Toffler, Technopol N. Postmana, macdonaldyzacja, społ. sieciowe Castellsa), społeczeństwo informacyjne jako społ. ponowoczesne (Bauman)	x	wykład problemowy z prezentacją multimedialną, pogadanka	kolokwium pisemne
		ćwiczenia		
TP-03	Studium przypadków: Przemiany społeczne – nowy typ jednostki (nomada, turysta, globalny wieśniak, konsument, netizen), nowe zbiorowości społ. (wspólnoty wirtualne, cyber – plemiona, nowe klasy – digitariat, netokracja, clickokracja i inne); Postmodernizm – nowe tendencje w kulturze, sztuce, filozofii społeczeństwa informacyjnego;	x	praca indywidualna i zespołowa z wykorzystaniem różnych źródeł wiedzy	prezentacja multimedialna na wskazanym temacie
TP-04	Rozwój technik informacyjnych, globalizacja rynków kapitałowych; Przemiany ekonomiczne – nowe formy pracy – praca na odległość, globalizm w gospodarce, bankowość elektroniczna itp, nowe sposoby zarządzania - zagrożeniem dla stabilności bezpieczeństwa państwa i jego mieszkańców.	x	praca indywidualna i zespołowa z wykorzystaniem różnych źródeł wiedzy	prezentacja multimedialna na wskazanym temacie
<p>Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.</p> <p>Dla wykładu:</p> <p>* np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy</p> <p># np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt</p> <p>Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.</p>				
ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)				

Literatura podstawowa

1. Koziół M., Systemy informatyczne zarządzania wojskowym oddziałem gospodarczym, Akademia Sztuki Wojennej, Warszawa 2019.
2. Jastrebow A., Informatyka w dobie XXI wieku. Zastosowania nowoczesnych technologii informatycznych, Politechnika Radomska, Radom 2007.
3. Paprzycki L. K., Rau Z., Praktyczne elementy zwalczania przestępczości zorganizowanej i terroryzmu. Nowoczesne technologie i praca operacyjna, Wolters Kluwer Polska, Warszawa 2009.
4. Gonicka J., Nowoczesne technologie w informatyce i transporcie, Wydawnictwo Akademii Humanistyczno-Ekonomicznej, Łódź 2010.

Literatura uzupełniająca:

1. de Sutter Jan, tł. Baranowska M., Potęga technologii informatycznych. Poradnik sztuki przetrwania nie tylko dla CIO, VIZJA Press & IT, Warszawa 2007.
2. Grudniewski T., Olchowik J. M., Technologie informacyjne w zastosowaniach, Wydawnictwo Państwowej Szkoły Wyższej im. Papieża Jana Pawła II, Biała Podlaska 2009.
3. Białas A, Bezpieczeństwo informacji i usług w nowoczesnej instytucji i firmie, Warszawa 2006.

III. INFORMACJE DODATKOWE**BILANS PUNKTÓW ECTS****OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)**

Forma aktywności	Liczba godzin *
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	30
Praca własna studenta	45
SUMA GODZIN:	75

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)

		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPISANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 3	1,2
	Praca własna studenta		1,8

* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;

OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:

Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej. Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, opracowanie projektu.

- przygotowanie do kolokwium pisemnego z wykładów (K_W02, K_K01) – 15 godz.
- czytanie wskazanej literatury do ćwiczeń (K_W02, K_K01) – 15 godz.
- przygotowanie prezentacji (K_U02, K_K01) – 15 godz.

KRYTERIA OCENIANIA

Ocena kształtująca:

wykład – dyskusja

ćwiczenia - dyskusja

Ocena podsumowująca:

wykład - kolokwium pisemne

ćwiczenia - prezentacja multimedialna – rozwiązanie wskazanego problemu

**INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA
ODLEGŁOŚĆ**

Zajęcia są przygotowane do prowadzenia w formie e-learningu

Karta opisu zajęć - Sylabus

Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu

I. INFORMACJE PODSTAWOWE

Nazwa zajęć: Międzynarodowe konflikty polityczne	Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2024/2025
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Bezpieczeństwo wewnętrzne I stopień, profil praktyczny	
Język wykładowy: polski	Rodzaj zajęć: zajęcia specjalistyczne
Rok studiów: II	Semestr: 4
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 1	Koordinator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:
Jednostka organizacyjna: Wydział Ekonomii i Zarządzania	

FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN

Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:

Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:	15	Wykład:	
Ćwiczenia:		Ćwiczenia:	
Laboratorium:		Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:		Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:		Praktyki zawodowe:	
Inna forma (jaka):		Inna forma (jaka):	
RAZEM:	15	RAZEM:	

II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE

Wymagania wstępne i dodatkowe: brak

Cel (cele) kształcenia dla zajęć: przekazanie zaawansowanej wiedzy w zakresie źródeł konfliktów zbrojnych i możliwości ich zapobiegania

**EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ
OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW**

Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się

UWAGA:

Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą one od formy zajęć.

Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:		Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)	
Wiedzy - zna i rozumie				
MKP_KW01	uwarunkowania międzynarodowych konfliktów politycznych, główne konflikty polityczne XX wieku ich przyczyny i skutki, metody zapobiegania i łagodzenia międzynarodowych konfliktów politycznych oraz rozwiązywanie zaistniałych problemów		K_W01	
Kompetencji społecznych - jest gotów do				
MKP_KK01	do krytycznej oceny posiadanej wiedzy oraz rozumienia jej znaczenia we współczesnym świecie		K_K01	
UWAGA! Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.				
TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA				
Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):				
Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się *	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć #
		wykład		
TP-01	Konflikty i spory w teorii stosunków międzynarodowych. Problemy, konflikty procesy współpracy w Europie. Determinanty konfliktów politycznych. Ewolucja konfliktów na Bliskim Wschodzie. Regionalny wymiar konfliktu – między historia a współczesnością. Wizja ładu międzynarodowego supermocarstw.	x	wykład problemowy, prezentacja multimedialna, studium przypadku	kolokwium pisemne
TP-02	Analiza konfliktów międzynarodowych w rejonie Azji i Pacyfiku. Źródła problemów w regionie Bliskiego Wschodu i Afryki – analiza konfliktów zbrojnych przykłady. Mechanizmy i sposoby zapobiegania konfliktom we współczesnym świecie. Kluczowe zmiany w postanowieniach dotyczących systemu pokojowego regulowania sporów międzynarodowych, dokonane w okresie od konferencji w Dumbarton Oaks do uchwalenia Karty Narodów Zjednoczonych.	x	wykład problemowy, prezentacja multimedialna, studium przypadku	kolokwium pisemne

TP-03	Przesłanki systemu skutecznego zapobiegania konfliktom w świetle doświadczeń OBWE. Metody rozwiązywania konfliktów we współczesnym systemie międzynarodowym. Wybrane zagadnienia bezpieczeństwa międzynarodowego. Rola ONZ, NATO, UE, Ligi Państw Arabskich, Organizacji Jedności Afryki w łagodzeniu konfliktów zbrojnych.	x	wykład problemowy, prezentacja multimedialna, studium przypadku	kolokwium pisemne
-------	---	---	---	-------------------

Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.

Dla wykładu:

* np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy

np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt

Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.

ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)

Literatura podstawowa

1. Zięba R., Bezpieczeństwo międzynarodowe XXI wieku, Poltext, Warszawa 2018.
  2. Surdyk K., Konflikt ukraiński w rozgrywkach geopolitycznych, Difin, Warszawa 2017.
  3. Łoś R., Konflikty i spory międzynarodowe, Tom 1, Wyd. Uniwersytet Łódzki, Łódź 2009.
  4. Łoś R., Konflikty i spory międzynarodowe, Tom 2, Wyd. Uniwersytet Łódzki, Łódź 2010.
- Panek B., Kozub M., Siły zbrojne jako narzędzie polityki bezpieczeństwa międzynarodowego, SWSZPIZ, Łódź 2010.

Literatura uzupełniająca:

1. Regina-Zacharski J, Łoś R., Współczesne konflikty zbrojne, PWN, Warszawa 2010.
2. Mojsiewicz Cz., Leksykon Problemów międzynarodowych i konfliktów zbrojnych, AON, Warszawa 2002.
3. Żukowska K., Gręcik M., Bezpieczeństwo międzynarodowe. Teoria i praktyka. Warszawa 2006

III. INFORMACJE DODATKOWE

BILANS PUNKTÓW ECTS

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)

Forma aktywności	Liczba godzin *
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	15
Praca własna studenta	10
SUMA GODZIN:	25

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)

		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPISANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 1	0,5
	Praca własna studenta		0,5

* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;

OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:

Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej. Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, opracowanie projektu.

- przygotowanie do kolokwium pisemnego z wykładów (K_W01, K_K01) – 10 godz.

KRYTERIA OCENIANIA

Ocena kształtująca:
dyskusja

Ocena podsumowująca:
kolokwium pisemne

INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ

Zajęcia są przygotowane do prowadzenia w formie e-learningu

Karta opisu zajęć - Syllabus

Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu

I. INFORMACJE PODSTAWOWE

Nazwa zajęć: Geopolityka a bezpieczeństwo na przestrzeni wieków	Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2024/2025
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Bezpieczeństwo wewnętrzne I stopień, profil praktyczny	
Język wykładowy: polski	Rodzaj zajęć: zajęcia specjalistyczne
Rok studiów: II	Semestr: 4
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 1	Koordinator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:

Jednostka organizacyjna: Wydział Ekonomii i Zarządzania

FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN

Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:

Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:	15	Wykład:	
Ćwiczenia:		Ćwiczenia:	
Laboratorium:		Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:		Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:		Praktyki zawodowe:	
Inna forma (jaka):		Inna forma (jaka):	
RAZEM:	15	RAZEM:	

II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE

Wymagania wstępne i dodatkowe: brak

Cel (cele) kształcenia dla zajęć: przekazanie zaawansowanej wiedzy i wykształcenie umiejętności w zakresie geopolitycznych uwarunkowań bezpieczeństwa państwa				
EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW				
Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się				
UWAGA:				
Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą one od formy zajęć.				
Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:			Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
Wiedzy - zna i rozumie				
G_KW01	geopolityczne uwarunkowania bezpieczeństwa państwa, wpływ czynników geograficznych i historycznych na powstawanie i funkcjonowanie państw			K_W01
Kompetencji społecznych - jest gotów do				
G_KK01	do krytycznej oceny posiadanej wiedzy oraz rozumienia jej znaczenia we współczesnym świecie			K_K01
UWAGA!				
Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.				
TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA				
Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):				
Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się *	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć #
		wykład		
TP-01	Geopolityczne dziedzictwo Antyku – przyczyny upadku potęg. Geopolityka okresu karolińskiego i cesarstwa Ottonów wzorcem dla Europy. Ekonomia i geopolityka - od Hanzy do imperiów kolonialnych XIII-XVI w. Geopolityka doby Renesans - potęgi lądowe i morskie Europy. Europejskie imperia kolonialne – droga do potęgi i bezpieczeństwa na morzach i oceanach.	x	wykład problemowy, prezentacja multimedialna, studium przypadku	kolokwium pisemne

TP-02	Geopolityka RP szlacheckiej XV-XVIII w – RP jako zabezpieczenie Europy przed niebezpieczeństwem z południa i wschodu. Stare i nowe imperia – geopolityka doby empire XIX w. Reakcja absolutyzmu, czyli geopolityka doby wiedeńsko-paryskiej 1815-1856.	x	wykład problemowy, prezentacja multimedialna, studium przypadku	kolokwium pisemne
TP-03	Potęgi polityczne i gospodarcze XX w. - 1914-1939. Geopolityka europejska – sojusznicy i wrogowie 1939-1945. Geopolityka światowa doby „Zimnej Wojny” - studium przypadku, dyskusja.	x	wykład problemowy, prezentacja multimedialna, studium przypadku	kolokwium pisemne

Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.

Dla wykładu:

* np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy

np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt

Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.

ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)

Literatura podstawowa:

- Otok S., Geografia polityczna, geopolityka, ekopolityka, globalistyka”, Warszawa 2012 r.
- Surdyk K., Konflikt ukraiński w rozgrywkach geopolitycznych, Difin, Warszawa 2017.
- Jean C., Geopolityka. Wprowadzenie i rozdz. XI, przekł. Tomasz Orłowski, tł. Justyna Pawłowska. Wyd. 1, dodr., Zakład Narodowy im. Ossolińskich, Wrocław 2007.
- Flint C., tł. Jan Halbersztat. Wstęp do geopolityki, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2008.

Literatura uzupełniająca:

- Lach Z., Skrzypek J., Geopolityka i geostrategia, Warszawa 2007.
- Otok S., Geografia polityczna. Geopolityka, państwo, ekopolityka, Wyd. 8., Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2006.
- Grygajtis K., Józef Stalin oraz sowiecka geopolityka i geostrategia lat 1924-1953, Oficyna Wydawnicza PWSZ, Nysa 2011.

III. INFORMACJE DODATKOWE

BILANS PUNKTÓW ECTS

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)

Forma aktywności	Liczba godzin *
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	15
Praca własna studenta	10
SUMA GODZIN:	25

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)

		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPISANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 1	0,5
	Praca własna studenta		0,5

* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;
OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:
Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej. Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, opracowanie projektu.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ przygotowanie do kolokwium pisemnego z wykładów (K_W01, K_K01) – 10 godz.
KRYTERIA OCENIANIA
Ocena kształtująca: dyskusja
Ocena podsumowująca: kolokwium pisemne
INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ Zajęcia są przygotowane do prowadzenia w formie e-learningu

Karta opisu zajęć - Sylabus			
Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu			
I. INFORMACJE PODSTAWOWE			
Nazwa zajęć: Funkcjonowanie systemu pomocy społecznej		Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2024/2025	
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Bezpieczeństwo wewnętrzne I stopień, profil praktyczny			
Język wykładowy: polski		Rodzaj zajęć: zajęcia specjalistyczne	
Rok studiów: III		Semestr: 5	
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 2		Koordynator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:	
Jednostka organizacyjna: Wydział Ekonomii i Zarządzania			
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN			
Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:			
Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:	15	Wykład:	
Ćwiczenia:	15	Ćwiczenia:	
Laboratorium:		Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:		Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:		Praktyki zawodowe:	

Inna forma (jaka):		Inna forma (jaka):		
RAZEM:	30	RAZEM:		
II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE				
Wymagania wstępne i dodatkowe: brak				
Cel (cele) kształcenia dla zajęć: przekazanie zaawansowanej wiedzy i wykształcenie umiejętności w zakresie specyfiki pomocy społecznej, modeli pomocy społecznej i funkcjonowania systemu pomocy społecznej w Polsce oraz w zakresie instytucji wspierających jednostki, rodziny i ich otoczenie w różnych problemach społecznych				
EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW				
Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się				
UWAGA: Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą one od formy zajęć.				
Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:		Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)	
Wiedzy - zna i rozumie				
FSPS_KW01	pojęcie, cele i zasady pomocy społecznej, formy pomocy i organizację pomocy społecznej, usytuowanie domu pomocy społecznej w systemie pomocy społecznej		K_W01	
Umiejętności - potrafi				
FSPS_KU01	organizować i wykonywać zadania związane z funkcjonowaniem domu pomocy społecznej		K_U02	
Kompetencji społecznych - jest gotów do				
FSPS_KK01	krytycznej oceny posiadanej wiedzy i umiejętności i rozumienia jej znaczenia w pracy zawodowej		K_K01	
FSPS_KK02	inicjowania działań na rzecz interesu publicznego		K_K03	
UWAGA! Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.				
TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA				
Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):				
Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się *	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć #
		wykład		
TP-01	Geneza pomocy społecznej. Pomoc społeczna w systemie prawa. Pojęcie i cele pomocy społecznej. Zasady pomocy społecznej. Administrowanie pomocą społeczną. Organizacja pomocy społecznej. Świadczenia z pomocy społecznej.	x	wykład problemowy z prezentacją multimedialną	kolokwium pisemne

TP-02	Opieka nad rodziną i dzieckiem. Status prawny pracownika socjalnego. Formy pomocy społecznej przewidziane w przepisach odrębnych. Geneza powstawania domów pomocy społecznej. Usytuowanie domu pomocy społecznej w systemie pomocy społecznej. Proces wypracowywania standardów jakości w domach pomocy społecznej.	x	wykład problemowy z prezentacją multimedialną	kolokwium pisemne
		ćwiczenia		
TP-03	Znaczenie organizacji i zarządzania w pomocy społecznej. Współczesne tendencje w pomocy społecznej. Zasady funkcjonowania systemu pomocy społecznej. Analiza systemu pomocy społecznej:	x	pogadanka, metoda projektowa (praca w grupach)	projekt w postaci prezentacji multimedialnej – „Organizacja i funkcjonowanie domu pomocy społecznej X”
TP-04	Możliwości i ograniczenia w zastosowaniu teorii organizacji i zarządzania w pomocy społecznej; Umiejętności menedżerskie; Zarządzanie sobą i grupą; Kontakty zewnętrzne – promocja organizacji socjalnej; Zasoby ludzkie w pomocy społecznej; Rekrutacja i selekcja pracowników; Szkolenia pracowników; Ewaluacja w pomocy społecznej i pracy socjalnej; Modele ewaluacji.	x	pogadanka, metoda projektowa (praca w grupach)	projekt w postaci prezentacji multimedialnej – „Organizacja i funkcjonowanie domu pomocy społecznej X”
<p>Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.</p> <p>Dla wykładu:</p> <p>* np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy</p> <p># np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt</p> <p>Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.</p>				
ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)				
<p>Literatura podstawowa:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Kawecka A., Odwołania od decyzji w sprawach dotyczących pomocy społecznej, WKP 2021. 2. Maciejko W., Dokukin K., Decyzje w sprawach świadczeń z pomocy społecznej. Wzrost komentarzem, Wolters Kluwer, Warszawa 2019. 3. Babińska-Górecka R., Lewandowicz-Machnikowska M., Nitecki S., Nowicka-Skóra A., Meritum Pomoc społeczna. Wsparcie socjalne, Wolters Kluwer, Warszawa 2016. 4. Zajdel-Ostrowskiej M. i inni, Współpraca instytucji pomocy społecznej z innymi instytucjami na terenie gminy, powiatu, województwa zajmującymi się pomocą i wsparciem rodzin i jej wpływ na skuteczność działań pomocy społecznej, Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej. Obserwatorium Integracji Społecznej, Rzeszów 2014. 5. Jedynek W., Wyzwania dla pomocy społecznej w wymiarze lokalnym, Wydawnictwo Uniwersytetu Rzeszowskiego, Rzeszów 2012. 6. Grabusińska Z., Domy pomocy społecznej w Polsce, Centrum Rozwoju Zasobów Ludzkich, Warszawa 2013. 				

Literatura uzupełniająca:

1. Krzyszkowski J., Elementy organizacji i zarządzania w pomocy społecznej, Wydanie 3., Ośrodek Kształcenia Służb Publicznych i Socjalnych - Centrum AV, Częstochowa 2010.
2. Walc W., Szluz B., Marczykowska I., Opieka i pomoc społeczna. Wobec wyzwań współczesności, Wydawnictwo Uniwersytetu Rzeszowskiego, Rzeszów 2008.

III. INFORMACJE DODATKOWE**BILANS PUNKTÓW ECTS****OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)**

Forma aktywności	Liczba godzin *
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	30
Praca własna studenta	20
SUMA GODZIN:	50

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)

		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPIŚNANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 2	1,2
	Praca własna studenta		0,8

* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;

OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:

Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej. Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, opracowanie projektu.

- przygotowanie do kolokwium pisemnego z wykładów (K_W01, K_K01, K_K03) - 5 godz.
- przygotowanie projektu (K_U02, K_K01, K_K03) – 15 godz.

KRYTERIA OCENIANIA

Ocena kształtująca:

wykład – dyskusja

ćwiczenia – obserwacja realizacji poszczególnych etapów projektu

Ocena podsumowująca:

wykład - kolokwium pisemne

ćwiczenia - projekt w postaci prezentacji multimedialnej – „Organizacja i funkcjonowanie domu pomocy społecznej X”

INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ

Zajęcia są przygotowane do prowadzenia w formie e-learningu

Karta opisu zajęć - Sylabus

Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu

I. INFORMACJE PODSTAWOWE

Nazwa zajęć: Funkcjonowanie organizacji pozarządowych	Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2024/2025
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Bezpieczeństwo wewnętrzne I stopień, profil praktyczny	
Język wykładowy: polski	Rodzaj zajęć: zajęcia specjalistyczne
Rok studiów: III	Semestr: 5
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 2	Koordinator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:

Jednostka organizacyjna: Wydział Ekonomii i Zarządzania

FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN

Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:

Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:	15	Wykład:	
Ćwiczenia:	15	Ćwiczenia:	
Laboratorium:		Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:		Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:		Praktyki zawodowe:	
Inna forma (jaka):		Inna forma (jaka):	
RAZEM:	30	RAZEM:	

II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE

Wymagania wstępne i dodatkowe: brak

Cel (cele) kształcenia dla zajęć: przekazanie zaawansowanej wiedzy i wykształcenie umiejętności w zakresie pojęć związanych z funkcjonowaniem organizacji pozarządowych w sektorze publicznym, a w szczególności aspektami prawnymi tworzenia i działania tych podmiotów, ich współpracy z administracją publiczną, finansowaniem działalności, problemami i dylematami ich funkcjonowania w Polsce

EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW

Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się

UWAGA:

Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą one od formy zajęć.

Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:	Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
---	---	--

Wiedzy - zna i rozumie				
FOP_KW01	przepisy prawne regulujące powstanie i funkcjonowanie organizacji pozarządowych			K_W01
Umiejętności - potrafi				
FO_PKU01	scharakteryzować funkcjonujące organizacje pozarządowe i określić ich cele, realizować zadania solidarności społecznej z wykorzystaniem mechanizmów funkcjonowania organizacji pozarządowych.			K_U02
Kompetencji społecznych - jest gotów do				
FOP_KK01	krytycznej oceny posiadanej wiedzy oraz rozumienia jej znaczenia w pracy zawodowej oraz budowania społeczeństwa demokratycznego			K_K01
FOP_KK02	podjęcia działań na rzecz interesu publicznego			K_K03
UWAGA! Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.				
TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA				
Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):				
Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się *	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć #
		wykład		
TP-01	Podstawowe przepisy prawne i pojęcia z zakresu funkcjonowania organizacji pozarządowych, związane z ich rejestrowaniem, rodzajami i nadzorem nad ich działalnością.	x	wykład problemowy z prezentacją multimedialną	kolokwium pisemne
TP-02	Organizacje pozarządowe jako forma aktywizacji i rozwoju społeczeństwa obywatelskiego stanowiąca uzupełnienie zadań władzy w zaspokajaniu potrzeb społecznych.	x	wykład problemowy z prezentacją multimedialną	kolokwium pisemne
		ćwiczenia		
TP-03	Analizowanie statutów organizacji pozarządowych różniących się zasięgiem działania i celami oraz wskazywanie i charakteryzowanie przykładowych organizacji funkcjonujących w lokalnych środowiskach. Analizowanie celów oraz skuteczności ich realizowania w oparciu o dostępne źródła informacji publicznej.	x	pogadanka, studium przypadku	referat na wskazany temat

Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.

Dla wykładu:

* np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy

np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt

Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.

ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)

Literatura podstawowa:

1. J. Glumińska-Pawlic, T. Gwóźdź, K. Żmuda-Matan, Dotacje samorządowe udzielane na realizację zadań przez organizacje pozarządowe, Wolters Kluwer, Warszawa 2020 r.
2. du Vall M., Efektywność działań polskich organizacji pozarządowych w dobie nowych mediów, Oficyna Wydawnicza AFM, na zlecenie Krakowskiej Akademii im. Andrzeja Frycza Modrzewskiego, Kraków 2017.
3. Barański R., Kotowski J., Fundacje i stowarzyszenia, Wydanie 3, stan prawny: wrzesień 2016, Wydawnictwo C. H. Beck, Warszawa 2016.
4. Pobuta K., Malinowski G. Organizacje społeczne funkcjonujące w powiecie jarosławskim [w:] Wybrane wymiary bezpieczeństwa społecznego w powiecie jarosławskim w latach 2018-2020. B. Szczypta-Kłak, K. Pobuta, K. Rejman, Jarosław 2021
5. Gomółka K., Organizacje pozarządowe a rozwój regionalny, Wydawnictwo Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej, Elbląg 2011.
6. Sawicki B., Nizioł A., Obodyński M., Rola organizacji pozarządowych w rozwoju i promocji turystyki, Uniwersytet Rzeszowski, Rzeszów 2012.
7. Kafel T., Metody profesjonalizacji organizacji pozarządowych, Wydawnictwo Uniwersytetu Ekonomicznego, Kraków 2014.

Literatura uzupełniająca:

1. Baron-Wiaterek M., Kapitał społeczny w rozwiązywaniu lokalnych problemów społecznych. Zeszyty Naukowe Politechniki Śląskiej, s. Organizacja i Zarządzanie, nr 44, Gliwice 2008.
2. Bojarska M., Konończuk J., Organizacje pozarządowe w rozwoju regionalnym [w:] Bezpieczeństwo regionalne gwarantem rozwoju zasobów ludzkich, T. Bąk, Z. Ciekankowski (red.), Jarosław 2015.
3. Niewiadomska A., Finansowanie sektora organizacji pozarządowych w Polsce [w:] Funkcjonowanie instytucji non-profit w oparciu o normy i standardy Unii Europejskiej, M. Fic (red.), Nowa Ruda 2005
4. Tyrakowski M., Rola organizacji pozarządowych w rozwiązywaniu problemów społecznych, Zeszyty Naukowe Europeistyki WSiIZ w Rzeszowie, 2/2007.

III. INFORMACJE DODATKOWE

BILANS PUNKTÓW ECTS

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)

Forma aktywności	Liczba godzin *
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	30
Praca własna studenta	20
SUMA GODZIN:	50

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)

		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPISANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 2	1,2
	Praca własna studenta		0,8

* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;

OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:

Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej. Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, opracowanie projektu.

- przygotowanie do kolokwium pisemnego z wykładów (K_W01, K_K01, K_K03) - 10 godz.
- przygotowanie referatu (K_U02, K_K01, K_K03) – 10 godz.

KRYTERIA OCENIANIA

Ocena kształtująca:

wykład – dyskusja

ćwiczenia – dyskusja

Ocena podsumowująca:

wykład - kolokwium pisemne

ćwiczenia – referat na wskazany temat

INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ

Zajęcia są przygotowane do prowadzenia w formie e-learningu

Karta opisu zajęć - Sylabus

Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu

I. INFORMACJE PODSTAWOWE

Nazwa zajęć: Resocjalizacja a bezpieczeństwo obywateli	Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2024/2025
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Bezpieczeństwo wewnętrzne I stopień, profil praktyczny	
Język wykładowy: polski	Rodzaj zajęć: zajęcia specjalistyczne
Rok studiów: III	Semestr: 6
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 2	Koordinator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:
Jednostka organizacyjna: Wydział Ekonomii i Zarządzania	

FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN

Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:

Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:	15	Wykład:	
Ćwiczenia:	15	Ćwiczenia:	
Laboratorium:		Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:		Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:		Praktyki zawodowe:	
Inna forma (jaka):		Inna forma (jaka):	
RAZEM:	30	RAZEM:	

II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE

Wymagania wstępne i dodatkowe: brak				
Cel (cele) kształcenia dla zajęć: przekazanie zaawansowanej wiedzy i wykształcenie umiejętności w zakresie instytucji podejmujących resocjalizację, form i metod działań oraz projektowania strategii resocjalizacyjnych				
EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW				
Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się				
UWAGA:				
Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą one od formy zajęć.				
Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:			Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
Wiedzy - zna i rozumie				
RaBO_KW01	terminologię z zakresu resocjalizacji, systemy resocjalizacji, podstawy prawne, organizację instytucji wychowawczo-poprawczych, pomocowych			K_W01
Umiejętności - potrafi				
RaBO_KU01	posługiwać się podstawowymi ujęciami teoretycznymi w celu projektowania strategii resocjalizacyjnych			K_U02
Kompetencji społecznych - jest gotów do				
RaBO_KK01	inicjowania działań na rzecz interesu publicznego			K_K03
UWAGA!				
Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.				
TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA				
Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):				
Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się *	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć #
		wykład		
TP-01	Granice tolerancji wobec zachowań patologicznych i przestępczych. Metodyka interwencji w sytuacjach trudnych i niebezpiecznych. Podstawy działalności kuratora sądowego. Metody terapii uzależnień. Psychoterapia. Terapia pedagogiczna.	x	wykład problemowy, prezentacja multimedialna	wypowiedź ustna

TP-02	Reakcje sądowe wobec nieletnich w świetle statystyk sądowych. Metodyka resocjalizacji i podstawy działalności służb mundurowych w środowisku otwartym i zamkniętym. Resocjalizacja nieletnich w środowisku otwartym – działalność świetlic środowiskowych, socjoterapeutycznych, kuratela sądowa	x	wykład problemowy, prezentacja multimedialna	wypowiedź ustna
TP-03	Resocjalizacja dorosłych – formy instytucjonalne (więzienie jako instytucja resocjalizacyjna). Zjawisko podkultury przestępczej. Pomoc postpenitencjarna. Alternatywne programy resocjalizacji na przykładzie diversion i mediacji. Probacja.	x	wykład problemowy, prezentacja multimedialna	wypowiedź ustna
		ćwiczenia		
TP-04	Resocjalizacja podsystemem bezpieczeństwa wewnętrznego. Resocjalizacja instytucjonalna nieletnich – charakterystyka młodzieżowego ośrodka wychowawczego, młodzieżowego ośrodka socjoterapii, policyjnej izby dziecka, schroniska dla nieletnich oraz zakładu poprawczego.	x	pogadanka, metoda projektowa	projekt strategii resocjalizacyjnej
TP-05	Projektowanie strategii resocjalizacyjnej – zadanie projektowe. Sylwetka i powinności resocjalizatora – wychowawcy pracującego z młodzieżą niedostosowaną społecznie. Kompetencje osobowościowe i zawodowe wychowawców (pedagogów resocjalizacyjnych).	x	pogadanka, metoda projektowa	projekt strategii resocjalizacyjnej

Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.

Dla wykładu:

* np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy

np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt

Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.

ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)

Literatura podstawowa:

1. Wysocka E., Diagnostyka w resocjalizacji, PWN, Warszawa 2022.
2. red. naukowa Kudlak G. "Instytucjonalna resocjalizacja nieletnich: wyzwania i perspektywy rozwoju", Wyd. Difin, Warszawa 2016.
3. Brunon H. "Bezpieczeństwo ogólne problemy badawcze", Wyd. Naukowe PWN, Warszawa 2014.
4. Pospiszyl I. "Patologie społeczne", Wyd. Naukowe PWN, Warszawa 2011.
5. Bębas S., "Rola religii w procesie resocjalizacji", Toruń : Wydawnictwo Edukacyjne Akapit, 2015
6. Pospiszyl I., Konopczyński M. (red.) "Resocjalizacja - w stronę środowiska otwartego", Wyd. PEDAGOGIUM, Warszawa 2007.

Literatura uzupełniająca:			
1. Szczęsny W. W. "Zarys resocjalizacji z elementami patologii społecznej i profilaktyki", Wyd. "Żak", Warszawa 2003.			
2. red. nauk. Pytka L, Nowak B. M. "Problemy współczesnej resocjalizacji", Wyd. Pedagogium, Warszawa 2010.			
3. Konopczyński M. "Metody twórczej resocjalizacji: teoria i praktyka wychowawcza", Wydawnictwo Naukowe PWN, Pedagogium, Warszawa 2006.			
III. INFORMACJE DODATKOWE			
BILANS PUNKTÓW ECTS			
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)			
Forma aktywności		Liczba godzin *	
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia		30	
Praca własna studenta		20	
SUMA GODZIN:		50	
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)			
		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPISANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 2	1,2
	Praca własna studenta		0,8
* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;			
OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:			
Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej. Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, opracowanie projektu.			
<ul style="list-style-type: none"> ▪ przygotowanie projektu (K_U02, K_K03) - 15 godz. ▪ przygotowanie do wypowiedzi ustnej z wykładów (K_W01, K_K03) – 5 godz. 			
KRYTERIA OCENIANIA			
Ocena kształtująca: wykład – dyskusja ćwiczenia – obserwacja realizacji poszczególnych etapów projektu			
Ocena podsumowująca: wykład - wypowiedź ustna ćwiczenia - projekt strategii resocjalizacyjnej			
INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ			
Zajęcia są przygotowane do prowadzenia w formie e-learningu			

Karta opisu zajęć - Sylabus

Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu

I. INFORMACJE PODSTAWOWE

Nazwa zajęć: System penitencjarny w Polsce i w krajach Unii Europejskiej	Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2024/2025
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Bezpieczeństwo wewnętrzne I stopień, profil praktyczny	
Język wykładowy: polski	Rodzaj zajęć: zajęcia specjalistyczne
Rok studiów: III	Semestr: 6
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 2	Koordinator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:
Jednostka organizacyjna: Wydział Ekonomii i Zarządzania	

FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN

Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:

Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:	15	Wykład:	
Ćwiczenia:	15	Ćwiczenia:	
Laboratorium:		Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:		Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:		Praktyki zawodowe:	
Inna forma (jaka):		Inna forma (jaka):	
RAZEM:	30	RAZEM:	

II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE

Wymagania wstępne i dodatkowe: brak

Cel (cele) kształcenia dla zajęć: przekazanie zaawansowanej wiedzy i wykształcenie umiejętności w zakresie systemu penitencjarnego w Polsce i w krajach UE oraz analizy programów polityki penitencjarnej i postpenitencjarnej

EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW

Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się

UWAGA:

Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą one od formy zajęć.

Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:	Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
---	---	--

Wiedzy - zna i rozumie

SPwP_KW01	system penitencyjny w Polsce i w krajach UE	K_W01		
	Umiejętności - potrafi			
SPwP_KU01	dokonać analizy programów polityki penitencjarnej i postpenitencjarnej oraz możliwych kierunków działań w tym zakresie	K_U02		
	Kompetencji społecznych - jest gotów do			
SPwP_KK01	inicjowania działań na rzecz interesu publicznego	K_K03		
UWAGA! Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.				
TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA				
Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):				
Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się *	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć #
		wykład		
TP-01	Zjawiska patologiczne i zagrożenia społeczne. Patologie społeczne i zjawiska patologiczne (alkoholizm, narkomania, prostytucja, dewiacje płciowe, patologia rodziny). System penitencyjny w Polsce oraz w krajach UE. Struktura systemu penitencyjnego w Polsce. Zalety i wady systemu penitencyjnego.	x	wykład problemowy, prezentacja multimedialna	wypowiedź ustna
		ćwiczenia		
TP-02	Resocjalizacyjna rola więzienia. Piętno pobytu w zakładzie karnym. Problematyka integracji skazanych ze społeczeństwem. Możliwe kierunki zmian – probacja, dozór elektroniczny. Programy polityki penitencjarnej i postpenitencjarnej w Polsce i w EU – analiza przykładów. Programy i instytucje odpowiedzialne za politykę penitencjarną i postpenitencjarną.	x	pogadanka, analiza różnych materiałów źródłowych	prezentacja multimedialna - analiza programów polityki penitencjarnej i postpenitencjarnej
Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne. Dla wykładu: * np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy # np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.				
ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)				
Literatura podstawowa:				
1. Bulenda T., Aldona Nawój-Śleszyński A. (red.), „Polski system penitencyjny w stulecie odzyskania niepodległości: VI Kongres Penitencyjny” / . Warszawa: Centralny Zarząd Służby Więziennej, 2020 2. Resocjalizacja (nie)urojona: o zawłaszczaniu przestrzeni penitencjarnej / Piotr Stępnik. Warszawa : Difin, 2017. 3. Bulenda T., red., Musidlowski R., System penitencyjny i postpenitencyjny w Polsce, Warszawa 2003. 4. Minikiewicz A., Patologie społeczne, [w:] Kurzynowski A. (red.), Polityka Społeczna, Warszawa 2006.				

Literatura uzupełniająca:

1. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997 r.
2. Postulski K., Kodeks karny wykonawczy, Komentarz, Warszawa 2012
3. Kodeks karny z dnia 6 czerwca 1997 r.
4. Kodeks Karny Wykonawczy, z dnia 6 czerwca 1997 r., wersja online:
<http://www.sw.gov.pl/Data/Files/kunickim/podstawyprawne/ustawa-z-dnia-6-czerwca-1997-kodeks-karny-wykonawczy.pdf>
5. Ustawa o Służbie Więziennej, z dnia 9 kwietnia 2010 r., wersja online: <http://www.sw.gov.pl/Data/>

III. INFORMACJE DODATKOWE**BILANS PUNKTÓW ECTS****OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)**

Forma aktywności	Liczba godzin *
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	30
Praca własna studenta	20
SUMA GODZIN:	50

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)

		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPISANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 2	1,2
	Praca własna studenta		0,8

* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;

OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:

Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej.

Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, opracowanie projektu.

- przygotowanie projektu (K_U02, K_K03) - 15 godz.
- przygotowanie do wypowiedzi ustnej z wykładów (K_W01, K_K03) – 5 godz.

KRYTERIA OCENIANIA

Ocena kształtująca:

wykład – dyskusja

ćwiczenia – dyskusja

Ocena podsumowująca:

wykład - wypowiedź ustna

ćwiczenia - prezentacja multimedialna - analiza programów polityki penitencjarnej i postpenitencjarnej

INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ

Zajęcia są przygotowane do prowadzenia w formie e-learningu

Karta opisu zajęć - Sylabus

Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu

I. INFORMACJE PODSTAWOWE

Nazwa zajęć: Ochrona imprez masowych i prawo zgromadzeń	Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2024/2025
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Bezpieczeństwo wewnętrzne I stopień, profil praktyczny	
Język wykładowy: polski	Rodzaj zajęć: zajęcia specjalistyczne
Rok studiów: III	Semestr: 6
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 2	Koordinator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:
Jednostka organizacyjna: Wydział Ekonomii i Zarządzania	

FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN

Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:

Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:	15	Wykład:	
Ćwiczenia:	15	Ćwiczenia:	
Laboratorium:		Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:		Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:		Praktyki zawodowe:	
Inna forma (jaka):		Inna forma (jaka):	
RAZEM:	30	RAZEM:	

II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE

Wymagania wstępne i dodatkowe: osiągnięcie efektów uczenia się w ramach zajęć ochrona osób, mienia, obiektów i obszarów

Cel (cele) kształcenia dla zajęć: przekazanie zaawansowanej wiedzy i wykształcenie umiejętności w zakresie regulacji prawnych dotyczących kompetencji podmiotów odpowiedzialnych za bezpieczeństwo imprez masowych i zgromadzeń publicznych, wymogów porządkowo-technicznych terenu i obiektów, w których organizowane są imprezy masowe lub zgromadzenia publiczne, identyfikacji zagrożeń bezpieczeństwa imprez masowych i zgromadzeń publicznych.

EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW

Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się

UWAGA:

Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą one od formy zajęć.

Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się,	Odniesienie do efektów uczenia się określonych
---	--	--

	student w kategorii:	dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)		
Wiedzy - zna i rozumie				
OIM_KW01	podmioty odpowiedzialne za bezpieczeństwo imprez masowych i zgromadzeń publicznych, zasady współdziałania, zagrożenia bezpieczeństwa imprez masowych i zgromadzeń publicznych, wymagania porządkowo-techniczne terenu i obiektów, w których organizowane są imprezy masowe lub zgromadzenia publiczne.	K_W02		
Umiejętności - potrafi				
OIM_KU01	ocenić zagrożenia bezpieczeństwa imprez masowych i zgromadzeń publicznych, tworzyć wymagane dokumenty	K_U02		
Kompetencji społecznych - jest gotów do				
OIM_KK01	do krytycznej oceny posiadanej wiedzy oraz rozumienia jej znaczenia we współczesnym świecie	K_K01		
UWAGA! Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.				
TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA				
Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):				
Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się *	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć #
		wykład		
TP-01	Postępowanie w sprawach zgromadzeń, w tym obowiązki i odpowiedzialność organizatora zgromadzenia, współpraca organizatora zgromadzenia z organami gminy. Postępowanie w sprawach imprez w tym zezwolenie na prowadzenie imprezy masowej, obowiązki organizatora, regulaminy imprezy masowej, służby organizatora imprezy masowej, wymagania porządkowo-techniczne.	x	wykład podający, prezentacja multimedialna	kolokwium pisemne
TP-02	Zagrożenia bezpieczeństwa imprez masowych i zgromadzeń publicznych. Organizacja i współdziałanie podmiotów odpowiedzialnych za bezpieczeństwo imprez masowych i zgromadzeń publicznych. Plan zabezpieczenia imprezy masowej.	x	wykład podający, prezentacja multimedialna	kolokwium pisemne
		ćwiczenia		
TP-03	Praktyczna realizacja zadań w zakresie bezpieczeństwa imprez masowych i zgromadzeń publicznych. Przygotowanie projektu „zabezpieczenia” wybranej imprezy masowej.	x	dyskusja, metoda projektowa (praca w grupach)	weryfikacja realizacji założeń projektu: „Zabezpieczenie” wybranej imprezy masowej

Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.

Dla wykładu:

* np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy

np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt

Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.

ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)

Literatura podstawowa:

1. C. Kąkol, Bezpieczeństwo imprez masowych. Komentarz, Wolters Kluwer, Warszawa 2020.
2. M. Nepelski, J. Struniawski, Zarządzanie bezpieczeństwem imprez masowych i zgromadzeń publicznych. Wymiar organizacyjno-praktyczny, Szczytno 2016.
3. S. Pieprzny, Bezpieczeństwo zgromadzeń publicznych. Aspekty administracyjno-prawne, Rzeszów 2013.
4. Struniawski, dowodzenie w trakcie operacji policyjnych w zakresie imprez masowych i zgromadzeń publicznych, Szczytno 2014.
5. S. Parszowski, A. Kruczyński. "Imprezy masowe : organizacja, bezpieczeństwo, dobre praktyki" Warszawa : Difin, 2015.

Literatura uzupełniająca:

1. P. Widła, R. Stawicki, Współpraca policji, organów administracji i społeczności lokalnych w zapewnieniu bezpieczeństwa na imprezach masowych, Katowice 2008.
2. S. Parszowski, A. Kruczyński, Imprezy masowe. Organizacja, bezpieczeństwo, dobre praktyki, Warszawa 2015.
3. Konstytucja RP z dnia 2 kwietnia 1997 r.
4. Ustawa o Policji z dnia 6 kwietnia 1990 r.
5. Ustawa o bezpieczeństwie imprez masowych z dnia 20 marca 2009 r.
6. Ustawa Prawo o zgromadzeniach z 24 lipca 2015 r.

III. INFORMACJE DODATKOWE

BILANS PUNKTÓW ECTS

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)

Forma aktywności	Liczba godzin *
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	30
Praca własna studenta	20
SUMA GODZIN:	50

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)

		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPISANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 2	1,2
	Praca własna studenta		0,8

* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;

OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:

Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej.

Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, opracowanie projektu.

- przygotowanie projektu (K_U02, K_K01) - 15 godz.
- przygotowanie do kolokwium pisemnego z wykładów (K_W02, K_K01) – 5 godz.

KRYTERIA OCENIANIA

Ocena kształtująca:

ćwiczenia - dyskusja

Ocena podsumowująca:

wykład - kolokwium pisemne

ćwiczenia - weryfikacja realizacji założeń projektu: „Zabezpieczenie” wybranej imprezy masowej

INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ

Zajęcia są przygotowane do prowadzenia w formie e-learningu

Karta opisu zajęć - Sylabus

Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu

I. INFORMACJE PODSTAWOWE

Nazwa zajęć: Wywiad i kontrwywiad gospodarczy	Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2024/2025
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Bezpieczeństwo wewnętrzne I stopień, profil praktyczny	
Język wykładowy: polski	Rodzaj zajęć: zajęcia specjalistyczne
Rok studiów: III	Semestr: 6
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 2	Koordinator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:
Jednostka organizacyjna: Wydział Ekonomii i Zarządzania	

FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN

Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:

Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:	15	Wykład:	
Ćwiczenia:	15	Ćwiczenia:	
Laboratorium:		Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:		Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:		Praktyki zawodowe:	
Inna forma (jaka):		Inna forma (jaka):	
RAZEM:	30	RAZEM:	

II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE

Wymagania wstępne i dodatkowe: brak

Cel (cele) kształcenia dla zajęć: przekazanie zaawansowanej wiedzy i wykształcenie umiejętności w zakresie istoty funkcjonowania wywiadu i kontrwywiadu gospodarczego; koncepcji, rozwoju i zadań wywiadu i kontrwywiadu gospodarczego na potrzeby przedsiębiorstw. Zakres usług firm (wywiadowni gospodarczych) oraz technik (baz danych) pozyskiwania i zabezpieczenia informacji.

EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW

Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się

UWAGA:

Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą one od formy zajęć.

Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:	Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
Wiedzy - zna i rozumie		
WiKG_KW01	programy wywiadowcze, potrzebę i praktyki ochrony kontrwywiadowczej zasobów informacyjnych przedsiębiorstw	K_W02
Umiejętności - potrafi		
WiKG_KU01	ocenić możliwości realizacji programów wywiadowczych i kontrwywiadowczych, wyszukiwać, analizować i interpretować informacje wywiadowcze	K_U02
Kompetencji społecznych - jest gotów do		
WiKG_KK01	do krytycznej oceny posiadanej wiedzy oraz rozumienia jej znaczenia we współczesnym świecie	K_K01

UWAGA!

Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.

TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA

Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):

Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się *	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć #
		wykład		
TP-01	Istota i granice wywiadu gospodarczego. Koncepcja i rozwój wywiadu gospodarczego w przedsiębiorstwie wybrane problemy teoretyczne. Istota i zadania kontrwywiadu gospodarczego w przedsiębiorstwie.	x	wykład podający, prezentacja multimedialna	kolokwium pisemne
		ćwiczenia		
TP-02	Źródła i techniki pozyskania informacji. Identyfikacja potrzeb informacyjnych w wywiadzie gospodarczym. Wywiadowcze rozpoznanie konkurentów wybrane metody. Analiza wywiadowcza. Programy wywiadowcze i kontrwywiadowcze, wyszukiwanie, analiza i interpretowanie informacji wywiadowczych. Tworzenie i	x	dyskusja, praca z różnymi źródłami wiedzy	prezentacja multimedialna - wyszukiwanie, analiza i interpretacja informacji

	realizacja programów wywiadu gospodarczego w przedsiębiorstwie.			
<p>Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.</p> <p>Dla wykładu:</p> <p>* np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy</p> <p># np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt</p> <p>Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.</p>				
ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)				
Literatura podstawowa:				
<ol style="list-style-type: none"> Formicki T., Wywiad i kontrwywiad jako kluczowe komponenty walki informacyjnej, Instytut Informacji 2020. K. Turaliński „Wywiad gospodarczy i polityczny: podręcznik dla specjalistów ds. bezpieczeństwa, detektywów i doradców gospodarczych” Wydanie 2, rozszerzone. - Warszawa: Wydawnictwo ARTEFAKT.edu.pl, 2015 Kaczmarek J., Kwieciński M. (red.), Wywiad i kontrwywiad gospodarczych wobec wyzwań bezpieczeństwa biznesu – (praca zbiorowa), Toruń 2010. 				
Literatura uzupełniająca:				
<ol style="list-style-type: none"> Zeszyty Naukowe 1/2019 Wywiad i kontrwywiad gospodarczy - materiały z konferencji naukowych pod redakcją Hieronima Szafrana i Jerzego Wojciecha Wójcika, wyd. Wszechnica Polska Wyższa Szkoła w Warszawie Ciecierski M., Wywiad gospodarczy w walce konkurencyjnej przedsiębiorstw, PAT, Warszawa 2007 Zalewski S. Służby specjalne w państwie demokratycznym (wyd. II poszerzone i uaktualnione), AON, Warszawa 2005 L. Korzeniowski, A. Peplowski „Wywiad gospodarczy: historia i współczesność” Kraków: European Association for Security, 2005. 				
III. INFORMACJE DODATKOWE				
BILANS PUNKTÓW ECTS				
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)				
Forma aktywności		Liczba godzin *		
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia		30		
Praca własna studenta		20		
SUMA GODZIN:		50		
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)				
		Liczba punktów ECTS		
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPISANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 2	1,2	
	Praca własna studenta		0,8	
* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;				
OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:				
<p>Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej.</p> <p>Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, opracowanie projektu.</p>				
<ul style="list-style-type: none"> przygotowanie prezentacji (K_U02, K_K01) - 15 godz. przygotowanie do kolokwium pisemnego z wykładów (K_W02, K_K01) – 5 godz. 				
KRYTERIA OCENIANIA				
Ocena kształtująca: ćwiczenia - dyskusja				

Ocena podsumowująca: wykład - kolokwium pisemne ćwiczenia - prezentacja multimedialna - wyszukiwanie, analiza i interpretacja informacji
INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ Zajęcia są przygotowane do prowadzenia w formie e-learningu

Karta opisu zajęć - Syllabus			
Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu			
I. INFORMACJE PODSTAWOWE			
Nazwa zajęć: Zarządzanie procesami decyzyjnymi		Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2024/2025	
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Bezpieczeństwo wewnętrzne I stopień, profil praktyczny			
Język wykładowy: polski		Rodzaj zajęć: zajęcia specjalistyczne	
Rok studiów: III		Semestr: 6	
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 3		Koordynator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:	
Jednostka organizacyjna: Wydział Ekonomii i Zarządzania			
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN			
Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:			
Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:	15	Wykład:	
Ćwiczenia:	15	Ćwiczenia:	
Laboratorium:		Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:		Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:		Praktyki zawodowe:	
Inna forma (jaka):		Inna forma (jaka):	
RAZEM:	30	RAZEM:	
II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE			
Wymagania wstępne i dodatkowe: brak			
Cel (cele) kształcenia dla zajęć: przekazanie zaawansowanej wiedzy i wykształcenie umiejętności w zakresie istoty zarządzania procesami decyzyjnymi w organizacji, modeli, narzędzi i technik procesu podejmowania decyzji.			
EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW			

Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się				
UWAGA:				
Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą one od formy zajęć.				
Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:			Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
Wiedzy - zna i rozumie				
ZPD_KW01	wpływ różnych czynników na podejmowanie decyzji w organizacji, znaczenie przywództwa i osobowości w procesach decyzyjnych, konieczność zidentyfikowania problemu przed podjęciem decyzji			K_W06
Umiejętności - potrafi				
ZPD_KU01	dobierać odpowiednie narzędzia i techniki oraz podejmować słuszne decyzje			K_U03
Kompetencji społecznych - jest gotów do				
ZPD_KK01	podejmowania innowacyjnych działań i myślenia w sposób przedsiębiorczy			K_K03
UWAGA!				
Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.				
TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA				
Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):				
Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się *	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć #
		wykład		
TP-01	Analiza i wdrożenie zarządzania procesami decyzyjnymi we współczesnej organizacji. Ewolucyjna teoria przywództwa w procesach decyzyjnych. Wpływ osobowości na podejmowane decyzje w bezpieczeństwie. Znaczenie osobowości innowacyjnej w procesach decyzyjnych. Znaczenie pojęcia przywództwa w procesach decyzyjnych. Rodzaje władzy w procesach decyzyjnych	x	wykład podający z prezentacją multimedialną	kolokwium pisemne (egzamin)
		ćwiczenia		

TP-02	Modele, narzędzia i techniki wykorzystywane w koncepcji zarządzania procesami decyzyjnymi. Etapy i fazy procesu podejmowania decyzji i warunki ich występowania. Proces podejmowania decyzji. Rozwiązanie sytuacji problemowej – praktyczne zadanie.	x	dyskusja, studium przypadku, ćwiczenia na kreatywność	kolokwium pisemne – rozwiązanie wskazanego problemu
-------	--	---	---	---

Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.

Dla wykładu:

* np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy

np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt

Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.

ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)

Literatura podstawowa:

1. Gzik T., Zarządzanie procesami biznesowymi, Difin, Warszawa 2023.
2. Szczepańska K., Bugdol M., Podstawy zarządzania procesami, Difin, Warszawa 2016.
3. Motyl P., Labirynt. Sztuka podejmowania decyzji, Wyd. ICAN Institute, 2014.
4. Griffin R. W., Podstawy zarządzania organizacjami, PWN, Warszawa 2013.
5. Mintzberg H., Zarządzanie, Wyd. Wolters Kluwer, Warszawa 2013.

Literatura uzupełniająca:

4. Koźmiński A. K., Piotrowski W., Zarządzanie - teoria i praktyka, PWN, Warszawa 2013.
5. Quinn Robert E., Faerman Sue, Thompson Michael, McGarth Michael, Profesjonalne zarządzanie, Wyd. PWE, Warszawa 2012.

III. INFORMACJE DODATKOWE

BILANS PUNKTÓW ECTS

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)

Forma aktywności	Liczba godzin *
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	30
Praca własna studenta	45
SUMA GODZIN:	75

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)

		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPISANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 3	1,2
	Praca własna studenta		1,8

* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;

OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:

Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej.

Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, opracowanie projektu.

przygotowanie do kolokwium pisemnego z ćwiczeń (K_U03, K_K03) – 15 godz.
przygotowanie do kolokwium pisemnego z wykładów (K_W06, K_K03) – 25 godz.
czytanie wskazanej do wykładów i ćwiczeń literatury (K_W06, K_K03) – 5 godz.

KRYTERIA OCENIANIA

Ocena kształtująca: ćwiczenia - dyskusja
Ocena podsumowująca: wykład - kolokwium pisemne (egzamin) ćwiczenia - kolokwium pisemne – rozwiązanie wskazanego problemu
INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ Zajęcia są przygotowane do prowadzenia w formie e-learningu

Karta opisu zajęć - Sylabus			
Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu			
I. INFORMACJE PODSTAWOWE			
Nazwa zajęć: Systemowe metody zarządzania jakością w organizacji		Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2024/2025	
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Bezpieczeństwo wewnętrzne I stopień, profil praktyczny			
Język wykładowy: polski		Rodzaj zajęć: zajęcia specjalistyczne	
Rok studiów: III		Semestr: 6	
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 3		Koordynator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:	
Jednostka organizacyjna: Wydział Ekonomii i Zarządzania			
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN			
Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:			
Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:	15	Wykład:	
Ćwiczenia:	15	Ćwiczenia:	
Laboratorium:		Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:		Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:		Praktyki zawodowe:	
Inna forma (jaka):		Inna forma (jaka):	
RAZEM:	30	RAZEM:	
II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE			
Wymagania wstępne i dodatkowe: brak			
Cel (cele) kształcenia dla zajęć: przekazanie zaawansowanej wiedzy i wykształcenie umiejętności w zakresie postulatów głównych teoretyków i praktyków zarządzania jakością, międzynarodowych i krajowych norm zarządzania jakością, polityki jakości prowadzonej w instytucjach odpowiedzialnych za bezpieczeństwo wewnętrzne oraz obowiązującej dokumentacji.			

EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW

Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się

UWAGA:

Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą one od formy zajęć.

Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:	Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
---	---	--

Wiedzy - zna i rozumie

SMZJ_KW01	pojęcia związane z systemowymi metodami zarządzania jakością w organizacji oraz wyjaśnić na czym polega cykl ciągłego doskonalenia oraz podejście procesowe	K_W06
SMZJ_KW02	systemowe metody zarządzania jakością w organizacji	K_W06

Umiejętności - potrafi

SMZJ_KU01	wykonać testy weryfikujące sposoby zachowania w ramach systemu zarządzania jakością	K_U03
SMZJ_KU02	opracować politykę jakości organizacji oraz zaprojektować elementy wybranego systemu zarządzania jakością	K_U03

Kompetencji społecznych - jest gotów do

SMZJ_KK01	podjmowania innowacyjnych działań i myślenia w sposób przedsiębiorczy	K_K03
-----------	---	-------

UWAGA!

Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.

TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA

Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):

Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się *	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć #
		wykład		
TP-01	Geneza zarządzania jakością. Cykl ciągłego doskonalenia. Normy ISO serii 9000. Zasady zarządzania jakością produktu. Podejście procesowe. Systemowe metody zarządzania jakością produktu.	x	wykład podający z prezentacją multimedialną	kolokwium pisemne (egzamin)
		ćwiczenia		

TP-02	Psychospołeczne aspekty zarządzania jakością w organizacji. Polityka jakości organizacji. Systemy GMP/GHP, HACCP oraz ISO 9001. Opracowanie polityki jakości organizacji oraz projektowanie elementów wybranego systemu zarządzania jakością.	x	dyskusja, studium przypadku	weryfikacja realizacji założeń projektu „Projektowanie elementów wybranego systemu zarządzania jakością w jednostce X”
-------	---	---	-----------------------------	--

Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.

Dla wykładu:

* np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy

np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt

Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.

ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)

Literatura podstawowa:

1. P. Nowicki, P. Kafel; [redaktor naukowy T. Sikora], Wybrane zagadnienia zarządzania jakością: dokumentacja i audyt systemów zarządzania jakością, Kraków: Wydawnictwo Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie, 2020
2. W. Urban, Zarządzanie jakością usług, Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN, 2018
3. Opolski K., Modzelewski P., Zarządzanie jakością w usługach publicznych, CeDeWu, Warszawa 2008.
4. Bugdol M., Zarządzanie jakością w urzędach administracji publicznej, PWN, Warszawa 2011.
5. Zymonik Z., Hamrol A., Grudowski P., Zarządzanie jakością i bezpieczeństwem, Wydawnictwo Ekonomiczne, Warszawa 2013.

Literatura uzupełniająca:

1. Gogłóza W., Księżki K., Historia myśli organizatorskiej – zarys wykładu, Difin, Warszawa 2013.
2. Misiuk A. (red.), Zarządzanie jakością w policji, Wydaw. WSPOL, Szczytno 2002.
3. Cielecki T., Policja z jakością w XXI wiek, PWE, Warszawa 2001

III. INFORMACJE DODATKOWE

BILANS PUNKTÓW ECTS

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)

Forma aktywności	Liczba godzin *
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	30
Praca własna studenta	45
SUMA GODZIN:	75

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)

		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPIŚNANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 3	1,2
	Praca własna studenta		1,8

* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;

OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:

Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej. Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, opracowanie projektu.

- przygotowanie projektu (K_U03, K_K03) – 15 godz.
- przygotowanie do kolokwium pisemnego z wykładów (K_W06, K_K03) – 25 godz.
- czytanie wskazanej do wykładów i ćwiczeń literatury (K_W06, K_K03) – 5 godz.

KRYTERIA OCENIANIA

Ocena kształtująca:
ćwiczenia - dyskusja

Ocena podsumowująca:

wykład - kolokwium pisemne (egzamin)

ćwiczenia - weryfikacja realizacji założeń projektu „Projektowanie elementów wybranego systemu zarządzania jakością w jednostce X”

INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ

Zajęcia są przygotowane do prowadzenia w formie e-learningu

Karta opisu zajęć - Sylabus

Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu

I. INFORMACJE PODSTAWOWE

Nazwa zajęć: **Kontrola ruchu granicznego**

Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2024/2025

Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Bezpieczeństwo wewnętrzne I stopień, profil praktyczny

Język wykładowy: polski

Rodzaj zajęć: zajęcia specjalistyczne

Rok studiów: III

Semestr: 6

Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 4

Koordinator zajęć

Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:

Jednostka organizacyjna: Wydział Ekonomii i Zarządzania

FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN

Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:

Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:	15	Wykład:	
Ćwiczenia:		Ćwiczenia:	
Laboratorium:		Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:		Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:	15	Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:		Praktyki zawodowe:	
Inna forma (jaka):		Inna forma (jaka):	
RAZEM:	30	RAZEM:	

II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE

Wymagania wstępne i dodatkowe: osiągnięcie efektów uczenia się w ramach zajęć bezpieczeństwo państwa, podstawy prawa celnego				
Cel (cele) kształcenia dla zajęć: przekazanie zaawansowanej wiedzy i wykształcenie umiejętności w zakresie praktycznych w zakresie metod i środków służących realizacji zadań przez służby graniczne RP, systemowi ochrony granicy państwowej, uprawnień i obowiązków funkcjonariusza SG oraz znaczenie KRG dla systemu bezpieczeństwa wewnętrznego państwa oraz państw członkowskich układu z Schengen				
EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW				
Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się				
UWAGA: Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą one od formy zajęć.				
Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:			Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
Wiedzy - zna i rozumie				
KRG_KW01	istotę oraz wybrane aspekty prawa i procedur celnych wspólnoty europejskiej			K_W06
Umiejętności - potrafi				
KRG_KU01	analizować problemy „przenikalności” polskiej granicy państwowej i proponować rozwiązania			K_U03
Kompetencji społecznych - jest gotów do				
KRG_KK01	krytycznej oceny działań własnych i działań zespołów, którymi kieruje oraz przyjmowania odpowiedzialności za skutki tych działań.			K_K03
UWAGA! Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.				
TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA				
Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):				
Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się *	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć #
		wykład		
TP-01	Granica państwa, podstawowe pojęcia, zasady przekraczania granicy. Kontrola ruchu granicznego realizowana przez formacje graniczne w latach 1918 – 1991, zasady przekraczania granicy, polskie dokumenty paszportowe. Kontrola ruchu granicznego realizowana przez funkcjonariuszy Straży Granicznej.	x	wykład podający z prezentacją multimedialną	kolokwium pisemne (egzamin)

TP-02	Polskie i zagraniczne dokumenty uprawniające do przekroczenia granicy państwa, zasady ich wydania. Ruch wizowy, rodzaje wiz oraz zasady wydawania wiz, polskie organy uprawnione do wydawania wiz. Organizacja kontroli ruchu granicznego w poszczególnych przejściach granicznych / drogowych, kolejowych oraz lotniczych. Współpraca międzynarodowa w zakresie zwalczania przestępczości granicznej.	x	wykład podający z prezentacją multimedialną	kolokwium pisemne (egzamin)
		Zajęcia terenowe		
TP-03	Zajęcia studyjne na przejściach granicznych - Wybrane aspekty prawa i procedur granicznych wspólnoty europejskiej. Fałszerstwa polskich i zagranicznych dokumentów uprawniających do przekroczenia granicy.	x	pogadanka, studium przypadku, wizyty studyjne	referat „Wpływ kontroli ruchu granicznego na system bezpieczeństwa wewnętrznego państwa”
TP-04	Zjawisko przestępczości transgranicznej na wschodniej granicy państwa. Organizacja kontroli ruchu granicznego w przejściach granicznych. Wpływ kontroli ruchu granicznego na system bezpieczeństwa wewnętrznego państwa.	x	pogadanka, studium przypadku, wizyty studyjne	referat „Wpływ kontroli ruchu granicznego na system bezpieczeństwa wewnętrznego państwa”
<p>Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.</p> <p>Dla wykładu:</p> <p>* np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy</p> <p># np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt</p> <p>Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.</p>				
ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)				
<p>Literatura podstawowa:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Szklarski Ł., Zastosowanie biometrii w zautomatyzowanej kontroli granicznej jako podstawowe narzędzie bezpieczeństwa granic Unii Europejskiej, Difin, Warszawa 2024. 2. Gorczyca A., Straż Graniczna, Wydaw. Muza S.A., Warszawa 2021. 3. Wawrzuszczyński A., Wybrane problemy transgranicznego bezpieczeństwa Polski, Difin, Warszawa 2012. 4. Maksimczuk A., Sidorowicz L., Graniczny ruch osobowy i towarowy w Unii Europejskiej, DRUKTUR, Warszawa 2007. 5. A. Osierda, T. Wojtuszek, R. Gałązkowski, Zasadnicze normy prawne i administracyjne ochrony granic i kontroli ruchu granicznego: wybór dokumentów; Wyższa Szkoła Administracji. Bielsko-Biała: Wyższa Szkoła Administracji, 2007 6. Helnarska K. J., Międzynarodowy ruch turystyczny w Unii Europejskiej, Wydawnictwo Adam Marszałek, 2004. 				

Literatura uzupełniająca:

1. Sidorowicz L., Ekonomiczne konsekwencje funkcjonowania granic państwowych, 2004.
2. Osierda A., Wojtaszek T., Gałazkowski R., Zasadnicze normy prawne i administracyjne ochrony granic i kontroli ruchu granicznego. Wybór dokumentów, Wyższa Szkoła Administracji w Bielsko – Białej, Bielsko – Biała 2008.
3. Ustawa z dnia 12 października 1990 r. o ochronie granicy państwowej
4. Ustawa z dnia 12 października 1990 r. o Straży Granicznej
5. Ustawa z dnia 21 marca 1991 r. o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej i administracji Morskiej
6. Ustawa z dnia 16 listopada 2016 r. o Krajowej Administracji Skarbowej
7. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 15 grudnia 2006 r w sprawie kontroli granicznej dokonywanej przez funkcjonariuszy Straży Granicznej
8. Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/399 z dnia 9 marca 2016 r. w sprawie unijnego kodeksu zasad regulujących przepływ osób przez granice (kodeks graniczny Schengen)

III. INFORMACJE DODATKOWE**BILANS PUNKTÓW ECTS****OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)**

Forma aktywności	Liczba godzin *
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	30
Praca własna studenta	70
SUMA GODZIN:	100

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)

		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPIŚNANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 4	1,4
	Praca własna studenta		2,6

* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;

OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:

Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej. Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, opracowanie projektu.

- przygotowanie referatu (K_U02, K_K02) – 25 godz.
- przygotowanie do kolokwium pisemnego z wykładów (egzamin) (K_W02, K_K02) – 25 godz.
- przygotowanie do wizyty studyjnej - czytanie wskazanej literatury (K_W02, K_K02) – 20 godz.

KRYTERIA OCENIANIA

Ocena kształtująca:

wykład- dyskusja
zajęcia terenowe - dyskusja

Ocena podsumowująca:

wykład - kolokwium pisemne (egzamin)
zajęcia terenowe - referat „Wpływ kontroli ruchu granicznego na system bezpieczeństwa wewnętrznego państwa”

INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ

-

Karta opisu zajęć - Sylabus

Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu

I. INFORMACJE PODSTAWOWE

Nazwa zajęć: Wybrane elementy detektywistyki	Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2024/2025
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Bezpieczeństwo wewnętrzne I stopień, profil praktyczny	
Język wykładowy: polski	Rodzaj zajęć: zajęcia specjalistyczne
Rok studiów: III	Semestr: 6
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 4	Koordinator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:
Jednostka organizacyjna: Wydział Ekonomii i Zarządzania	

FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN

Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:

Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:	15	Wykład:	
Ćwiczenia:		Ćwiczenia:	
Laboratorium:		Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:		Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:	15	Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:		Praktyki zawodowe:	
Inna forma (jaka):		Inna forma (jaka):	
RAZEM:	30	RAZEM:	

II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE

Wymagania wstępne i dodatkowe: brak

Cel (cele) kształcenia dla zajęć: przekazanie zaawansowanej wiedzy i wykształcenie umiejętności w zakresie praw i obowiązków agencji detektywistycznych/detektywów, przepisów prawnych oraz specyfiki usług detektywistycznych.

EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW

Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się

UWAGA:

Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą one od formy zajęć.

Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:		Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)	
Wiedzy - zna i rozumie				
WED_KW01	prawa, obowiązki i odpowiedzialność detektywistyczna, regulacje prawne w zakresie prowadzonej działalności		K_W02	
Umiejętności - potrafi				
WED_KU01	rozwiązywać problemy w zakresie usług detektywistycznych, dobierać źródła informacji, proponować praktyczne rozwiązania przy realizacji zlecenia detektywistycznego		K_U02	
Kompetencji społecznych - jest gotów do				
WED_KK01	krytycznej oceny działań własnych i działań zespołów, którymi kieruje oraz przyjmowania odpowiedzialności za skutki tych działań.		K_K02	
UWAGA! Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.				
TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA				
Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):				
Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się *	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć #
		wykład		
TP-01	Prawne podstawy realizacji usług detektywistycznych w Polsce i w wybranych krajach UE. Prawa i obowiązki detektywa. Odpowiedzialność cywilna i karna detektywa. Techniki detektywistyczne stosowane przy realizacji usług detektywistycznych	x	wykład podający z prezentacją multimedialną	kolokwium pisemne (egzamin)
		Zajęcia terenowe		
TP-02	Wizyty studyjne w biurach detektywistycznych - Taktyka realizacji usług detektywistycznych. Analiza i sposoby rozwiązywania problemów w trakcie realizacji usług detektywistycznych. Obserwacja i inwigilacja.	x	pogadanka, studium przypadku, wizyty studyjne	referat – rozwiązanie wskazanego problemu (ocena doboru właściwych źródeł informacji)
TP-03	Uzyskiwanie informacji. Wywiad. Rozpoznanie i infiltracja. Poszukiwanie osób i mienia. Praktyczne rozwiązania przy realizacji zlecenia detektywistycznego – analiza kasusów.	x	pogadanka, studium przypadku, wizyty studyjne	referat – rozwiązanie wskazanego problemu (ocena doboru właściwych źródeł informacji)

Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.

Dla wykładu:

* np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy

np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt

Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.

ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)

Literatura podstawowa:

1. Kuciel D., Zawód detektyw. Czyli jak śledzić ludzi i nie dać się złapać, Wydaw. DK Group Dawid Kuciel, Kraków 2022.
2. Brakoniecki D., Detektywistyka, Difin, Warszawa 2016.
3. J. W. Wójcik, Kryminologia: współczesne aspekty. Stan prawny na 15 kwietnia 2014 r. Warszawa: Wolters Kluwer, 2014
4. M. Całkiewicz, Modus operandi sprawców zabójstw, POLTEXT, Warszawa 2010.
5. D. Jagiełło, Kryminologia - zarys wykładu: podręcznik dla studentów kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne, Skierniewice: Wydawnictwo Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej, 2012

Literatura uzupełniająca:

1. B. Hołyst, Kryminalistyka, Warszawa 2010 r.
2. D. Jagiełło, Kryminologia – zarys wykładu: podręcznik dla studentów bezpieczeństwa wewnętrzne, Skierniewice 2012 r.
3. D. Jagiełło, Kryminalistyka: przegląd podstawowych zagadnień taktyki i profilaktyki kryminalistycznej, Skierniewice 2011 r.

III. INFORMACJE DODATKOWE

BILANS PUNKTÓW ECTS

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)

Forma aktywności	Liczba godzin *
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	30
Praca własna studenta	70
SUMA GODZIN:	100

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)

		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPIŚNANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 4	1,4
	Praca własna studenta		2,6

* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;

OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:

Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej.

Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, opracowanie projektu.

- przygotowanie referatu (K_U02, K_K02) – 25 godz.
- przygotowanie do kolokwium pisemnego z wykładów (egzamin) (K_W02, K_K02) – 25 godz.
- przygotowanie do wizyty studyjnej - czytanie wskazanej literatury (K_W02, K_K02) – 20 godz.

KRYTERIA OCENIANIA

Ocena kształtująca: wykład – dysusja zajęcia terenowe - dyskusja
Ocena podsumowująca: wykład - kolokwium pisemne (egzamin) zajęcia terenowe - referat – rozwiązanie wskazanego problemu (ocena doboru właściwych źródeł informacji)
INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ
-

Karta opisu zajęć - Sylabus			
Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu			
I. INFORMACJE PODSTAWOWE			
Nazwa zajęć: Militaryzm światowy w kontekście globalnego bezpieczeństwa (World militarism in the context of globalsecurity)		Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2024/2025	
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Bezpieczeństwo wewnętrzne I stopień, profil praktyczny			
Język wykładowy: polski		Rodzaj zajęć: zajęcia specjalistyczne	
Rok studiów: III		Semestr: 5	
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 2		Koordynator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:	
Jednostka organizacyjna: Wydział Ekonomii i Zarządzania			
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN			
Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:			
Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:	15	Wykład:	
Ćwiczenia:	15	Ćwiczenia:	
Laboratorium:		Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:		Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:		Praktyki zawodowe:	
Inna forma (jaka):		Inna forma (jaka):	
RAZEM:	30	RAZEM:	
II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE			
Wymagania wstępne i dodatkowe: brak			

Cel (cele) kształcenia dla zajęć: przekazanie zaawansowanej wiedzy i wykształcenie umiejętności w zakresie wielkość sił zbrojnych, wydatków wojskowych w kontekście liczby wojen i reżimów wojskowych sił zbrojnych oraz bezpieczeństwa państwa.				
EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW				
Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się				
UWAGA:				
Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą one od formy zajęć.				
Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:			Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
Wiedzy - zna i rozumie				
MŚwKGB_KW01	regionalizm, wyzwania globalizacji w stosunkach międzynarodowych, ład międzynarodowy			K_W01
Umiejętności - potrafi				
MŚwKGB_KU01	dokonać charakterystyki wielkość sił zbrojnych, wydatków wojskowych w kontekście liczby wojen i reżimów wojskowych			K_U02
Kompetencji społecznych - jest gotów do				
MŚwKGB_KK01	krytycznej oceny posiadanej wiedzy oraz rozumienia jej znaczenia we współczesnym świecie			K_K01
UWAGA!				
Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.				
TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA				
Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):				
Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się *	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć #
		wykład		
TP-01	<i>The international system. Regionalism and the challenges of globalization in international relations</i> (System międzynarodowy. Regionalizm i wyzwania globalizacji w stosunkach międzynarodowych). Droga od komunizmu do globalizacji. Wspólna Europa a Europa środkowa. PaxAmericana a Europa środkowa. Bezpieczeństwo europejskie i bezpieczeństwo środkowoeuropejskie. Europa w świecie. Ład międzynarodowy.	x	wykład problemowy z prezentacją multimedialną	kolokwium pisemne
		ćwiczenia		

TP-02	Militaryzm w kontekście zbrojenia wojskowego (<i>Militarism in the context of military armament</i>). Analiza poziomu wydatków wojskowych: import i produkcja broni, wielkość sił zbrojnych oraz liczba wojen i reżimów wojskowych.	x	pogadanka, studium przypadku	weryfikacja poprawności merytorycznej referatu na wskazany temat
<p>Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.</p> <p>Dla wykładu:</p> <p>* np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy</p> <p># np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt</p> <p>Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.</p>				
ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)				
<p>Literatura podstawowa (powinna być dostępna dla studenta w uczelnianej bibliotece):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. M. Kluźniak „Mocarstwa świata: narodziny, rozkwit, upadek: przemiany gospodarcze i konflikty zbrojne w latach 1500-2000”, Warszawa 1994 2. Z. Szczerbowski, „Polityka wojskowa [United States of America] od Cartera do Regana”, Warszawa 1984 3. Z. Trejnis, „Siły zbrojne w państwie demokratycznym i autorytarnym”, Warszawa 1997 r.; 4. A. Jacewicz, „Pojęcie siły w Karcie Narodów Zjednoczonych”, Warszawa 1977 r. 				
<p>Literatura uzupełniająca:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. M. Kozub, „Siły Zbrojne jako narzędzie polityki bezpieczeństwa międzynarodowego”, Warszawa 2010 2. W.T. Modzelewski „Wyścig zbrojeń”, Warszawa 2001 3. W. Śmiałek „Rola i miejsce Rzeczypospolitej Polskiej w systemie/systemach bezpieczeństwa międzynarodowego”, Warszawa 2013 r. 				
III. INFORMACJE DODATKOWE				
BILANS PUNKTÓW ECTS				
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)				
Forma aktywności		Liczba godzin *		
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia		30		
Praca własna studenta		20		
SUMA GODZIN:		50		
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)				
		Liczba punktów ECTS		
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPISANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 2	1,2	
	Praca własna studenta		0,8	
* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;				
OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:				
<p>Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbole efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej.</p> <p>Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, opracowanie projektu.</p>				
<ul style="list-style-type: none"> ▪ przygotowanie do kolokwium pisemnego z wykładów – czytanie wskazanej literatury (K_W01, K_K01) – 10 godz. ▪ przygotowanie referatu (K_U02, K_K01) – 10 godz. 				
KRYTERIA OCENIANIA				

Ocena kształtująca: wykład – dyskusja ćwiczenia - dyskusja
Ocena podsumowująca: wykład - kolokwium pisemne ćwiczenia - weryfikacja poprawności merytorycznej referatu na wskazany temat
INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ Zajęcia są przygotowywane do prowadzenia w formie e-learningu

Karta opisu zajęć - Sylabus			
Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu			
I. INFORMACJE PODSTAWOWE			
Nazwa zajęć: Historia wojen i wojskowości (History of wars and military)		Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2024/2025	
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Bezpieczeństwo wewnętrzne I stopień, profil praktyczny			
Język wykładowy: polski		Rodzaj zajęć: zajęcia specjalistyczne	
Rok studiów: III		Semestr: 5	
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 2		Koordynator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:	
Jednostka organizacyjna: Wydział Ekonomii i Zarządzania			
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN			
Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:			
Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:	15	Wykład:	
Ćwiczenia:	15	Ćwiczenia:	
Laboratorium:		Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:		Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:		Praktyki zawodowe:	
Inna forma (jaka):		Inna forma (jaka):	
RAZEM:	30	RAZEM:	
II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE			
Wymagania wstępne i dodatkowe: brak			

Cel (cele) kształcenia dla zajęć: przekazanie zaawansowanej wiedzy i wykształcenie umiejętności w zakresie historii konfliktów zbrojnych od początków cywilizacji do czasów współczesnych.

EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW

Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się

UWAGA:

Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą one od formy zajęć.

Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:	Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
Wiedzy - zna i rozumie		
HWiW_KW01	fakty z historii wojskowości, najważniejsze wydarzenia	K_W01
Umiejętności - potrafi		
HWiW_KU01	interpretować wydarzenia historyczne, analizować i wnioskować	K_U02
Kompetencji społecznych - jest gotów do		
HWiW_KK01	do krytycznej oceny posiadanej wiedzy oraz rozumienia jej znaczenia we współczesnym świecie	K_K01

UWAGA!

Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.

TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA

Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):

Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się *	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć #
		wykład		

TP-01	<p>Wojny greckie, wykrystalizowanie się wojownika doskonałego, Spartańskiego Hoplity. Geniusz Hannibala spod Kann a pragmatyczność Karola Młoda pod Potiers (<i>Greek wars, the crystallization of the perfect warrior, the Spartan Hoplite. The genius of Hannibal from Kann versus the pragmatism of Karol Young at Potiers</i>). Od klęski pod Hastings, ale czy na pewno klęski? Do dni triumfu walijskiego łuku pod Azincurt. Upada stary porządek, Europa jednak broni się przed zalewem Islamu, zaś nad Japonią „wschodzi słońce”. Co daje zwycięstwo „pruski dryl”, czy „buława noszona przez każdego w plecaku”. Pamiętamy o Alamo, początek „mechanizacji zabijania” tj. wojna secesyjna i wynalazek Dreysego. Państwo Kwitnącej Wiśni daje o sobie znać. Początek Wielkiej Wojny.</p>	x	wykład problemowy z prezentacją multimedialną	kolokwium pisemne
		ćwiczenia		
TP-02	<p>Śmierć żołnierzy jest niczym, tylko statystyką. Największe „masakry” wielkiej wojny (<i>The Greatest "Massacres" of the Great War</i>). Maluczcy przeciw Herosom; Polski „nie cud” na Wisłę, Talvisota. Bitwy, które zmieniły los II wojny światowej. Bitwa o Anglię czy rzeczywiście to my ją wygraliśmy? Pakt Trzech otrzymuje śmiertelne razy, Midway, Kursk, D- Day. Walka o honor nie o zwycięstwo, od Powstania Warszawskiego po lądowanie na Okianwie. Demokratyczna część świata walczy z komunizmem, od dżungli Wietnamu po Kanał Sueski. Dawid pokonuje Goliata, ale nie zawsze, Ofensywa Tet, Inwazja Afganistanu a Falklandy. Terroryzm jako największe zagrożenie XXI wieku, wojna w zatoce „Saddam nie może się czuć bezpiecznie”.</p>	x	pogadanka, studium przypadku	weryfikacja poprawności merytorycznej referatu na wskazany temat
<p>Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.</p> <p>Dla wykładu:</p> <p>* np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy</p> <p># np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt</p> <p>Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.</p>				
<p>ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)</p>				

Literatura podstawowa (powinna być dostępna dla studenta w uczelnianej bibliotece):

1. Armstrong P. Wielkie Bitwy Historii. Bitwy pod Stirling Bridge i Falkirk 1297 - 1298 r., Warszawa 2011.
2. Konstam A., Wielkie Bitwy Historii. Wielka Armada 1988, Warszawa 2009.
3. Fields N., Termopile 480 p.n.e. Ostatnia walka Trzystu, Kraków 2008.
4. Malarski T., Waterloo 1815 - Warszawa 2003.
5. Beevor A., Berlin 1945: upadek, Kraków: "Znak", 2009.
6. Davies N., Powstanie 44, Kraków: "Znak", 2004.
7. Wolny A., Okinawa 1945, Warszawa 2004.

Literatura uzupełniająca:

1. Lach G., Sztuka wojenna starożytnej Grecji: od zakończenia wojen perskich do wojny korynckiej, Zabrze 2008.
2. Wojtczak J., Bannockburn 1314, Warszawa 2003.
3. Olejko A., Karpacka wojna trzech cesarzy: z działań wojennych I wojny światowej na lądzie i w powietrzu, Rzeszów 2013.
4. Zamoyski A., Warszawa 1920: nieudany podbój Europy, klęska Lenina, Kraków 2009.
5. Korda M., Bitwa o Anglię: strategia zwycięstwa, Warszawa 2010.

III. INFORMACJE DODATKOWE

BILANS PUNKTÓW ECTS

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)

Forma aktywności	Liczba godzin *
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	30
Praca własna studenta	20
SUMA GODZIN:	50

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)

		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPISANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 2	1,2
	Praca własna studenta		0,8

* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;

OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:

Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbole efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej. Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, opracowanie projektu.

- przygotowanie do kolokwium pisemnego z wykładów – czytanie wskazanej literatury (K_W01, K_K01) – 10 godz.
- przygotowanie referatu (K_U02, K_K01) – 10 godz.

KRYTERIA OCENIANIA

Ocena kształtująca:

wykład – dyskusja

ćwiczenia - dyskusja

Ocena podsumowująca:

wykład - kolokwium pisemne

ćwiczenia - weryfikacja poprawności merytorycznej referatu na wskazany temat

INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ

Zajęcia są przygotowywane do prowadzenia w formie e-learningu

Karta opisu zajęć - Sylabus

Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu

I. INFORMACJE PODSTAWOWE

Nazwa zajęć: Podstawy prawa cywilnego	Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2024/2025
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Bezpieczeństwo wewnętrzne I stopień, profil praktyczny	
Język wykładowy: polski	Rodzaj zajęć: zajęcia specjalistyczne
Rok studiów: III	Semestr: 5
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 2	Koordinator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:
Jednostka organizacyjna: Wydział Ekonomii i Zarządzania	

FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN

Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:

Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:	15	Wykład:	
Ćwiczenia:	15	Ćwiczenia:	
Laboratorium:		Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:		Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:		Praktyki zawodowe:	
Inna forma (jaka):		Inna forma (jaka):	
RAZEM:	30	RAZEM:	

II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE

Wymagania wstępne i dodatkowe: brak

Cel (cele) kształcenia dla zajęć: przekazanie zaawansowanej wiedzy i wykształcenie umiejętności w zakresie przepisów prawnych dotyczących prawa cywilnego, ze szczególnym uwzględnieniem części ogólnej kodeksu cywilnego oraz prawa zobowiązań.

EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW

Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się

UWAGA:

Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą one od formy zajęć.

Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:	Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
---	---	--

Wiedzy - zna i rozumie				
PPC_KW01	pojęcia z zakresu prawa cywilnego		K_W04	
Umiejętności - potrafi				
PPC_KU01	dokonać wykładni prostych przepisów prawa z zakresu prawa cywilnego, zidentyfikować elementy budowy normy prawnej		K_U02	
Kompetencji społecznych - jest gotów do				
PPC_KK01	do krytycznej oceny posiadanej wiedzy oraz rozumienia jej znaczenia we współczesnym świecie		K_K01	
UWAGA! Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.				
TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA				
Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):				
Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się *	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć #
		wykład		
TP-01	Pojęcie prawa cywilnego, stosunek cywilnoprawny, prawo podmiotowe. Podmioty prawa cywilnego, czynności prawne, przedstawicielstwo, przedawnienie. Pojęcie wykroczenia, rodzaje wykroczeń, sankcje.	x	wykład konwersatoryjny z prezentacją multimedialną	kolokwium pisemne
		ćwiczenia		
TP-02	Wykładnia przepisów prawa z zakresu prawa cywilnego i wykroczeń. Identyfikacja elementów budowy normy prawnej. Praktyczne posługiwanie się językiem prawniczym, studium przypadków.	x	praca z tekstem, studium przypadku, dyskusja	kolokwium pisemne – rozwiązanie danego problemu
<p>Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.</p> <p>Dla wykładu: * np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy # np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt</p> <p>Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.</p>				
ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)				

Literatura podstawowa (powinna być dostępna dla studenta w uczelnianej bibliotece):			
1. Z. Radwański, A. Olejniczak, Prawo cywilne - część ogólna, Warszawa 2020;			
2. A. Kawałko, H. Witczak, Prawo cywilne - część ogólna, Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II. 5. wyd. - Warszawa: Wydawnictwo C. H. Beck, 2014			
3. E.Gniewek, P.Machnikowski, Zarys prawa cywilnego, Warszawa 2014.			
4. Z. Radwański, Prawo cywilne - część ogólna. Wyd. 7 zm. i poszerz. - Warszawa: C.H. Beck, 2004.			
5. S. Dmowski, S. Rudnicki, Komentarz do kodeksu cywilnego. Księga pierwsza - część ogólna, Warszawa 2004			
Literatura uzupełniająca:			
1. E.Gniewek, P.Machnikowski, Kodeks cywilny. Komentarz, Warszawa 2014.			
2. M. Safjan (red.), System prawa prywatnego, t. I, Prawo cywilne - część ogólna, Warszawa 2007;			
3. A. Wolter, J. Ignatowicz, K. Stefaniuk, Prawo cywilne. Zarys części ogólnej, Warszawa 2001;			
4. E. Gniewek, P. Machnikowski, Zarys prawa cywilnego, Warszawa 2018			
III. INFORMACJE DODATKOWE			
BILANS PUNKTÓW ECTS			
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)			
Forma aktywności		Liczba godzin *	
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia		30	
Praca własna studenta		20	
SUMA GODZIN:		50	
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)			
		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPISANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 2	1,2
	Praca własna studenta		0,8
* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;			
OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:			
Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej. Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, opracowanie projektu.			
<ul style="list-style-type: none"> ▪ przygotowanie do kolokwium pisemnego z wykładów - czytanie wskazanej literatury (K_W04, K_K01) - 10 godz. ▪ przygotowanie do kolokwium pisemnego z ćwiczeń (K_U02, K_K01) - 10 godz. 			
KRYTERIA OCENIANIA			
Ocena kształtująca: wykład - dyskusja ćwiczenia - dyskusja			
Ocena podsumowująca: wykład - kolokwium pisemne ćwiczenia - kolokwium pisemne (rozwiązanie danego problemu)			
INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ			
Zajęcia są przygotowywane do prowadzenia w formie e-learningu			

Karta opisu zajęć - Sylabus

Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu

I. INFORMACJE PODSTAWOWE

Nazwa zajęć: Wybrane elementy prawa rodzinnego i opiekuńczego	Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2024/2025
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Bezpieczeństwo wewnętrzne I stopień, profil praktyczny	
Język wykładowy: polski	Rodzaj zajęć: zajęcia specjalistyczne
Rok studiów: III	Semestr: 5
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 2	Koordinator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:

Jednostka organizacyjna: Wydział Ekonomii i Zarządzania

FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN

Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:

Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:	15	Wykład:	
Ćwiczenia:	15	Ćwiczenia:	
Laboratorium:		Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:		Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:		Praktyki zawodowe:	
Inna forma (jaka):		Inna forma (jaka):	
RAZEM:	30	RAZEM:	

Wymagania wstępne i dodatkowe: brak

Cel (cele) kształcenia dla zajęć: przekazanie zaawansowanej wiedzy w zakresie specyfiki i zasad prawa rodzinnego i opiekuńczego, zagadnień związanych z instytucją małżeństwa, w szczególności praw i obowiązków małżonków w sferze osobistej i majątkowej, treści i zasad wykonywania władzy rodzicielskiej, problematyki związanej z koniecznością i sytuacjami ingerowania sądu opiekuńczego we władzę rodzicielską, zasad funkcjonowania pieczy zastępczej oraz funkcji, treści, źródeł i kolejności wypełniania obowiązku alimentacyjnego.

EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW

Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się

UWAGA:

Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą one od formy zajęć.

Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:		Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)	
Wiedzy - zna i rozumie				
WEPO_01	zagadnienia, pojęcia i instytucje prawa rodzinnego i opiekuńczego (opieka i kuratela, prawo małżeńskie, pochodzenie dziecka, władza rodzicielska, przysposobienie, obowiązek alimentacyjny), procedury postępowania przed organami przyznającymi świadczenia		K_W04	
Umiejętności - potrafi				
WEPO_KU01	posługiwać się tekstem prawnym, poprawnie interpretować przepisy prawa oraz zastosować uzyskaną wiedzę przy rozwiązywaniu zadanych problemów praktycznych		K_U02	
Kompetencji społecznych - jest gotów do				
WEPO_KK01	do krytycznej oceny posiadanej wiedzy oraz rozumienia jej znaczenia we współczesnym świecie		K_K01	
UWAGA! Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.				
TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA				
Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):				
Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się *	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć #
		wykład		
TP-01	Pojęcie rodziny i relacje rodzinne. Prawo rodzinne i opiekuńcze w systemie prawa, źródła prawa rodzinnego i zasady prawa rodzinnego, sądy rodzinne i inne instytucje powołane do ochrony prawnej rodziny. Pojęcie i rodzaje ustrojów majątkowych małżeńskich. Odpowiedzialność majątkowa małżonków. Pochodzenie dziecka. Obowiązek alimentacyjny. Opieka i kuratela.	x	wykład konwersatoryjny z prezentacją multimedialną	kolokwium pisemne
		ćwiczenia		

TP-02	Rola i zadania sądów rodzinnych i innych instytucji powołanych do ochrony prawnej rodziny. Regulacje prawne w zakresie prawnej ochrony praw rodziny. Podstawowe pojęcia prawa spadkowego. Źródła i systematyka prawa spadkowego. Dziedziczenie. Zachówek. Wspólność majątku spadkowego i dział spadku. Testament jako podstawa dziedziczenia. Zasady dziedziczenia - sytuacja prawna spadkobiercy (przyjęcie, odrzucenie spadku, odpowiedzialność spadkobierców za długi spadkowe) – analiza przypadków.	x	praca z tekstem, studium przypadku, dyskusja	kolokwium pisemne – rozwiązanie danego problemu
-------	--	---	--	---

Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.

Dla wykładu:

* np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy

np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt

Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.

ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)

Literatura podstawowa (powinna być dostępna dla studenta w uczelnianej bibliotece):

1. M. Łączkowska, A. Schulz, A. Urbańska-Łukaszewicz, Prawo rodzinne i opiekuńcze: testy, pytania, kazusy, tablice, 2. wydanie rozszerzone i zmienione. - Warszawa: Wydawnictwo C.H. Beck, 2015
2. A. Zieliński, Prawo rodzinne i opiekuńcze w zarysie, Wyd. Wolters Kluwer, Warszawa 2011
3. M. Andrzejewski, Prawo rodzinne i opiekuńcze, Wyd. C.H.Beck 2014

Akty prawne:

1. Ustawa z dnia 25 lutego 1964r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz.U.2017.682 t.j.)
2. Ustawa z dnia 17 listopada 1964r. Kodeks postępowania cywilnego (Dz.U.2018.1360 t.j.)
3. Ustawa z dnia 24 kwietnia 1964r. Kodeks cywilny (Dz.U.2018.1025 t.j.)
4. Ustawa z dnia 28 listopada 2014r. Prawo o aktach stanu cywilnego (Dz.U.2018.2224 t.j.)
5. Ustawa z dnia 7 września 2007r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz.U.2018.554 t.j.)

Literatura uzupełniająca:

1. M. Andrzejewski Prawo rodzinne i opiekuńcze, Warszawa 2011.
2. M. Andrzejewski, Ochrona praw dziecka w rodzinie dysfunkcyjnej (dziecko – rodzina – państwo), Kraków 2003.
3. K. Gromek Kodeks rodzinny i opiekuńczy. Komentarz Wyd. C.H. Beck Warszawa 2009.
4. K. Pietrzykowski (red.) Kodeks rodzinny i opiekuńczy. Komentarz Warszawa 2010.
5. J. Gorzelińska, Rozwód i separacja pomiędzy małżonkami, Warszawa 2010.
6. J. Ignaczewski Pochodzenie dziecka i władza rodzicielska po nowelizacji. Komentarz, Warszawa 2009.

III. INFORMACJE DODATKOWE

BILANS PUNKTÓW ECTS

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)

Forma aktywności	Liczba godzin *
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	30
Praca własna studenta	20
SUMA GODZIN:	50
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)	
	Liczba punktów ECTS

SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPISANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 2	1,2
	Praca własna studenta		0,8
* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;			
OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:			
Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbole efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej. Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, opracowanie projektu.			
<ul style="list-style-type: none"> ▪ przygotowanie do kolokwium pisemnego z wykładów - czytanie wskazanej literatury (K_W04, K_K01) - 10 godz. ▪ przygotowanie do kolokwium pisemnego z ćwiczeń (K_U02, K_K01) - 10 godz. 			
KRYTERIA OCENIANIA			
Ocena kształtująca: wykład - dyskusja ćwiczenia - dyskusja			
Ocena podsumowująca: wykład - kolokwium pisemne ćwiczenia - kolokwium pisemne (rozwiązanie danego problemu)			
INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ			
Zajęcia są przygotowywane do prowadzenia w formie e-learningu			

Karta opisu zajęć - Sylabus			
Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu			
I. INFORMACJE PODSTAWOWE			
Nazwa zajęć: Obrona cywilna		Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2024/2025	
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Bezpieczeństwo wewnętrzne I stopień, profil praktyczny			
Język wykładowy: polski		Rodzaj zajęć: zajęcia specjalistyczne	
Rok studiów: III		Semestr: 5	
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 2		Koordynator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:	
Jednostka organizacyjna: Wydział Ekonomii i Zarządzania			
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN			
Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:			
Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:	15	Wykład:	

Ćwiczenia:	15	Ćwiczenia:	
Laboratorium:		Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:		Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:		Praktyki zawodowe:	
Inna forma (jaka):		Inna forma (jaka):	
RAZEM:	30	RAZEM:	
II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE			
Wymagania wstępne i dodatkowe: osiągnięcie efektów uczenia się w ramach zajęć bezpieczeństwo państwa, zarządzanie w sytuacjach kryzysowych			
Cel (cele) kształcenia dla zajęć: przekazanie zaawansowanej wiedzy i wykształcenie umiejętności w zakresie struktury, instytucji i regulacji prawnych dotyczących obrony cywilnej			
EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW			
Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się			
UWAGA: Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą one od formy zajęć.			
Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:		Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
Wiedzy - zna i rozumie			
OC_KW01	prawa człowieka i obowiązki oraz rodzaje aktywności w zakresie Obrony Cywilnej i powszechnej samoobrony, system norm i reguł organizujących strukturę i instytucje społeczne systemu Obrony Cywilnej i ich źródła		K_W02
Umiejętności - potrafi			
OC_KU01	interpretować zjawiska społeczne wpływające na poziom bezpieczeństwa narodowego i wewnętrznego, prognozować skutki konkretnych procesów i zjawisk społecznych związanych z bezpieczeństwem wewnętrznym i wskazywać rozwiązania niekorzystnych zdarzeń		K_U02
OC_KU02	rozwiązywać konkretne zadania z obszaru obrony cywilnej posługując się systemami normatywnymi oraz wybranymi normami i regułami prawnymi, etycznymi i zawodowymi		K_U02
Kompetencji społecznych - jest gotów do			
OC_KK01	krytycznej oceny działań własnych i działań zespołów, którymi kieruje oraz przyjmowania odpowiedzialności za skutki tych działań.		K_K02
UWAGA! Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.			

TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA

Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):

Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się *	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć #
		wykład		
TP-01	Geneza i humanitarny charakter Obrony Cywilnej. Obrona Cywilna w systemie bezpieczeństwa RP. Podstawy prawne Obrony Cywilnej i powszechnej samoobrony w Polsce. Międzynarodowe prawo humanitarne w zakresie ochrony ludności i dóbr kultury. Prawne i organizacyjne aspekty ochrony ludności, mienia i dóbr kultury w czasie klęsk żywiołowych, katastrof i konfliktów zbrojnych.	X	wykład podający, prezentacja multimedialna	kolokwium pismenne (egzamin)
TP-02	Obrona Cywilna - organizacja, sposoby i zasady osiągania gotowości do działania przez formacje OC. Obowiązki obywateli w zakresie obrony cywilnej. Ochrona ludności w wymiarze lokalnym: w powiecie, gminie, podmiotach gospodarczych, szkole i innych instytucjach. Organizacja i prowadzenie akcji ratunkowych i humanitarnych. Ratownictwo w Polsce.	X	wykład podający, prezentacja multimedialna	kolokwium pismenne (egzamin)
		ćwiczenia		
TP-03	Zadania Obrony Cywilnej w zakresie ochrony ludności oraz dóbr kultury w czasie klęsk żywiołowych, katastrof i konfliktów zbrojnych. Sposoby indywidualnej i zbiorowej ochrony ludności - ewakuacja ludności, przygotowanie pomieszczeń ochronnych.	X	dyskusja, analiza przypadków (praca w grupach)	weryfikacja merytoryczna referatu nt.: „Rola i zadania Obrony Cywilnej w zakresie organizacji oraz prowadzenia akcji ratunkowych i humanitarnych”
TP-04	Ratownictwo w Polsce. Wykrywanie zagrożeń, informowanie, ostrzeganie i alarmowanie ludności o zagrożeniach. Sprzęt i urządzenia wykorzystywane w obronie cywilnej. Ratownictwo w Polsce. Rola i zadania Obrony Cywilnej w zakresie organizacji oraz prowadzenia akcji ratunkowych i humanitarnych – zadanie projektowe.	X	dyskusja, analiza przypadków (praca w grupach)	weryfikacja merytoryczna referatu nt.: „Rola i zadania Obrony Cywilnej w zakresie organizacji oraz prowadzenia akcji ratunkowych i humanitarnych”

Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.

Dla wykładu:

* np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy

np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt

Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.

ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)

Literatura podstawowa (powinna być dostępna dla studenta w uczelnianej bibliotece):

1. J. Stochaj, Ochrona ludności i obrona cywilna w systemie bezpieczeństwa narodowego /. Wydanie pierwsze. - Warszawa: Difin, 2020
2. J. Pilżys, Obrona cywilna w Polsce. Współczesność i perspektywy, Wyd. Adam Marszałek, Toruń 2019.W. Kitler, Obrona cywilna (niemilitarna) w Polsce, Ministerstwo Obrony Narodowej. Departament Wychowania i Promocji Obronności. Warszawa: MON DWiPO : "Egros", 2002
3. F. R. Krynojewski, Zarządzanie kryzysowe, obrona cywilna kraju, ochrona informacji niejawnych / [et al.]; Red. Sławomir Mazur. Katowice: AWF Katowice, 2003

Literatura uzupełniająca:

Wybrane akty prawne

III. INFORMACJE DODATKOWE

BILANS PUNKTÓW ECTS

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)

Forma aktywności	Liczba godzin *
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	30
Praca własna studenta	20
SUMA GODZIN:	50

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)

		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPIŚNANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 2	1,2
	Praca własna studenta		0,8

* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;

OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:

Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej.

Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, opracowanie projektu.

- przygotowanie referatu (K_U02, K_K02) – 10 godz.
- przygotowanie do kolokwium pisemnego z wykładów (K_W02, K_K02) – 10 godz.

KRYTERIA OCENIANIA

Ocena kształtująca:

ćwiczenia - dyskusja

Ocena podsumowująca:

wykład - kolokwium pisemne (egzamin)

ćwiczenia - weryfikacja merytoryczna referatu nt.: „Rola i zadania Obrony Cywilnej w zakresie organizacji oraz prowadzenia akcji ratunkowych i humanitarnych”

**INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA
ODLEGŁOŚĆ**

Zajęcia przygotowywane są w formie e-learningu

Karta opisu zajęć - Sylabus

Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu

I. INFORMACJE PODSTAWOWE

Nazwa zajęć: System obrony terytorialnej	Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2024/2025
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Bezpieczeństwo wewnętrzne I stopień, profil praktyczny	
Język wykładowy: polski	Rodzaj zajęć: zajęcia specjalistyczne
Rok studiów: III	Semestr: 5
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 2	Koordinator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:
Jednostka organizacyjna: Wydział Ekonomii i Zarządzania	

FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN

Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:

Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:	15	Wykład:	
Ćwiczenia:	15	Ćwiczenia:	
Laboratorium:		Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:		Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:		Praktyki zawodowe:	
Inna forma (jaka):		Inna forma (jaka):	
RAZEM:	30	RAZEM:	

II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE

Wymagania wstępne i dodatkowe: osiągnięcie efektów uczenia się w ramach zajęć bezpieczeństwo państwa

Cel (cele) kształcenia dla zajęć: : przekazanie zaawansowanej wiedzy i wykształcenie umiejętności w zakresie roli Wojsk Obrony Terytorialnej w systemie bezpieczeństwa państwa, zadań, praw i obowiązków żołnierzy WOTu

EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW

Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się

UWAGA:

Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą one od formy zajęć.

Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	<p>Treść efektu uczenia się.</p> <p>Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:</p>	Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
---	--	--

Wiedzy - zna i rozumie

SOT_KW01	miejsce Wojsk Obrony Terytorialnej w systemie bezpieczeństwa państwa oraz zadania WOT w sytuacji zagrożenia	K_W02
----------	---	-------

Umiejętności - potrafi

SOT_KU01	scharakteryzować, uzbrojenie i funkcjonowanie WOT oraz porównać działania WOT niekonwencjonalne, dywersyjne i desantowe oraz formułować rozwiązania w zakresie ochrony integralności terytorialnej i nienaruszalności granic	K_U02
----------	--	-------

SOT_KU02	rozwiązywać konkretne zadania z obszaru obrony cywilnej posługując się systemami normatywnymi oraz wybranymi normami i regułami prawnymi, etycznymi i zawodowymi	K_U02
----------	--	-------

Kompetencji społecznych - jest gotów do

SOT_KK01	krytycznej oceny działań własnych i działań zespołów, którymi kieruje oraz przyjmowania odpowiedzialności za skutki tych działań.	K_K02
----------	---	-------

UWAGA!

Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.

TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA

Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):

Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się *	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć #
		wykład		

TP-01	Siły zbrojne RP w zapewnieniu bezpieczeństwa narodowego Polski. Struktura i zadania sił zbrojnych w Polsce. Narodowa strategia wojskowa Polski. Ocena strategiczna zdolności obronnych sił zbrojnych RP. Powstanie oraz rola Wojsk Obrony Terytorialnej w systemie ochrony bezpieczeństwa państwa. Pojęcie, cel, misje i zadania WOT. Miejsce WOT w ochronie bezpieczeństwa państwa podczas konfliktów zbrojnych lub klęsk żywiołowych.	x	wykład podający, prezentacja multimedialna	kolokwium pisemne (egzamin)
		ćwiczenia		
TP-02	Uzbrojenie, sprzęt wojsk oraz finansowanie WOT. Dowodzenie WOT. Funkcjonowanie WOT. Działania niekonwencjonalne. Działania dywersyjne. Działania desantowe. – studium przypadku. Rozwiązywanie konkretnych zadań z obszaru obrony cywilnej.	x	dyskusja, studium przypadku	kolokwium pisemne
<p>Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.</p> <p>Dla wykładu:</p> <p>* np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy</p> <p># np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt</p> <p>Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.</p>				
ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)				
<p>Literatura podstawowa (powinna być dostępna dla studenta w uczelnianej bibliotece):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. A. Michalak, Działania Taktyczne Wojsk Obrony Terytorialnej, Akademia Sztuki Wojennej, Warszawa 2020. 2. R. Jakubczak, System Powszechnej Obrony Terytorialnej w Polsce, WSPol, Szczytno 2020. 3. Wołęjszo J., Jakubczak R. (red.), Obronność. Teoria i praktyka, Wydawnictwo Bellona, Warszawa 2013, 4. Wojnarowski J., System obronności państwa, Wydawnictwo AON, Warszawa 2005 				
<p>Literatura uzupełniająca:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Balcerowicz B., Siły zbrojne w czasie pokoju, kryzysu wojny, Wydawnictwo Naukowe Scholar, Warszawa 2010. 2. Polskie dokumenty strategiczne: Strategia bezpieczeństwa narodowego 2003 i 2007, Strategia obronności 2000 i 2009, strategia udziału polskich sił w operacjach międzynarodowych 2009, Wizja Sił Zbrojnych 2030. 				
III. INFORMACJE DODATKOWE				
BILANS PUNKTÓW ECTS				
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)				
Forma aktywności			Liczba godzin *	
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia			30	
Praca własna studenta			20	
SUMA GODZIN:			50	
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)				
			Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPISANYCH	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 2	1,2	

DO ZAJĘĆ	Praca własna studenta		0,8
* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;			
OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:			
Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej. Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, opracowanie projektu.			
<ul style="list-style-type: none"> ▪ przygotowanie do kolokwium pisemnego z ćwiczeń (K_U02, K_K02) – 10 godz. ▪ przygotowanie do kolokwium pisemnego z wykładów (K_W02, K_K02) – 10 godz. 			
KRYTERIA OCENIANIA			
Ocena kształtująca: ćwiczenia - dyskusja			
Ocena podsumowująca: wykład - kolokwium pisemne (egzamin) ćwiczenia - kolokwium pisemne			
INFORMACJA O PRZEWDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ			
Zajęcia przygotowywane są w formie e-learningu			

Karta opisu zajęć - Sylabus			
Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu			
I. INFORMACJE PODSTAWOWE			
Nazwa zajęć: Współpraca międzynarodowa w zakresie bezpieczeństwa wewnętrznego		Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2024/2025	
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Bezpieczeństwo wewnętrzne I stopień, profil praktyczny			
Język wykładowy: polski		Rodzaj zajęć: zajęcia specjalistyczne	
Rok studiów: II		Semestr: 4	
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 1		Koordynator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:	
Jednostka organizacyjna: Wydział Ekonomii i Zarządzanie			
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN			
Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:			
Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:	15	Wykład:	
Ćwiczenia:		Ćwiczenia:	
Laboratorium:		Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:		Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	

Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:		Praktyki zawodowe:	
Inna forma (jaka):		Inna forma (jaka):	
RAZEM:	15	RAZEM:	
II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE			
Wymagania wstępne i dodatkowe: brak			
Cel (cele) kształcenia dla zajęć: przekazanie zaawansowanej wiedzy i wykształcenie umiejętności w zakresie współpracy międzynarodowej instytucji i różnych służb odpowiedzialnych za bezpieczeństwo państwa i bezpieczeństwo międzynarodowe			
EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW			
Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się			
UWAGA:			
Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą one od formy zajęć.			
Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:		Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
Wiedzy - zna i rozumie			
WM_KW01	historyczne uwarunkowania, strukturę instytucjonalną, zakres współpracy międzynarodowej, przykłady współpracy międzynarodowej w zakresie walki z przestępczością zorganizowaną, zwalczania nielegalnej imigracji, handlu ludźmi, handlu narkotykami, walki z terroryzmem, przestępstwami finansowymi, zakres współpracy celnej i sądowej w sprawach karnych oraz rozwiązywać związane z tym problemy		K_W05
Kompetencji społecznych - jest gotów do			
WM_KK01	do krytycznej oceny posiadanej wiedzy oraz rozumienia jej znaczenia we współczesnym świecie		K_K01
UWAGA!			
Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.			
TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA			
Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):			
Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się *
		wykład	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć #

TP-01	Struktura instytucjonalna: (struktury działające w ramach Rady Europy-Grupa Pompidou, GRECO, struktury działające w ramach ONZ, np. Biuro ds. Narkotyków i Przemocności – UNODC, Interpol, instytucje ogólne UE -Rada, Komisja, Parlament, sądy UE – i ich kompetencje w zakresie pwbis, instytucje wyspecjalizowane tj. Europol, Eurojust, CEPOL, FRONTEX, OLAF, Centrum Monitorowania Narkotyków i Narkomanii, Agencja Praw Podstawowych – kompetencje, działalność, publikowane dokumenty). Walka ze zorganizowaną przemocnością (konwencje NZ, Program Sztokholmski UE, wspólne zespoły dochodzeniowo – śledcze, programy finansowe NZ I UE).	x	wykład podający, prezentacja multimedialna	kolokwium pisemne
TP-02	Zwalczanie nielegalnej imigracji. Zwalczanie handlu ludźmi (handel ludźmi a niewolnictwo, współpraca w ramach NZ, współpraca w ramach RE, instrumenty w prawie UE, tj. handel ludźmi w prawie UE, zwalczanie pedofilii, i pornografii dziecięcej, Grupa ekspertów w zakresie handlu ludźmi). Zwalczanie handlu narkotykami (handel narkotykami na arenie międzynarodowej, instrumenty w prawie UE). Walka z terroryzmem, przestępstwa finansowe (Grupa FATF, oszustwa na szkodę WE, walka z korupcją, ranie brudnych pieniędzy, jednostki wywiadu finansowego).	x	wykład podający, prezentacja multimedialna	kolokwium pisemne
<p>Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.</p> <p>Dla wykładu:</p> <p>* np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy</p> <p># np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt</p> <p>Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.</p>				
ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)				
<p>Literatura podstawowa (powinna być dostępna dla studenta w uczelnianej bibliotece):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. D. Czapla, M. Miedzińska, Bezpieczeństwo międzynarodowe Współczesne problemy i wyzwania (eBook), Elipsa Dom Wydawniczy, Warszawa 2019. 2. J. Czaputowicz, Bezpieczeństwo międzynarodowe. Współczesne koncepcje (eBook), PWN, Warszawa 2012. 3. P. Sienkiewicz, M. Marszałek, H. Świeboda, Metodologia bezpieczeństwa narodowego. Bezpieczeństwo T.II AON Warszaw 2011. 4. L. Grochowski, A. Letkiewicz, Nauka o bezpieczeństwie. Istota, przedmiot badań i kierunki rozwoju. Studia i materiały. T.1. UWM w Olsztynie-WSPol w Szczytnie 2011. 5. P. Bagiński, K. Czaplicka, J. Szczyciński, Międzynarodowa współpraca na rzecz rozwoju: ewolucja, stan obecny i perspektywy. Warszawa: Polskie Wydawnictwo Ekonomiczne, 2009 				
<p>Literatura uzupełniająca:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. K. A. Wojtaszczyk, A. Materska-Sosnowska, Bezpieczeństwo Państwa. Wybrane problemy. Oficyna Wydawnicza ASPRA-JR Warszaw 2011. 2. B. Hołyst, Socjologia Kryminalna T.2. Warszawa „LexisNexis” Warszaw 2007. 3. W. Pływaczewski, W. Filipkowski, Z. Rau, Przemocność w XXI w. Zapobieganie i zwalczanie: Problemy Prawno kryminologiczne. Warszaw, Wolters Kluwer 2015. 4. D. Lalak, W.T. Danilewicz, Migracja, uchodźstwo, wielokulturowość: zderzenie kultur we współczesnym świecie. Wyd. Akademickie „Żak” Teresa i Józef Świącicy. 2007 				
III. INFORMACJE DODATKOWE				
BILANS PUNKTÓW ECTS				
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)				
Forma aktywności			Liczba godzin *	

Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia		15	
Praca własna studenta		10	
SUMA GODZIN:		25	
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)			
		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPIŚNANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 1	0,6
	Praca własna studenta		0,4
* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;			
OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:			
Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej. Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, opracowanie projektu.			
<ul style="list-style-type: none"> ▪ przygotowanie do kolokwium pisemnego z wykładów (K_W05, K_K01) – 10 godz. 			
KRYTERIA OCENIANIA			
Ocena kształtująca: wykład - dyskusja			
Ocena podsumowująca: wykład - kolokwium pisemne			
INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ			
Zajęcia przygotowywane są w formie e-learningu			

Karta opisu zajęć - Sylabus	
Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu	
I. INFORMACJE PODSTAWOWE	
Nazwa zajęć: Strategie bezpieczeństwa Unii Europejskiej	Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2024/2025
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Bezpieczeństwo wewnętrzne I stopień, profil praktyczny	
Język wykładowy: polski	Rodzaj zajęć: zajęcia specjalistyczne
Rok studiów: II	Semestr: 4
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 1	Koordinator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:
Jednostka organizacyjna: Wydział Ekonomii i Zarządzania	

FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN			
Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:			
Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:	15	Wykład:	
Ćwiczenia:		Ćwiczenia:	
Laboratorium:		Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:		Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:		Praktyki zawodowe:	
Inna forma (jaka):		Inna forma (jaka):	
RAZEM:	15	RAZEM:	
II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE			
Wymagania wstępne i dodatkowe: brak			
Cel (cele) kształcenia dla zajęć: przekazanie zaawansowanej wiedzy i wykształcenie umiejętności w zakresie strategii bezpieczeństwa Unii Europejskiej i czynników ją determinujących			
EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW			
Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się			
UWAGA:			
Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą one od formy zajęć.			
Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:		Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
Wiedzy - zna i rozumie			
SBUE_KW01	normy i reguły prawne, organizacyjne kształtujące instytucje i struktury bezpieczeństwa wewnętrznego Unii Europejskiej, uwarunkowania kulturowe i społeczne współczesnych zagrożeń bezpieczeństwa wewnętrznego UE		K_W05
Umiejętności - potrafi			
SBUE_KU01	obserwować i interpretować współczesne zjawiska społeczne, polityczne, ekonomiczne i kulturowe, kształtujące bezpieczeństwo wewnętrzne oraz rozwiązywać problemy w zakresie przeciwdziałania i likwidacji skutków zagrożeń dla bezpieczeństwa wewnętrznego UE		K_U02
Kompetencji społecznych - jest gotów do			
SBUE_KK01	do krytycznej oceny posiadanej wiedzy oraz rozumienia jej znaczenia we współczesnym świecie		K_K01
UWAGA!			
Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.			

TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA

Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):

Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się *	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć #
		wykład		
TP-01	Kompetencje instytucji UE w zakresie polityki bezpieczeństwa wewnętrznego: uprawnienia Rady Europejskiej, Rady, Komisji i Parlamentu Europejskiego, Trybunału Sprawiedliwości; rola COSI; struktura organów pomocniczych Rady; kompetencje parlamentów narodowych.	x	wykład podający, prezentacja multimedialna	kolokwium pisemne
TP-02	Strategia bezpieczeństwa wewnętrznego UE: strategiczne wytyczne polityki bezpieczeństwa wewnętrznego UE; Europejska Strategia Bezpieczeństwa z 2003 r.; Strategia bezpieczeństwa wewnętrznego UE z 2010 r. – analiza treści; „Pięć kroków” – dokument wykonawczy z 2010 r.; cykl polityczny w walce z groźną i zorganizowaną przestępczością; Europejska Agenda Bezpieczeństwa z 2015 r.	x	wykład podający, prezentacja multimedialna	kolokwium pisemne
		ćwiczenia		
TP-03	Strategia antyterrorystyczna UE: współpraca antyterrorystyczna w latach 70. i 80. XX w.; sieć BdL i wymiana informacji; dokument z Palma de Mallorca; współpraca antyterrorystyczna po 11 września 2001 r.; pakiet strategii antyterrorystycznych z 2005 r. i ich wdrażanie; instytucje i organy współpracy antyterrorystycznej w UE.	x	dyskusja, praca z tekstem źródłowym	kolokwium pisemne
TP-04	Ochrona i kontrola granic jako element polityki bezpieczeństwa wewnętrznego: rozprzestrzenienie zagrożeń transgranicznych; zintegrowany system zarządzania granicami zewnętrznymi UE; instytucje współpracy na granicach zewnętrznych (Frontex, RABITs, europejskie zespoły straży granicznych); system nadzoru granic zewnętrznych Eurosur; koncepcja „inteligentnych granic”.	x	dyskusja, praca z tekstem źródłowym	kolokwium pisemne

Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.

Dla wykładu:

* np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy

np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt

Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.

ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)

Literatura podstawowa (powinna być dostępna dla studenta w uczelnianej bibliotece):

1. Rada Unii Europejskiej: Europejska strategia bezpieczeństwa. Bezpieczna Europa w lepszym świecie. 2018.
2. J. Adamowski, K.A. Wojtaszczyk, Strategie rozwoju Unii Europejskiej. ASPRA Warszawa 2010.
3. Bezpieczeństwo w Unii Europejskiej / Tomasz R. Aleksandrowicz. Wydanie 2 zaktualizowane. - Warszawa: Difin, 2018
4. T.R Aleksandrowicz, Bezpieczeństwo w Uni Europejskiej. Difin Warszaw 2018.
5. P. Wawrzyk, Bezpieczeństwo wewnętrzne Unii Europejskiej /. Warszawa: Wydawnictwa Akademickie i Profesjonalne. Grupa Kapitałowa WSiP, 2009
6. R. Kuźniar, A. Bieńczyk-Missala, P. Grzebyk, R. Kupiecki, M. Madej, K. Pronińska, A. Szeptycki, P. Śledź, M. Tabor, A. Wojciuk, Bezpieczeństwo międzynarodowe; Wydział Nauk Politycznych i Studiów Międzynarodowych. Uniwersytet Warszawski. Wydanie drugie, zmienione i rozszerzone. - Warszawa: Wydawnictwo Naukowe Scholar, 2020.
7. M. Soja Stosunki UE-NATO w dziedzinie bezpieczeństwa europejskiego i obrony na przełomie XX i XXI wieku /. Toruń: Wydawnictwo Adam Marszałek, 2011

Literatura uzupełniająca:

1. J. Czaputowicz, *Bezpieczeństwo Narodowe. Współczesne Koncepcje*. PWEN 2019.
2. D. S. Kozerański, *Bezpieczeństwo międzynarodowe. Polityka-Strategie-Interwencje*. Wyd. Adam Marszałek, 2019.
3. R. Zięba, *Wspólna polityka zagraniczna i bezpieczeństwa Unii Europejskiej*. Wydawnictwa Akademickie i Profesjonalne. Warszawa 2007.

III. INFORMACJE DODATKOWE

BILANS PUNKTÓW ECTS

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)

Forma aktywności	Liczba godzin *
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	15
Praca własna studenta	10
SUMA GODZIN:	25

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)

		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPISANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 1	0,6
	Praca własna studenta		0,4

* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;

OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:

Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej. Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, opracowanie projektu.

- przygotowanie do kolokwium pisemnego z ćwiczeń (K_U02, K_K01) – 5 godz.
- przygotowanie do kolokwium pisemnego z wykładów (K_W05, K_K01) – 5 godz.

KRYTERIA OCENIANIA	
Ocena kształtująca: ćwiczenia - dyskusja	
Ocena podsumowująca: wykład - kolokwium pisemne ćwiczenia - kolokwium pisemne	
INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ Zajęcia przygotowywane są w formie e-learningu	

Karta opisu zajęć - Syllabus			
Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu			
I. INFORMACJE PODSTAWOWE			
Nazwa zajęć: Zarządzanie służbami administracji zespolonej		Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2024/2025	
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Bezpieczeństwo wewnętrzne I stopień, profil praktyczny			
Język wykładowy: polski		Rodzaj zajęć: zajęcia specjalistyczne	
Rok studiów: II		Semestr: 4	
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 2		Koordynator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:	
Jednostka organizacyjna: Wydział Ekonomii i Zarządzania			
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN			
Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:			
Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:	15	Wykład:	
Ćwiczenia:	15	Ćwiczenia:	
Laboratorium:		Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:		Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:		Praktyki zawodowe:	
Inna forma (jaka):		Inna forma (jaka):	
RAZEM:	30	RAZEM:	
II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE			
Wymagania wstępne i dodatkowe: brak			

Cel (cele) kształcenia dla zajęć: przekazanie zaawansowanej wiedzy i wykształcenie umiejętności w zakresie funkcjonowania służb administracji zespolonej, ich struktury i rodzajów wykonywanych zadań.

EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW

Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się

UWAGA:

Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą one od formy zajęć.

Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:	Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
Wiedzy - zna i rozumie		
ZSwAZ_KW01	podstawy prawne, strukturę i zadania organów administracji zespolonej	K_W06
Umiejętności - potrafi		
ZSwAZ_KU01	scharakteryzować poszczególne służby, straże i inspekcje w aspekcie realizacji celów administracji zespolonej w zarządzaniu bezpieczeństwem, opisać obszary odpowiedzialności administracji zespolonej w zapewnieniu bezpieczeństwa publicznego	K_U03
Kompetencji społecznych - jest gotów do		
ZSwAZ_KK01	inicjowania działań na rzecz interesu publicznego	K_K03

UWAGA!

Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.

TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA

Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):

Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się *	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć #
		wykład		
TP-01	Podstawy prawne i kompetencje podmiotów administracji publicznej oraz ich organizacja w systemie zarządzania bezpieczeństwem. Organizacja administracji zespolonej w oparciu o służby, straże i inspekcji oraz kierownicza rola wojewody w ich funkcjonowaniu.	x	wykład podający, prezentacja multimedialna	kolokwium pisemne (egzamin)
		ćwiczenia		

TP-03	Opisywanie kompetencji administracji zespolonej, jej poszczególnych podmiotów oraz wskazywanie i analizowanie zarządzania tymi podmiotami w sytuacjach kryzysowych w zależności od zakresu działania i możliwości organizacyjnych podmiotów administracji zespolonej.	x	dyskusja, prezentacje multimedialne	kolokwium pisemne
<p>Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.</p> <p>Dla wykładu:</p> <p>* np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy</p> <p># np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt</p> <p>Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.</p>				
ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)				
<p>Literatura podstawowa (powinna być dostępna dla studenta w uczelnianej bibliotece):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. M. Zdyb, J. Stelmasiak, Prawo administracyjne: część ogólna, ustrojowe prawo administracyjne, wybrane zagadnienia materialnego prawa administracyjnego /. Stan prawny na 1 czerwca 2016 r. - Warszawa: Wolters Kluwer, 2016 2. J. Zimmerman, Prawo administracyjne, Wolters Kluwer, Warszawa 2014. 3. Ustawa o administracji rządowej w województwie (1998), Dz.U. nr 91 poz. 577. 4. Ustawa o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (2009), Dz.U. Nr 31, Poz. 206. 5. W.S Kucharski, Terenowe organy administracji publicznej, Zeszyty Naukowe Wyższej Szkoły Ekonomii i Innowacji, nr 3, 2013 r. 6. Z. Leoński, Nauka administracji /. 6. wyd. uzup. i zaktualizowane / oprac. Krystyna Wojtczak. - Warszawa: Wydawnictwo C. H. Beck, 2010 				
<p>Literatura uzupełniająca:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. E. Zieliński, Administracja rządowa i samorządowa w Polsce, ASPRA, Warszawa 2013. 2. M. Chmaj, Administracja rządowa w Polsce, Difin, Warszawa 2012 				
III. INFORMACJE DODATKOWE				
BILANS PUNKTÓW ECTS				
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)				
Forma aktywności		Liczba godzin *		
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia		30		
Praca własna studenta		20		
SUMA GODZIN:		50		
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)				
		Liczba punktów ECTS		
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPIŚNANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 2		1,2
	Praca własna studenta			0,8
* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;				
OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:				
<p>Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej.</p> <p>Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, opracowanie projektu.</p>				

- przygotowanie do kolokwium pisemnego z ćwiczeń (K_U03, K_K03) – 8 godz.
- przygotowanie do kolokwium pisemnego z wykładów (egzamin) (K_W06, K_K03) – 8 godz.
- czytanie wskazanej literatury do ćwiczeń i wykładów (K_W06, K_K03) – 4 godz.

KRYTERIA OCENIANIA

Ocena kształtująca:
ćwiczenia - dyskusja

Ocena podsumowująca:
wykład - kolokwium pisemne (egzamin)
ćwiczenia - kolokwium pisemne

INFORMACJA O PRZEWDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ

Zajęcia przygotowywane są w formie e-learningu

Karta opisu zajęć - Sylabus

Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu

I. INFORMACJE PODSTAWOWE

Nazwa zajęć: Zarządzanie projektami	Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2024/2025
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Bezpieczeństwo wewnętrzne I stopień, profil praktyczny	
Język wykładowy: polski	Rodzaj zajęć: zajęcia specjalistyczne
Rok studiów: II	Semestr: 4
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 2	Koordinator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:
Jednostka organizacyjna: Wydział Ekonomii i Zarządzania	

FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN

Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:

Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:	15	Wykład:	
Ćwiczenia:	15	Ćwiczenia:	
Laboratorium:		Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:		Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:		Praktyki zawodowe:	
Inna forma (jaka):		Inna forma (jaka):	
RAZEM:	30	RAZEM:	

II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE

Wymagania wstępne i dodatkowe: brak				
Cel (cele) kształcenia dla zajęć: przekazanie zaawansowanej wiedzy i wykształcenie umiejętności w zakresie nowoczesnych instrumentów zarządzania projektami, planowania, organizowania i wykonawstwa				
EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW				
Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się				
UWAGA:				
Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą one od formy zajęć.				
Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:		Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)	
Wiedzy - zna i rozumie				
ZP_KW01	istotę, pojęcia, etapy realizacji projektu oraz instrumenty zarządzania projektami		K_W06	
Umiejętności - potrafi				
ZP_KU01	planować i realizować projekt uwzględniając jego realność, wykonalność, termin, budżet oraz ryzyko		K_U03	
Kompetencji społecznych - jest gotów do				
ZP_KK01	myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy		K_K03	
UWAGA!				
Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.				
TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA				
Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):				
Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się *	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć #
		wykład		
TP-01	Pojęcie projektu i istota zarządzania projektem, struktury organizacyjne w zarządzaniu projektem, cykl życia projektu. Planowanie projektu. Rekrutacja, organizowanie i zarządzanie zespołem projektowym, prognozowanie czasu, zasobów, wymagań i kosztów projektu. Harmonogramy w planowaniu i zarządzaniu projektem, zarządzanie ryzykiem w projekcie. Przegląd różnych technik i metod zarządzania projektami, zamykanie projektu - analiza, porównanie.	x	wykład problemowy z prezentacją multimedialną	kolokwium pisemne (egzamin)
		ćwiczenia		

TP-02	Cykl życia projektu – studium przypadku, praktyczne tworzenie poszczególnych elementów projektu. Planowanie projektu, zarządzanie harmonogramem, zarządzanie zakresem projektu, tworzenie budżetu projektu – studium przypadku. Zarządzanie zmianą, jakością i czasem w projekcie, zarządzanie komunikacją i zespołem w projekcie – studium przypadku. Wykonanie zadania projektowego z zastosowaniem procedur zarządzania projektami	x	dyskusja, metoda projektowa (praca w grupach)	weryfikacja poprawności realizacji założeń projektu „Organizacja działań na rzecz interesu publicznego
-------	---	---	---	--

Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.

Dla wykładu:

* np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy

np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt

Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.

ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)

Literatura podstawowa (powinna być dostępna dla studenta w uczelnianej bibliotece):

1. S. Spałek, Zarządzanie projektami w przedsiębiorstwie. Perspektywa czwartej rewolucji przemysłowej, PWE, Warszawa 2020.
2. E. Sońta-Drączkowska, Zarządzanie projektami we wdrażaniu innowacji, PWE, Warszawa 2018C. Burton, N. Michael, Zarządzanie projektami, Astrum, Warszawa 2017.
3. R. K. Wysocki, Efektywne zarządzanie projektami, ONEPRSS, Gliwice 2018.
4. M. Kopczewski, Alfabet zarządzania projektami. Wyd.II, Onepress, 2015.
5. O. Nadskakuła Ewaluacja projektów /. Warszawa: Wydawnictwo i Firma Poligraficzna Bizarre, 2010

Literatura uzupełniająca:

1. Pawlak M., Zarządzanie projektami, PWN, Warszawa 2008.
2. Stabryła A., Zarządzanie projektami ekonomicznymi i organizacyjnymi, PWN, Warszawa 2006.
3. Lucke R., Zarządzanie projektami małymi i dużymi, Wydawnictwo MT Biznes, Warszawa 2006.
4. Brandenburg H., Zarządzanie projektami. Podręcznik akademicki, Wydawnictwo Akademii Ekonomicznej, Katowice 2002

III. INFORMACJE DODATKOWE

BILANS PUNKTÓW ECTS

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)

Forma aktywności	Liczba godzin *
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	30
Praca własna studenta	20
SUMA GODZIN:	50

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)

		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPISANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 2	1,2
	Praca własna studenta		0,8

* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;

OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:

Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej. Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, opracowanie projektu.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ przygotowanie projektu (K_U03, K_K03) – 14 godz. ▪ przygotowanie do kolokwium pisemnego z wykładów (egzamin) (K_W06, K_K03) – 6 godz.
KRYTERIA OCENIANIA
Ocena kształtująca: ćwiczenia - dyskusja
Ocena podsumowująca: wykład - kolokwium pisemne (egzamin) ćwiczenia - weryfikacja poprawności realizacji założeń projektu „Organizacja działań na rzecz interesu publicznego”
INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ Zajęcia przygotowywane są w formie e-learningu

Karta opisu zajęć - Sylabus			
Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu			
I. INFORMACJE PODSTAWOWE			
Nazwa zajęć: Bezpieczeństwo a rozwój regionalny		Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2024/2025	
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Bezpieczeństwo wewnętrzne I stopień, profil praktyczny			
Język wykładowy: polski		Rodzaj zajęć: zajęcia specjalistyczne	
Rok studiów: III		Semestr: 6	
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 2		Koordynator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:	
Jednostka organizacyjna: Wydział Ekonomii i Zarządzania			
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN			
Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:			
Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:	15	Wykład:	
Ćwiczenia:	15	Ćwiczenia:	
Laboratorium:		Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:		Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:		Praktyki zawodowe:	

Inna forma (jaka):		Inna forma (jaka):	
RAZEM:	30	RAZEM:	
II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE			
Wymagania wstępne i dodatkowe: osiągnięcie efektów uczenia się w ramach zajęć bezpieczeństwo społeczności lokalnych i kształtowanie bezpiecznych przestrzeni			
Cel (cele) kształcenia dla zajęć: przekazanie zaawansowanej wiedzy i wykształcenie umiejętności w zakresie teorii rozwoju regionalnego oraz ich praktycznego zastosowania w planowaniu regionalnym i w polityce rozwoju regionalnego.			
EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW			
Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się			
UWAGA: Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą one od formy zajęć.			
Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:		Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
Wiedzy - zna i rozumie			
BRR_KW01	uwarunkowania, zasady, bariery i metody rozwoju regionalnego, programy i instrumenty rozwoju regionalnego pod względem kryterium bezpieczeństwa społeczności lokalnych.		K_W06
BRR_KW02	rozwiązania w zakresie rozwoju regionalnego z uwzględnieniem polityki bezpieczeństwa		K_W05
Umiejętności - potrafi			
BRR_KU01	formułować rozwiązania w zakresie rozwoju regionalnego z uwzględnieniem polityki bezpieczeństwa		K_U02
Kompetencji społecznych - jest gotów do			
BRR_KK01	myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy w planowaniu rozwoju regionalnego w kontekście bezpieczeństwa społeczności lokalnych		K_K03
UWAGA! Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.			
TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA			
Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):			
Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się *
			Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć #
		wykład	

TP-01	Uwarunkowania, zasady oraz narzędzia nowego paradygmatu polityki regionalnej. Czynniki i bariery rozwoju regionalnego i lokalnego. Planistyczne i metodyczne aspekty sterowania rozwojem regionalnym. Społeczno-polityczne uwarunkowania rozwoju regionalnego i lokalnego. Czynniki i bariery mające wpływ na rozwój regionalny i lokalny.	x	wykład konwersatoryjny z użyciem prezentacji multimedialnych	kolokwium pisemne
TP-02	Planowanie przestrzenne jako instrument rozwoju regionalnego. Partnerstwo publiczno-prywatne instrumentem realizacji rozwoju regionalnego Polski. Wpływ rozwoju regionalnego na stan bezpieczeństwa. Wieloletni Program Inwestycyjny - jego tworzenie, wykonywanie oraz weryfikowanie.	x	wykład konwersatoryjny z użyciem prezentacji multimedialnych	kolokwium pisemne
		ćwiczenia		
TP-03	Planowanie rozwoju regionalnego z uwzględnieniem czynników związanych z bezpieczeństwem społeczności lokalnych – zadanie projektowe	x	dyskusja, metoda projektowa (praca w grupach)	weryfikacja realizacji założeń projektu „Propozycja rozwoju regionu X w kontekście bezpieczeństwa społeczności lokalnych” – projekt zespołowy
TP-04	System realizacji Krajowej Strategii Rozwoju. Wieloletni Program Inwestycyjny szansą na rozwój regionalny Polski. Analiza programów i strategii pod względem kryterium bezpieczeństwa społeczności lokalnych.	x	dyskusja, metoda projektowa (praca w grupach)	weryfikacja realizacji założeń projektu „Propozycja rozwoju regionu X w kontekście bezpieczeństwa społeczności lokalnych” – projekt zespołowy
<p>Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.</p> <p>Dla wykładu:</p> <p>* np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy</p> <p># np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt</p> <p>Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.</p>				
ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)				

Literatura podstawowa (powinna być dostępna dla studenta w uczelnianej bibliotece):

1. G. Gorzelak, M. Smętkowski, Rozwój regionalny, polityka regionalna, Uniwersytet Warszawski, 2019, file:///C:/Users/user/Downloads/raport-forrozwoj-regionalny-polityka-regionalna.pdf
2. A. Pawlik, P. Dziekański, Strategie rozwoju regionalnego i lokalnego. Główne składowe i proces tworzenia (eBook), Uniwersytet Jana Kochanowskiego, Kielce 2019.
3. Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030. Rozwój społecznie wrażliwy i terytorialnie zrównoważony, wrzesień 2019r., <https://www.gov.pl/web/fundusze-regiony/krajowa-strategia-rozwoju-regionalnego>
4. Programy Operacyjne.
5. Regionalna Strategia Innowacji Województwa Łódzkiego RSI LORIS 2030;
6. Ustawa z dnia 15 lipca 2020 r. o zmianie ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju oraz niektórych innych ustaw.
7. Ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa;
8. Ustawa o wojewodzie i administracji rządowej w województwie z dnia 23.01.2009 r. (Dz.U. 2009 nr 31 poz. 206).
9. J. Chądzyński, A. Nowakowska, Z. Przygodzki, Region i jego rozwój w warunkach globalizacji, Wyd. CeDeWu, Warszawa 2007.

Literatura uzupełniająca:

1. Domański R., 2012, Ewolucyjna Gospodarka Przestrzenna, Wydawnictwo Uniwersytetu Ekonomicznego w Poznaniu, Poznań.
2. Domański R., 2006, Gospodarka przestrzenna, PWN, Warszawa.
3. Budner W., 2011, Geografia ekonomiczna, Wydawnictwo Uniwersytetu Ekonomicznego w Poznaniu, Poznań
4. Chądzyński J., Nowakowska A., Przygodzki Z., 2007, Region i jego rozwój w warunkach globalizacji, CedeWu, Warszawa
5. Korenik S., Zakrzewska-Półtorak A., 2011, Teorie rozwoju regionalnego – ujęcie dynamiczn, Wydawnictwo Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu, Wrocław.

III. INFORMACJE DODATKOWE

BILANS PUNKTÓW ECTS

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)

Forma aktywności	Liczba godzin *
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	30
Praca własna studenta	20
SUMA GODZIN:	50

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)

		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPISANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 2	1,2
	Praca własna studenta		0,8

* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;

OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:

Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej. Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, opracowanie projektu.

- przygotowanie projektu (K_U02, K_K03) – 15 godz.
- przygotowanie do kolokwium pisemnego z wykładów (K_W05, K_W06, K_K03) – 5 godz.

KRYTERIA OCENIANIA

Ocena kształtująca: wykład - dyskusja ćwiczenia - dyskusja
Ocena podsumowująca: wykład - kolokwium pisemne ćwiczenia - weryfikacja realizacji założeń projektu „Propozycja rozwoju regionu X w kontekście bezpieczeństwa społeczności lokalnych” – projekt zespołowy
INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ Zajęcia przygotowywane są w formie e-learningu

Karta opisu zajęć - Sylabus			
Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu			
I. INFORMACJE PODSTAWOWE			
Nazwa zajęć: Bezpieczeństwo wielkich aglomeracji		Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2024/2025	
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Bezpieczeństwo wewnętrzne I stopień, profil praktyczny			
Język wykładowy: polski		Rodzaj zajęć: zajęcia specjalistyczne	
Rok studiów: III		Semestr: 6	
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 2		Koordynator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:	
Jednostka organizacyjna: Wydział Ekonomii i Zarządzania			
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN			
Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:			
Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:	15	Wykład:	
Ćwiczenia:	15	Ćwiczenia:	
Laboratorium:		Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:		Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:		Praktyki zawodowe:	
Inna forma (jaka):		Inna forma (jaka):	
RAZEM:	30	RAZEM:	
II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE			
Wymagania wstępne i dodatkowe: osiągnięcie efektów uczenia się w ramach zajęć bezpieczeństwo społeczności lokalnych i kształtowanie bezpiecznych przestrzeni			

Cel (cele) kształcenia dla zajęć: przekazanie zaawansowanej wiedzy i wykształcenie umiejętności w zakresie metod, programów i regulacji prawnych w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa wielkich aglomeracji.				
EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW				
Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się				
UWAGA:				
Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą one od formy zajęć.				
Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:			Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
Wiedzy - zna i rozumie				
BWA_KW01	pojęcia, zagrożenia i sposoby kształtowania bezpieczeństwa wielkich aglomeracji			K_W05
BWA_KW02	uwarunkowania i sposoby rozwoju wielkich aglomeracji			K_W06
Umiejętności - potrafi				
BWA_KU01	kreować rozwiązania w zakresie kształtowania bezpieczeństwa wielkich aglomeracji			K_U02
Kompetencji społecznych - jest gotów do				
BWA_KK01	myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy w planowaniu rozwoju regionalnego w kontekście bezpieczeństwa społeczności lokalnych			K_K03
UWAGA!				
Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.				
TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA				
Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):				
Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się *	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć #
		wykład		
TP-01	Współczesny obraz zagrożenia przestępczością i wyzwania dla społeczności lokalnych. Analizy przestrzenne. Kształtowanie poczucia bezpieczeństwa. Zagrożenie bioterroryzmem w aglomeracji miejskiej. Kształtowanie bezpiecznych przestrzeni. Potencjał miast.	x	wykład konwersatoryjny z użyciem prezentacji multimedialnych	kolokwium pisemne

TP-02	Suburbanizacja a bezpieczeństwo. Negatywny wpływ procesów dezurbanizacji na przestrzenne uwarunkowania bezpieczeństwa publicznego. Kształtowanie bezpiecznych przestrzeni miejskich. Zagrożenie bezpieczeństwa lokalnego a nowe zadania policjantów dzielnicowych.	x	wykład konwersatoryjny z użyciem prezentacji multimedialnych	kolokwium pisemne
		ćwiczenia		
TP-03	Instrumenty wspomagające działania na rzecz bezpieczeństwa wielkich aglomeracji. Kształtowanie bezpiecznych przestrzeni - wpływ procesów urbanizacyjnych na poprawę stanu bezpieczeństwa wielkich aglomeracji – zadanie projektowe. Rola i zadania dzielnicowego w poprawie bezpieczeństwa społeczności wielkich aglomeracji miejskich.	x	dyskusja, metoda projektowa (praca w grupach)	weryfikacja realizacji założeń projektu „Propozycja rozwoju regionu X w kontekście bezpieczeństwa społeczności lokalnych” – projekt zespołowy
<p>Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.</p> <p>Dla wykładu:</p> <p>* np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy</p> <p># np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt</p> <p>Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.</p>				
ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)				
<p>Literatura podstawowa (powinna być dostępna dla studenta w uczelnianej bibliotece):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. B. Dolnicki, Organizacja i funkcjonowanie aglomeracji miejskich, Wolters Kluwer, warszawa 2018. 2. Z. Strzelecki (red.): Gospodarka regionalna i lokalna, PWN Warszawa, 2008. 3. S. Korenik: Region ekonomiczny w nowych realiach społeczno-gospodarczych, CeDeWu.PL (Wydawnictwa fachowe), Warszawa 2011. 4. M. Koziński (red.), Bezpieczeństwo kryzysowe, Słupsk: Fundacja Pro Pomerania; Gdańsk: Ateneum Szkoła Wyższa, 2010 				
<p>Literatura uzupełniająca:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. P.Churski, Czynniki rozwoju regionalnego i polityka regionalna w Polsce w okresie integracji z Unią Europejską, Wydawnictwo Naukowe UAM, Poznań 2008. 2. H. Borucińska-Bieńkowska, Wpływ transformacji społeczno-gospodarczej aglomeracji na kierunki rozwoju gmin, Uniwersytet Zielonogórski, Zielona Góra 2014. 				
III. INFORMACJE DODATKOWE				
BILANS PUNKTÓW ECTS				
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)				
Forma aktywności		Liczba godzin *		
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia		30		
Praca własna studenta		20		
SUMA GODZIN:		50		
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)				
		Liczba punktów ECTS		
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPISANYCH DO	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 2	1,2	

ZAJĘĆ	Praca własna studenta		0,8
* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;			
OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:			
Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej. Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, opracowanie projektu.			
<ul style="list-style-type: none"> ▪ przygotowanie projektu (K_U02, K_K03) – 15 godz. ▪ przygotowanie do kolokwium pisemnego z wykładów (K_W05, K_W06, K_K03) – 5 godz. 			
KRYTERIA OCENIANIA			
Ocena kształtująca: wykład - dyskusja ćwiczenia - dyskusja			
Ocena podsumowująca: wykład - kolokwium pisemne ćwiczenia - weryfikacja realizacji założeń projektu „Kształtowanie bezpiecznych przestrzeni - wpływ procesów urbanizacyjnych na poprawę stanu bezpieczeństwa wielkich aglomeracji” – projekt zespołowy			
INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ			
Zajęcia przygotowywane są w formie e-learningu			

Karta opisu zajęć - Sylabus			
Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu			
I. INFORMACJE PODSTAWOWE			
Nazwa zajęć: Prawo gospodarcze		Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2024/2025	
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Bezpieczeństwo wewnętrzne I stopień, profil praktyczny			
Język wykładowy: polski		Rodzaj zajęć: zajęcia specjalistyczne	
Rok studiów: III		Semestr: 5	
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 2		Koordynator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:	
Jednostka organizacyjna: Wydział Ekonomii i Zarządzania			
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN			
Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:			
Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:	15	Wykład:	
Ćwiczenia:	15	Ćwiczenia:	
Laboratorium:		Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	

Zajęcia praktyczne:		Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:		Praktyki zawodowe:	
Inna forma (jaka):		Inna forma (jaka):	
RAZEM:	30	RAZEM:	
II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE			
Wymagania wstępne i dodatkowe: brak			
Cel (cele) kształcenia dla zajęć: przekazanie zaawansowanej wiedzy i wykształcenie umiejętności w zakresie regulacji prawnych przedsiębiorstw, spółdzielni i ich związków, stowarzyszeń i fundacji, spółek osobowych, kapitałowych i cywilnych, podstaw prawnych postępowania cywilnego, upadłościowego i naprawczego, specyfiki sądownictwa w sprawach gospodarczych, papierów wartościowych w obrocie handlowym			
EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW			
Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się			
UWAGA: Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą one od formy zajęć.			
Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:		Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
Wiedzy - zna i rozumie			
PG_KW01	pojęcia z zakresu prawa gospodarczego		K_W04
Umiejętności - potrafi			
PG_KU01	dokonać wykładni prostych przepisów prawa z zakresu prawa gospodarczego, zidentyfikować elementy budowy normy prawnej		K_U02
Kompetencji społecznych - jest gotów do			
PG_KK01	do krytycznej oceny posiadanej wiedzy oraz rozumienia jej znaczenia we współczesnym świecie		K_K01
UWAGA! Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.			
TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA			
Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):			
Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się *
		wykład	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć #

TP-01	Postępowanie cywilne - postępowanie w sprawach gospodarczych. Arbitraż gospodarczy: pojęcie, zapis na sąd polubowny, procedura arbitrażowa, skarga na wyrok sądu polubownego.	x	wykład konwersatoryjny z prezentacją multimedialną	kolokwium pisemne
TP-02	Krajowy rejestr sądowy. Spółdzielnie i ich związki. Przedsiębiorcy not for profit. Pojęcie i rodzaje spółek w polskim prawie handlowym i cywilnym. Podstawy prawne i przebieg postępowania upadłościowego. Postępowanie naprawcze.	x	wykład konwersatoryjny z prezentacją multimedialną	kolokwium pisemne
		ćwiczenia		
TP-03	Luki w prawie i kolizja przepisów prawnych. Interpretacja przepisów prawnych w konkretnych sytuacjach – studium przypadku	X	praca z tekstem, studium przypadku, dyskusja	kolokwium pisemne – rozwiązanie danego problemu
<p>Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.</p> <p>Dla wykładu:</p> <p>* np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy</p> <p># np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt</p> <p>Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.</p>				
ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)				
<p>Literatura podstawowa (powinna być dostępna dla studenta w uczelnianej bibliotece):</p> <ol style="list-style-type: none"> Katner W. J., Prawo gospodarcze i handlowe, Wolters Kluwer, Warszawa 2023. Olszewski J. (red.), Prawo gospodarcze. Kompendium z testami online, C. H. Beck, Warszawa 2019. Olszewski J. (red.), Prawo gospodarcze. Kompendium, C. H. Beck, Warszawa 2007. 				
<p>Literatura uzupełniająca:</p> <ol style="list-style-type: none"> Żuławska C., Zasady prawa gospodarczego prywatnego, C.H. Beck, Warszawa 2007. Kodeks cywilny (Dz. U. 64.16.93). Kodeks spółek handlowych (Dz. U. 00.94.1037). 				
III. INFORMACJE DODATKOWE				
BILANS PUNKTÓW ECTS				
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)				
Forma aktywności		Liczba godzin *		
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia		30		
Praca własna studenta		20		
SUMA GODZIN:		50		
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)				
		Liczba punktów ECTS		
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPIŚNANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 2		1,2
	Praca własna studenta			0,8
* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;				
OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:				

<p>Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej.</p> <p>Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, opracowanie projektu.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ przygotowanie do kolokwium pisemnego z wykładów - czytanie wskazanej literatury (K_W04, K_K01) - 10 godz. ▪ przygotowanie do kolokwium pisemnego z ćwiczeń (K_U02, K_K01) - 10 godz.
KRYTERIA OCENIANIA
<p>Ocena kształtująca:</p> <p>wykład - dyskusja</p> <p>ćwiczenia - dyskusja</p>
<p>Ocena podsumowująca:</p> <p>wykład - kolokwium pisemne</p> <p>ćwiczenia - kolokwium pisemne – rozwiązanie danego problemu</p>
<p>INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ</p> <p>Zajęcia są przygotowywane do prowadzenia w formie e-learningu</p>

<p>Karta opisu zajęć - Sylabus</p> <p>Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu</p>			
I. INFORMACJE PODSTAWOWE			
Nazwa zajęć: Podstawy prawa celnego		Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2024/2025	
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Bezpieczeństwo wewnętrzne I stopień, profil praktyczny			
Język wykładowy: polski		Rodzaj zajęć: zajęcia specjalistyczne	
Rok studiów: III		Semestr: 5	
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 2		Koordynator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:	
Jednostka organizacyjna: Wydział Ekonomii i Zarządzania			
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN			
Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:			
Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:	15	Wykład:	
Ćwiczenia:	15	Ćwiczenia:	
Laboratorium:		Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:		Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	

Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:		Praktyki zawodowe:	
Inna forma (jaka):		Inna forma (jaka):	
RAZEM:	30	RAZEM:	
II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE			
Wymagania wstępne i dodatkowe: brak			
Cel (cele) kształcenia dla zajęć: przekazanie zaawansowanej wiedzy i wykształcenie umiejętności w zakresie przepisów prawnych regulujących obrót towarowy z zagranicą i kompetencji właściwych organów państwa w dotyczących kontrolowania realizacji uprawnień i obowiązków podmiotów dokonujących obrotu.			
EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW			
Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się			
UWAGA:			
Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą one od formy zajęć.			
Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:		Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
Wiedzy - zna i rozumie			
PPC_KW01	pojęcia z zakresu prawa celnego		K_W04
Umiejętności - potrafi			
PPC_KU01	dokonać wykładni prostych przepisów prawa z zakresu prawa celnego, zidentyfikować elementy budowy normy prawnej		K_U02
Kompetencji społecznych - jest gotów do			
PPC_KK01	do krytycznej oceny posiadanej wiedzy oraz rozumienia jej znaczenia we współczesnym świecie		K_K01
UWAGA!			
Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.			
TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA			
Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):			
Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się *
		wykład	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć #

TP-01	Pojęcie, przedmiot i funkcje prawa celnego. Źródła prawa celnego. Typologia instrumentów oddziaływania państwa na obrót towarowy z zagranicą. Elementy kalkulacyjne (taryfa celna, pochodzenie towarów, wartość celna). Wprowadzenie towarów na obszar celny UE i przeznaczenia celne. Operacje uprzywilejowane. Dług celny. Postępowanie w sprawach celnych. Przedstawicielstwo w sprawach celnych.	x	wykład konwersatoryjny z prezentacją multimedialną	kolokwium pisemne
		ćwiczenia		
TP-02	Interpretacja podstawowych przepisów prawnych w zakresie prawa wykroczeń – studium przypadków.	x	praca z tekstem, studium przypadku, dyskusja	kolokwium pisemne – rozwiązanie danego problemu

Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.

Dla wykładu:

* np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy

np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt

Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.

ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)

Literatura podstawowa (powinna być dostępna dla studenta w uczelnianej bibliotece):

1. Oktaba R., Prawo celne, C.H..Beck, Warszawa 2022.
2. E. Gwardzińska, M. Laszuk, M. Masłowska, R. Michalski, Prawo celne, Wolters Kluwer 2017.
3. E. Gwardzińska, M. Laszuk, M. Masłowska, R. Michalski, Prawo celne / i. Stan prawny na 1 kwietnia 2017 r. - Warszawa: Wolters Kluwer Polska, 2017
4. B. Stępień, Handel zagraniczny - poradnik dla praktyków, PWE, Warszawa 2015.

Literatura uzupełniająca:

1. M. Grottel, Poprawa funkcjonowania unii celnej UE w kontekście postanowień Unijnego Kodeksu Celnego (w:) InternationalBusiness and Global Economy, nr 36, Wyd. UG, 2017.
2. D. Błasiak-Barnuś D. Błasiak-Barnuś (red.). Procedury celne Warszawa: Wydawnictwo Prawnicze LexisNexis, 2008

III. INFORMACJE DODATKOWE

BILANS PUNKTÓW ECTS

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)

Forma aktywności	Liczba godzin *
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	30
Praca własna studenta	20
SUMA GODZIN:	50

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)

		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPISANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 2	1,2

	Praca własna studenta		0,8
* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;			
OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:			
Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej. Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, opracowanie projektu.			
<ul style="list-style-type: none"> ▪ przygotowanie do kolokwium pisemnego z wykładów - czytanie wskazanej literatury (K_W04, K_K01) - 10 godz. ▪ przygotowanie do kolokwium pisemnego z ćwiczeń (K_U02, K_K01) - 10 godz 			
KRYTERIA OCENIANIA			
Ocena kształtująca: wykład - dyskusja ćwiczenia - dyskusja			
Ocena podsumowująca: wykład - kolokwium pisemne ćwiczenia - kolokwium pisemne – rozwiązanie danego problemu			
INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ			
Zajęcia są przygotowywane do prowadzenia w formie e-learningu			

Karta opisu zajęć - Sylabus			
Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu			
I. INFORMACJE PODSTAWOWE			
Nazwa zajęć: Geografia bezpieczeństwa i systemy informacji przestrzennej		Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2024/2025	
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Bezpieczeństwo wewnętrzne I stopień, profil praktyczny			
Język wykładowy: polski		Rodzaj zajęć: zajęcia specjalistyczne	
Rok studiów: III		Semestr: 6	
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 2		Koordynator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:	
Jednostka organizacyjna: Wydział Ekonomii i Zarządzania			
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN			
Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:			
Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:		Wykład:	
Ćwiczenia:		Ćwiczenia:	
Laboratorium:		Laboratorium:	

Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:	15	Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:		Praktyki zawodowe:	
Inna forma (jaka):		Inna forma (jaka):	
RAZEM:	15	RAZEM:	

II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE

Wymagania wstępne i dodatkowe: brak

Cel (cele) kształcenia dla zajęć: wykształcenie umiejętności w zakresie doboru źródeł danych oraz stosowania odpowiednich narzędzi na potrzeby tworzenia map interaktywnych.

EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW

Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się

UWAGA:

Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą one od formy zajęć.

Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:	Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
Umiejętności - potrafi		
GEOGR_KU01	formułować i rozwiązywać złożone problemy, innowacyjnie realizować określone zadania związane z doбором źródeł danych i narzędzi na potrzeby tworzenia map interaktywnych	K_U02
Kompetencji społecznych - jest gotów do		
GEOGR_KK01	krytycznej oceny posiadanej wiedzy i rozumienia jej znaczenia przy wykonywaniu zadań wykorzystujących orientację przestrzenną	K_K01

UWAGA!

Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.

TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA

Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):

Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się *	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć #
		Zajęcia praktyczne		

TP-01	Wprowadzenie do oprogramowania Systemów Informacji Przestrzennej (SIP) – omówienie dostępnych aplikacji. Metody zbierania danych do SIP. Systemy odniesień danych przestrzennych. Metody cyfrowego odwzorowania terenu. Zasady konstruowania baz danych w systemach geografii przestrzennej. Przykłady wykorzystania systemów informacji przestrzennej zarządzaniu bezpieczeństwem.	x	pokaz, praktyczne zadania z wykorzystaniem narzędzi informatycznych	weryfikacja wykonania kompozycji mapy z użyciem narzędzi informatycznych
TP-02	Modele geometrycznej reprezentacji danych przestrzennych. Specyfika warstwowego charakteru SIP. Integracja bazy danych SIP z zewnętrznymi bazami atrybutowymi. Pozyskiwanie danych przestrzennych (www.geoportal.gov.pl itp.). Układy współrzędnych - przestrzenne dostosowanie danych źródłowych. Zasady sporządzania kompozycji arkusza mapy. Tworzenie kompozycji mapy. Ćwiczenia na mapach SIP.	x	pokaz, praktyczne zadania z wykorzystaniem narzędzi informatycznych	weryfikacja wykonania kompozycji mapy z użyciem narzędzi informatycznych
<p>Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.</p> <p>Dla wykładu:</p> <p>* np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy</p> <p># np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt</p> <p>Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.</p>				
ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)				
<p>Literatura podstawowa (powinna być dostępna dla studenta w uczelnianej bibliotece):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. T. Bąk, Wpływ zagrożeń na determinanty bezpieczeństwa państwa: skrypt dla studentów kierunku bezpieczeństwa wewnętrznego /; Państwowa Wyższa Szkoła Techniczno-Ekonomiczna im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu. Jarosław: Państwowa Wyższa Szkoła Techniczno-Ekonomiczna im. ks. Bronisława Markiewicza, 2013 2. Jerzy Zawisza (red.) Bezpieczeństwo narodowe i porządek publiczny w warunkach globalizacji, Słupsk: Fundacja Pro Pomerania; Białystok: we współpr. z Wyższą Szkołą Administracji Publicznej, 2009 3. A. Szymonik, Logistyka w bezpieczeństwie /. Wyd. 2. - Warszawa: Difin, 2011. 4. Z. Lach, A. Łaszczuk, Geografia bezpieczeństwa, AON, warszawa 2004. 				
<p>Literatura uzupełniająca:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. M. Z. Kulisz (red.) Vademecum bezpieczeństwa wewnętrznego: społeczny wymiar bezpieczeństwa, Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Nysie. Nysa: Oficyna Wydawnicza PWSZ w Nysie, 2019 2. T. Serafin, S. Parszowski, Bezpieczeństwo społeczności lokalnych: programy prewencyjne w systemie bezpieczeństwa /. Stan prawny na 10 kwietnia 2011 roku. - Warszawa: Difin, 2011 				
III. INFORMACJE DODATKOWE				
BILANS PUNKTÓW ECTS				
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)				
Forma aktywności		Liczba godzin *		
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia		15		
Praca własna studenta		35		
SUMA GODZIN:		50		

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)			
		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPISANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 2	0,5
	Praca własna studenta		1,5
* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;			
OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:			
Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej. Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, opracowanie projektu.			
<ul style="list-style-type: none"> ▪ przygotowanie do zajęć, czytanie wskazanej literatury (K_U02, K_K01) – 10 godz. ▪ przygotowanie kompozycji mapy z użyciem narzędzi informatycznych (K_U02, K_K01) – 25 godz. 			
KRYTERIA OCENIANIA			
Ocena kształtująca: dyskusja, obserwacja podczas wykonywania praktycznych zadań			
Ocena podsumowująca: weryfikacja wykonania kompozycji mapy z użyciem narzędzi informatycznych			
INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ			
Zajęcia nie są przewidziane do prowadzenia w formie e-learningu			

Karta opisu zajęć - Sylabus			
Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu			
I. INFORMACJE PODSTAWOWE			
Nazwa zajęć: Pozyskiwanie i weryfikacja danych z Internetu	Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2024/2025		
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Bezpieczeństwo wewnętrzne I stopień, profil praktyczny			
Język wykładowy: polski	Rodzaj zajęć: zajęcia specjalistyczne		
Rok studiów: III	Semestr: 6		
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 2	Koordynator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:		
Jednostka organizacyjna: Wydział Ekonomii i Zarządzania			
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN			
Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:			
Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:		Wykład:	
Ćwiczenia:		Ćwiczenia:	

Laboratorium:		Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:	15	Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:		Praktyki zawodowe:	
Inna forma (jaka):		Inna forma (jaka):	
RAZEM:	15	RAZEM:	

II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE

Wymagania wstępne i dodatkowe: brak

Cel (cele) kształcenia dla zajęć: wykształcenie umiejętności w zakresie doboru metod, technik i narzędzi stosowanych przy pozyskiwaniu informacji ze specjalistycznych źródeł publicznych.

EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW

Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się

UWAGA:

Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą one od formy zajęć.

Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:	Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
---	---	--

Umiejętności - potrafi

PiWD_UO1	użyć ogólnodostępnych narzędzi, m.in. wyszukiwarek internetowych i portali społecznościowych, jako źródeł danych operacyjnych oraz pozyskiwać dane i interpretować wyniki.	K_U02
----------	--	-------

Kompetencje społecznych - jest gotów do

PiWD_KO1	krytycznej oceny posiadanej wiedzy i rozumienia jej znaczenia przy wykonywaniu zadań wykorzystujących orientację przestrzenną	K_K01
----------	---	-------

UWAGA!

Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.

TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA

Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):

Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się *	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć #
----------------------------	--------------------------	-------------	---	--

		zajęcia praktyczne		
TP-01	Metody, techniki i narzędzia stosowane przy korzystaniu z sieci Internet. Wyszukiwarka Google (google hacking, google grafika). Rejestr domen internetowych – WhoIs. WiGLE.net. Informacje specjalistyczne ze źródeł publicznych takich jak zbiory orzeczeń sądowych, czy interpretacji podatkowych. Bazy przedsiębiorców – Centralna Ewidencja i Informacja o Działalności Gospodarczej, Krajowy Rejestr Sądowy, Elektroniczne Księgi Wieczyste, inne. Informacje o pojazdach – sprawdzanie numeru VIN. Baza polis i szkód ubezpieczeniowych. Mapy i zdjęcia, geolokalizacja. Narzędzia do analizy metadanych, zdjęć.	x	pokaz, praktyczne zadania z wykorzystaniem narzędzi informatycznych	weryfikacja wykonania praktycznych zadań z użyciem narzędzi informatycznych
TP-02	Podstawowe portale, metody, techniki i narzędzia wykorzystywane przy gromadzeniu informacji – praktyczne zadania. Własne sposoby surfowania po sieci WWW. Wyszukiwanie informacji w sieci WWW. Ściąganie oprogramowania i innych plików. Kontaktowanie się ze światem. Wyszukiwanie w social mediach, wyszukiwanie ludzi. Poczta elektroniczna - wysyłanie i odbieranie wiadomości oraz zarządzanie nimi. Najnowsze wiadomości z sieci WWW. Zarządzanie pieniędzmi online. Informacje specjalistyczne ze źródeł publicznych – praktyczne zadania.	x	pokaz, praktyczne zadania z wykorzystaniem narzędzi informatycznych	weryfikacja wykonania praktycznych zadań z użyciem narzędzi informatycznych
<p>Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.</p> <p>Dla wykładu:</p> <p>* np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy</p> <p># np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt</p> <p>Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.</p>				
ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)				
<p>Literatura podstawowa przedmiotu (powinna być dostępna dla studenta w uczelnianej bibliotece):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. M. Jabłoński, K., Legalność pozyskiwania i przetwarzania danych osobowych w sferze publicznej. Aspekty praktyczne, Wolters Kluwer Polska, Warszawa 2021. 2. Dudek K. J., Sieci wiedzy. Teoria zarządzania między nauką a praktyką, TAIWPN Universitas, Kraków 2018. 3. Leś B., ABC... Internetu, Wydaw. Edition Kraków 2005. 4. Żabicki P., Technologiczna codzienność. Internet – BANK – Telewizja, Wydaw. Trio, Warszawa 2007. Kasser B., Internet praktycznie, Wydaw. „Intersoftland, Warszawa 2000. 5. Michałowska A., Michałowski S., Ćwiczenia z Internetu, Wydaw. MIKOM, Warszawa 2000. 6. Kent P., tł. Szymczyk W., Internet nie tylko dla orłów, Wydaw. Intersoftland, Warszawa 2000. 				

Literatura uzupełniająca przedmiotu:			
1. Michałowska A., Michałowski S., Internet w Windows 98PL, Wydaw. MIKOM, Warszawa 2000.			
2. Fabicki D., Poczta elektroniczna. Szkoła, Internet, intranet, Wydaw. MIKOM, Warszawa 2000.			
3. Sławik M., Komunikacja w Internecie dla każdego, Wydaw. Videograf Edukacja, Chorzów 2006.			
III. INFORMACJE DODATKOWE			
BILANS PUNKTÓW ECTS			
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)			
Forma aktywności		Liczba godzin *	
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia		15	
Praca własna studenta		35	
SUMA GODZIN:		50	
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)			
		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPISANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 2	0,5
	Praca własna studenta		1,5
* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;			
OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:			
Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej. Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, opracowanie projektu.			
<ul style="list-style-type: none"> ▪ przygotowanie do zajęć, czytanie wskazanej literatury (K_U02, K_K01) – 10 godz. ▪ wykonanie praktycznych zadań z użyciem narzędzi informatycznych (K_U02, K_K01) – 25 godz. 			
KRYTERIA OCENIANIA			
Ocena kształtująca: dyskusja, obserwacja podczas wykonywania praktycznych zadań			
Ocena podsumowująca: weryfikacja wykonania praktycznych zadań z użyciem narzędzi informatycznych			
INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ			
Zajęcia nie są przewidziane do prowadzenia w formie e-learningu			

Karta opisu zajęć - Sylabus	
Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu	
I. INFORMACJE PODSTAWOWE	
Nazwa zajęć: Nowoczesne techniki operacyjne	Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2024/2025
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Bezpieczeństwo wewnętrzne I stopień, profil praktyczny	

Język wykładowy: polski		Rodzaj zajęć: zajęcia specjalistyczne	
Rok studiów: III		Semestr: 6	
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 3		Koordynator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:	
Jednostka organizacyjna: Wydział Ekonomii i Zarządzania			
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN			
Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:			
Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:	15	Wykład:	
Ćwiczenia:		Ćwiczenia:	
Laboratorium:		Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:	15	Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:		Praktyki zawodowe:	
Inna forma (jaka):		Inna forma (jaka):	
RAZEM:	30	RAZEM:	
II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE			
Wymagania wstępne i dodatkowe: brak			
Cel (cele) kształcenia dla zajęć: przekazanie zaawansowanej wiedzy i wykształcenie umiejętności w zakresie zasad stosowania nowoczesnych technik operacyjnych			
EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW			
Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się			
UWAGA:			
Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą one od formy zajęć.			
Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:		Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
Wiedzy - zna i rozumie			
NTO_KW01	formy, metody i techniki pracy operacyjnej		K_W02
Umiejętności - potrafi			
NTO_KU01	pozyskiwać informacje poprzez współpracę z osobowymi źródłami informacji.		K_U02
NTO_KU02	przedstawić prowadzenie infiltracji, kombinacji operacyjnej, operacji specjalnych i prowokacji oraz dokumentować czynności operacyjne.		K_U02
Kompetencje społecznych - jest gotów do			

NTO_KK01	krytycznej oceny posiadanej wiedzy i rozumienia jej znaczenia przy wykonywaniu pracy zawodowej	K_K01		
UWAGA! Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.				
TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA				
Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):				
Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się *	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć #
		wykład		
TP-01	Podstawy prawne, zasady i podmioty uprawnione do stosowania technik operacyjnych. Zasady i sposoby stosowania podsłuchu, podglądu i obserwacji. Źródła informacji i zasady ich pozyskiwania. Zasady współpracy z osobowymi źródłami informacji. Zasady oceny wiarygodności informacji i ich analizy.	x	filmy instruktażowe, prezentacje multimedialne	kolokwium pisemne (egzamin)
		zajęcia praktyczne		
TP-02	Zasady prowadzenia infiltracji, kombinacji operacyjnej, operacji specjalnych i prowokacji. Dokumentowanie czynności operacyjnych i ich wykorzystanie w zapobieganiu i zwalczaniu przestępczości – praktyczne zadania.	x	filmy instruktażowe, prezentacje multimedialne, praktyczne zadania	obserwacja poprawności wykonania wskazanych zadań, weryfikacja sporządzonej dokumentacji z czynności operacyjnych
Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne. Dla wykładu: * np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy # np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.				
ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)				
Literatura podstawowa (powinna być dostępna dla studenta w uczelnianej bibliotece):				
<ol style="list-style-type: none"> 1. Ustawa z dnia 9 czerwca 2006 r. o Centralnym Biurze Antykorupcyjnym (Dz. U. z dnia 23 czerwca 2006 r.). 2. Ustawa z dnia 9 czerwca 2006 r. o Służbie Kontrwywiadu Wojskowego i Służbie Wywiadu Wojskowego (Dz.U. Nr 104, poz.709 z późn. zm). 3. Ustawa z dnia z dnia 24 maja 2002 r. o ABW i AW (Dz. U nr 74, poz. 676 z późn. zm.). 4. Ustawa z dnia 5 sierpnia 2010r. O ochronie informacji niejawnych z późniejszymi zmianami. 5. S. Cenckiewicz „Długie ramię Moskwy”, Poznań, 2011. 6. A. Peplowski „Wojna o tajemnice. Kontrwywiad II RP”, Kraków, 2011. 7. W. Suworow „GRU – radziecki wywiad wojskowy”, Warszawa 1999. 8. R. Faligot „Tajne służby chińskie- od Mao do igrzysk olimpijskich”, Katowice 2009 				

Literatura uzupełniająca:

1. K.Leski „Życie niewłaściwie urozmaicone”, Gdańsk, 2009.
2. P. Hlebowicz Organizacja podziemna "Solidarność Walcząca" Referat wygłoszony na konferencji naukowej w Ełku 15 grudnia 2005 roku w filii Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego (fragment dot. „Wydziału Wschodniego”).
3. T.Cichoń , P. Tarnawski „Praca z agenturą i praca pod przykryciem – zagrożenia dla psychiki policjanta”. (w:) Psychologia i etyka w praktyce służb kryminalnych – wyzwania XXI wieku. KGP Biblioteka Doskonalenia Zawodowego Nr 31. Legionowo 2004.,

III. INFORMACJE DODATKOWE**BILANS PUNKTÓW ECTS****OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)**

Forma aktywności	Liczba godzin *
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	30
Praca własna studenta	45
SUMA GODZIN:	75

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)

		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPISANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 3	1,2
	Praca własna studenta		1,8

* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;

OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:

Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbole efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej. Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, opracowanie projektu.

- przygotowanie do kolokwium pisemnego (K_W02, K_K01) – 15 godz.
- przygotowanie dokumentacji z czynności operacyjnych (K_U02, K_K01) – 15 godz.
- przygotowanie do symulowanych czynności operacyjnych (K_U02, K_K01) – 15 godz.

KRYTERIA OCENIANIA

Ocena kształtująca:

wykład – dyskusja

zajęcia praktyczne - obserwacja postępów przy wykonywaniu praktycznych zadań

Ocena podsumowująca:

wykład – kolokwium pisemne (egzamin)

zajęcia praktyczne - obserwacja poprawności wykonania wskazanych zadań, weryfikacja sporządzonej dokumentacji z czynności operacyjnych

INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ

Zajęcia nie są przewidziane do prowadzenia w formie e-learningowej

Karta opisu zajęć - Sylabus

Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu

I. INFORMACJE PODSTAWOWE

Nazwa zajęć: Nowoczesne metody stosowane w czynnościach dochodzeniowo-śledczych	Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2024/2025
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Bezpieczeństwo wewnętrzne I stopień, profil praktyczny	
Język wykładowy: polski	Rodzaj zajęć: zajęcia specjalistyczne
Rok studiów: III	Semestr: 6
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 3	Koordinator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:
Jednostka organizacyjna: Wydział Ekonomii i Zarządzania	

FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN

Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:

Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:	15	Wykład:	
Ćwiczenia:		Ćwiczenia:	
Laboratorium:		Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:	15	Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:		Praktyki zawodowe:	
Inna forma (jaka):		Inna forma (jaka):	
RAZEM:	30	RAZEM:	

II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE

Wymagania wstępne i dodatkowe: brak

Cel (cele) kształcenia dla zajęć: przekazanie zaawansowanej wiedzy i wykształcenie umiejętności w zakresie przepisów prawnych, zasad i podmiotów uprawnionych do czynności dochodzeniowo-śledczych oraz metod przesłuchań świadka i dokumentowaniem czynności dochodzeniowo-śledczych.

EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW

Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się

UWAGA:

Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą one od formy zajęć.

Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:	Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
Wiedzy - zna i rozumie		

NMŚ_KW01	prawne zasady i podmioty uprawnione do prowadzenia czynności dochodzeniowo-śledczych.	K_W02		
Umiejętności - potrafi				
NMŚ_KU01	zastosować odpowiednie metody podczas przesłuchań świadka oraz dokumentować czynności dochodzeniowo-śledcze.	K_U02		
Kompetencje społecznych - jest gotów do				
NMŚ_KK01	krytycznej oceny posiadanej wiedzy i rozumienia jej znaczenia przy wykonywaniu pracy zawodowej	K_K01		
UWAGA! Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.				
TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA				
Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):				
Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się *	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć #
		wykład		
TP-01	Podstawy prawne, zasady i podmioty uprawnione do prowadzenia czynności dochodzeniowo-śledczych. Metody stosowane podczas przesłuchania świadka – praktyczne ćwiczenia. Metody stosowane podczas przesłuchania podejrzanego – praktyczne ćwiczenia. Przesłuchanie metodą FBI – praktyczne ćwiczenia. Wykorzystanie w czynności dochodzeniowo-śledczych badań wariograficznych.	x	prezentacje multimedialne, filmy instruktażowe filmy	wypowiedź ustna (egzamin)
		zajęcia praktyczne		
TP-02	Sposoby dokumentowania czynności dochodzeniowo-śledczych – praktyczne zadania.	x	prezentacje multimedialne, filmy instruktażowe filmy, scenki sytuacyjne, praktyczne zadania	obserwacja poprawności wykonania zadania (przesłuchanie świadka i podejrzanego), weryfikacja sporządzonej dokumentacji z czynności dochodzeniowo-śledczych

Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.

Dla wykładu:

* np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy

np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt

Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.

ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)

Literatura podstawowa (powinna być dostępna dla studenta w uczelnianej bibliotece):

1. Gruza E., Goc M., Moszczyński J., Kryminalistyka. Czyki o współczesnych metodach dowodzenia przestępstw, Wolters Kluwer, Warszawa 2020.
2. V. Kwiatkowska-Wójcikiewicz, J. Wójcikiewicz, D. Wilk, Kryminalistyka a nowoczesne technologie, Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków 2019.
3. Stanik J.M., Roszkowska A., Psychologia zeznań świadków w ćwiczeniach, Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego, Katowice 2009.

Literatura uzupełniająca:

1. Gurgul J. Z problematyki oceny zeznań. Przegląd Policyjny 1992.
2. Hołyst B. Psychologiczne i społeczne determinanty zeznań świadków, Warszawa 1989.
3. Waltoś S. Świadek w procesie sądowym. Warszawa 1997.
4. Kodeks postępowania karnego i akty prawne wykonawcze

III. INFORMACJE DODATKOWE

BILANS PUNKTÓW ECTS

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)

Forma aktywności	Liczba godzin *
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	30
Praca własna studenta	45
SUMA GODZIN:	75

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)

		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPISANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 3	1,2
	Praca własna studenta		1,8

* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;

OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:

Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbole efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej. Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, opracowanie projektu.

- przygotowanie do wypowiedzi ustnej (K_W02, K_K01) – 15 godz.
- przygotowanie dokumentacji z czynności dochodzeniowo-śledczych (K_U02, K_K01) – 15 godz.
- przygotowanie do przesłuchania świadka i podejrzanego (K_U02, K_K01) – 15 godz..

KRYTERIA OCENIANIA

Ocena kształtująca:

wykład – dyskusja

zajęcia praktyczne - obserwacja zachowania podczas scenek sytuacyjnych

Ocena podsumowująca:

wykład – wypowiedź ustna (egzamin)

zajęcia praktyczne – obserwacja poprawności wykonania zadania (przesłuchanie świadka i podejrzanego), weryfikacja sporządzonej dokumentacji z czynności dochodzeniowo-śledczych

INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ

Zajęcia nie są przewidywane do prowadzenia w formie e-learningowej

Karta opisu zajęć - Sylabus

Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu

I. INFORMACJE PODSTAWOWE

Nazwa zajęć: Przestępczość transgraniczna	Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2024/2025
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Bezpieczeństwo wewnętrzne I stopień, profil praktyczny	
Język wykładowy: polski	Rodzaj zajęć: zajęcia specjalistyczne
Rok studiów: III	Semestr: 6
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 2	Koordinator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:
Jednostka organizacyjna: Wydział Ekonomii i Zarządzania	

FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN

Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:

Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:	15	Wykład:	
Ćwiczenia:	15	Ćwiczenia:	
Laboratorium:		Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:		Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:		Praktyki zawodowe:	
Inna forma (jaka):		Inna forma (jaka):	
RAZEM:	30	RAZEM:	

II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE

Wymagania wstępne i dodatkowe: osiągnięcie efektów uczenia się w ramach zajęć współpraca międzynarodowa w zakresie bezpieczeństwa wewnętrznego, wybrane elementy prawa karnego

Cel (cele) kształcenia dla zajęć: przekazanie zaawansowanej wiedzy i wykształcenie umiejętności w zakresie form przestępczości transgranicznej i metod jej zwalczania i zapobiegania.

EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW

Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się

UWAGA:

Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą one od formy zajęć.

Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:	Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
Wiedzy - zna i rozumie		
PT_KW01	formy przestępczości transgranicznej, działania na rzecz zwalczania przestępczości transgranicznej, regulacje prawne dotyczące zwalczania przestępczości oraz regulujące współpracę transgraniczną	K_W02
Umiejętności - potrafi		
PT_KU01	analizować wybrane metody przeciwdziałania przestępczości transgranicznej i formułować rozwiązania problemów w zakresie przestępczości transgranicznej	K_U02
Kompetencji społecznych - jest gotów do		
PT_KK01	krytycznej oceny posiadanej wiedzy i umiejętności oraz rozumienia jej znaczenia przy wykonywaniu pracy zawodowej	K_K01

UWAGA!

Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.

TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA

Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):

Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się *	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć #
		wykład		
TP-01	Istota, cele i podstawy prawne współpracy transgranicznej (Podstawowe pojęcia, cele i formy współpracy transgranicznej. Współpraca transgraniczna w Europie. Geneza współpracy transgranicznej w Polsce. Charakterystyka regionów transgranicznych. Współpraca transgraniczna w euroregionach).	x	wykład problemowy z prezentacją multimedialną	wypowiedź ustna
TP-02	Międzynarodowa przestępczość zorganizowana - Handel „żywym towarem”. Kradzieże dzieł sztuki. Kradzieże samochodów. Przestępczość gospodarcza. Handel narkotykami. Handel bronią. Nielegalne przekroczenie granicy państwowej.	x	wykład problemowy z prezentacją multimedialną	wypowiedź ustna

TP-03	Regulacje prawne w zakresie zwalczania przestępczości transgranicznej. Organizacje o zasięgu międzynarodowym (Agencja Frotenx Interpol, Europol). Instytucje o zasięgu krajowym (Organy ścigania. Krajowe Biuro Interpolu. Straż Graniczna. Agencja Bezpieczeństwa Wewnętrznego).	x	wykład problemowy z prezentacją multimedialną	wypowiedź ustna
		ćwiczenia		
TP-04	Polska w systemie działań na rzecz zwalczania przestępczości transgranicznej (Mechanizmy i struktury zwalczania międzynarodowej przestępczości zorganizowanej) – studium przypadków.	x	studium przypadku, dyskusja	kolokwium pisemne
TP-05	Proces dostosowywania i ujednolicania środków i metod w zakresie zwalczania międzynarodowej przestępczości zorganizowanej w Polsce oraz w Unii Europejskiej.	x	studium przypadku, dyskusja	kolokwium pisemne

Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.

Dla wykładu:

* np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy

np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt

Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.

ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)

Literatura podstawowa (powinna być dostępna dla studenta w uczelnianej bibliotece):

1. B. Wiśniewski, R. Jakubczak, System ochrony granicy państwowej Rzeczypospolitej Polskiej i prognozy na przyszłość (eBook), Wyższa Szkoła Policji w Szczytnie, Szczytno 2015.
2. Wójcik J.W., "Przeciwdziałanie przestępczości zorganizowanej: zagadnienia prawne, kryminologiczne i kryminalistyczne" Wyd. Wolters Kluwer Polska, Warszawa 2011.
3. Gruszcak A. "Współpraca policyjna w Unii Europejskiej w wymiarze transgranicznym: aspekty polityczne i prawne" Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków 2009.
4. Paprzycki L., Rau Z., Praktyczne elementy zwalczania przestępczości zorganizowanej i terroryzmu: nowoczesne technologie i praca operacyjna, Wyd. Wolters Kluwer, Warszawa 2009.
5. P.Wawrzyk, Współpraca policyjna a system informacyjny Schengen II, Warszawa : Wydawnictwa Akademickie i Profesjonalne. Grupa Kapitałowa WSiP, 2008

Literatura uzupełniająca:

1. Solarz P." Współpraca transgraniczna jako czynnik procesu integracji europejskiej"., Wyd.: VizjaPress&IT, Warszawa 2009.
2. Filipowski W., Zwalczanie przestępczości zorganizowanej w aspekcie finansowym, wyd. Zakamycze, Kraków 2004,
3. Modrzejewski W., Przestępczość zorganizowana. System zwalczania, Wyd. WAIP Warszawa 2008.

III. INFORMACJE DODATKOWE

BILANS PUNKTÓW ECTS

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)

Forma aktywności	Liczba godzin *
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	30
Praca własna studenta	20

SUMA GODZIN:		50	
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)			
		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPIŚNANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 2	1,2
	Praca własna studenta		0,8
* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;			
OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:			
Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbole efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej. Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, opracowanie projektu.			
<ul style="list-style-type: none"> ▪ przygotowanie do wypowiedzi ustnej z wykładów (K_W02, K_K01) - 8 godz. ▪ przygotowanie do kolokwium pisemnego z ćwiczeń (K_U02, K_K01) - 8 godz. ▪ analiza różnych źródeł wiedzy w zakresie przestępczości transgranicznej (K_W02, K_K01) - 4 godz. 			
KRYTERIA OCENIANIA			
Ocena kształtująca: wykład – dyskusja ćwiczenia - dyskusja			
Ocena podsumowująca: wykład - wypowiedź ustna ćwiczenia – kolokwium pisemne			
INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ			
Zajęcia są przygotowywane do prowadzenia w formie e-learningu			

Karta opisu zajęć - Sylabus	
Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu	
I. INFORMACJE PODSTAWOWE	
Nazwa zajęć: Teoria i praktyka współczesnej dyplomacji	Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2024/2025
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Bezpieczeństwo wewnętrzne I stopień, profil praktyczny	
Język wykładowy: polski	Rodzaj zajęć: zajęcia specjalistyczne
Rok studiów: III	Semestr: 6
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 2	Koordinator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:
Jednostka organizacyjna: Wydział Ekonomii i Zarządzania	
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN	
Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:	

Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:	15	Wykład:	
Ćwiczenia:	15	Ćwiczenia:	
Laboratorium:		Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:		Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:		Praktyki zawodowe:	
Inna forma (jaka):		Inna forma (jaka):	
RAZEM:	30	RAZEM:	
II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE			
Wymagania wstępne i dodatkowe: brak			
Cel (cele) kształcenia dla zajęć: przekazanie zaawansowanej wiedzy i wykształcenie umiejętności w zakresie roli dyplomacji i służby zagranicznej w stosunkach międzynarodowych oraz stylów, form i metod negocjacyjnych w polityce zagranicznej i w wielopłaszczyznowych relacjach międzypaństwowych.			
EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW			
Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się			
UWAGA:			
Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą one od formy zajęć.			
Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:		Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
Wiedzy - zna i rozumie			
TiPWD_KW01	pojęcia z zakresu prawa dyplomatycznego i konsularnego, rodzaje dyplomacji, a także statusy misji dyplomatycznych, urzędu konsularnego i członków misji dyplomatycznych i urzędów konsularnych		K_W02
Umiejętności - potrafi			
TiPWD_KU01	scharakteryzować uwarunkowania pracy w służbie zagranicznej, prawne stosunki dyplomatyczne i konsularne, techniki pracy służby zagranicznej oraz formułować rozwiązania problemów w zakresie współczesnej dyplomacji		K_U02
Kompetencji społecznych - jest gotów do			
TiPWD_KK01	krytycznej oceny posiadanej wiedzy i umiejętności oraz rozumienia jej znaczenia przy wykonywaniu pracy zawodowej		K_K01
UWAGA! Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.			
TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA			

Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):				
Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się *	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć #
		wykład		
TP-01	Główne pojęcia: stosunki międzynarodowe, polityka zagraniczna, dyplomacja, służba zagraniczna, służba cywilna. Historia polskiej dyplomacji z zarysem. Podstawy prawne stosunków dyplomatycznych i konsularnych (zwyczaj międzynarodowy, konwencja wiedeńska o stosunkach dyplomatycznych, konwencja wiedeńska o stosunkach konsularnych).	x	wykład problemowy z prezentacją multimedialną	wypowiedź ustna
TP-02	Sposoby nawiązania stosunków dyplomatycznych i konsularnych. Status misji/urzędu konsularnego i członków misji/urzędów konsularnych. Zadania misji dyplomatycznej/urzędu konsularnego.	x	wykład problemowy z prezentacją multimedialną	wypowiedź ustna
		ćwiczenia		
TP-03	Misje specjalne. Misje przy organizacjach międzynarodowych. Organy państwa posiadające kompetencje w polityce zagranicznej. Służba zagraniczna RP: prawa i obowiązki, struktura. Służby specjalne w dyplomacji.	x	dyskusja, krótkie zadania (protokół dyplomatyczny, zasady kurtuazji, prowadzenie korespondencji dyplomatycznej)	wypowiedź ustna, ocena zadań cząstkowych realizowanych podczas zajęć
TP-04	Uwarunkowania pracy w służbie zagranicznej: protokół dyplomatyczny, zasady kurtuazji – przykłady. Technika pracy służby zagranicznej: korespondencja oficjalna, półoficjalna, służbowa, formy pracy dyplomaty i urzędnika służby zagranicznej – praktyczne ćwiczenia. Dyplomacja publiczna i praca z mediami.	x	dyskusja, krótkie zadania (protokół dyplomatyczny, zasady kurtuazji, prowadzenie korespondencji dyplomatycznej)	wypowiedź ustna, ocena zadań cząstkowych realizowanych podczas zajęć
<p>Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.</p> <p>Dla wykładu:</p> <p>* np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy</p> <p># np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt</p> <p>Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.</p>				
ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)				
<p>Literatura podstawowa (powinna być dostępna dla studenta w uczelnianej bibliotece):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. T. Orłowski, Praktyka dyplomatyczna, Polski Instytut Spraw Międzynarodowych, Warszawa 2023. 2. Modrzyńska J., Protokół dyplomatyczny, etykieta i zasady savoir-vivre'u, Wolters Kluwer, Warszawa 2022. 3. K. Karsznicki, Sztuka dyplomacji i komunikacji w świecie wielokulturowym, wydanie II, Difin, Warszawa 2017. 4. B. Surmacz, Ewolucja współczesnej dyplomacji (eBook), UMCS, Lublin 2015. 5. Miłosz S., Dyplomacja współczesna i protokół dyplomatyczny, Warszawa 2010 				

Literatura uzupełniająca:

1. Curyło B., Negocjacje w procesie rozszerzenia UE na Wschód: uwarunkowania, aktorzy, przebieg, wyd. A. Marszałek Toruń 2012
2. Emert F., Morawiecki M., Prawo europejskie, Warszawa-Wrocław 2002

III. INFORMACJE DODATKOWE**BILANS PUNKTÓW ECTS****OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)**

Forma aktywności	Liczba godzin *
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	30
Praca własna studenta	20
SUMA GODZIN:	50

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)

		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPISANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 2	1,2
	Praca własna studenta		0,8

* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;

OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:

Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej.

Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, opracowanie projektu.

- przygotowanie do wypowiedzi ustnej z wykładów (K_W02, K_K01) - 8 godz.
- przygotowanie do wypowiedzi ustnej z ćwiczeń (K_U02, K_K01) - 8 godz.
- przygotowanie do krótkich zadań praktycznych – czytanie wskazanej literatury (K_W02, K_K01) - 4 godz.

KRYTERIA OCENIANIA

Ocena kształtująca:

wykład – dyskusja

ćwiczenia – dyskusja, obserwacja podczas wykonywania zadań cząstkowych

Ocena podsumowująca:

wykład - wypowiedź ustna

ćwiczenia – wypowiedź ustna, ocena zadań cząstkowych realizowanych podczas zajęć

INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ

Zajęcia są przygotowywane do prowadzenia w formie e-learningu

Karta opisu zajęć - Syllabus

Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu

I. INFORMACJE PODSTAWOWE

Nazwa zajęć: Warsztat przygotowujący do egzaminu dyplomowego I	Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2024/2025
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Bezpieczeństwo wewnętrzne I stopień, profil praktyczny	
Język wykładowy: polski	Rodzaj zajęć: zajęcia dyplomujące
Rok studiów: III	Semestr: 5
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 5	Koordinator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:
Jednostka organizacyjna: Wydział Ekonomii i Zarządzania	

FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN

Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:

Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:		Wykład:	
Ćwiczenia:		Ćwiczenia:	
Laboratorium:		Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:		Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:	30	Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:		Praktyki zawodowe:	
Inna forma (jaka):		Inna forma (jaka):	
RAZEM:	30	RAZEM:	

II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE

Wymagania wstępne i dodatkowe: brak

Cel (cele) kształcenia dla zajęć: omawianie wybranych zagadnień związanych z dyscyplinami naukowymi, do których przyporządkowano kierunek bezpieczeństwo wewnętrzne pierwszego stopnia – z zakresu historii, nauk socjologicznych, nauk prawnych oraz nauk o zarządzaniu i jakości.

EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW

Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się

UWAGA:

Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą one od formy zajęć.

Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:	Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
---	---	--

Wiedzy - zna i rozumie

WI_KW01	fakty, zjawiska, metody i teorie wyjaśniające zależności między nimi, stanowiące wiedzę interdyscyplinarną powiązaną z działalnością zawodową w zakresie bezpieczeństwa wewnętrznego	K_W01		
Umiejętności - potrafi				
WI_KU01	formułować pisemne i ustne komunikaty w zakresie wiedzy interdyscyplinarnej związanej z kierunkiem bezpieczeństwo wewnętrzne, przedstawiać i uzasadniać swoje stanowisko	K_U05		
WI_KU02	poprzez właściwy dobór metod i narzędzi wykorzystywać posiadaną wiedzę interdyscyplinarną, w tym nabytą podczas praktyk zawodowych do formułowania i rozwiązywania praktycznych problemów	K_U01		
WI_KU03	wykonywać zadania związane z działalnością zawodową w zakresie bezpieczeństwa wewnętrznego	K_U05		
Kompetencje społecznych - jest gotów do				
WI_KK01	odpowiedzialnego wypełniania zadań w zakresie bezpieczeństwa wewnętrznego oraz podejmowania działań na rzecz środowiska społecznego	K_K02		
<p>UWAGA! Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.</p>				
TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA				
Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):				
Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się *	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć #
seminarium				
TP-01	Wybrane zagadnienia związane z dyscyplinami naukowymi, do których przyporządkowano kierunek bezpieczeństwo wewnętrzne pierwszego stopnia – z zakresu historii, nauk socjologicznych, nauk prawnych oraz nauk o zarządzaniu i jakości. Dyskusja w zakresie wybranych tematów. Formułowanie i rozwiązywanie praktycznych problemów. Wykonywanie wskazanych zadań. Przygotowanie do części teoretycznej egzaminu według listy zagadnień zatwierdzonych przez Radę Programową Kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne.	x	dyskusja, studium przypadku rozwiązywanie praktycznych problemów (w formie ustnej i pisemnej)	wypowiedź ustna, praca pisemna, ocena wykonania wskazanych zadań
<p>Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.</p> <p>Dla wykładu: * np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy # np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.</p>				

ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)			
<i>Literatura adekwatna do wskazanych przez prowadzącego tematów.</i>			
III. INFORMACJE DODATKOWE			
BILANS PUNKTÓW ECTS			
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)			
Forma aktywności		Liczba godzin *	
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia		30	
Praca własna studenta		95	
SUMA GODZIN:		125	
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)			
		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPIŚANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 5	1,2
	Praca własna studenta		3,8
* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;			
OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:			
Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbole efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej. Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, opracowanie projektu.			
<ul style="list-style-type: none"> ▪ czytanie wskazanej literatury (K_W01, K_K02) – 20 godz. ▪ przygotowywanie prac pisemnych (K_U01, K_U05, K_K02) – 30 godz. ▪ przygotowanie do wypowiedzi ustnej (K_U01, K_U05, K_K02) – 30 godz. ▪ wykonanie wskazanych zadań (K_U01, K_U05, K_K02) – 15 godz. 			
KRYTERIA OCENIANIA			
Ocena kształtująca: dyskusja, prace pisemne			
Ocena podsumowująca: wypowiedź ustna, prace pisemne, ocena wykonania wskazanych zadań			
INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ			
Zajęcia nie są przewidywane do prowadzenia w formie e-learningowej			

Karta opisu zajęć - Sylabus	
Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu	
I. INFORMACJE PODSTAWOWE	
Nazwa zajęć: Warsztat przygotowujący do egzaminu dyplomowego II	Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2024/2025
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Bezpieczeństwo wewnętrzne I stopień, profil praktyczny	

Język wykładowy: polski	Rodzaj zajęć: zajęcia specjalistyczne
Rok studiów: III	Semestr: 6
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 5	Koordinator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:

Jednostka organizacyjna: Wydział Ekonomii i Zarządzania

FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN

Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:

Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:		Wykład:	
Ćwiczenia:		Ćwiczenia:	
Laboratorium:		Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:		Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:	30	Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:		Praktyki zawodowe:	
Inna forma (jaka):		Inna forma (jaka):	
RAZEM:	30	RAZEM:	

II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE

Wymagania wstępne i dodatkowe: brak

Cel (cele) kształcenia dla zajęć: omawianie wybranych zagadnień związanych z dyscypliną nauk o bezpieczeństwie, do której przyporządkowano kierunek bezpieczeństwo wewnętrzne pierwszego stopnia.

EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW

Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się

UWAGA:

Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą one od formy zajęć.

Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:	Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
Wiedzy - zna i rozumie		
WII_KW01	fakty, metody, teorie, obiekty i zjawiska zarówno w skali globalnej, regionalnej, jak i lokalnej w działalności związanej z dyscypliną nauk o bezpieczeństwie	K_W02
Umiejętności - potrafi		
WII_KU01	formułować pisemne i ustne komunikaty w zakresie wiedzy związanej z dyscypliną nauk o bezpieczeństwie, przedstawiać i uzasadniać swoje stanowisko	K_U05
WII_KU02	wykorzystywać posiadaną wiedzę, w tym nabytą podczas praktyk zawodowych do formułowania i rozwiązywania problemów	K_U01

WII_KU03	wykonywać zadania związane z działalnością zawodową w zakresie bezpieczeństwa wewnętrznego	K_U05		
Kompetencji społecznych - jest gotów do				
WII_KK01	odpowiedzialnego wypełniania zadań w zakresie bezpieczeństwa wewnętrznego oraz podejmowania działań na rzecz środowiska społecznego	K_K02		
UWAGA! Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.				
TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA				
Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaRIA i inne):				
Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się *	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć #
		seminarium		
TP-01	Wybrane zagadnienia związane z dyscypliną nauk o bezpieczeństwie, do której przyporządkowano kierunek bezpieczeństwo wewnętrzne pierwszego stopnia. Dyskusja w zakresie wybranych tematów. Formułowanie i rozwiązywanie praktycznych problemów. wykonywanie wskazanych zadań. Przygotowanie do części teoretycznej i praktycznej egzaminu według listy zagadnień zatwierdzonych przez Radę Programową Kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne.	x	dyskusja, studium przypadku, rozwiązywanie praktycznych problemów (w formie ustnej i pisemnej)	wypowiedź ustna, praca pisemna, ocena wykonania wskazanych zadań
Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne. Dla wykładu: * np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy # np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.				
ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)				
Literatura adekwatna do wskazanych przez prowadzącego tematów i zadań.				
III. INFORMACJE DODATKOWE				
BILANS PUNKTÓW ECTS				
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)				
Forma aktywności		Liczba godzin *		
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia		30		
Praca własna studenta		95		
SUMA GODZIN:		125		

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)			
		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPIŚNANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 5	1,2
	Praca własna studenta		3,8
* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;			
OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:			
Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbole efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej. Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, opracowanie projektu.			
<ul style="list-style-type: none"> ▪ czytanie wskazanej literatury (K_W02, K_K02) – 30 godz. ▪ przygotowywanie prac pisemnych (K_U01, K_U05, K_K02) – 25 godz. ▪ przygotowanie do wypowiedzi ustnej (K_U01, K_U05, K_K02) – 20 godz. ▪ wykonanie wskazanych przez prowadzącego zadań (K_U01, K_U05, K_K02) – 20 godz. 			
KRYTERIA OCENIANIA			
Ocena kształtująca: dyskusja, prace pisemne			
Ocena podsumowująca: wypowiedź ustna, praca pisemna, ocena wykonania wskazanych zadań			
INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ			
Zajęcia nie są przewidziane do prowadzenia w formie e-learningowej			

Karta opisu zajęć - Sylabus			
Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu			
I. INFORMACJE PODSTAWOWE			
Nazwa zajęć: Praktyka w zakładzie pracy		Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2024/2025	
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Bezpieczeństwo wewnętrzne I stopień, profil praktyczny			
Język wykładowy: polski		Rodzaj zajęć: praktyka zawodowa	
Rok studiów: II		Semestr: 3	
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 5		Koordynator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:	
Jednostka organizacyjna: Wydział Ekonomii i Zarządzania			
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN			
Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:			
Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:		Wykład:	
Ćwiczenia:		Ćwiczenia:	
Laboratorium:		Laboratorium:	

Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:		Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:	125	Praktyki zawodowe:	
Inna forma (jaka):		Inna forma (jaka):	
RAZEM:	125	RAZEM:	

II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE

Wymagania wstępne i dodatkowe: student powinien mieć wiedzę, umiejętności i kompetencje uzyskane w trakcie dotychczasowych etapów kształcenia oraz wysoki poziom kultury osobistej, uczciwość, zdyscyplinowanie, umiejętność komunikacji.

Cel (cele) kształcenia dla zajęć: weryfikacja wiedzy teoretycznej jaką student nabył w trakcie studiów na kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne pierwszego stopnia w PWSTE w Jarosławiu z wiedzą praktyczną w instytucjach i służbach odpowiedzialnych za ochronę bezpieczeństwa wewnętrznego. Ponadto wykształcenie umiejętności niezbędnych do sprawnego wykonywania zawodu.

EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW

Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się

UWAGA:

Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą one od formy zajęć.

Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:	Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
Wiedzy - zna i rozumie		
PZ_KW01	instrukcje BHP i PPOŻ obowiązujące w miejscu odbywania praktyki zawodowej oraz wewnętrzne regulaminy i przepisy prawa pracy	K_W04
PZ_KW02	strukturę organizacyjną i podstawowe procesy zachodzące w miejscu odbywania praktyki oraz ich uwarunkowania	K_W02
Umiejętności - potrafi		
PZ_KU01	organizować pracę indywidualną miejscu odbywania praktyki	K_U03
PZ_KU02	planować i realizować zadania w celu poszerzania swojej wiedzy i umiejętności	K_U04
PZ_KU03	poprzez obserwację rozróżniać metody i narzędzia kierowania procesami w administracji państwowej, samorządowej oraz w działalności zawodowej związanej z bezpieczeństwem wewnętrznym	K_U02
Kompetencji społecznych - jest gotów do		
PZ_KK01	poszerzania i doskonalenia nabytej wiedzy i umiejętności	K_K01
PZ_KK02	współdziałania z zakładowym opiekunem praktyk zawodowych w celu poszerzania swojej wiedzy oraz rozwijania umiejętności	K_K01

UWAGA!

Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.

TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA

Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):

Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się *	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć #
		Praktyka zawodowa w zakładzie pracy		
TP-01	Instrukcje BHP i PPOŻ obowiązujące w miejscu odbywania praktyki zawodowej. Wewnętrzne regulaminy i przepisy prawa pracy. Struktura organizacyjna i podstawowe procesy zachodzące w miejscu odbywania praktyki oraz ich uwarunkowania. Metody i narzędzia kierowania procesami w miejscu odbywania praktyki.	x	<p>praktyka w zakładzie pracy, spotkania z dyrekcją i innymi pracownikami, obserwacja pracy specjalistów z danej dziedziny, analiza struktury organizacyjnej i dokumentacji zakładu.</p> <p>Karta praktyk i dziennik praktyk - samodzielne wykonywanie zadań i prac zleconych przez kierownictwo bądź zakładowego opiekuna praktyk, dyskusowanie problemów dotyczących funkcjonowania zakładu i realizacji zadań zleconych, planowanie zajęć (realizowanych przez studenta).</p> <p>samodzielne wykonywanie zadań i prac zleconych przez kierownictwo bądź zakładowego opiekuna praktyk, dyskusowanie problemów dotyczących funkcjonowania zakładu i realizacji zadań zleconych, planowanie zajęć (realizowanych przez studenta).</p>	<p>osiągnięte podczas praktyk efekty kształcenia wpisywane są w dzienniczek praktyk. Zaliczenie studenckiej praktyki zawodowej odbywa się na podstawie ustnej weryfikacji osiągniętych efektów kształcenia przez uczelnianego opiekuna praktyk oraz zaświadczenia z zakładu pracy potwierdzającego realizację praktyk</p> <p>ocena zakładowego opiekuna praktyk w miejscu pracy (na podstawie karty oceny praktyk) oraz ocena opiekuna kierunkowego praktyk z wykonanych zadań (na podstawie dziennika praktyk)</p>

Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.

Dla wykładu:

* np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy

np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt

Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.

ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)

Ustawy, rozporządzenia, wewnętrzne regulaminy i przepisy obowiązujące w miejscu pracy.

III. INFORMACJE DODATKOWE

BILANS PUNKTÓW ECTS

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)

Forma aktywności		Liczba godzin *	
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia		125 godz. na 3 semestrze	
Praca własna studenta		-	
SUMA GODZIN:		125	
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)			
		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPISANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 5	5
	Praca własna studenta		-
* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;			
OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:			
Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej. Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, opracowanie projektu.			
Samodzielne wykonywanie zadań zleconych przez zakładowego opiekuna praktyk.			
KRYTERIA OCENIANIA			
Ocena kształtująca: obserwacja studenta podczas realizowanych w zakładzie pracy zadań przez zakładowego opiekuna praktyk			
Ocena podsumowująca: ocena realizacji zadań w trakcie praktyk, opinia zakładowego opiekuna praktyk.			
INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ			
-			

Karta opisu zajęć - Sylabus	
Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu	
I. INFORMACJE PODSTAWOWE	
Nazwa zajęć: Praktyka w zakładzie pracy	Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2024/2025
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Bezpieczeństwo wewnętrzne I stopień, profil praktyczny	
Język wykładowy: polski	Rodzaj zajęć: praktyka zawodowa
Rok studiów: II	Semestr: 4
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 5	Koordinator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:
Jednostka organizacyjna: Wydział Ekonomii i Zarządzania	
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN	

Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:			
Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:		Wykład:	
Ćwiczenia:		Ćwiczenia:	
Laboratorium:		Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:		Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:	125	Praktyki zawodowe:	
Inna forma (jaka):		Inna forma (jaka):	
RAZEM:	125	RAZEM:	
II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE			
Wymagania wstępne i dodatkowe: student powinien mieć wiedzę, umiejętności i kompetencje uzyskane w trakcie dotychczasowych etapów kształcenia oraz wysoki poziom kultury osobistej, uczciwość, zdyscyplinowanie, umiejętność komunikacji.			
Cel (cele) kształcenia dla zajęć: weryfikacja wiedzy teoretycznej jaką student nabył w trakcie studiów na kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne pierwszego stopnia w PWSTE w Jarosławiu z wiedzą praktyczną w instytucjach i służbach odpowiedzialnych za ochronę bezpieczeństwa wewnętrznego. Ponadto wykształcenie umiejętności niezbędnych do sprawnego wykonywania zawodu.			
EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW			
Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się			
UWAGA:			
Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą one od formy zajęć.			
Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:		Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
Wiedzy - zna i rozumie			
PZ_KW01	misję, cele i strategię organizacji, w której student odbywa praktykę zawodową		K_W02
PZ_KW02	zakres obowiązków jakie student będzie pełnił w przyszłej pracy zawodowej związanej z bezpieczeństwem wewnętrznym		K_W02
Umiejętności - potrafi			
PZ_KU01	współpracować z zespołem pracowników		K_U03
PZ_KU02	planować działania mające na celu zapobieganie zagrożeniom i ochrony bezpieczeństwa osób, mienia, obiektów i obszarów w zależności od miejsca praktyki.		K_U01
Kompetencji społecznych - jest gotów do			
PZ_KK01	właściwych postaw wobec potencjalnych pracodawców i współpracowników		K_K02
PZ_KK02	ponoszenia odpowiedzialności za realizację powierzonych mu zadań		K_K02
UWAGA!			

Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.				
TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA				
Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):				
Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się *	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć #
		Praktyka zawodowa w zakładzie pracy		
TP-01	<p>Misja, cele i strategie instytucji/służb powiązanych z bezpieczeństwem wewnętrznym. Zakres uprawnień i obowiązków pracowników.</p> <p>Metody i narzędzia zapobiegania zagrożeniom i ochrony bezpieczeństwa osób, mienia, obiektów i obszarów w kontekście miejsca odbywania praktyki zawodowej.</p>	x	<p>praktyka w zakładzie pracy, spotkania z dyrekcją i innymi pracownikami, obserwacja pracy specjalistów z danej dziedziny, analiza struktury organizacyjnej i dokumentacji zakładu.</p> <p>Karta praktyk i dziennik praktyk - samodzielne wykonywanie zadań i prac zleconych przez kierownictwo bądź zakładowego opiekuna praktyk, dyskusowanie problemów dotyczących funkcjonowania zakładu i realizacji zadań zleconych, planowanie zajęć (realizowanych przez studenta).</p> <p>samodzielne wykonywanie zadań i prac zleconych przez kierownictwo bądź zakładowego opiekuna praktyk, dyskusowanie problemów dotyczących funkcjonowania zakładu i realizacji zadań zleconych, planowanie zajęć (realizowanych przez studenta).</p>	<p>osiągnięte podczas praktyk efekty kształcenia wpisywane są w dzienniczek praktyk. Zaliczenie studenckiej praktyki zawodowej odbywa się na podstawie ustnej weryfikacji osiągniętych efektów kształcenia przez uczelnianego opiekuna praktyk oraz zaświadczenia z zakładu pracy potwierdzającego realizację praktyk</p> <p>ocena zakładowego opiekuna praktyk w miejscu pracy (na podstawie karty oceny praktyk) oraz ocena opiekuna kierunkowego praktyk z wykonanych zadań (na podstawie dziennika praktyk)</p>
<p>Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.</p> <p>Dla wykładu:</p> <p>* np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy</p> <p># np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt</p> <p>Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.</p>				
ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)				
Ustawy, rozporządzenia, wewnętrzne regulaminy i przepisy obowiązujące w miejscu pracy.				
III. INFORMACJE DODATKOWE				
BILANS PUNKTÓW ECTS				
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)				

Forma aktywności		Liczba godzin *	
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia		125 godz. na 4 semestrze	
Praca własna studenta		-	
SUMA GODZIN:		125	
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)			
		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPISANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 5	5
	Praca własna studenta		-
* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;			
OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:			
Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej. Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, opracowanie projektu.			
Samodzielne wykonywanie zadań zleconych przez zakładowego opiekuna praktyk.			
KRYTERIA OCENIANIA			
Ocena kształtująca: obserwacja studenta podczas realizowanych w zakładzie pracy zadań przez zakładowego opiekuna praktyk			
Ocena podsumowująca: ocena realizacji zadań w trakcie praktyk, opinia zakładowego opiekuna praktyk.			
INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ			
-			

Karta opisu zajęć - Sylabus	
Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu	
I. INFORMACJE PODSTAWOWE	
Nazwa zajęć: Praktyka w zakładzie pracy	Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2024/2025
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Bezpieczeństwo wewnętrzne I stopień, profil praktyczny	
Język wykładowy: polski	Rodzaj zajęć: praktyka zawodowa
Rok studiów: po II roku	Semestr: po 4 semestrze
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 9	Koordinator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:
Jednostka organizacyjna: Wydział Ekonomii i Zarządzania	
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN	

Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:			
Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:		Wykład:	
Ćwiczenia:		Ćwiczenia:	
Laboratorium:		Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:		Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:	225	Praktyki zawodowe:	
Inna forma (jaka):		Inna forma (jaka):	
RAZEM:	225	RAZEM:	

II. INFORMACJE SZCZEGÓLWE

Wymagania wstępne i dodatkowe: student powinien mieć wiedzę, umiejętności i kompetencje uzyskane w trakcie dotychczasowych etapów kształcenia oraz wysoki poziom kultury osobistej, uczciwość, zdyscyplinowanie, umiejętność komunikacji.

Cel (cele) kształcenia dla zajęć: weryfikacja wiedzy teoretycznej jaką student nabył w trakcie studiów na kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne pierwszego stopnia w PWSTE w Jarosławiu z wiedzą praktyczną w instytucjach i służbach odpowiedzialnych za ochronę bezpieczeństwa wewnętrznego. Ponadto wykształcenie umiejętności niezbędnych do sprawnego wykonywania zawodu.

EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW

Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się

UWAGA:

Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą one od formy zajęć.

Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:	Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
Wiedzy - zna i rozumie		
PZ_KW01	zasady obsługi interesantów i specyfikę czynności administracyjnych	K_W02
PZ_KW02	tworzenie i obieg dokumentacji oraz procedury podejmowania decyzji w miejscu odbywania praktyki	K_W02
Umiejętności - potrafi		
PZ_KU01	prawidłowo zarządzać przepływem informacji poprzez krytyczne myślenie	K_U05
PZ_KU02	tworzyć dokumentację, sporządzać pisma i raporty przy wykorzystaniu dostępnych narzędzi informatycznych	K_U05
Kompetencji społecznych - jest gotów do		
PZ_KK01	wykonywania zadań zgodnie z podstawowymi zasadami etyki i normami moralnymi	K_K04
PZ_KK02	wykazywania się wysoką kulturą osobistą w miejscu pracy	K_K04

UWAGA!

Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości

umowne.				
TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA				
Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):				
Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się *	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć #
		Praktyka zawodowa w zakładzie pracy		
TP-01	Specyfika pracy administracyjnej. Zasady tworzenia i obiegu dokumentacji. Proces podejmowania decyzji w organizacji. Zarządzanie przepływem informacji.	x	praktyka w zakładzie pracy, spotkania z dyrekcją i innymi pracownikami, obserwacja pracy specjalistów z danej dziedziny, analiza struktury organizacyjnej i dokumentacji zakładu. Karta praktyk i dziennik praktyk - samodzielne wykonywanie zadań i prac zleconych przez kierownictwo bądź zakładowego opiekuna praktyk, dyskusowanie problemów dotyczących funkcjonowania zakładu i realizacji zadań zleconych, planowanie zajęć (realizowanych przez studenta). samodzielne wykonywanie zadań i prac zleconych przez kierownictwo bądź zakładowego opiekuna praktyk, dyskusowanie problemów dotyczących funkcjonowania zakładu i realizacji zadań zleconych, planowanie zajęć (realizowanych przez studenta).	osiągnięte podczas praktyk efekty kształcenia wpisywane są w dzienniczek praktyk. Zaliczenie studenckiej praktyki zawodowej odbywa się na podstawie ustnej weryfikacji osiągniętych efektów kształcenia przez uczelnianego opiekuna praktyk oraz zaświadczenia z zakładu pracy potwierdzającego realizację praktyk ocena zakładowego opiekuna praktyk w miejscu pracy (na podstawie karty oceny praktyk) oraz ocena opiekuna kierunkowego praktyk z wykonanych zadań (na podstawie dziennika praktyk)
<p>Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.</p> <p>Dla wykładu:</p> <p>* np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy</p> <p># np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt</p> <p>Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.</p>				
ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)				
Ustawy, rozporządzenia, wewnętrzne regulaminy i przepisy obowiązujące w miejscu pracy.				
III. INFORMACJE DODATKOWE				
BILANS PUNKTÓW ECTS				
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)				

Forma aktywności		Liczba godzin *	
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia		225 godz. po 4 semestrze (podczas wakacji)	
Praca własna studenta		-	
SUMA GODZIN:		225	
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)			
		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPISANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 9	9
	Praca własna studenta		-
* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;			
OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:			
Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej. Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, opracowanie projektu.			
Samodzielne wykonywanie zadań zleconych przez zakładowego opiekuna praktyk.			
KRYTERIA OCENIANIA			
Ocena kształtująca: obserwacja studenta podczas realizowanych w zakładzie pracy zadań przez zakładowego opiekuna praktyk			
Ocena podsumowująca: ocena realizacji zadań w trakcie praktyk, opinia zakładowego opiekuna praktyk.			
INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ			
-			

Karta opisu zajęć - Sylabus	
Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu	
I. INFORMACJE PODSTAWOWE	
Nazwa zajęć: Praktyka w zakładzie pracy	Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2024/2025
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Bezpieczeństwo wewnętrzne I stopień, profil praktyczny	
Język wykładowy: polski	Rodzaj zajęć: praktyka zawodowa
Rok studiów: III	Semestr: 5
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 10	Koordinator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:
Jednostka organizacyjna: Wydział Ekonomii i Zarządzania	
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN	

Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:			
Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:		Wykład:	
Ćwiczenia:		Ćwiczenia:	
Laboratorium:		Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:		Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:	245	Praktyki zawodowe:	
Inna forma (jaka):		Inna forma (jaka):	
RAZEM:	245	RAZEM:	
II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE			
Wymagania wstępne i dodatkowe: student powinien mieć wiedzę, umiejętności i kompetencje uzyskane w trakcie dotychczasowych etapów kształcenia oraz wysoki poziom kultury osobistej, uczciwość, zdyscyplinowanie, umiejętność komunikacji.			
Cel (cele) kształcenia dla zajęć: weryfikacja wiedzy teoretycznej jaką student nabył w trakcie studiów na kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne pierwszego stopnia w PWSTE w Jarosławiu z wiedzą praktyczną w instytucjach i służbach odpowiedzialnych za ochronę bezpieczeństwa wewnętrznego. Ponadto wykształcenie umiejętności niezbędnych do sprawnego wykonywania zawodu.			
EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW			
Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się			
UWAGA:			
Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą one od formy zajęć.			
Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:	Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)	
Wiedzy - zna i rozumie			
PZ_KW01	systemy i technologie informacyjne stosowane przez podmiot, w miejscu odbywania praktyki. Cyberbezpieczeństwo.	K_W02	
PZ_KW02	zasady współpracy ze społecznością lokalną i mediami w zakresie bezpieczeństwa	K_W02	
Umiejętności - potrafi			
PZ_KU01	z powodzeniem wykonywać powierzane zadania	K_U01	
PZ_KU02	proponować rozwiązania w zakresie bieżącej działalności jednostki, identyfikować ewentualne nieprawidłowości	K_U01	
Kompetencji społecznych - jest gotów do			
PZ_KK01	kreatywnego i innowacyjnego myślenia podczas pełnienia swoich obowiązków	K_K03	
PZ_KK02	odpowiedzialnego i terminowego wykonywania powierzanych zadań	K_K04	
UWAGA!			
Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości			

umowne.				
TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA				
Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):				
Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się *	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć #
		Praktyka zawodowa w zakładzie pracy		
TP-01	<p>Nowoczesne technologie i narzędzia informatyczne w pracy zawodowej. Metody i narzędzia zapobiegania cyberzagrożeniom.</p> <p>Współpraca ze społecznością lokalną i innymi podmiotami odpowiedzialnymi za ochronę i zapewnienie bezpieczeństwa wewnętrznego.</p>	x	<p>praktyka w zakładzie pracy, spotkania z dyrekcją i innymi pracownikami, obserwacja pracy specjalistów z danej dziedziny, analiza struktury organizacyjnej i dokumentacji zakładu.</p> <p>Karta praktyk i dziennik praktyk - samodzielne wykonywanie zadań i prac zleconych przez kierownictwo bądź zakładowego opiekuna praktyk, dyskusowanie problemów dotyczących funkcjonowania zakładu i realizacji zadań zleconych, planowanie zajęć (realizowanych przez studenta).</p> <p>samodzielne wykonywanie zadań i prac zleconych przez kierownictwo bądź zakładowego opiekuna praktyk, dyskusowanie problemów dotyczących funkcjonowania zakładu i realizacji zadań zleconych, planowanie zajęć (realizowanych przez studenta).</p>	<p>osiągnięte podczas praktyk efekty kształcenia wpisywane są w dzienniczek praktyk. Zaliczenie studenckiej praktyki zawodowej odbywa się na podstawie ustnej weryfikacji osiągniętych efektów kształcenia przez uczelnianego opiekuna praktyk oraz zaświadczenia z zakładu pracy potwierdzającego realizację praktyk</p> <p>ocena zakładowego opiekuna praktyk w miejscu pracy (na podstawie karty oceny praktyk) oraz ocena opiekuna kierunkowego praktyk z wykonanych zadań (na podstawie dziennika praktyk)</p>
<p>Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.</p> <p>Dla wykładu:</p> <p>* np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy</p> <p># np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt</p> <p>Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.</p>				
ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)				
Ustawy, rozporządzenia, wewnętrzne regulaminy i przepisy obowiązujące w miejscu pracy.				
III. INFORMACJE DODATKOWE				
BILANS PUNKTÓW ECTS				
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)				

Forma aktywności		Liczba godzin *	
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia		245 godz. na 5 semestrze	
Praca własna studenta		-	
SUMA GODZIN:		245	
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)			
		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPISANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 10	10
	Praca własna studenta		-
* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;			
OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:			
Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej. Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, opracowanie projektu.			
Samodzielne wykonywanie zadań zleconych przez zakładowego opiekuna praktyk.			
KRYTERIA OCENIANIA			
Ocena kształtująca: obserwacja studenta podczas realizowanych w zakładzie pracy zadań przez zakładowego opiekuna praktyk			
Ocena podsumowująca: ocena realizacji zadań w trakcie praktyk, opinia zakładowego opiekuna praktyk.			
INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ			
-			

10. Ukończenie studiów

Warunkiem ukończenia studiów pierwszego stopnia na kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne jest złożenie egzaminu dyplomowego z wynikiem pozytywnym (zgodnie z Regulaminem Studiów PANS w Jarosławiu i Zarządzeniem Rektora w sprawie zasad przebiegu egzaminu dyplomowego, jeżeli program studiów pierwszego stopnia nie przewiduje złożenia pracy dyplomowej) oraz uzyskanie efektów uczenia się określonych w programie studiów, którym przypisano 180 punktów ECTS.

Warunkiem przystąpienia studenta do egzaminu dyplomowego jest:

- uzyskanie efektów uczenia się określonych w programie studiów, którym przypisano odpowiednią liczbę punktów ECTS;
- złożenie wszystkich egzaminów przewidzianych w programie studiów;
- uzyskanie zaliczeń ze wszystkich zajęć, w tym praktyk zawodowych;
- uzyskanie pozytywnej oceny z egzaminu praktycznego w przypadku jego przeprowadzenia;
- złożenie wymaganych dokumentów do Działu Obsługi Studentów.

Egzamin dyplomowy przeprowadza komisja powołana przez dziekana wydziału w porozumieniu z kierownikiem zakładu.

Egzamin dyplomowy polega na weryfikacji efektów uczenia się osiągniętych podczas studiów na poziomie pierwszego stopnia z zakresu dyscyplin: historii, nauk socjologicznych, nauk prawnych, nauk o zarządzaniu i jakości oraz nauk o bezpieczeństwie – do których przyporządkowano kierunek bezpieczeństwo wewnętrzne pierwszego stopnia.

Egzamin dyplomowy składa się z części praktycznej i teoretycznej.

W ramach części praktycznej, komisja egzaminacyjna weryfikuje zdobyte przez studenta umiejętności i kompetencje społeczne, natomiast w ramach części teoretycznej – jego wiedzę.

Student wykonuje jedno losowo wybrane zadanie z listy praktycznych zadań oraz odpowiada na trzy losowo wybrane pytania z listy zagadnień teoretycznych. W przypadku, gdy student nie zaliczy części praktycznej egzaminu nie może przystąpić do części teoretycznej i otrzymuje ocenę niedostateczną. W przypadku, gdy student zaliczy część praktyczną, ale nie zaliczy części teoretycznej otrzymuje ocenę niedostateczną z egzaminu dyplomowego i może przystąpić w drugim terminie do ponownego egzaminu dyplomowego już tylko z części teoretycznej.

Obowiązująca w danym roku akademickim lista zagadnień oraz zadań praktycznych jest zatwierdzana przez Radę Programową Kierunku Studiów nie później niż do 30 października roku akademickiego, w którym odbywa się egzamin i obowiązuje do czasu ogłoszenia następnej listy.

Ocenę z egzaminu dyplomowego stanowi średnia ocen do dwóch miejsc po przecinku z części teoretycznej i praktycznej.

11. Opis infrastruktury niezbędnej do prowadzenia kształcenia

Efektywnej realizacji zajęć na kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne służy nowoczesna i bardzo dobrze wyposażona baza lokalowa Uczelni o powierzchni użytkowej budynków wynoszącej łącznie 22 529,81 m². Uczelnia dysponuje 21 salami wykładowymi (łącznie 2236 miejsc), w tym 3 aulami wykładowymi (łącznie 660 miejsc), 38 salami ćwiczeniowymi, 13 pracowniami komputerowymi, pracownią multimedialną, 19 salami laboratoryjnymi, 10 pracowniami umiejętności praktycznych, dwoma specjalistycznymi siłowniami sportowymi (o powierzchni użytkowej 688 m²), dwoma wielofunkcyjnymi boiskami ze sztuczną nawierzchnią o wymiarach 30,0 x 50,0 m i 36,0 x 50,0 m, halą sportową (o powierzchni użytkowej – 1472 m²), w której znajduje się sala gier zespołowych, sala gimnastyczna uniwersalna (sztuk walki, fitness), sala ćwiczeń korekcyjnych, cztery szatnie z toaletami, dwie łazienki z prysznicami, siedem trybun trzyczędrowych na antresoli, Centrum Rekreacyjno-Rehabilitacyjnym z gabinetem odnowy biologicznej, Centrum Dialogu, Centrum Kultury Akademickiej, Biblioteką oraz Domem Studenckim Viktoria (o powierzchni użytkowej 1800 m², liczba miejsc noclegowych 98), który wyposażony jest w pokoje 1,2,3,4 osobowe, w każdym pokoju znajduje się Internet, pokoje cichej nauki, kuchnie, łazienki, pralnie, suszarnie, sale telewizyjne, sale do gry w bilard i tenisa stołowego.

W 2023 r. został oddany do użytku nowy budynek Centrum Badawczo-Dydaktyczne (o powierzchni użytkowej 2444,30 m²) z przeznaczeniem dla Działu Obsługi Studentów, Centrum Praktyk Studenckich, Biura Karier, biura Pełnomocnika Rektora do spraw systemu opieki i kontaktu z osobami niepełnosprawnymi oraz 9 laboratoriów: fizycznego; chemicznego; mikrobiologicznego; badawczo-rozwojowego; automatyki i sterowania; projektowania układów elektronicznych i elektrycznych; inteligencji budynkowej, elektrotechniki i miernictwa; inżynierii produkcji i robotyki pojazdów; obrabiarek i napędu elektrycznego.

Budynki Wydziałów są dostosowane dla potrzeb studentów niepełnosprawnych – wszystkie posiadają podjazdy i toalety dla niepełnosprawnych, a w niektórych zamontowano windy. Wyposażenie sal dydaktycznych stanowi nowoczesny sprzęt multimedialny. W budynkach dostępny jest szybki Internet przewodowy i bezprzewodowy. Studenci mogą kształcić się w warunkach adekwatnych do rzeczywistych warunków przyszłej pracy zawodowej i nabywać umiejętności poprzez m.in. wykorzystanie nowoczesnych technologii informacyjno-komunikacyjnych i specjalistycznych pakietów oprogramowania.

Baza dydaktyczna Wydziału Ekonomii i Zarządzania:

- 1) Budynek dydaktyczno-administracyjny Wydziału EiZ – w budynku o powierzchni użytkowej 574,9 m² znajdują się: pokoje Dziekanów Wydziału Ekonomii i Zarządzania, sekretariat, Zakłady Wydziału (Zarządzania, Rachunkowości i Finansów, Bezpieczeństwa Wewnętrznego), sala 101 - sala seminaryjna z biblioteką wydziałową, sale seminaryjne 108 i 109 wyposażone w komputer stacjonarny, rzutnik multimedialny i tablicę magnetyczną.
- 2) Dodatkowo w budynku WEiZ w sali C19 znajduje się pomieszczenie strzelnicy interaktywnej z oprogramowaniem przeznaczonym do strzelania z replik laserowych z czterech torów strzeleckich oraz wykonywania innych zadań strzeleckich i treningowych. Wyposażona w pole trafień, ekran projekcyjny, kamerę rejestrującą, projektor

multimedialny, komputer klasy PC, monitor LCD, system nagłośnieniowy, 4 szt. laserowych replik broni Glock 18 z laserami zamontowanymi w lufach oraz 2 szt. replik broni długiej MP5.

- 3) Budynek dydaktyczny J-1 Centrum rekreacyjno-rehabilitacyjne o powierzchni użytkowej 687,8 m². Zlokalizowane są tutaj: 1 sala ćwiczeniowa fitness z 3 fotelami do automasażu, specjalistyczna siłownia sportowa, Centrum Symulacji Finansowych i Biznesowych (sala C18).
- 4) Zajęcia na kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne odbywają się również w: budynku Wydziału Ochrony Zdrowia w salach dydaktycznych W10, W11, W12A, W 12B, W13, W14, w dwóch aulach (aula czerwona i aula niebieska), mieszczących się w budynku Biblioteki PANS w Jarosławiu, w Akademickim Centrum Kultury oraz w Centrum Badawczo-Dydaktycznym.
- 5) W budynku J5 zlokalizowanym na terenie Miasteczka Akademickiego w sali ćwiczeniowej W22 znajduje się oprogramowanie do odtwarzania wyglądu osób na podstawie opisu słownego (portret pamięciowy) - EFIT6 oraz CrimeSIM do analizy i rekonstrukcji przebiegu zdarzeń kryminalnych. Dodatkowo w Sali znajduje się szafa z wyposażeniem kryminalistycznym do ujawniania i zabezpieczania śladów kryminalistycznych oraz stół daktyloskopijny.
- 1) W budynku Geodezji i Kartografii zlokalizowanym na terenie Miasteczka Akademickiego w sali L3 – 10 stanowisk komputerowych z zainstalowanym programem CrimePLAN do opracowania dokumentacji miejsc zdarzeń kryminalnych.
- 2) W budynku Inżynierii Technicznej, zlokalizowanym na terenie Miasteczka Akademickiego znajduje się sala kryminalistyki, przystosowana do prowadzenia zajęć z kryminologii i kryminalistyki. Wyposażona jest w lustro weneckie do prowadzenia obserwacji przebiegu przesłuchania z instalacją wizualną i nagłośnieniową oraz w stół reprodukcyjny do badań kryminalistycznych.
- 3) W budynku Biblioteki znajdują się dwa centra językowe nr 1 z 20 miejscami i nr 2 z 38 miejscami. Na parterze budynku znajduje się również sala seminaryjna. Pomieszczenia wyposażone są w komputery i środki audiowizualne. Studenci korzystają również ze Studium Języków Obcych, mającego siedzibę przy ul. Pruchnickiej (budynek C).
- 4) Komunikacja pomiędzy budynkami odbywa się za pośrednictwem sieci światłowodowej. Wewnątrz budynków istnieją sieci LAN oraz rozbudowana sieć bezprzewodowa WiFi, obejmująca cały kampus uczelni, również poza budynkami. Sale dydaktyczne wykładowe wyposażone w komputery mają dostęp do Internetu oraz do uczelnianych zasobów sieciowych. Studenci posiadają indywidualne profile sieciowe, dzięki którym logują się do domeny Instytutu, gdzie mogą przechowywać na serwerach swoje dane, wyniki i obliczenia, przysyłać zdalnie z zewnątrz pliki i sprawozdania, mają również możliwość stworzenia własnej strony WWW oraz skanowania i drukowania dokumentów na sieciowych urządzeniach wielofunkcyjnych Konica, Minolta, Bizhub, znajdujących się w większości budynków na terenie Miasteczka Akademickiego przy ul. Czarnieckiego 16. W większości budynków, znajdują się kioski informacyjne ogólnego dostępu, oparte na oprogramowaniu InfoTouch, dzięki którym można skorzystać z Internetu, poczty elektronicznej czy uczelnianych serwisów informacyjnych.

Na Uczelni przygotowane są specjalistyczne stanowiska dla wykładowców do prowadzenia zajęć zdalnych, zawierają one: kompletną jednostkę komputerową, kamerkę internatową, mikrofon, głośniki, lampę oświetleniową. Uczelnia wykorzystuje

oprogramowanie takie jak: Moodle – elearning.pwste.edu.pl/moodle (wszyscy studenci oraz wykładowcy posiadają osobiste konta), Microsoft Teams (wszyscy studenci oraz wykładowcy posiadają osobiste konta). Ponadto w budynkach Uczelni hotspoty oraz komputery, które mogą być wykorzystywane przez studentów. Każdy pracownik i student mają możliwość zalogowania się do usługi Office 365, w ramach której uzyskuje dostęp do platformy Teams, dysku wirtualnego o pojemności 1 TB oraz do podstawowych aplikacji pakietu biurowego Microsoft.

Dostępna technologia informacyjno-komunikacyjna umożliwia prowadzenie kształcenie na odległość zarówno w formie spotkań wideokonferencyjnych, audiokonferencyjnych, na czacie, jak również korzystania z projektów grupowych i indywidualnych, forum dyskusyjnego, wiki, quizów/testów, zadań online, aktywnej pracy z materiałem źródłowym (tekstem, filmem, podcastem).

PANS w Jarosławiu posiada również nowoczesną Bibliotekę. Na poziomie piwnic znajdują się magazyny, w których zgromadzono większość zbiorów Biblioteki. Na parterze do dyspozycji czytelników dostępne są:

- Czytelnia Ogólna,
- Informacja Naukowa,
- Czytelnia Czasopism,
- Wypożyczalnia,
- Wypożyczalnia Międzybiblioteczna,
- Gromadzenie i Opracowanie Zbiorów.

Zasoby biblioteczne są systematycznie dostosowywane do potrzeb studentów. Biblioteka PANS w Jarosławiu posiada obecnie ponad 59 000 jednostek inwentarzowych. Pracownicy Biblioteki składają zapytania, natomiast nauczyciele akademicy zgłaszają potrzeby zakupu określonych pozycji literaturowych, które mogą również wynikać ze spostrzeżeń studentów.

Biblioteka posiada również zasoby elektroniczne. W Bibliotece dostępne są następujące bazy danych: Ibuk Libra, LEGALIS, Elsevier, Springer, Wiley-Blackwell, Nature, Web of Knowledge, Springer, EBSCO, Science, SCOPUS. W bazach tych można znaleźć artykuły z zakresu nauk ścisłych, medycznych, humanistycznych, bezpieczeństwa wewnętrznego i innych z dostępem do pełnych tekstów oraz do abstraktów.

12. Opinia Samorządu Studenckiego

Jarosław, dnia 27.03.2024 r.

OPINIA SAMORZĄDU STUDENCKIEGO

Uczelniany Samorząd Studencki Państwowej Akademii Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu wydaje pozytywną opinię w sprawie programu studiów dla kierunku Bezpieczeństwo wewnętrzne – studia stacjonarne pierwszego stopnia o profilu praktycznym na cykl kształcenia 2024/2025.

Przewodnicząca
Uczelnianego Samorządu Studenckiego
PANS w Jarosławiu
Agnieszka Lisowska
inż. Agnieszka Lisowska